

Uchwała Nr 2483/2016
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 18 sierpnia 2016 r.

w sprawie: zmiany uchwały Nr 1618/2016 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Mandatu Terytorialnego dla Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4) ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 486), a także art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 217), zapisów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Uchwały ZWW nr 4680/2014 z dnia 23 maja 2014 r. w sprawie: przyjęcia zasad dotyczących realizacji projektów w ramach mandatu terytorialnego dla obszaru strategicznej interwencji ośrodków subregionalnych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwała co następuje:

§ 1

Zmienia się uchwałę Nr 1618/2016 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Mandatu Terytorialnego dla Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 poprzez zmianę jej załącznika stanowiącego Mandat Terytorialny dla Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji (P OSI).

§ 2

Załącznik, o którym mowa w § 1, otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek Województwa

Marek Woźniak

**Uzasadnienie do Uchwały Nr 2483/2016
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 18 sierpnia 2016 r.**

w sprawie: zmiany uchwały Nr 1618/2016 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Mandatu Terytorialnego dla Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

Zgodnie z art. 9 ust.1 ustawy z 11 lipca 2014r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Zarząd Województwa Wielkopolskiego (ZWW) pełni rolę Instytucji Zarządzającej Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020 (WRPO 2014+).

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) Ośrodków Subregionalnych są jednym z instrumentów terytorialnych realizowanych w ramach WRPO 2014+. Mandat terytorialny jest narzędziem służącym realizacji terytorializacji interwencji w ramach WRPO 2014+ skierowanej dla ośrodków subregionalnych oraz ich obszarów funkcjonalnych. Stronami mandatu terytorialnego są: IZ WRPO 2014+ oraz przedstawiciele zdefiniowanych miast subregionalnych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi. Zgodnie z zapisami Uchwały Nr 4680 /2014 ZWW z dnia 23 maja 2014 roku w sprawie: przyjęcia zasad dotyczących realizacji projektów w ramach mandatu terytorialnego dla obszaru strategicznej interwencji ośrodków subregionalnych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 treść mandatu terytorialnego oraz jej zmiany przyjmowane są przez ZWW w formie uchwały.

Celem niniejszej Uchwały jest zmiana przez IZ WRPO 2014+ Mandatu Terytorialnego, zgodnie z wnioskiem przedłożonym przez Lidera Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji oraz zaakceptowanym przez uprawnionych przedstawicieli Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji.

Wnioskowane zmiany dotyczą przede wszystkim:

- realokacji kwoty 648 708,00 zł ze środków przewidzianych w fiszce „*Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSP*” (zadania gminy Ujście) z zakresu PI 4c, do kwoty przewidzianej w ramach fiszki „*Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych)*” (zadania gminy Ujście) z zakresu PI 5b (oraz związanych z przedmiotową zmianą weryfikacji wartości wskaźników do osiągnięcia przez OSI w PI 4c).

- realokacji kwoty 648 708,00 zł ze środków przewidzianych w PI 4e (fiszki: „*Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo*” oraz „*Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Pilskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru*”) do kwoty przewidzianej w ramach fiszki „*Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSP*” (zadania gminy Krajenka) z zakresu PI 4c.

- zmiany zakresu przedmiotowego fiszki „*Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Pilskiego OSP*” (zadania gminy Wysokiej) polegające na dodaniu do dotychczasowych zapisów opisu drugiego wariantu realizacji zadania z zakresu PI6b (przy zachowaniu dotychczasowej

alokacji) w związku z trwającymi rozstrzygnięciami w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na szczeblu krajowym.

Analiza wnioskowanych zmian pozwala na ich akceptację.

W związku z tym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Marszałek Województwa

Marek Woźniak

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

MANDAT TERYTORIALNY DLA PILSKIEGO OBSZARU STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

**PRZEDSIĘWZIĘCIA REKOMENDOWANE DO OBJĘCIA
WIELKOPOLSKIM REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM
NA LATA 2014-2020**

Piła, sierpień 2016 roku

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
Słownik skrótów i pojęć	6
WSTĘP	7
CZĘŚĆ A – DIAGNOZA	8
1 Analiza strategiczna	9
1.1 Charakterystyka POSI	10
1.1.1 Ludność.....	10
1.1.2 Sfera gospodarcza	12
1.1.3 Rynek pracy	16
1.1.4 Oświata i edukacja.....	17
1.1.5 Kultura i dziedzictwo narodowe	21
1.1.6 Pomoc społeczna	23
1.1.7 Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych	25
1.1.8 Termomodernizacja.....	28
1.1.9 Gospodarka komunalna	29
1.2 Uwarunkowania geograficzne i przyrodnicze POSI	30
1.3 Uwarunkowania komunikacyjne	35
1.4 Charakterystyka powiązań funkcjonalnych POSI.....	40
1.5 Potencjały rozwojowe POSI	48
1.6 Bariery rozwojowe POSI	49
2 Ścieżka dojścia do listy projektów.....	51
2.1 Opis realizacji zasady partnerstwa podczas przygotowań i realizacji projektów	51
2.2 Organizacyjne i instytucjonalne formy przygotowania projektów i zarządzania ich realizacją.	52
3 Lista projektów.....	54
3.1 Lista projektów podstawowych EFRR.....	54
3.2 Zakres tematyczny wsparcia w ramach EFS	54
3.3 Lista projektów rezerwowych EFRR.....	55
4 Uzasadnienie listy wybranych projektów oraz ich zintegrowanego charakteru	55
4.1 Relacje i efekty synergiczne między poszczególnymi projektami	56

4.2	Relacje między projektami społecznymi a inwestycyjnymi (koordynacja między funduszami).....	57
4.3	Wpływ projektów na zasady horyzontalne (zrównoważony rozwój, równość szans i równouprawnienie płci).....	58
5	Wkład w realizację polityk zewnętrznych.....	61
5.1	Wkład w realizację polityk krajowych i wspólnotowych	61
5.2	Wkład w realizację celów Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020.....	64
6	Wkład w realizację WRPO 2014+	68
6.1	Wkład w realizację celów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020.....	68
6.2	Wkład w osiągnięcie pośrednich (kamienie milowe) i docelowych wartości wskaźników określonych w WRPO 2014+ - spodziewane efekty (produkty i rezultaty).	69
7.	Wskaźniki realizacji projektów OSI Piła.....	73
CZĘŚĆ B - KARTY PROJEKTÓW		83
1	KARTY PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH	83
1.1	Karta projektu: Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI.....	83
1.2	Karta projektu: Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo.....	93
1.3	Karta projektu: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI	101
1.4	Karta projektu: Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Pilskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru	107
1.5	Karta projektu: Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych)	114
1.6	Karta projektu: Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (wsparcie systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń)	118
1.7	Karta projektu: Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Pilskiego OSI	125

1.8	Karta projektu: Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI.....	130
1.9	Fiszka obszarowa: Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.....	136
1.10	Karta projektu: Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI.....	144
1.11	Fiszka obszarowa: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	156
1.12	Fiszka obszarowa: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	168
1.13	Karta projektu: Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura przedszkolna).....	181
1.14	Karta projektu: Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej).....	185
1.15	Fiszka obszarowa: Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (edukacja przedszkolna).....	191
1.16	Fiszka obszarowa: Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (kształcenie ogólne).....	197
2	KARTY PROJEKTÓW REZERWOWYCH.....	205
2.1	Karta projektu: Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI – II etap.....	205
2.2	Karta projektu: Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo – II etap.....	212
2.3	Karta projektu: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI – II etap	218
2.4	Karta projektu: Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych) – II etap	222

2.5	Karta projektu: Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI – II etap.....	226
2.6	Karta projektu: Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI – II etap..	230
2.7	Karta projektu: Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej) - II etap.....	236
CZĘŚĆ C - INFORMACJE OGÓLNE		240
1.	Listy projektów podstawowych i rezerwowych	240
2.	Tabela finansowa	243
2.1.	Przedsięwzięcia podstawowe	243
2.2	Projekty rezerwowe EFRR	245
3.	Tabela komplementarności 3.1 Przedsięwzięcia podstawowe.....	246
3.2	Projekty rezerwowe	254

Słownik skrótów i pojęć

OSI	Obszar Strategicznej Interwencji
POSI	Pilski Obszar Strategicznej Interwencji
WRPO 2014+	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020
JST	jednostka samorządu terytorialnego
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
KSRR	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie
MIG	Miasto i Gmina
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PGN	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PI	Priorytet Inwestycyjny
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców - liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych z obiektów przemysłowych i usługowych w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach z gospodarstw domowych, odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby
MOF	Miejski Obszar Funkcjonalny
Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym

WSTĘP

Potencjał rozwojowy Wielkopolski skoncentrowany jest przede wszystkim w miastach. Tworzą one uporządkowaną przestrzennie, hierarchiczną strukturę. Wykorzystanie potencjału największych miast regionu wymaga odpowiedniego ich kształtowania, przede wszystkim w aspekcie funkcji, jakie pełnią względem otaczającego je obszaru. Przestrzennie zrównoważony rozwój Wielkopolski, spójny pod względem terytorialnym, wymaga wzmocnienia tych ośrodków, by stały się jeszcze większymi źródłami czynników rozwojowych, korzystnie wpływały na otoczenie, a zarazem z powodzeniem konkurowały z innymi ośrodkami.

W ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 planowane jest wsparcie przedsięwzięć w ramach regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji „Ośrodki subregionalne i ich obszary funkcjonalne”.

Dla urzeczywistnienia idei terytorialnej koncentracji środków, w szczególności pochodzących ze wsparcia UE, w układzie terytorialnym – obszar funkcjonalny Piły w polityce rozwoju województwa wielkopolskiego wskazany został jako jeden z obszarów strategicznej interwencji. Zasięg obszaru funkcjonalnego miasta Piły, jako ośrodka subregionalnego, jest zgodny z Uchwałą Nr 478/2015 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 kwietnia 2015 roku w sprawie: przyjęcia zasad i kryteriów wyznaczania obszarów funkcjonalnych w województwie wielkopolskim.

Pilski Obszar Strategicznej Interwencji (POSI) tworzy 7 jednostek terytorialnych - miasto Piła jako ośrodek subregionalny, ze swoim obszarem funkcjonalnym obejmującym gminy: Krajenka, Trzcianka, Ujście, Wysoka, Kaczory, Szydłowo.

W III kwartale 2014 roku wszystkie rady gmin POSI podjęły uchwały intencyjne o wyrażeniu woli podjęcia współpracy w ramach Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji. W listopadzie 2014 roku gminy zawarły porozumienie regulujące zasady współpracy oraz zasady realizacji projektów w ramach mandatu terytorialnego POSI.

Niniejszy dokument został opracowany zgodnie z Uchwałą Nr 4680/2014 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 maja 2014 roku w sprawie: przyjęcia zasad dotyczących realizacji projektów w ramach mandatu terytorialnego dla obszaru strategicznej interwencji ośrodków subregionalnych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Stanowi element etapu przygotowawczego, zmierzającego do opracowania Mandatu Terytorialnego, będącego przedmiotem konsultacji roboczych z Instytucją Zarządzającą WRPO 2014+.

Zawiera wykaz wstępnie zidentyfikowanych przedsięwzięć, które będą przedmiotem dalszych weryfikacji na późniejszym etapie wdrażania instrumentu OSI, szczególnie w częściach dotyczących zakresu rzeczowego, wartości poszczególnych projektów i okresu realizacji. Był on przedmiotem uzgodnień pomiędzy wszystkimi jednostkami samorządu terytorialnego Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji.

Ustalona wysokość środków finansowych przeznaczonych dla POSI wynosi 27 044 252 euro, z podziałem środków na 23 988 252 euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz 3 056 000 euro z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Podstawą wyliczenia alokacji była liczba mieszkańców POSI na koniec 2011 roku, przewidziano ok. 195 euro na 1 mieszkańca. Łączna liczba mieszkańców POSI wynosiła wówczas 138 161 osób. W poszczególnych JST kształtowała się następująco: miasto Piła - 74 818 osób; miasto i gmina Trzcianka - 24 474 osób; miasto i gmina Ujście - 8 143 osób; miasto i gmina Krajenka - 7 524 osób; miasto i gmina Wysoka - 6 849 osób; gmina Szydłowo - 8 549 osób; gmina Kaczory – 7 804 osób.

Proponowane przedsięwzięcia dotyczą działań tematycznie związanych ze specyfiką obszaru funkcjonalnego miasta Piły oraz rozwiązują (a przynajmniej mogą przyczynić się do rozwiązania) zidentyfikowane i udokumentowane w części diagnostycznej problemy. Lista przedsięwzięć spełnia wymóg uwzględnienia co najmniej 3 priorytetów inwestycyjnych WRPO 2014+, w tym jednego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekty zostały uszeregowane w podziale na pakiet projektów podstawowych i rezerwowych. Realizacja przedsięwzięć pozwoli osiągnąć określone cele, mierzone konkretnymi wskaźnikami.

CZĘŚĆ A – DIAGNOZA

Zgodnie z obowiązującym *Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego*¹ miasto Piła, podobnie jak inne były miasta wojewódzkie w Wielkopolsce oraz Gniezno, ze względu na duże znaczenie i pełnione funkcje w regionie należy do sieci regionalnych ośrodków równoważenia rozwoju. Piła jest również miastem o znaczeniu subregionalnym. Wynika to z faktu koncentracji rozwoju przestrzennego z wykorzystaniem miejskich przestrzeni inwestycyjnych (brak wykształconych obszarów intensywnej urbanizacji poza granicami miasta), a skutkuje koniecznością koordynacji polityki przestrzennej miasta i okolicznych terenów wiejskich (uniknięcie niekontrolowanej suburbanizacji). W wojewódzkim dokumencie planistycznym wskazano również, iż Piła nadal oddziałuje na tereny byłego województwa pilskiego, które w wyniku reformy administracyjnej z 1999 roku znalazły się poza granicami Wielkopolski.

Dzięki spojrzeniu na kwestie rozwojowe przez pryzmat powiązań funkcjonalnych, cele i instrumenty polityki rozwoju mogą być bardziej zróżnicowane i lepiej dostosowywane do specyfiki poszczególnych obszarów poprzez efektywniejsze wykorzystanie ich potencjału i bardziej precyzyjne identyfikowanie barier rozwoju. Planowanie i prowadzenie działań rozwojowych na obszarach funkcjonalnych musi być tym samym platformą współpracy różnych jednostek i poziomów zarządzania. Współpraca różnych partnerów działających na terenie obszarów funkcjonalnych jest niezbędna dla kompleksowego, spójnego, bardziej skoordynowanego i skoncentrowanego działania prorozwojowego oraz rozwiązywania konfliktów.

Natomiast główny dokument planistyczny kraju *Koncepcja zagospodarowania przestrzennego kraju 2030* zalicza Piłę (jako jedno z dawnych miast wojewódzkich) do ośrodków subregionalnych ze szczególną kumulacją problemów społeczno-gospodarczych.

1

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego zgodnie z uchwałą Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 roku w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Powiązania funkcjonalne mają swoje odzwierciedlenie także w polityce regionalnej – której cele realizowane są głównie poprzez Regionalne Programy Operacyjne.

Utworzenie OSI dla ośrodków subregionalnych województwa jest wyrazem uznania znaczenia i roli tych ośrodków w strukturze przestrzennej i społeczno-gospodarczej województwa. Miasta subregionalne wraz z obszarami funkcjonalnymi pełnią bardzo istotną rolę dysponując potencjałem klasyfikującym je jako potencjalne obszary wzrostu. Z jednej strony wspomagają proces dyfuzji rozwoju z ośrodka metropolitalnego, z drugiej stanowią i będą stanowiły gospodarcze i społeczne bieguny wzrostu dla poszczególnych części Wielkopolski.

1 Analiza strategiczna

Pilski Obszar Strategicznej Interwencji położony jest w północnej Wielkopolsce, tworzą go jednostki samorządu terytorialnego położone administracyjnie w trzech powiatach; pięć jednostek z powiatu pilskiego oraz po jednej z powiatów czarnkowsko-trzcianeckiego i złotowskiego. Gminy objęte POSI: gmina miejska Piła, gminy miejsko-wiejskie: Ujście, Wysoka oraz gminy wiejskie: Kaczory, Szydłowo (powiat pilski); gmina miejsko-wiejska Krajenka (powiat złotowski); gmina miejsko-wiejska Trzcianka (powiat czarnkowsko-trzcianecki). Powierzchnia łączna Pilskiego OSI wynosi 133 706 ha.

Mapa 1. Obszar funkcjonalny miasta Piły w podziale na gminy.

Źródło: opracowanie Instytut Badawczy IPC, *Delimitacja Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015*

Piła jest największym miastem POSI, które skupia ważne funkcje oddziałujące silnie na obszar funkcjonalny miasta i subregion pilski. Należą do nich m.in. usługi z zakresu administracji, szkolnictwa zawodowego i dostępu do szkół wyższych, specjalistycznych usług zdrowotnych, kultury. Piła jest ważnym ośrodkiem gospodarczym na mapie północnej Wielkopolski, zapewniającym zatrudnienie dla znacznej części mieszkańców z otoczenia miasta.

Obszarowo najbardziej rozległe są miasto i gmina Trzcianka oraz gmina Szydłowo. Obszar POSI charakteryzuje się bardzo dużą lesistością tj. 42,2% ogółu powierzchni, znacznie przekraczającą poziom dla województwa wielkopolskiego 26,3%.

Tabela 1. Struktura gruntów POSI, stan na koniec 2013 roku

JST	powierzchnia ha	grunty orne ha	udział w powierzchni ogółem %	sady ha	udział w powierzchni ogółem %	łąki i pastwiska ha	udział w powierzchni ogółem %	lasy ha	udział w powierzchni ogółem %
Piła	10 268	1 054	10,3	4	0,0	591	5,8	5 288	51,5
Krajenka	19 118	7 570	39,6	90	0,5	958	5,0	9 184	48,0
Ujście	12 813	5 071	39,6	36	0,3	2 707	21,1	3 795	29,6
Szydłowo	26 746	12 328	46,1	32	0,1	1 411	5,3	10 945	40,9
Trzcianka	37 398	10 107	27,0	29	0,1	5 133	13,7	18 788	50,2
Wysoka	12 299	8 478	68,9	256	2,1	874	7,1	1 753	14,3
Kaczory	15 064	4 912	32,6	61	0,4	1 949	12,9	6 737	44,7
POSI	133 706	49 520	37,0	508	0,4	13 623	10,2	56 490	42,2
woj. wlkp.	2 982 650	1 574 959	52,8	16 022	0,5	283 760	9,5	785 648	26,3

Źródło: GUS/BDL

1.1 Charakterystyka POSI

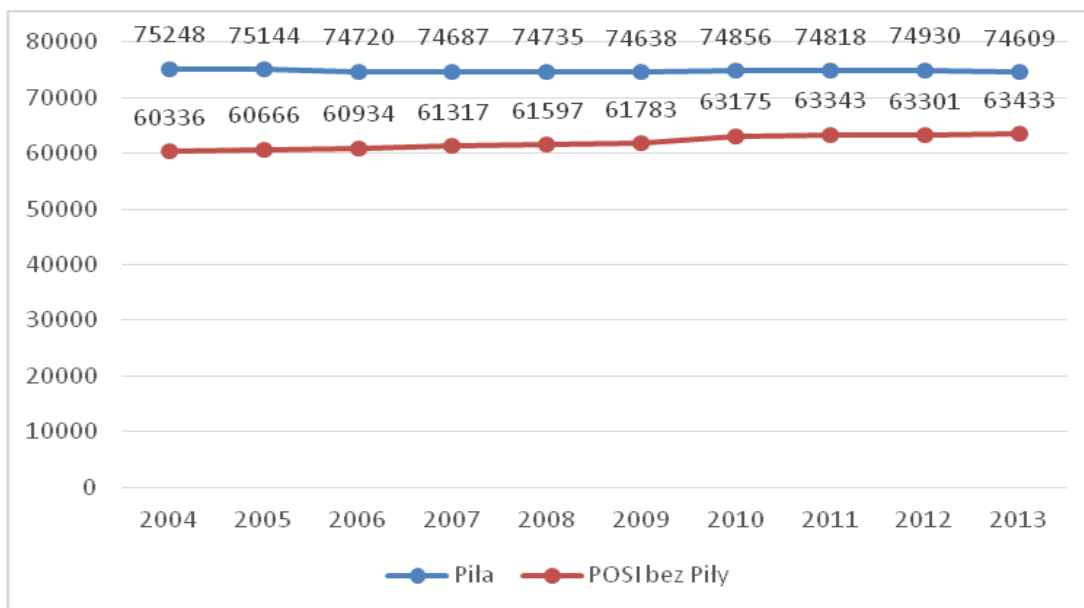
1.1.1 Ludność

Dla rozwoju województwa znaczenie mają nie tylko powiązania funkcjonalne miast z ich otoczeniem, ale również problemy wewnętrzne wynikające z różnych czynników. Jednym z głównych zagadnień są zachodzące procesy demograficzne.

Liczba mieszkańców POSI na koniec 2013 roku wynosiła 138 042 osób i zwiększyła się od 2004 roku o 2 458 osób, przy czym w samej Pile odnotowano spadek liczby mieszkańców o 639 osób, natomiast na obszarze POSI poza Piłą – wzrost o 3 097 osób.

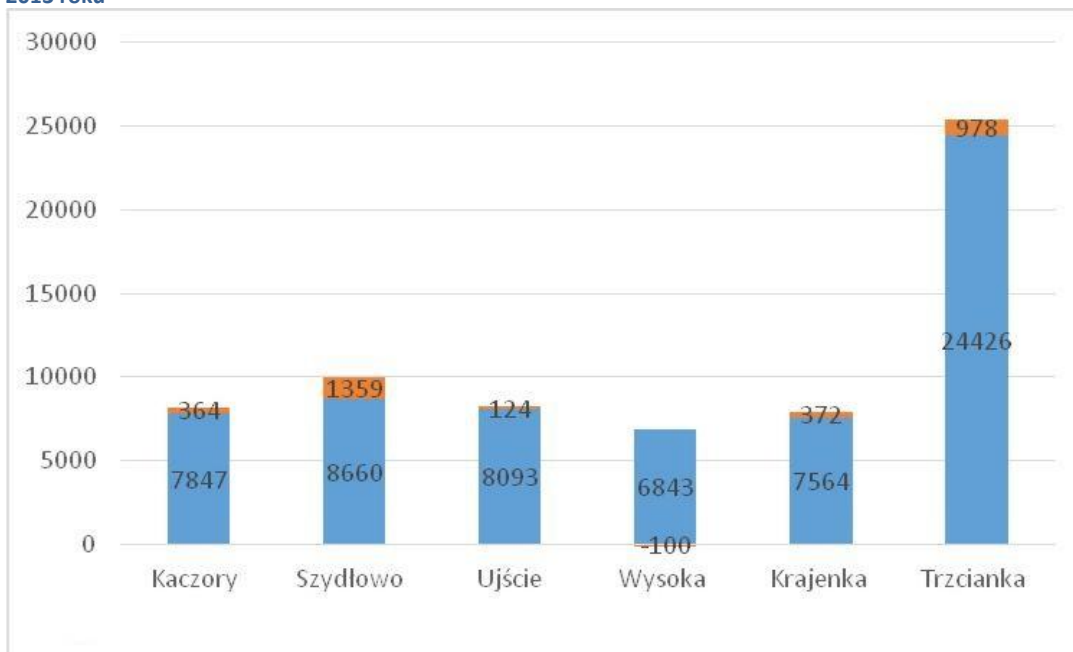
Najliczniej zamieszkałą gminą na terenie POSI jest Piła. W 2013 roku Piłę zamieszkiwało 74 609 osób. Największy przyrost ludności odnotowano w gminie Szydłowo (1 359 osób) zamieszkałej przez 8 660 osób oraz gminie Trzcianka (978 osób) zamieszkałej przez 24 426 osób. Za przyrost ludności na obszarze POSI – poza Piłą oraz spadek liczby mieszkańców w Pile w dużym stopniu odpowiadają migracje w obrębie obszaru funkcjonalnego. Szczególnie widoczne jest to na przykładzie gminy, w której odnotowano największy przyrost ludności w okresie 10 lat, tj. gminy Szydłowo – graniczącej bezpośrednio z miastem Piłą.

Wykres 1. Zmiany liczby ludności na obszarze POSI w przedziale czasowym 2004 – 2013

Źródło: na podst. opracowania Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015

Wykres 2. Liczba ludności gmin POSI bez Piły (GUS, 2013) wraz ze zmianą liczby ludności w okresie od 2004 do 2013 roku

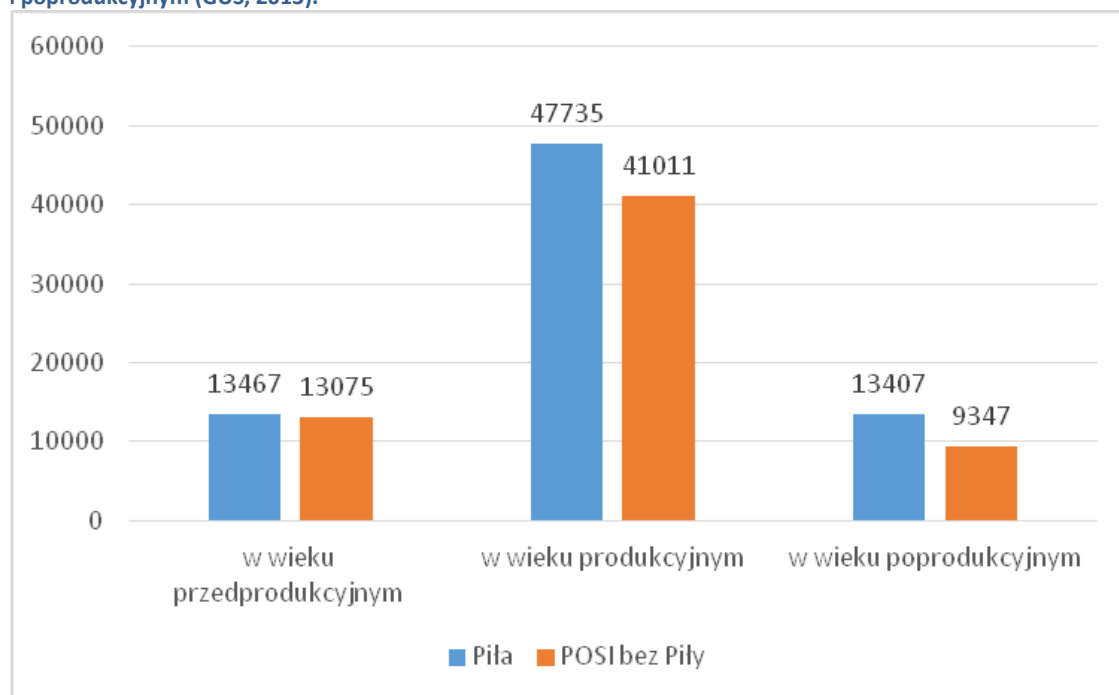

Źródło: opracowanie Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji, maj 2015

Jednostki osadnicze POSI, podobnie jak region i kraj, dotyczą problemy związane ze starzeniem się populacji. Generuje to potrzeby rozwoju sfer związanych z pomocą społeczną,

usługami skierowanymi do osób starszych i ich środowisk , a także zapotrzebowaniem na specjalistyczne usługi z zakresu opieki i ochrony zdrowia. Potwierdzają to dane statystyczne dotyczące demografii.

Wykres 3. Liczba ludności Piły oraz obszaru POSI - bez Piły w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym (GUS, 2013).

Źródło: opracowanie Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015

1.1.2 Sfera gospodarcza

Na terenie POSI na koniec 2013 roku zarejestrowanych było ponad 13,4 tys. podmiotów gospodarczych, z których ponad 8,5 tys. działało w Pile i prawie 2,2 tys. w Trzciance. O poziomie przedsiębiorczości informuje liczba podmiotów w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców. Wskaźnik ten w 2013 roku najwyższy był w Pile- 1 149, Szydłowie – 938 oraz Trzciance – 885. Dla pozostałych gmin POSI wynosił następująco: Ujście – 728, Krajenka – 639, Kaczory – 640 i Wysoka – 457.

Liczba podmiotów z kapitałem zagranicznym wynosiła 143, w tym 86 zarejestrowanych w Pile i 37 w Trzciance. Dominowały podmioty w obszarze handlu i napraw w liczbie 3 473, stanowiące prawie 26% w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych, w obszarze budownictwa w liczbie 1 389 podmiotów (10,3%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej w liczbie 1 096 (8,2%), w przetwórstwie przemysłowym 1 084 podmiotów (8,1%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej 981 podmiotów (7,4%). Szczegółowe dane liczbowe zawarto poniżej, w tabelach.

Tabela 2. Podmioty zarejestrowane w systemie REGON wg sektorów, stan na koniec 2013 roku

JEDNOSTKI ZAREJESTROWANE WG SEKTORÓW	Piła	Ujście	Trzcianka	Szydłowo	Krajenka	Kaczory	Wysoka	POSI łącznie
Ogółem	8 575	589	2 162	812	483	502	313	13 436
Sektor publiczny								
jednostki ogółem	324	15	108	20	24	25	11	527
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	131	12	40	18	22	21	8	252
spółki handlowe	17	0	3	0	0	0	0	20
w tym spółki z udziałem kapitału zagranicznego	1	0	0	0	0	0	0	1
Sektor prywatny								
jednostki ogółem	8 251	574	2 054	792	459	477	302	12 909
osoby fizyczne	6 634	477	1 619	685	378	411	238	10 442
spółki handlowe	572	30	134	40	12	21	9	818
w tym spółki z udziałem kapitału zagranicznego	86	2	37	9	5	2	2	143
spółdzielnie	57	7	11	6	4	4	4	93
fundacje	13	0	4	2	0	1	0	20
stowarzyszenia i organizacje społeczne	193	17	56	22	23	16	16	343

Źródło: GUS/BDL

Tabela 3. Podmioty zarejestrowane w systemie REGON wg sekcji, stan na koniec 2013 roku

JEDNOSTKI ZAREJESTROWANE WG SEKCJI	Piła	Ujście	Trzcianka	Szydłowo	Krajenka	Kaczory	Wysoka	POSI łącznie
Ogółem	8 575	589	2 162	812	483	502	313	13 436
sektor publiczny	324	15	108	20	24	21	11	523
sektor prywatny	8 251	574	2 054	792	459	477	302	12 909
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	59	24	79	53	37	31	24	307
Górnictwo i wydobywanie (B)	9	0	0	0	0	0	1	10
Przetwórstwo przemysłowe (C)	607	75	211	64	57	47	23	1084
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (D)	18	1	1	1	0	2	3	26
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (E)	21	2	12	4	3	4	2	48
Budownictwo (F)	776	80	262	89	55	80	47	1 389

Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów mechanicznych, włączając motocykle (G)	2 199	174	562	199	105	156	78	3 473
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (I)	242	19	54	20	13	11	6	365
Transport i gospodarka magazynowa (H)	685	38	108	64	46	22	18	981
Informacja i komunikacja (J)	213	10	27	17	2	6	0	275
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (K)	361	14	75	24	10	8	6	498
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (L)	581	16	163	27	24	6	19	836
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	792	33	158	55	21	23	14	1 096
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (N)	210	11	48	20	10	8	5	312
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	21	11	11	10	6	7	9	75
Edukacja (P)	444	21	76	35	31	26	10	643
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	638	19	139	75	27	21	16	935
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (R)	149	10	36	10	9	11	6	231
Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (S i T)	550	31	140	45	27	33	26	852
Organizacje i zespoły eksterytorialne (U)	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: GUS/BDL

W południowo-wschodniej części miasta Piły znajdują się tereny inwestycyjne o dużej powierzchni liczące ok. 150 ha, w części zainwestowane ale nie posiadające oczekiwanej przez inwestorów infrastruktury sieciowej i obsługi komunikacyjnej. Są to tereny powojkowe, będące obecnie własnością gminy Piła, tereny przemysłowe stanowiące w przeszłości pola irygacyjne oczyszczalni ścieków oraz tereny popegeerowskie. Ograniczone środki budżetowe miasta Piły nie pozwoliły do tej pory podjąć kompleksowych działań inwestycyjnych w celu ich przygotowania do lokowania działalności gospodarczej - przemysłu, baz, składów, usług. Łączna powierzchnia terenów przemysłowych i powojkowych w strefie przemysłowej Piła południowo – wschodnia wynosi ok. 90 ha, w programach rozwojowych miasta wskazana jest do rewitalizacji i przystosowania infrastrukturalnego do lokowania działalności gospodarczej.

W celu wspierania rozwoju gospodarczego miasta i gmin sąsiednich powołano Podstrefę Piła Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Teren Podstrefy liczący 21,9 ha przeznaczony pod działalność gospodarczą (głównie produkcja, bazy, składy, usługi) jest położony w bezpośrednim sąsiedztwie DK 11 i skrzyżowania z DK 10, graniczy z bocznicą kolejową i ma przygotowaną infrastrukturę techniczną (sieć elektroenergetyczna, wodociągowa,

kanalizacyjna, deszczowa, sanitarna, gazociągowa w odległości 300 m). Inwestorzy w Podstrefie Piła mogą liczyć na pomoc publiczną w postaci zwolnienia od podatku dochodowego i podatku od nieruchomości, dostępność działek inwestycyjnych w konkurencyjnej cenie oraz pomoc przy załatwianiu formalności. Część terenów Podstrefy Piła została już zainwestowana. Dostępna wolna powierzchnia terenu Podstrefy przeznaczonej pod działalność gospodarczą wynosi 13,3 ha. Trwają uzgodnienia z kolejnymi inwestorami zainteresowanymi lokowaniem inwestycji w Podstrefie Piła Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Oferta znacznych terenów inwestycyjnych w otoczeniu Piły dotyczy gmin Trzcianka oraz Ujście. Największa powierzchnia terenów inwestycyjnych w Trzciance, ponad 17 ha, znajduje się przy ulicy Kolejowej. Kolejne większe zwarte obszary inwestycyjne to ponad 5 ha działka przy ulicy Tetmajera w Trzciance oraz 4,5 ha teren przy ulicy ul. Ogrodowej i Czarnkowskiej w Ujściu.

Tabela 4. Oferty dostępnych terenów inwestycyjnych w otoczeniu Piły

JST	Tereny inwestycyjne
Trzcianka	⇒ Trzcianka, ul. Kolejowa – 17,0171 ha ⇒ Trzcianka, ul. Tetmajera – 1,9332 ha ⇒ Trzcianka, ul. Tetmajera – 5,1211 ha ⇒ Trzcianka, ul. Wspólna – 1,5665 ha ⇒ Trzcianka, ul. Gorzowska – 1,6094 ha
Białośliwie	-
Kaczory	-
Łobżenica	-
Miasteczko Krajeńskie	-
Szydłowo	-
Ujście	⇒ W strefie peryferyjnej Piły w pobliżu pojedynczej zabudowy przemysłowej przy ul. Ceramicznej – 0,5002 ha ⇒ Rejon ul. Ogrodowej i Czarnkowskiej w Ujściu – 4,5086 ha
Wyrzysk	-
Wysoka	-

Źródło: opracowanie Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji, maj 2015

Miasto Piła realizuje szereg działań związanych z tworzeniem korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej tych terenów. Szczególnym ich wyrazem jest działalność powołanej w 2011 roku spółki gminnej Inwest-Park Sp. z o.o., zajmującej się obsługą inwestorów.

Usługi dla przedsiębiorców z terenu POSI i subregionu pilskiego świadczy Pilski Inkubator Przedsiębiorczości, zlokalizowany w budynku Inwest-Parku przy ul. Dąbrowskiego 8. Oferta Pilskiego Inkubatora Przedsiębiorczości dostosowana jest do potrzeb przedsiębiorstw na różnym etapie rozwoju:

- I strefa „Start-up” – dla preinkubowanych oraz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą nie dłużej niż 2 lata. Strefa w formie otwartej przestrzeni coworkingowej, umożliwia korzystanie z biurek wynajmowanych na godziny, salek konferencyjnych i e-sekretariatu, a także merytorycznych usług wspomagających (treningi kreatywności, spotkania networkingowe, doradztwo ogólne);
- II strefa „Seed” – dla przedsiębiorców, preinkubowanych oraz instytucji otoczenia biznesu. Przestrzeń jest urządzona w formie wynajmowanych na godziny boksów w taki sposób, aby ułatwiać wzajemne kontakty. W strefie istnieje możliwość korzystania z powierzchni biurowej, recepcji, sali spotkań, obsługi prawnej oraz usług księgowych, z możliwością korzystania z salek konferencyjnych i e-sekretariatu;
- III strefa „Business” – dla firm o największym potencjale rozwojowym i innowacyjnym, wspierających preinkubowanych i początkujących przedsiębiorców. Ze strefy mogą korzystać przedsiębiorcy, preinkubowani oraz instytucje otoczenia biznesu.

1.1.3 Rynek pracy

Sytuacja na rynku pracy w gminach POSI, podobnie jak w całej północnej Wielkopolsce, jest niełatwa. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego dla POSI w czerwcu 2015 roku wyniósł 7,0% i był niższy o 1,39 punktu procentowego w stosunku do poziomu z czerwca 2014 roku. Najwyższe bezrobocie odnotowano w gminach Trzcianka (8%), Krajenka (7,7%) i Szydłowo (7,9%). Dla województwa w tym okresie wynosił 5,6%.

Najwięcej osób pracuje w gminie Piła i Trzcianka. Spośród osób pracujących największą grupę stanowią osoby pracujące w przemyśle i budownictwie oraz w pozostałych usługach. Największy wskaźnik liczby osób pracujących na 1 000 ludności odnotowano w Pile (302 osoby). W pozostałych gminach wskaźnik kształtował się na następującym poziomie: w Szydłowie-249 osób, Kaczorach-232 osoby, Trzciance-204 osoby, Wysokiej-202 osoby, Ujściu-147 osób i w Krajenke-116 osób. Średnia dla województwa wielkopolskiego wynosiła 249 osób.

Tabela 5. Rynek pracy

JST	Pracujący Ogółem XII 2012	pracujący przemysł i budownictwo XII 2012	Pracujący Handel i naprawy XII 2012	Pracujący Pozostałe usługi XII 2012	bezrobotni I 2014	wskaźnik bezrobocia rejestrowanego I 2014	bezrobotni VI 2015	wskaźnik bezrobocia rejestrowanego VI 2015
miasto Piła	22 774	8 005	5 905	7 759	3 770	7,7	3 310	6,9
miasto i gmina Ujście	1 272	773	146	256	428	8,1	272	5,2
miasto i gmina Trzcianka	4 908	2 718	672	1 354	1 580	10,3	1 227	8,0
gmina Szydłowo	418	-	90	257	553	9,7	455	7,9
miasto i gmina Krajenka	832	250	198	301	498	10,1	374	7,7
gmina Kaczory	1 730	1 128	125	319	373	7,3	312	6,0

miasto i gmina Wysoka	1 205	-	51	178	322	7,3	280	6,4
POSI łącznie	33 139	12 874	7 187	10 424	7 524	8,39	6 230	7,0
powiat pilski	31 300	12 221	6 945	10 179	7 200	8,03	6 009	6,8
powiat złotowski	13 097	3 657	4 472	3 444	4 659	10,24	3 844	8,5
powiat czarnkowsko - trzcianecki	15 901	8 086	2 229	4 668	5 018	8,91	3 811	6,7
woj. wielkopolskie	849 632	342 589	203 564	252 486	152 270	6,86	124 532	5,6

Źródło: GUS/BDL

Ponieważ dla gmin brak danych statystycznych dotyczących wielkości stopy bezrobocia rejestrowanego, która jest liczona do poziomu powiatów, w celu analizy rynku pracy w POSI wykorzystano wskaźnik bezrobocia rejestrowanego, na podstawie danych Powiatowych Urzędów Pracy.

Jednym z problemów na terenie części gmin POSI, dotyczącym zwłaszcza kobiet, jest wyłączenie z rynku pracy spowodowane opieką nad małymi dziećmi. Trudności w powrocie do pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dziecka dotyka wiele kobiet. Pomoc w tym zakresie stanowi warunek aktywizacji zawodowej tej grupy osób, pośrednio przyczyniając się także do podniesienia wskaźników demograficznych. Gwarancja zatrudnienia, powrotu do pracy bądź podjęcia nowej po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dziecka są jednym z głównych czynników mających wpływ na decyzje demograficzne Polaków.

1.1.4 Oświata i edukacja

Usługi instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat 3 realizują żłobki i kluby dziecięce. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w gminach POSI wynosił w 2013 roku 4,0% i kształtował się na poziomie średniej dla województwa wielkopolskiego. Na terenie pięciu gmin POSI występował deficyt usług w zakresie zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3. Stanowi to utrudnienie dla osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi, które chcą powrócić na rynek pracy bądź podjąć zatrudnienie. Utworzenie miejsc opieki nad dziećmi oraz objęcie wsparciem opiekunów dzieci do lat 3 wpłynie na aktywizację zawodową mieszkańców Pilskiego OSI.

Wychowaniem przedszkolnym w województwie wielkopolskim w 2013 roku objętych było 77,6% dzieci w wieku 3-5 lat oraz 78,7% dzieci w wieku 3-6 lat. W gminach POSI wskaźnik ten był wyższy tylko w mieście Pile. Na 1 000 dzieci w wieku 3-5 lat w placówkach wychowania przedszkolnego w województwie wielkopolskim przypadało 776 dzieci, a na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypadało 1,14 dziecka w wieku 3-5 lat. Wskaźniki w mieście Pile wynosiły odpowiednio 797 i 1,04. Konieczność podjęcia działań w zakresie poprawy infrastruktury przedszkolnej sygnalizują gminy z obszaru funkcjonalnego miasta Piły.

Do szkół podstawowych w 2013 roku na terenie POSI uczęszczało 8 150 uczniów, a ukończyło je 1 387 absolwentów. Współczynnik skolaryzacji brutto w województwie wielkopolskim wynosił 100,5%. Spośród gmin POSI najwyższy wskaźnik skolaryzacji brutto osiągnęła Piła (104%).

Do gimnazjów w 2013 roku na terenie POSI uczęszczało 4 474 uczniów, a ukończyło je 1 430 absolwentów. Współczynnik skolaryzacji brutto w województwie wielkopolskim wynosił 101,6%. Spośród gmin POSI wskaźnik skolaryzacji brutto był wyższy w gminie Krajenka (119,8%) i mieście Pile (113,2%).

Tabela 6. Oświata i edukacja w POSI, stan na koniec 2013 roku

Oświata	Piła	Krajenka	Ujście	Szydłowo	Trzcianka	Wysoka	Kaczory	POSI łącznie	woj. wlkp.
Żłobki i kluby dziecięce	1	0	0	0	1	0	0	2	138
miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych	124	0	0	0	40	0	0	164	5 133
dzieci łącznie z klubami dziecięcymi	122	0	0	0	40	0	0	162	6 734
dzieci poniżej 1 roku	4	0	0	0	0	0	0	4	254
dzieci w wieku 1 roku	40	0	0	0	4	0	0	44	1 696
dzieci w wieku 2 lat	68	0	0	0	29	0	0	97	2 160
dzieci w wieku 3 lat	10	0	0	0	7	0	0	17	358
odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	5,9	0	0	0	5,3	0	0	4,0	4,0
Przedszkola	23	4	1	2	6	1	7	44	1 086
Oddziały w przedszkolach	112	11	9	9	27	1	13	182	4 761
miejsca w przedszkolach	2 361	235	212	225	665	36	335	4 069	107 238
dzieci w przedszkolach	2 587	239	212	202	617	13	283	4 153	0
odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat	79,7	65,3	63,7	53,2	70,7	59,5	70,6	-	77,6
odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat	81,5	70,2	65,9	52,8	74,8	66,3	73,5	-	78,7
dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat	797	653	637	532	707	595	706	-	776
dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	1,04	1,32	1,33	1,31	1,27	7,14	0,86	-	1,14
Szkoły podstawowe	12	5	3	3	8	4	6	41	1213
uczniowie szkół podstawowych	4 420	479	431	452	1 479	418	471	8 150	208 899
absolwenci szkół podstawowych	711	84	88	74	268	76	86	1 387	34 463
współczynnik skolaryzacji brutto – szkoły podstawowe	104	96,77	85,01	71,18	96,98	89,13	89,71	-	100,5
Gimnazja	9	2	2	2	5	1	2	23	690
uczniowie gimnazjów	2 361	303	244	211	885	230	240	4 474	109 125
absolwenci gimnazjów	749	94	78	75	274	73	87	1 430	37 029
współczynnik skolaryzacji brutto – gimnazja	113,2	119,8	90,04	62,06	106,8	97,87	85,71	-	101,6

Źródło: GUS/BDL

Stan infrastruktury edukacyjnej, zwłaszcza poza obszarami dużych miast jest niezadowolający. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu poprawę warunków kształcenia oraz rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży z terenu pilskiego obszaru funkcjonalnego, co wpłynie pozytywnie na ograniczanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, spowoduje poprawę warunków rozwoju dla wszystkich uczniów.

Zły stan techniczny i niewystarczająca infrastruktura sportowa szkół (sale gimnastyczne, boiska) w POSI stanowi barierę w rozwoju aktywności fizycznej dzieci i młodzieży,

uniemożliwia również uprawianie wielu dyscyplin sportowych. Przedszkola wymagają nowego sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz wyposażenia przestrzeni przy placówkach np. w edukacyjne place zabaw.

We wszystkich gminach POŚI występują potrzeby w zakresie doposażenia szkół i przedszkoli. W szkołach konieczne są inwestycje w zakresie tworzenia i wyposażenia pracowni specjalistycznych, laboratoriów przyrodniczych, matematycznych i językowych, w celu doskonalenia umiejętności uczniów, poszerzania wiedzy i podnoszenia jakości nauczania. Pracownie komputerowe dysponują bardzo często przestarzałym sprzętem.

Przeprowadzona analiza dowodzi potrzeby inwestycji w infrastrukturze edukacyjnej. Przykłady zidentyfikowanych potrzeb wskazano poniżej, pełen katalog jest zdecydowanie szerszy.

- W Pile część obiektów przedszkolnych i szkolnych wymaga inwestycji, szczególnie w zakresie budowy hal i boisk sportowych, termomodernizacji obiektów i remontów elewacji.
- Remontu wymagają istniejące boiska sportowe położone przy szkole podstawowej w Krajence, Głubczynie oraz przy gimnazjum w Krajence. Posiadają one zniszczoną i spękaną betonową nawierzchnię, z licznymi ubytkami. Urządzenia zamontowane przy boiskach ze względu na zły stan i zużycie również wymagają wymiany. Modernizacji wymagają istniejące w gminie Krajenka obiekty szkolne, szczególnie w zakresie doposażenia pracowni specjalistycznych i przedszkola.
- Gimnazjum w Ujściu nie posiada sali gimnastycznej. Funkcję tę spełnia pomieszczenie o wymiarach 9 x 19 metrów, zaadoptowane do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, w złym stanie technicznym, nie posiadające odpowiedniego zaplecza socjalnego. Braki w wyposażeniu pracowni fizyczno-chemicznej uniemożliwiają przeprowadzanie zajęć lekcyjnych w sposób gwarantujący uczniom gimnazjum samodzielne wykonywanie ćwiczeń i doświadczeń.
- Utrudnienia i ograniczenia w realizacji zajęć z wychowania fizycznego występują również w gminie Wysoka, w szkole podstawowej w miejscowości Czajcze. Placówka nie posiada obiektu sportowego. Brak także możliwości adaptacji pomieszczeń szkolnych lub budynków w miejscowości na salę gimnastyczną. W szkole nie ma pracowni matematyczno-przyrodniczej oraz do nauki języków obcych. Pracownia komputerowa wyposażona jest w przestarzały sprzęt.
- Modernizacji i remontów wymagają obiekty przedszkolne funkcjonujące na terenie gminy Kaczory. Nie posiadają one infrastruktury dostosowanej dla potrzeb dzieci niepełnosprawnych, co utrudnia bądź wyklucza udział dzieci niepełnosprawnych w zajęciach przedszkolnych. Istniejące szkoły podstawowe nie posiadają pracowni językowych, wskazane jest także utworzenie nowych oraz doposażenie działających pracowni przyrodniczych i matematycznych. Pracownie komputerowe dysponują przestarzałym sprzętem, w ilości stanowisk niewystarczającej dla wszystkich uczniów podczas prowadzonych zajęć lekcyjnych. Stan dwóch boisk przyszkolnych wymaga rozbudowy i modernizacji.

- Dopuszania i dostosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych wymagają pracownie przyrodnicze, językowe i komputerowe oraz obiekty oświatowe w gminie Trzcianka.

Na potrzebę doposażenia szkół w pracowniach specjalistycznych w gminach POSI wskazują również wyniki egzaminów końcowych w szkołach podstawowych oraz gimnazjach w 2013 roku, które prezentuje tabela poniżej. W zasadzie we wszystkich gminach POSI odnotowano wyższy niż w województwie wielkopolskim odsetek uczniów z wynikiem w obszarze wyników niskich ze sprawdzianu końcowego szkoły podstawowej. Średnie wyniki procentowe wyników egzaminów gimnazjalnych w gminach POSI były niższe niż średnia wyników dla województwa wielkopolskiego, szczególnie w części matematyczno-przyrodniczej.

W związku z obserwowanym wzrostem liczby orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz z występującymi zaburzeniami w zachowaniu dzieci, wskazane jest prowadzenie zajęć specjalistycznych m.in. logopedycznych, terapeutycznych, psychologicznych, gimnastyki korekcyjnej czy surdopedagogiki. Brak specjalistów w placówkach oświatowych gmin POSI wskazuje na potrzebę dokształcania kadry pedagogicznej w celu uzyskania kwalifikacji do opieki nad dziećmi ze szczególnymi potrzebami. Wskazane jest wsparcie nauczycieli w ramach podnoszenia kwalifikacji niezbędnych do realizacji zajęć zalecanych przez poradnie.

Tabela 7. Wyniki sprawdzianu w szkołach podstawowych i egzaminu w gimnazjach POSI, 2013 rok

Egzamin	Piła	Krajanka	Ujście	Szydłowo	Trzcianka	Wysoka	Kaczory	woj. wlkp.
Wyniki ze sprawdzianu szkoły podstawowej – procent uczniów z wynikiem								
niskim (0-16)	23,80	26,40	44,80	35,10	29,20	30,30	36,50	24,60
średnim (17-31)	56,10	56,90	43,70	59,50	54,90	51,30	48,60	55,80
wysokim (32-40)	20,10	16,70	11,50	5,40	16,00	18,40	14,90	19,60
Wyniki z egzaminu gimnazjalnego – średnie wyniki procentowe								
część humanistyczna: historia i wiedza o społeczeństwie	56,08	50,24	53,81	54,05	55,27	46,19	55,09	56,56
część humanistyczna: język polski	59,21	51,23	55,95	59,23	58,85	48,80	53,45	59,99
część matematyczno-przyrodnicza: przedmioty przyrodnicze	58,55	51,38	56,14	56,01	56,74	50,14	56,45	58,18
część matematyczno-przyrodnicza: przedmioty matematyczne	47,37	42,71	42,58	45,30	43,66	35,35	42,71	47,52
język angielski poziom podstawowy	65,80	52,64	48,79	57,40	60,92	38,00	50,56	61,82
język angielski poziom rozszerzone	46,47	38,76	39,20	36,92	52,91	-	28,25	44,55
język niemiecki poziom podstawowy	41,64	59,89	59,83	-	59,77	53,21	36,50	57,33
język niemiecki poziom rozszerzone	23,65	36,56	39,09	-	36,96	30,87	-	37,06

Źródło: Okręgowa Komisja Edukacyjna w Poznaniu, 2013 rok

Konieczne jest podjęcie działań w celu ograniczenia i zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewniania równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego. Kompetencje dzieci i młodzieży uczestniczącej w edukacji, od przedszkolnej poczynając, w nowoczesnym społeczeństwie są zasadniczym kryterium warunkującym dobry start w dorosłe życie. Istnieje potrzeba podniesienia poziomu tych kompetencji oraz ich wyrównania na obszarze POSI.

W celu wyrównania szans edukacyjnych na obszarze POSI konieczne jest zapewnienie m.in. indywidualizowanego procesu nauczania uczniów poprzez przygotowanie oferty edukacyjno-wychowawczo - profilaktycznej dostosowanej do ich indywidualnych potrzeb, możliwości i rozwoju. Poszerzenie oferty edukacyjnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych umożliwi rozwój ich zainteresowań i talentów. Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego pomoże przygotować uczniów do przyszłych ról w życiu zawodowym.

1.1.5 Kultura i dziedzictwo narodowe

Działające na terenie gmin POSI instytucje kultury starają się tworzyć atrakcyjną ofertę kulturalną dla mieszkańców, niemniej widoczne są braki w zakresie stanu technicznego infrastruktury kultury i oferty wydarzeń kulturalnych. Podstawowe informacje prezentuje tabela poniżej.

Tabela 8. Kultura w POSI, stan na koniec 2013 roku

Kultura	Piła	Krajenka	Ujście	Szydłowo	Trzcianka	Wysoka	Kaczory	POSI	woj. wlkp.
Placówki biblioteczne	10	2	5	3	7	2	2	31	693
księgozbiór	269 202	28 940	58 309	29 008	121 294	24 199	31 950	562 902	11 969 568
czytelnicy w ciągu roku	15 467	838	1 244	547	4 573	1 265	1 006	24 940	537 109
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	3 608	3 826	7 205	3 350	4 966	3 536	4 072	4 078	3 452
czytelnicy bibliotek na 1000 ludności	207	111	154	64	187	184	129	343	155
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	20	17	31	13	28	40	23	23	20
Kina stałe	2	0	0	0	0	0	0	2	45
Muzea	3	0	0	0	1	0	0	4	88
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice	3	0	3	1	1	1	1	10	326
Zorganizowane imprezy	500	28	114	17	65	30	67	821	15 586
Uczestnicy imprez	187 307	15 250	37 150	554	20 870	3 850	56 700	321 681	3 413 186

Zespoły artystyczne	24	6	9	0	7	2	3	51	1 302
Członkowie zespołów artystycznych	366	77	158	0	100	36	48	785	24 387

Źródło: GUS/BDL

Piła jest centrum kulturalnym północnej Wielkopolski dzięki prężnie działającym instytucjom kultury, gronu zaangażowanych animatorów kultury oraz atrakcyjnej ofercie kierowanej do wszystkich mieszkańców. Miasto słynie z organizowanych cyklicznie imprez takich jak: Ogólnopolski Festiwal Teatrów Rodzinnych „Teatr pasja rodzinna”, Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Bukowińskie Spotkania”, Ogólnopolski Turniej Tańca RYTM ULICY, Festiwal Blues Express, Music Festiwal & Master Class, Międzynarodowy Dzień Muzyki, Nadnoteckie Dni Literatury. W piłski kalendarz kulturalny wpisały się także takie imprezy jak Festiwal Teatrów Światła oraz Festiwal Kryminału „Kryminalna Piła”. Sporym zainteresowaniem cieszy się cykl imprez organizowanych w czerwcu m.in. Jarmark św. Janów czy Noc Świętojańska, którym towarzyszą spektakle, koncerty.

Uwarunkowania historyczne, w tym bardzo poważne zniszczenia obszaru POŚI w trakcie II wojny światowej spowodowały, że zabytki kultury materialnej zachowały się w bardzo ograniczonym zakresie i wymagają podjęcia pilnych działań w celu ich ratowania i ochrony.

Najbardziej cennymi i charakterystycznymi dla Piły zabytkami, wpisanymi do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, są m. in.:

- kościół p.w. Świętej Rodziny (neobarokowy, zbudowany w latach 1912-15, trójnawowy, ze sklepieniami kolebkowymi, zdobionymi malowidłami utrzymanymi w stylu barokowym, przedstawiającymi sceny z życia Świętej Rodziny) - numer rejestru A-512 z 11.02.1985;
- dawne Królewskie Katolickie Seminarium Nauczycielskie 1902-1904 r. wraz z salą gimnastyczną – obecnie Szkoła Podstawowa Nr 7 – numer rejestru A-793 – 25.08.1997;
- Konsulat RP w latach 1928-1934;
- zespół stacji kolejowych Piła Główna wraz z otoczeniem,
- Park Miejski im. Staszica ok. 1900 r.,
- dom Stanisława Staszica poł. XVIII w.

Poza tym objęte ochroną i wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków są m.in. :

- Szkoła Powszechna Ewangelicka 1900-1902 r., obecnie Szkoła Podstawowa Nr 1 - Zarządzenie Nr 1198 (246) 14 Prezydenta Miasta Piły z dnia 06 października 2014 w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Piła;
- dawna szkoła powszechna obecnie Gimnazjum Nr 5 - Zarządzenie Nr 1198 (246) 14 Prezydenta Miasta Piły z dnia 06 października 2014 w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Piła;
- dawny Teatr Miejski obecnie Regionalne Centrum Kultury - Zarządzenie Nr 1198 (246) 14 Prezydenta Miasta Piły z dnia 06 października 2014 w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Piła.

Niezwykle cennym zabytkiem techniki są neobarokowe organy w kościele p.w. św. Rodziny w Pile, których pogarszający się stan wskazuje na konieczność przeprowadzenia pilnej renowacji i zabezpieczenia. Kolejnym obiektem wymagającym wsparcia jest Regionalne Centrum Kultury Fabryka Emocji w Pile, usytuowane w budynku dawnego Teatru Miejskiego.

To ważne miejsce w którym przenikają się i uzupełniają wzajemnie teatr, film, muzyka, literatura i sztuki wizualne. W obiekcie w ostatnich latach prowadzone były prace modernizacyjne, termomodernizacyjne i remontowe. Kolejnych działań remontowych i renowacyjnych wymagają wnętrza budynku. Ze względu na stan techniczny wnętrza obiektu niezbędne jest wykonanie remontu generalnego holu na parterze i piętrze, a także Sali Kameralnej m.in. w zakresie renowacji ścian i sufitów wraz z zabytkowymi elementami ozdobnymi, wymiany i dostosowania przestarzałej instalacji elektrycznej i oświetlenia na potrzeby wystawiennicze i wydarzenia kulturalne, wymiany zniszczonych parkietów oraz wykonania nowoczesnych instalacji multimedialnych. W związku z wysokim stopniem zużycia infrastruktury i wyposażenia remontu kapitałowego wymagają toalety na parterze budynku. Obiekt nie jest również w pełni dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, zgodnie z obowiązującymi standardami. Konieczne jest wykonanie udogodnień oraz stosownych instalacji umożliwiających osobom niepełnosprawnym dostęp do toalet i miejsc na piętrze budynku. Remontu i modernizacji wymaga też główna scena widowiskowa oraz ciągi komunikacyjne i klatki schodowe. Podjęte działania pozwolą na przywrócenie oraz poprawę stanu technicznego obiektu głównej instytucji kultury w Pile i subregionie, a tym samym do zwiększenia jej atrakcyjności, funkcjonalności i dostępności.

Symbolem gminy Szydłowo jest Sanktuarium Maryjne w Skrzatuszu, nazywane też Jasną Górą Północy.

Ujście należy do Kapituły Najstarszych Miast i Miejscowości w Polsce. Jednym z bardziej interesujących zabytków, który z pewnością wyróżnia Ujście na tle województwa wielkopolskiego jest Kalwaria Ujska na którą składało się 14 pięknych i dużych (wysokość 6-8 metrów) kapliczek Drogi Krzyżowej, zbudowanych w latach 1893-1908. Kolejnym cennym obiektem jest XIX wieczny kościół ewangelicko – augsburski, będący centralnym elementem Starego Rynku w Ujściu, wpisany do Wielkopolskiego Rejestru Zabytków, numer rejestru A-769 z 27.11.1995. Ze względu na występujący w Ujściu deficyt w infrastrukturze kulturalnej przy dużym potencjale społeczności lokalnej w tym zakresie, istotne jest zachowanie oraz przywrócenie dawnej świetności budynku zabytkowego kościoła, a także przybliżenie szerszemu gronu mieszkańców i turystów historii regionu i miasta Ujście.

Przez teren gminy Wysoka przebiega unikatowa trasa kolejki wąskotorowej. W gminie Trzcianka znajdują się również zabytki architektoniczne m. in. neobarokowy Kościół św. Jana Chrzciciela z lat 1914-1916, kapliczka dziękczynna upamiętniająca powrót do polskości z 1811 r., zespół pałacowo-parkowy z przełomu XVII/XVIII wieku w Białej, Muzeum Ziemi Nadnoteckiej im. Wiktora Stachowiaka oraz dworek z XIX-wieku w Smolarni. Na terenie gminy Krajenka najcenniejsze zabytki to: Kościół św. Anny, zespół pałacowo – parkowy rodu Sułkowskich, zespół pałacowo – parkowy w Maryńcu.

1.1.6 Pomoc społeczna

Z pomocy społecznej w gminach POŚI korzystało w 2013 roku 9,6% ogółu mieszkańców. Najwyższy odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej odnotowano w gminie Kaczory (12,9%), a najniższy w gminie Szydłowo (6,4%), który jako jedyny był niższy od średniej w województwie wielkopolskim (7,7%).

Tabela 9. Pomoc społeczna w POSI, stan na koniec 2013 roku

Pomoc społeczna	Piła	Krajenka	Ujście	Szydłowo	Trzcianka	Wysoka	Kaczory	POSI	woj. wlkp.
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej	2 437	232	315	182	1 120	215	289	4 790	99 687
osoby w gospodarstwach domowych korzystające z pomocy społecznej	6 486	741	873	552	2 812	774	1 013	13 251	267 949
procent populacji korzystającej z pomocy społecznej	8,7	9,8	10,8	6,4	11,5	11,3	12,9	9,6	7,7
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	1 779	257	343	325	831	356	308	4 199	117 015
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	3 400	542	656	645	1 732	728	614	8 317	226 524
wypłacone świadczenia rodzinne w tys. zł	11 126	1 969	1 890	1 848	5 293	2 159	1 645	25 930	709 482
Placówki stacjonarnej opieki społecznej	3	0	0	0	1	0	1	5	137
liczba miejsc w placówkach stacjonarnej opieki społecznej	262	0	0	0	100	0	65	427	8 874
Placówki socjalizacyjne	0	0	0	0	1	0	0	1	36
liczba miejsc w placówkach socjalizacyjnych dla dzieci i młodzieży	0	0	0	0	14	0	0	14	749
Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	13	1	0	0	1	0	0	15	390
liczba miejsc w placówkach socjalizacyjnych dla dzieci i młodzieży	290	20	0	0	20	0	0	330	10 474

Źródło: GUS/BDL

Do głównych problemów społecznych występujących na terenie POSI należą: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba i niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Najliczniejszą grupą świadczeniobiorców pomocy społecznej stanowią osoby bezrobotne, przy czym problem bezrobocia zazwyczaj nie jest jedynym problemem występującym w rodzinie. Rodziny te bowiem zmagają się z ubóstwem, uzależnieniami, przemocą domową.

Problem bezrobocia w największym stopniu dotyczy osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i podstawowym, osób nieposiadających doświadczenia zawodowego lub ciągłości w wykonywaniu pracy zawodowej. Potwierdza to statystyka prowadzona przez Wojewódzki Urząd Pracy – tabela poniżej. Te grupy społeczne bezrobotnych cechuje przede wszystkim brak potrzeby dokończenia się i podnoszenia swoich kwalifikacji, niski poziom motywacji do podjęcia zatrudnienia i umiejętności w zakresie poszukiwania pracy. Osoby te jako znacznie oddalone od rynku pracy są zwykle kwalifikowane przez Powiatowe Urzędy Pracy do III profilu pomocy. Wymagają one kompleksowego wsparcia zarówno w obszarze aktywizacji społecznej jak i zawodowej. Działania w ramach projektów pozwolą na świadczenie usług, wpisujących się w pojęcie reintegracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.

Tabela 10. Bezrobocie wg wykształcenia, stan na koniec 2013 roku

Bezrobocie wg wykształcenia (liczba osób bezrobotnych)	powiat piłski	powiat czarnkowsko-trzcianecki	powiat złotowski	woj. wlkp
wykształcenie wyższe	661	375	300	16 839
wykształcenie policealne i średnie zawodowe	1 663	1 067	1 048	32 083
wykształcenie średnie ogólnokształcące	558	339	275	13 795
wykształcenie zasadnicze zawodowe	2 031	1 494	1 362	45 418
wykształcenie gimnazjalne i niższe	1 882	1 440	1 447	36 697

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

Praktyka wykazuje, że osoby niepełnosprawne i dotknięte długotrwałą chorobą stanowią znaczący odsetek wśród korzystających ze społecznego wsparcia. W związku z tym zwiększa się zapotrzebowanie na usługi kierowane do tych grup mieszkańców, w tym zwłaszcza na usługi o charakterze opiekuńczym i asystenckim. Realizacja tego typu usług pozwoli zwiększyć szansę na dłuższe pozostanie tych osób w ich środowisku.

Równie istotnym problemem społecznym jest niezaradność w sprawowaniu funkcji rodzicielskich, która może prowadzić do umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Wskazane jest zatem wdrożenie działań o charakterze prewencyjnym. Natomiast w przypadku młodzieży opuszczającej różne formy pieczy zastępczej niezbędne są działania w zakresie jej usamodzielnienia.

Wyżej wskazane problemy uzasadniają potrzebę zwiększania usług z zakresu pomocy społecznej dla społeczności gmin POSI, w tym poradnictwa specjalistycznego, tworzenia mieszkań wspomaganych oraz świadczenia usług opiekuńczych i asystenckich.

1.1.7 Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych

Na terenie POSI, z uwagi na skutki transformacji gospodarczej i politycznej z lat dziewięćdziesiątych, rewitalizacji wymagają setki hektarów terenów powojennych (skutek likwidacji i wyprowadzenia jednostek wojskowych z Piły, w tym likwidacja lotniska wojskowego), setki hektarów terenów poprzemysłowych (likwidacja licznych zakładów pracy), tereny miejskie i wiejskie kumulujące oprócz problemów degradacji przestrzeni także problemy społeczne wynikające z trudnych przemian minionego ćwierćwiecza. Dlatego też samorządy POSI prowadzą aktywne działania rewitalizacyjne również w sferze społecznej. Ogromna skala i zróżnicowanie występujących problemów rewitalizacyjnych wymusza zróżnicowane podejście władz miasta do ich rozwiązywania, co przekłada się również na dokumenty rewitalizacyjne.

Miasto Piła posiada trzy obowiązujące programy rewitalizacji opracowane przy szerokim udziale lokalnej społeczności. Łączny udział obszarów rewitalizowanych w ogólnej powierzchni miasta wynosi 19,59 %.

- Lokalny program rewitalizacji obszarów powojсковych na terenie miasta Piły- Aktualizacja, Uchwała Nr XXXIX/462/09 Rady Miasta Piły z dnia 29 września 2009 roku – wskazano 7 obszarów rewitalizacji o łącznej powierzchni 630,99 ha;
- Lokalny program rewitalizacji obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły do 2020 roku, Uchwała Nr XX/267/129 Rady Miasta Piły z dnia 24 kwietnia 2012 roku – wskazano 9 obszarów rewitalizacji o łącznej powierzchni 245,84 ha;
- Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły, Uchwała Nr XXXVI/460/13 z dnia 27 sierpnia 2013 roku – wskazano 2 osiedla jako obszary rewitalizacji, plus 3 obszary dysfunkcyjne poza wyznaczonymi osiedlami, łączna powierzchnia do rewitalizacji 1 135 ha.

Obszary problemowe w Pile, wymagające interwencji i rewitalizacji zostały wskazane w *Programie rewitalizacji obszarów miejskich dla miasta Piły*. Przeprowadzona na etapie opracowania programu rewitalizacji zgodnie z *Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013* analiza wykazała, że obszarami problemowymi na terenie miasta Piły są osiedla: Śródmieście i Zamość.

Obszary Śródmieście i Zamość charakteryzuje relatywnie najgorsza sytuacja społeczna i gospodarcza. Dysproporcje w rozwoju obszarów centralnych Piły w stosunku do pozostałych rejonów miasta szczególnie widoczne są na przykładzie kryteriów społecznych, badanych liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, liczbą osób długotrwale bezrobotnych, czy też liczbą popełnianych przestępstw. Śródmieście i Zamość to także obszary o najwyższych wskaźnikach obciążenia ekonomicznego ludności, tj. relacji liczby osób w wieku produkcyjnym do liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Wartości wskaźnika sumarycznego dla Śródmieścia i Zamościa są dużo wyższe niż dla pozostałych obszarów, co obrazuje natężenie problemów.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne dotyczą obiektów i przestrzeni publicznych, działań inwestycyjnych i społeczno – edukacyjnych, zlokalizowanych w obszarach problemowych Śródmieście i Zamość oraz w dolinie rzeki Gwdy, której rejon w programie rewitalizacji został wskazany jako obszar do interwencji publicznej.

Aktualnie samorząd miasta Piły przygotowuje dokumentacyjnie dwa duże projekty rewitalizacyjne, w ramach projektów kluczowych Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 :

- Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności”
- Przygotowanie dokumentacyjne I i II etapu projektu „Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojсковych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo - wschodnia”.

Projekt „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności” - II etap obejmuje północną część wyspy miejskiej, z leżącymi na północ terenami nadrzeczными rzeki Gwdy, ze starorzeczem – na linii od ul. Dąbrowskiego do ul. Małgorzaty. Obecnie, w dużej części tereny nadrzeczne są miejscem zdegradowanym i niebezpiecznym, są wyłączone funkcjonalnie z przestrzeni miejskiej, wykorzystywane w przeszłości jako wysypisko śmieci

a dziś stanowiące źródło miejskich problemów. Obszarowi zostaną nadane nowe funkcje, w tym edukacyjne i rekreacyjne.

Rewitalizacji wymagają też zabytkowe obiekty oświatowe, w tym Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 7 i Gimnazjum Nr 5, będące budynkami istotnymi dla historii miasta Piły. Istnieje potrzeba przeprowadzenia inwestycji związanych przede wszystkim z renowacją i odnowieniem elewacji budynków.

Miasto Trzcianka posiada Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Trzcianki na lata 2013 – 2020, przyjęty do realizacji przez Radę Miejską Trzcianki Uchwałą Nr LIV/367/13 z dnia 28 listopada 2013 roku.

W Trzciance realizacji działań rewitalizacyjnych o charakterze przestrzennym, gospodarczym i społecznym wymaga centrum miasta. Konieczne jest odnowienie centrum oraz nadanie mu nowych funkcji. W celu poprawy jakości życia mieszkańców Trzcianki istnieje potrzeba przebudowy centrum wraz z układem komunikacyjnym oraz modernizacją istniejącej infrastruktury.

Jedną z głównych przesłanek planowanej rewitalizacji przestrzennej jest fakt, że w zabudowie Placu Pocztowego znajduje się obecnie dworzec PKS, który będzie wylokowany w inny rejon miasta. Uprości to powiązania komunikacyjne i ułatwi dostęp do infrastruktury kolejowej, pozwoli na nadanie przestrzeni miejskiej nowych funkcji.

W latach 2014-2015 w siedzibie Stowarzyszenia Ludzi Kreatywnych w Pokrzywnie (gmina Trzcianka) zostało przeprowadzonych szereg zajęć, szkoleń i warsztatów dla wolontariuszy i osób zaangażowanych w pracę i działalność stowarzyszeń czy fundacji. Z obserwacji i badań ankietowych, które zostały przy tej okazji przeprowadzone wynika, że w mieście Trzciance istnieje potrzeba stworzenia Centrum Ekonomii Społecznej – miejsca, które będzie przestrzenią do realizacji działań społecznych, w połączeniu z wydarzeniami kulturalnymi, edukacyjnymi czy kultury alternatywnej, prowadzonych głównie przez organizacje pozarządowe. Wybór miejsca podyktowany jest także wcześniejszą analizą społeczną tej części miasta, z której wynika iż znaczny odsetek osób wykluczonych społecznie, zagrożonych wykluczeniem i rodzin dysfunkcyjnych zamieszkuje w centrum miasta. Mieszka tam ok. 14% z ogólnej liczby korzystających w Trzciance z pomocy społecznej, ok. 38% z ogólnej liczby mieszkańców miasta uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych, ponad 50% z ogólnej liczby rodzin niepełnych i ponad 13% z ogólnej liczby niepełnosprawnych mieszkańców Trzcianki. Rodzi to określone problemy społeczne i zagrożenia, dlatego też konieczne jest podjęcie kompleksowej rewitalizacji omawianego obszaru.

Gmina Szydłowo przygotowuje się do opracowania programu rewitalizacji.

Ze względu na zły stan techniczny budynku rewitalizacji wymaga np. świetlica w Róży Wielkiej w gminie Szydłowo. Zniszczenia i stopień zużycia 35-letniego budynku nie pozwalają placówce pełnić swojej roli. Konieczne jest przywrócenie i nadanie świetlicy nowych funkcji społecznych, edukacyjnych, kulturalnych oraz rekreacyjnych. Róża Wielka jest piątą co do wielkości miejscowością w gminie Szydłowo, ale dość oddaloną od ośrodków miejskich, nie posiadającą bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z Jaraczewem – siedzibą gminy. W miejscowości brakuje ośrodka życia kulturalnego, społecznego, będącego miejscem spotkań, codziennej pracy i twórczych poczynąń. Dzięki rewitalizacji obiektu, świetlica pełniłaby taką rolę, wpływając na integrację i aktywizację lokalnej społeczności.

1.1.8 Termomodernizacja

Wieloletnie zaniedbania eksploatacyjne na terenie gmin POSI w zakresie stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej oraz budownictwa komunalnego wielorodzinnego, spowodowały pilną potrzebę podjęcia prac w tym zakresie. Do końca I kwartału 2016 roku wszystkie gminy POSI będą miały opracowane plany gospodarki niskoemisyjnej, pozwalające w pełni ocenić skalę potrzeb. Z uwagi na ograniczone środki budżetowe gmin oraz niewystarczające finansowanie zewnętrzne np. ze środków NFOŚiGW zakres aktualnie prowadzonych inwestycji jest ograniczony.

Gminy borykają się od lat z problemami przestrzennymi i społecznymi wynikającymi z degradacji terenów miejskich i wiejskich. Niezbędne jest przeprowadzenie głębokiej termomodernizacji energetycznej głównie budynków użyteczności publicznej pełniących funkcje z zakresu oświaty, kultury oraz pomocy społecznej. Przykłady obiektów wymagających termomodernizacji wskazano poniżej, pełen wykaz koniecznych inwestycji jest zdecydowanie większy.

Piła:

- Żłobek Nr 1, Publiczne Przedszkole Nr 14, Przedszkole Publiczne Nr 17, Szkoła Podstawowa Nr 4 – zasadność termomodernizacji potwierdzona przeprowadzonym audytem;
- Klub Seniora Zacisze - funkcjonujący w strukturze Regionalnego Centrum Kultury Fabryka Emocji w Pile, usytuowany w starym, stylowym budynku, wymagającym głębokiej termomodernizacji remontu; pełni ważną rolę społeczną, kulturalną i edukacyjną dla seniorów, skupiając środowisko emerytów i rencistów z terenu miasta Piły;
- Noclegownia dla matek z dziećmi i samotnych kobiet - budynek będący własnością miasta Piły, noclegownia prowadzona przez Piłskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT; znajdują w nim schronienie bezdomne matki z dziećmi i samotne kobiety z terenu miasta Piły i Piłskiego OSI; parter budynku zajmują poradnie profilaktyki, leczenia i terapii uzależnień z której korzystają osoby uzależnione; obiekt w stanie widocznej i postępującej degradacji fizycznej.

Ujście:

- świetlica w Ługach Ujskich, Szkoła Podstawowa w Mirosławiu, sala gimnastyczna przy Gimnazjum w Ujściu, remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Ujściu.

Trzcianka:

- Szkoła Podstawowa w Białej, Szkoła Podstawowa w Łomnicy, Przedszkola Nr 1, 2 i 3 w Trzciance.

Krajenka:

- budynki oświatowe oraz budynek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Szydłowo:

- Zespół Szkół im. Janusza Korczaka w Szydłowie, Zespół Szkół w Starej Łubiance,
- szkolne obiekty sportowe,
- remizy Ochotniczych Straży Pożarnych.

Kaczory:

- budynki użyteczności publicznej.

Skala potrzeb dotyczących rewitalizacji na terenie Pilskiego OSI jest duża i wymaga podjęcia pilnych działań.

1.1.9 Gospodarka komunalna

Jednym z obszarów współpracy gmin POSI, z wyłączeniem Szydłowa i Trzcianki, jest organizacja gospodarki odpadami – w celu dostosowania jej do potrzeb oraz zasobów obszaru. Miasto Piła jest członkiem Związku Międzygminnego „Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi”. Uczestnikami Związku poza Piłą są gminy POSI: Kaczory, Krajenka, Ujście, Wysoka oraz gminy spoza POSI: Białośliwie, Czarnków, Drawsko, Jastrowie, Krzyż Wielkopolski, Miasteczko Krajeńskie, Okonek, Wyrzysk, Wieleń. Podstawowym zadaniem Związku jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców gmin – uczestników Związku w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi oraz skorelowanych z nim innych usług publicznych.

Najważniejsze elementy systemu gospodarki odpadami na obszarze Związku Międzygminnego „Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi” to:

- Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych – Składowisko Odpadów w Kłodzie, zlokalizowana w miejscowości Kłoda na terenie gminy Szydłowo;
- Miejski Zakład Oczyszczania - Wysypisko Sp. z o.o. w Pile;
- Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych – Spółka Wodno-Ściekowa GWDA Sp. z o.o. w Pile.

Infrastruktura gospodarki odpadami na terenie gmin POSI wymaga rozwoju i doinwestowania.

Wskaźnik długości sieci wodociągowej na 100 km² dla POSI wynosi 63,6 km i jest zdecydowanie niższy od wskaźnika dla Wielkopolski, który wynosi 101,8 km. Wskaźnik długości sieci kanalizacyjnej na 100 km² dla POSI wynoszący 39,3 km jest zbliżony do wskaźnika dla województwa, który wynosi 38,7 km. Dla sieci kanalizacyjnej zdecydowanie niższe wskaźniki mają gminy: Szydłowo (17,3 km), Wysoka (27,2 km) i Trzcianka (21,2 km). Wskaźniki dla tych gmin są znacznie niższe niż średni wskaźnik dla POSI i dla województwa wielkopolskiego.

Na terenie gminy Wysoka (miejscowości Mościska i Jeziorki Kosztowskie) intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego generuje zwiększone ilości ścieków, stąd konieczność rozbudowy istniejącej infrastruktury. Modernizacji wymaga także zbiorcza oczyszczalnia ścieków, zlokalizowana w Wysokiej. Jest to jedyna oczyszczalnia funkcjonująca na terenie miasta i gminy Wysoka. Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Wysoka uporządkuje gospodarkę wodno-ściekową, poprawi warunki bytowe mieszkańców oraz wpłynie na poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

Część obszaru POSI znajduje się poza Aglomeracją Pilską, spełniając wymóg formalny wniosku o fundusze z programu regionalnego od 2 tysięcy do 10 tysięcy RLM.

Tabela 11. Sieci wodno – kanalizacyjne w POSI, stan na koniec 2013 roku

Infrastruktura (km)	Piła	Krajenka	Ujście	Szydłowo	Trzcianka	Wysoka	Kaczory	POSI łącznie	woj. wlkp.
sieć wodociągowa	206,9	62,2	100,2	114,5	190,4	93,6	83,2	851,0	25 954,1
sieć wodociągowa na 100 km ²	199,0	32,5	78,2	42,8	50,9	76,1	55,2	63,6	101,8
sieć kanalizacyjna	167,4	55,7	65,7	46,2	79,2	33,4	77,3	524,9	7 414,1
sieć kanalizacyjna na 100 km ²	163,0	29,1	51,3	17,3	21,2	27,2	51,3	39,3	38,7

Źródło: GUS/BDL

1.2 Uwarunkowania geograficzne i przyrodnicze POSI

Północna część obszaru POSI, wg podziału fizycznogeograficznego J. Kondrackiego, znajduje się w granicach fragmentu makroregionu Pojezierza Południowopomorskiego, w obrębie mezoregionów: Pojezierza Wałeckiego, Doliny Gwdy, Pojezierza Krajeńskiego. Południowa część analizowanego obszaru znajduje się w granicach makroregionu Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej i mezoregionów: Kotliny Gorzowskiej, Doliny Środkowej Noteci oraz w granicach makroregionu Pojezierze Wielkopolsko-Kujawskie, w tym w granicach mezoregionu Pojezierze Chodzieskie.

W granicach i na styku z POSI znajdują się cenne przyrodniczo i krajobrazowo obszary, o zróżnicowanych ekosystemach, pełniących również ważne funkcje korytarzy ekologicznych, wyróżniające obszar na tle województwa.

Rezerваты znajdujące się w granicach POSI:

- 1) "Kuźnik" - rezerwat krajobrazowy; aktualnie zajmuje on powierzchnię 96 ha, z czego w granicach miasta Piły znajduje się 87,5% jego powierzchni (83,96 ha); pozostała część rezerwatu (12,04 ha) znajduje się w granicach gminy Szydłowo;
- 2) "Wielkopolska Dolina Rurzyca" - rezerwat krajobrazowy o powierzchni 8 967,05 ha (w gminie Szydłowo tylko w niewielkiej części);
- 3) "Smolary" - rezerwat w gminie Szydłowo (pow. 143,11 ha);
- 4) "Torfowisko Kaczory" - rezerwat florystyczny w gminie Kaczory, zajmuje powierzchnię 32,77 ha.

Fragmety POSI znajdują się w granicach następujących obszarów chronionego krajobrazu:

- 1) "Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy",
- 2) "Dolina Noteci",
- 3) "Puszcza nad Drawą",

W granicach POSI występują dwie kategorie obszarów Natura 2000: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) – specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):

- 1) "Puszcza nad Gwdą" PLB300012 (gm.: Piła, Kaczory, Krajenka, Szydłowo),
- 2) „Ostoja Piłska” PLH300045, w rejonie miasta Piły (gm. Piła, Kaczory, Szydłowo, Krajenka)
- 3) obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Nadnoteckie Łęgi” PLB300003 (gm.: Trzcianka, Ujście, Kaczory);
- 4) obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Dolina Środkowej Noteci i kanału bydgoskiego” PLB300001 (gm.: Ujście, Kaczory)
- 5) obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „Dolina Noteci” PLH300004 (gm.: Trzcianka, Ujście, Kaczory);
- 6) obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „Dolina Rurzyca” PLH 300017 (gm.: Szydłowo).

Uwarunkowania przyrodnicze POSI, w tym sytuacje powodziowe, rodzą konieczność zmniejszenia zagrożeń nagłymi i ekstremalnymi zjawiskami przyrodniczymi oraz rozbudowy systemów reagowania na terenie POSI. Najbardziej dotkliwie odczuwają to mieszkańcy Ujścia, w którym cyklicznie zdarzają się zjawiska powodziowe i deszcze nawalne, powodujące znaczne straty w infrastrukturze drogowej, sanitarnej, gospodarstwach domowych i budynkach publicznych. Gruntownej modernizacji wymaga kanał burzowy melioracji podstawowej, budowę którego datuje się na okres międzywojenny. Konieczność modernizacji wynika z bardzo złego stanu technicznego, związanego z rozszczelnieniem rurociągu, skorodowaniem oraz licznymi spękaniami stropu kanału burzowego co potwierdzają wykonane oceny techniczne. Przebudowa ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania i bezpieczeństwa całego systemu kanalizacji deszczowej odprowadzającego wody opadowe i roztopowe z dużego obszaru zlewni terenów miasta Ujście.

Działający na terenie Piły scentralizowany system ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach utworzono w 1983 roku, poprzez włączenie do niego, decyzją Wojewody Piłskiego, 17 elektro-akustycznych syren alarmowych będących własnością zakładów i instytucji. System był sterowany przy pomocy łączny telefonicznych oraz urządzeń sterujących, zamontowanych dodatkowo pod syrenami oraz w budynku Urzędu Miasta. W latach 1995-1998 system został zmodernizowany i rozbudowany o 9 syren. Wszystkie syreny wyposażono w radiowe urządzenia sterowania syrenami (RUSS). Urządzenia radiowe w które są wyposażone syreny były nowoczesne w okresie ich zamontowania a także kilka lat później. Ze względu na zmieniające się warunki gospodarcze (likwidacja zakładów pracy) liczba syren została ograniczona do 23. Zasadniczą wadą systemu jest zagrożenie w jego uruchomieniu i funkcjonowaniu w przypadku problemów z dostawami energii elektrycznej.

Na terenie gminy Szydłowo brak systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof. Gmina Szydłowo jest największą obszarowo gminą Powiatu Piłskiego. Obecnie na terenie działa jedynie system multi SMS dla zarejestrowanych użytkowników.

Wsparcie działań zapobiegawczych i ostrzegawczych stanowić musi istotny element zwiększenia odporności na klęski i katastrofy, w tym doskonalenia i modernizacji istniejących systemów reagowania w celu zwiększenie stopnia bezpieczeństwa ludności.

Dla oceny stanu zanieczyszczenia powietrza prowadzony jest monitoring emisji zanieczyszczeń, który odzwierciedla rzeczywisty poziom zanieczyszczeń pochodzących z różnych źródeł. Przeprowadzona w 2014 r. roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim wykazała na jego terenie przekroczenie stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu, co przesądziło o przyznaniu klasy C dla tej strefy. Dla pozostałych wskaźników, jak na przykład SO₂, NO₂, CO nie zostały przekroczone stężenia. Jedną z głównych przyczyn wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM10 jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków. Niezbędna racjonalizacja zużycia i ograniczenie strat energii w sektorze publicznym POSI wpłynie na spadek zużycia energii, wzrost efektywności energetycznej na terenie POSI oraz

zmniejszenie emisji CO₂.

Najczęściej wykorzystywanym środkiem transportu na terenie POSI są samochody osobowe generujące duży ruch i powodujące wysoką emisję zanieczyszczeń do powietrza i gleby, obniżające poziom bezpieczeństwa i jakość życia. Konieczne jest wprowadzenie zasad zrównoważonego rozwoju transportu publicznego oraz stworzenie warunków rozwoju mobilności miejskiej gmin POSI, ukierunkowanej przede wszystkim na transport zbiorowy i rowerowy co w konsekwencji wpłynie korzystnie na redukcję emisji CO₂.

Obecny system ścieżek i tras rowerowych jako dróg alternatywnego transportu na obszarze gmin POSI wymaga rozbudowy, przebudowy i modernizacji. Istnieje potrzeba rozwoju infrastruktury rowerowej cechującej się wysoką jakością i nowoczesnym charakterem oraz połączenie tras w dość jednolity system na obszarze POSI podnoszący spójność obszaru.

Brakuje infrastruktury umożliwiającej przejęcie dojeżdżających do miast samochodów osobowych z ościennych gmin i zmianę środka komunikacji np. na rower lub transport publiczny. Możliwość taką zapewniłby system parkingów buforowych „park&ride”, „bike&ride” oraz system wypożyczalni rowerów miejskich.

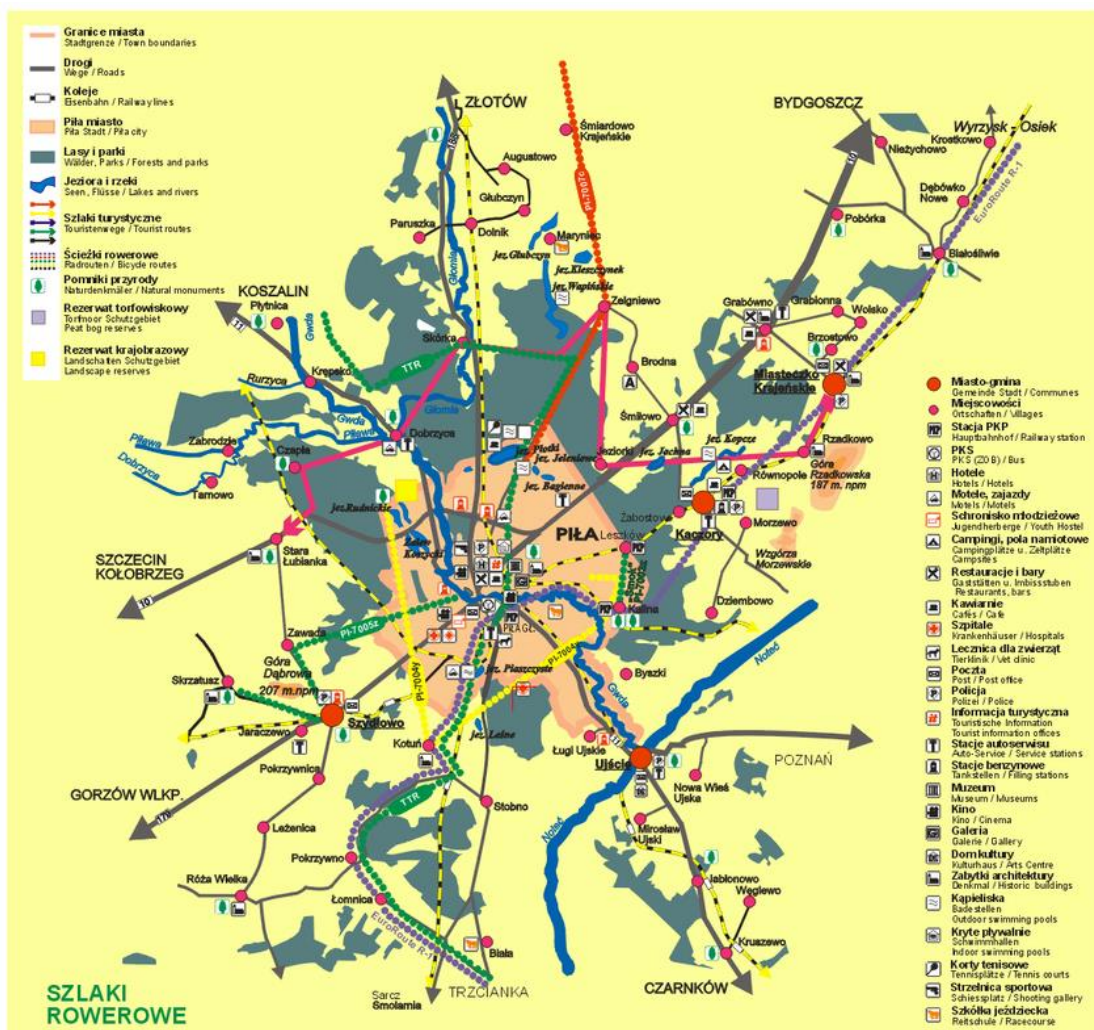
Obniżenie poziomu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych w centrach miast Piły i Wysokiej zapewni również przebudowa infrastruktury miejskiej (układ komunikacyjny), mająca na celu ograniczenie ruchu drogowego i poprawę bezpieczeństwa.

Inwestycje w transport miejski, np. poprzez zakup autobusów niskoemisyjnych, przyczynią się do redukcji zanieczyszczeń a tym samym do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach.

Położenie gmin POSI i warunki przyrodnicze umożliwiają uprawianie różnorodnych form turystyki aktywnej. Mieszkańcy POSI i turyści mają do swojej dyspozycji szereg obiektów sportowo-rekreacyjnych, stwarzających dobre warunki do uprawiania sportu, wypoczynku i rekreacji, jednak istniejąca infrastruktura jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb.

W Pilskim OSi działa pierwszy w regionie klaster turystyczny prowadzący działalność jako Stowarzyszenie Organizacja Turystyczna Północnej Wielkopolski „Dolina Noteci”, którego celem jest wypromowanie oraz podniesienie konkurencyjności subregionu poprzez wykorzystanie potencjału naturalnego Noteci. Klaster został powołany w 2009 roku w wyniku porozumienia między powiatami: pilskim, chodzieskim, czarnkowsko-trzcianeckim i złotowskim. Działania w ramach klastra podejmowane są przez samorządy, pilskie urzędy, szkoły wyższe, instytucje i przedsiębiorców, a skupiają się wokół wspierania rozwoju innowacyjności i konkurencyjności regionu Noteci w oparciu o rozwój nauki, przemysłu i usług powiązanych z turystyką. Działania Organizacji Turystycznej Północnej Wielkopolski „Dolina Noteci” obejmują także szeroką promocję regionu i współpracę z innymi podmiotami, zarówno lokalnymi, jak i partnerami z całej Polski.

Mapa 2. Infrastruktura turystyczna w Pile i otoczeniu

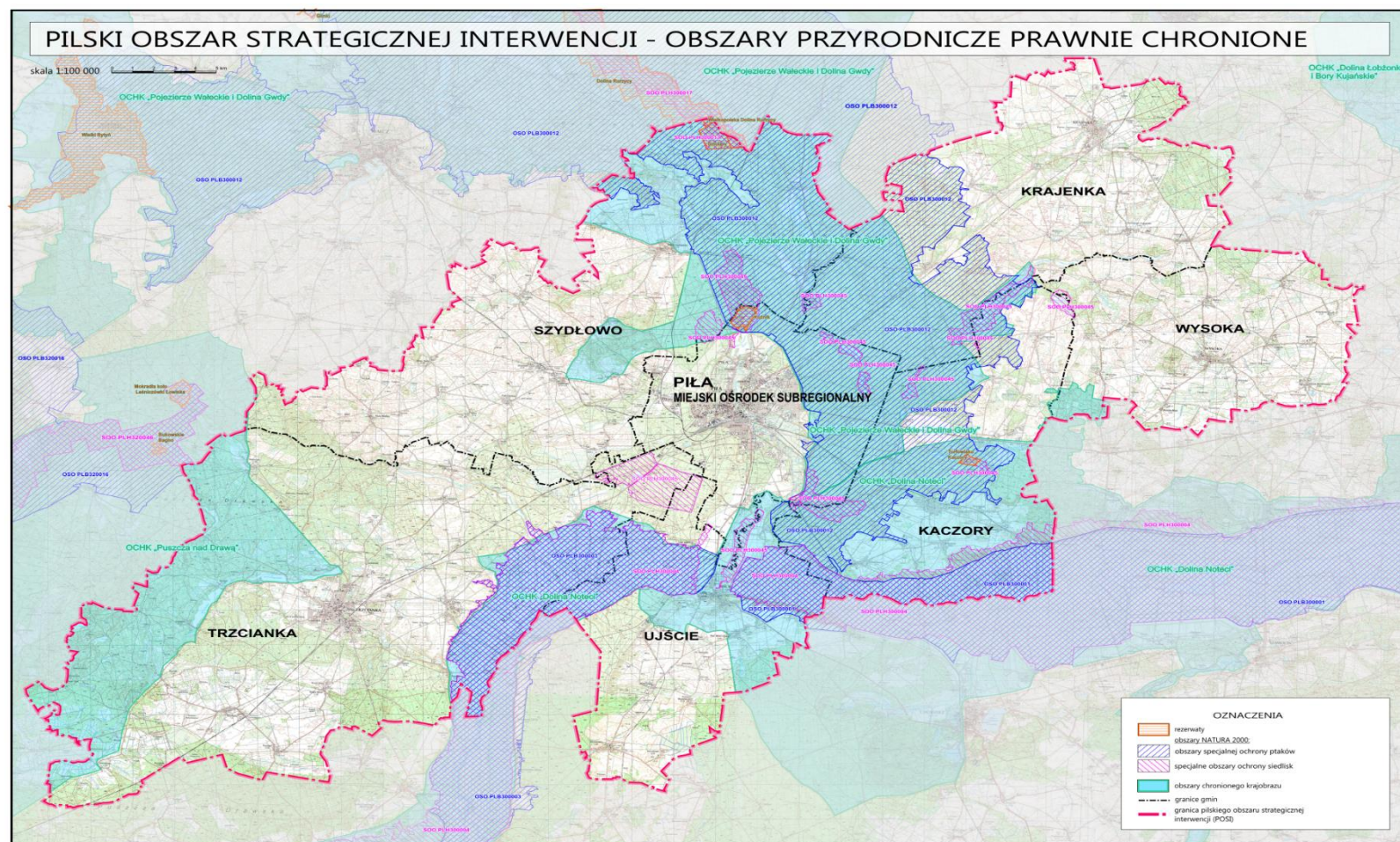

Źródło: www.pila.pl

Działania docelowe:

- wykorzystanie warunków przyrodniczych POSI jako bodźca dla aktywizacji obszaru, przy zapewnieniu ochrony posiadanych walorów;
- rozwój infrastruktury sportowo – rekreacyjnej na terenie POSI;
- wspieranie inwestycji zapewniających odporność na klęski żywiołowe oraz stworzenie systemów zarządzania i ostrzegania przed zagrożeniami.

Mapa 3. Obszary przyrodnicze Piłskiego OSI

Opracowanie: Miejska Pracownia Urbanistyczna Urzędu Miasta Piły, 2015

1.3 Uwarunkowania komunikacyjne

Powiązania komunikacyjne POSI z otoczeniem oraz powiązania wewnętrzne wymagają poprawy. Ograniczona dostępność komunikacyjna POSI i niskiej jakości infrastruktura komunikacyjna stanowi istotną barierę rozwojową obszaru i barierę dla mobilności mieszkańców, dotyczy to głównie infrastruktury drogowej i kolejowej oraz deficytów w transporcie publicznym gmin POSI m.in. przestarzały tabor, brak nowoczesnych i kompleksowych rozwiązań w zakresie informacji i zarządzania.

Konieczne jest unowocześnienie i modernizacja infrastruktury miejskiego transportu zbiorowego co przyczyni się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w gminach POSI. Działania takie zapewni np. zakup autobusów niskoemisyjnych, budowa, przebudowa i rozbudowa m.in. jezdni, zatok autobusowych, sygnalizacji świetlnej z preferencją dla autobusów, przebudowa skrzyżowań na skrzyżowania poprawiające płynność ruchu i zwiększające przepustowość w szczególności dla transportu publicznego, poprawa i unowocześnienie infrastruktury przystankowej. Działania wspierające gospodarkę niskoemisyjną poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrum miasta Piły umożliwi budowa i przebudowa rejonu Placu Staszica. Otwarcie ulicy Konopnickiej dla miejskiej komunikacji zbiorowej zapewni korzystne zmiany w obsłudze pasażerów poprzez optymalne dostosowanie rozkładów jazdy komunikacji miejskiej do potrzeb pasażerów, w tym osób przyjeżdżających do Piły koleją i autobusami międzymiastowymi. Realizowana w Pile przebudowa ulicy Zygmunta Starego, Towarowej i Okrzei z kluczowym skrzyżowaniem zwiększy przepustowość newralgicznego dla komunikacji zbiorowej miejsca. Budowa zintegrowanego centrum/miejsc przesiadkowych w Pile i Krajence, łączących różne rodzaje komunikacji miejskiej, podmiejskiej, publicznej, prywatnej w ramach POSI w sposób znaczący podniesie atrakcyjność komunikacji zbiorowej oraz jej konkurencyjność w stosunku do transportu indywidualnego. Zmniejszenie ruchu samochodowego na rzecz miejskiego transportu zbiorowego umożliwi także budowa systemu „park&ride”. Dostęp do bieżącej informacji na temat rozkładów jazdy autobusów miejskich zapewnić może instalacja inteligentnych parkometrów oraz wprowadzenie systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej.

Komunikacja drogowa

W strukturze przestrzennej województwa wielkopolskiego (zgodnie z „Planem Przestrzennego Zagospodarowania Województwa Wielkopolskiego”) miasto Piła, z obszarem funkcjonalnym, znajduje się w strefie przyspieszonego rozwoju w pasmach planowanych do realizacji dróg ekspresowych S-10 i S-11. Podstawowy układ komunikacyjny POSI opiera się na przebiegu dróg krajowych i wojewódzkich. Główny węzeł drogowy stanowi Piła, a węzły pośrednie znajdują się w Trzciance, Ujściu i Krajence, lokalne natomiast w Szydłowie i Kaczorach oraz Śmiłowie i Starej Łubiance.

Drogi krajowe realizują powiązania ponadregionalne na kierunku wschód-zachód i północ-południe, z dowiązaniem do europejskiej sieci transportowej:

- nr 10 w relacji Warszawa – Bydgoszcz – Piła - Szczecin,
- nr 11 w relacji Koszalin – Piła – Poznań - Katowice.

Drogi wojewódzkie obsługujące obszar POSI:

- nr 179 wyprowadza ruch z Piły w kierunku Szydłowa-Człopy i Gorzowa Wlkp.,
- nr 180 wyprowadza ruch z Piły w kierunku Trzcianki-Wielenia i Drezdenka,
- nr 188 wyprowadza ruch z Piły w kierunku Krajenki-Złotowa i Człuchowa,
- nr 178 - Oborniki Wlkp. - Trzcianka - Wałcz - Kołobrzeg,
- nr 182 – Ujście – Czarnków - Międzychód,
- nr 190 – Krajenka – Wysoka – Margonin - Wągrowiec.

Obsługę lokalną POSI realizują drogi powiatowe, gminne i drogi leśne.

Drogi powiatowe, które wspomagają podstawowy układ komunikacyjny, posiadają następujący przebieg:

- Piła -Kotuń-Stobno oraz Pokrzywno -Łomnica-Trzcianka,
- Piła -Zawada-Stara Łubianka,
- Stara Łubianka-Dobrzyca,
- Dobrzyca-Skórka(asfaltowa droga leśna),
- Szydłowo-Stara Łubianka-Krępsko,
- Szydłowo -Skrzatusz-Wałcz,
- Krępsko-Plecemin-(asfaltowa droga leśna)-Paruszka-Dolnik,
- Dolnik –Głubczyn –Stare -Rudna-Wysoka,
- Grabówno –Wysoka –Czajcze -Tłukomy-Łobżenica,
- Piła -Zelgniewo-Śmiłowo,
- Piła-Zelgniewo-(do Rudnej nawierzchnia gruntowa) -Rudna-Wysoka oraz z Rudnej do Bądecza (częściowo nawierzchnia gruntowa) i Tłukomów(nawierzchnia gruntowa) oraz Łobżenicy,
- Piła -Kaczory-Miasteczko Krajeńskie,
- Krajenka-Łobżenica,
- Krajenka-Głubczyn,
- Krajenka -Tarnówka-Jastrowie,
- Rudna-Grabówno,
- Śmiłowo –Kaczory -Krzewina-Chodzież,
- Ujście –Byszki -Dziembowo-Kaczory,
- Ujście-Ługi Ujskie-Stobno,
- Mirosław Ujski –Walkowice -Romanowo-Czarnków,
- Szydłowo -Pokrzywnica-Róża Wielka-Trzcianka,
- Trzcianka-Radolin,
- Róża Wielka-Gostomia,
- Wrząca –Łomnica -Róża Wielka i Stobno -Pokrzywno-Róża Wielka,
- Trzcianka-Wołowe Lasy-Człopa,
- Wapniarnia –Biała -Radolin-Kuźnica Czarnkowska -Czarnków,

Działania docelowe istotne dla poprawy dostępności obszaru POSI:

- budowa drogi ekspresowej S10 i S11 na terenie POSI, w szczególności odcinka Piła – Ujście (poza kompetencjami gmin POSI);
- realizacja południowo-zachodniego odcinka zewnętrznej obwodnicy miasta Piły, skierowanie przebiegu drogi wojewódzkiej nr 179 od Al. Wojska Polskiego do węzła „Piła – Południe” drogi ekspresowej S11 i z wcześniejszym dowiązaniem do drogi wojewódzkiej nr 180 przy ul. Siemiradzkiego;

- realizacja północno-zachodniego odcinka domykającego zewnętrzną obwodnicę miasta jako powiązanie Al. Wojska Polskiego z istniejącą drogą krajową nr 10 z podstawową funkcją obsługi rejonu lotniska;
- rozwój infrastruktury dla komunikacji publicznej, w tym rowerowej pomiędzy jednostkami POSI jako dróg alternatywnego transportu, budowa parkingów buforowych park&ride i bike&ride, zatok autobusowych;
- wymiana taboru autobusowego i wdrożenie nowoczesnych systemów informacji i zarządzania komunikacją publiczną POSI;
- budowa, modernizacja, wymiana na energooszczędne i inteligentne oświetlenia ulicznego i drogowego;
- działania na rzecz wspierania zrównoważonej mobilności na terenie POSI.

Niezbędnym kierunkiem działań dla wzmocnienia spójności i powiązań POSI jest rozwój wewnętrznych powiązań komunikacyjnych oraz infrastruktury łączącej jednostki POSI z otoczeniem, w tym budowa ciągów pieszo – rowerowych, umożliwiających komunikację między jednostkami POSI i w poszczególnych gminach POSI. Dostępność komunikacyjna stanowi jeden z głównych czynników decydujących o atrakcyjności terenów. Istotne jest wsparcie w POSI rozwoju gospodarki niskoemisyjnej w sferze transportu i energooszczędnego oświetlenia ulic oraz przestrzeni miejskich, pobudzenie odpowiedzialności społecznej za jakość środowiska. Działania te muszą wynikać z planów zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Wszystkie gminy POSI będą miały plany gospodarki niskoemisyjnej, wskazujące przedsięwzięcia konieczne do realizacji w tym obszarze.

Komunikacja kolejowa

Układ wszystkich linii kolejowych terenu POSI krzyżuje się w Pile – regionalnym węźle kolejowym. Dla niektórych połączeń Stacja Piła Główna stanowi punkt przesiadkowy. Linie kolejowe na terenie POSI są poza siecią TENT. Komunikacja kolejowa jest bardzo istotna dla mieszkańców POSI, przede wszystkim z uwagi na dojazdy do szkół i pracy oraz do usług wyższego rzędu.

Główne zelektryfikowane linie kolejowe przebiegają pomiędzy stacjami:

- Piła – Kaczory – Białośliwie - Bydgoszcz,
- Piła – Dziembowo – Chodzież - Poznań,
- Piła - Stara Łubianka – Jastrowie – Szczecinek – Koszalin - Kołobrzeg lub ze Szczecinka do Słupska - Ustki,
- Piła - Stobno – Trzcianka - Krzyż Wlkp. (odcinek niezelektryfikowany) - Gorzów Wlkp.- Berlin lub z Krzyża Wlkp. do Szczecina albo Poznania.

Regionalne linie kolejowe niezelektryfikowane realizują połączenia na trasie:

- Piła – Skórka – Krajenka – Złotów – Chojnice – Tczew - Gdańsk,
- Piła – Szydłowo – Skrzatusz – Wątcz - Szczecin.

Towarowa linia kolejowa relacji Mirosław Ujski – Ujście – Piła służy do przewozów na wskazanym odcinku torowych podkładów betonowych.

Działania docelowe istotne dla poprawy dostępności obszaru POSI:

- modernizacja linii kolejowej Piła – Poznań z całkowitą wymianą infrastruktury kolejowej, umożliwi podróże z prędkością 120 km/h i jednogodzinny czas dostępu do Poznania;
- uruchomienie bezpośredniego połączenia kolejowego łączącego POSI na linii wschód – zachód;
- elektryfikacja linii kolejowej z Piły do Krzyża Wlkp.
- wzrost liczby połączeń kolejowych.

Komunikacja wodna

Odcinek Noteci łączący Wisłę z Odrą, jako europejska śródlądowa droga wodna – E70, będzie przystosowywany do funkcji transportowych. Wzmacniana będzie ranga transportu ładunków masowych i nienormatywnych. Położony w pobliżu Piły port rzeczny w Ujściu będzie umożliwiał ekspedycję ładunków w kierunku Czarnkowa i Krzyża oraz Szczecina, a także do krajów Europy Zachodniej.

Wykorzystanie transportowe i turystyczne rzeki Gwdy umożliwi miejski szlak wodny z 5-ma przystaniami, przystosowanymi do obsługi tramwaju wodnego, łódek i kajaków. Regularna linia tramwaju wodnego stanowić będzie atrakcję turystyczną oraz środek transportu miejskiego. Uruchomiony odcinek spływu kajakowego na Gwdzie ma realne szanse na jego przedłużenie i włączenie do Wielkiej Pętli Wielkopolskiej, z portem-przystanią w Ujściu nad Notecią.

Działania docelowe istotne dla poprawy dostępności obszaru POSI:

- konieczne uporządkowanie i udrożnienie koryt rzecznych i nabrzeży, umożliwiające wykorzystanie walorów żeglownych rzek;
- wsparcie rozwoju transportu wodnego, turystyki wodnej, sportów wodnych.

Transport lotniczy

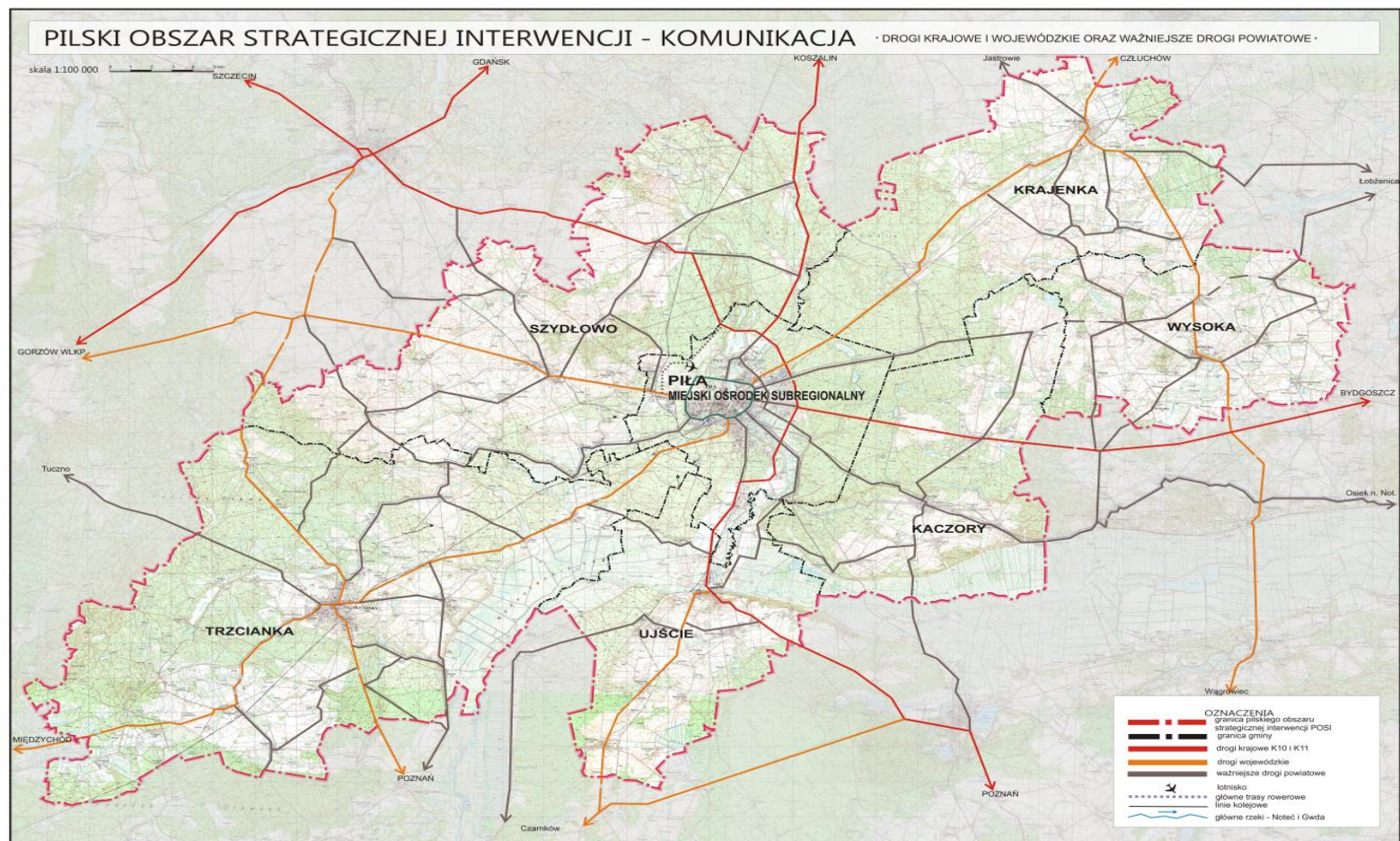
Na terenie Piły znajduje się lotnisko powojkowe, dysponujące dobrą infrastrukturą. Aktualnie pełni funkcję lądowiska. Wykorzystywane jest m.in. do uprawiania sportów lotniczych, jako miejsce lądowań taksówek powietrznych, małych samolotów dyspozycyjnych i rekreacji. Lotniska lokalne, posiadające infrastrukturę pozwalającą na obsługę małego ruchu lotniczego stanowią uzupełnienie infrastruktury transportowej regionu i kraju. Mały ruch lotniczy w ostatnich latach dynamicznie się rozwija.

Działania docelowe istotne dla poprawy dostępności obszaru POSI:

- uregulowanie spraw własnościowych lotniska powojkowego;
- uruchomienie cywilnego lotniska publicznego o ograniczonej certyfikacji.

Działania docelowe dotyczące transportu lotniczego pomimo, że nie mogą być zrealizowane za pomocą finansowania unijnego w obecnej perspektywie finansowej, są istotne dla przedstawienia istniejących uwarunkowań komunikacyjnych oraz znaczenia dla rozwoju obszaru POSI.

Mapa 4. Układ komunikacyjny Pilskiego OSI

Opracowanie: Miejska Pracownia Urbanistyczna Urzędu Miasta Piły, 2015

1.4 Charakterystyka powiązań funkcjonalnych POSI

W celu poprawnej analizy strategicznej Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji, do identyfikacji wewnętrznych powiązań, potencjałów i barier rozwojowych wykorzystano fragmenty opracowania Instytutu Badawczego IPC z Wrocławia, przygotowanego na zlecenie miasta Piły, na potrzeby aktualnie tworzonego dokumentu strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Celem niniejszej analizy jest uzupełnienie stanu dostępnej wiedzy nt. siły i dynamiki powiązań funkcjonalnych miasta Piły z otoczeniem, w obrębie Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji – który został zdefiniowany na potrzeby realizacji projektów w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Przy analizie powiązań funkcjonalnych miasta Piły i jego otoczenia, przyjęto założenia:

- podstawową jednostką delimitacyjną (ujęta do analiz) jest gmina, która zapewnia odpowiedni stopień zróżnicowania, przy jednoczesnej zwartości funkcjonalnej oraz odpowiada ewentualnym potrzebom organizacji terytorialnej i zarządzania danym obszarem,
- starano się zapewnić optymalnie najnowsze odniesienie do danych statystycznych,
- przyjęto 7 wskaźników, w trzech grupach: 2 wskaźniki funkcjonalne, 3 wskaźniki społeczno-gospodarcze, 2 wskaźniki morfologiczne,
- przyjęto, że rdzeniem jest Piła,
- przyjęto, że obszar poddany analizie ograniczony został do zasięgu obszaru POSI.

Wskaźniki funkcjonalne

Wskaźnik 1. Liczba wyjeżdżających do pracy najmniej do rdzenia na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym powyżej 50 roku życia (osoby)

Wg danych GUS z 2011 roku do pracy poza obszar zamieszkania dojeżdżało w skali kraju ponad 3 mln osób – co stanowiło 32,5% ogółu pracujących. Miasto Piła w przestrzeni POSI kumuluje największy potencjał gospodarczy, a tym samym potencjał miejsc pracy – stając się miejscem docelowym codziennych przemieszczeń mieszkańców ościennych gmin. Najwyższy odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym, którzy dojeżdżali do pracy do Piły dotyczył gmin Szydłowo (107,69 osób na 1 000 w wieku produkcyjnym) oraz Kaczory (84,54 osób). Zdecydowanie niższy odsetek osób odnotowano w gminach powiatu pilskiego – położonych w większej odległości od Piły, w tym sąsiadującej z obszarem miejskim Piły – gminy Trzcianka z powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (18,06 osób).

Przyjętą wartość graniczną dla wskaźnika, tj. liczbę wyjeżdżających do pracy najmniej do rdzenia na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym powyżej 50 – spełniają gminy: Szydłowo, Kaczory, Ujście. Te same gminy przekroczyły wskaźnik dla województwa wielkopolskiego wynoszący 39,09.

Tabela 12. Dane wyjściowe przyjęte do określenia wartości wskaźnika 1

JST	Liczba wyjeżdżających do pracy do Piły ²	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba wyjeżdżających do pracy do Piły na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym
Szydłowo	622	5 776	107,69
Kaczory	437	5 163	84,64
Ujście	342	5 243	65,23
Wysoka	170	4 393	38,70
Krajenka	151	4 880	30,94
Trzcianka	281	15 556	18,06

Źródło: na podst. opracowania Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015

Wskaźnik 2. Saldo migracji na 1 000 osób w okresie od 2004 do 2013 roku (GUS) – średnia roczna – powyżej 3.³

Strefa podmiejska jest obszarem, w którym różnorodność i intensywność zjawisk społeczno-gospodarczych słabnie w miarę oddalania się od miasta w kierunku peryferii. Cechami wyróżniającymi ją na tle otoczenia są: intensywna zabudowa mieszkaniowa, napływ ludności z miasta, bardzo duże zróżnicowanie struktury użytkowania terenów i pełnionych funkcji społeczno-gospodarczych. Obszary podmiejskie charakteryzuje dodatnie saldo migracji, które maleje stopniowo w kierunku peryferii. Na obszarach położonych dalej od miast saldo migracji ma już wyraźnie ujemne wartości. Wśród napływającej ludności, dużą grupę stanowią osoby zamożne i dobrze wykształcone. Czasem przenoszą one siedziby swoich firm przyczyniając się do poprawy struktury zatrudnienia na obszarach poza miastem. Spośród ponad 3 mln podmiotów gospodarczych w Polsce, około 700 tys. miało siedzibę na wsi. Najwięcej było ich właśnie w gminach wiejskich sąsiadujących z dużymi miastami.⁴ Saldo migracji na 1 000 osób dla województwa wielkopolskiego w analizowanym okresie osiągnęło wskaźnik 0,41.

Najwyższy wskaźnik migracji na obszarze POSI, na przestrzeni 10 lat, od 2004 – do 2013 roku, odnotowano w gminie Szydłowo (14,06 osób na 1 000 mieszkańców) – w wyniku czego w tej gminie odnotowano najwyższy przyrost liczby mieszkańców. Dodatkowo saldo migracji odnotowano jeszcze w gminie Kaczory (1,52), jednak była to wartość zdecydowanie niższa od wskaźnika dla gminy Szydłowo – co sugeruje, że właśnie gmina Szydłowo stanowiła najatrakcyjniejszy kierunek migracji mieszkańców Piły. Można przypuszczać, że gminy położone w większej odległości od Piły oraz położone poza głównymi szlakami

² Źródło: Liczba wyjeżdżających do pracy do Piły na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym (GUS, 2011)

³ Uwaga: pierwotnie w delimitacji MOF przyjęto wskaźnik: Liczba zameldowań z rdzenia na 1 000 mieszkańców powyżej 3. Z uwagi na długotrwałą i rozproszony proces pozyskiwania danych z poszczególnych gmin zastosowano wskaźnik zastępczy, który obrazuje dynamikę przemieszczeń ludności na linii obszar miejski (rdzeń) – obszar podmiejski.

⁴ Źródło: Strefa podmiejska – już nie miasto, jeszcze nie wieś, Jerzy Bański, IGiPZ PAN Warszawa

komunikacyjnymi charakteryzowały się niższymi wartościami wskaźnika, a gmina Wysoka osiągnęła najniższą (ujemną wartość).

Przyjętą wartość graniczną dla wskaźnika, tj. saldo migracji na 1 000 osób w okresie od 2004 do 2013 roku (GUS), w ujęciu rocznym, powyżej 3 – osiąga jedynie gmina Szydłowo.

Wskaźniki społeczno-gospodarcze

Wskaźnik 3. Pracujący na 1 000 ludności⁵ jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75%.⁶

Im intensywniejsza funkcja rolnicza danej przestrzeni, tym większa liczba osób utrzymuje się z pracy w sektorze rolnym. Cechą charakterystyczną sektora rolnego, w tym rolnictwa indywidualnego, jest utrzymywanie się z pracy w gospodarstwach członków rodzin. Osoby takie nie ujmowane są w statystyce publicznej, zarówno jako osoby pracujące oraz osoby bezrobotne. Liczba osób pracujących w rolnictwie na 1 000 mieszkańców jest jednym ze wskaźników świadczących o intensywności funkcji rolniczej.

W tym kontekście bardzo ciekawie wyglądają dane dla gminy Szydłowo. Gmina ta charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem osób pracujących na 1 000 ludności. Najwyższy wskaźnik osób pracujących na 1 000 mieszkańców odnotowano w Pile (302 osoby) i była to wartość wyższa od średniej dla województwa wielkopolskiego (249). Najwyższe wartości tego wskaźnika spośród gmin z otoczenia Piły odnotowano w gminie Kaczory (232), Trzcianka (204) oraz Wysoka (202).

Tabela 13. Dane wyjściowe przyjęte do określenia wartości wskaźnika 3

JST	Pracujący na 1 000 ludności	Pracujący na 1 000 ludności – średnia dla województwa wielkopolskiego	Pracujący na 1 000 ludności jako stosunek % do średniej wojewódzkiej
Szydłowo	53	249	21,29%
Kaczory	232	249	93,17%
Ujście	147	249	59,04%
Wysoka	202	249	81,12%
Krajenka	116	249	46,59%
Trzcianka	204	249	91,93%
Piła	302	249	121,28%

Źródło: na podst. opracowania Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015

⁵ Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

⁶ Uwaga: pierwotnie w delimitacji MOF przyjęto wskaźnik: Udział pracujących w zawodach pozarolniczych jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75%. Źródło danych: GUS. Ze względu na brak aktualnych danych w bazie GUS (dane publikowane były w 2002 roku), zdecydowano się zastosować wskaźnik zastępczy, który odpowiada specyfice różnic w zatrudnieniu na obszarach miejskich i typowo rolniczych (statystyka pracujących nie uwzględnia bowiem członków rodzin gospodarstw rolnych).

Przyjętą wartość graniczną dla wskaźnika, tj. pracujący na 1 000 ludności jako stosunek do średniej wojewódzkiej, powyżej 75% - osiągają gminy Kaczory, Trzcianka i Wysoka.

Wskaźnik 4. Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75%.

Intensywność procesów i zjawisk społeczno-gospodarczych w strefie podmiejskiej słabnie (zmniejsza się) w miarę oddalania się od granic miasta.

W badanym obszarze możemy również zaobserwować podobną dynamikę zmian liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Największą wartość wskaźnik ten osiągnął w mieście rdzeniowym – Pile (115 podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców). Drugą strefę stanowią gminy sąsiadujące w miastem – gmina Szydłowo (94) oraz Trzcianka (89). W przypadku gminy Szydłowo wysoka wartość wskaźnika skorelowana jest z wysokimi wskaźnikami migracji – co może świadczyć o tym, że wraz z nowymi mieszkańcami w gminie przybywa także podmiotów gospodarczych. Gmina Trzcianka wysoką wartość liczby podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców zawdzięcza lokalizacji na swoim obszarze drugiego pod względem wielkości na obszarze POŚI ośrodka miejskiego – Trzcianki. Trzecią grupę stanowią pozostałe gminy sąsiadujące z obszarem miejskim lub położone przy drodze krajowej: Ujście, Kaczory, Krajenka. Najniższe wartości odnotowano w gminie Wysoka.

Tabela 14. Dane wyjściowe przyjęte do określenia wartości wskaźnika 4

JST	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców – województwo wielkopolskie	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców jako stosunek % do średniej wojewódzkiej
Szydłowo	94	115	81,74%
Kaczory	64	115	55,65%
Ujście	73	115	63,48%
Wysoka	46	115	40,00%
Krajenka	64	115	55,65%
Trzcianka	89	115	77,39
Piła	115	115	100,00%

Źródło: na podst. opracowania Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, *Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015*

Przyjętą wartość graniczną dla wskaźnika, tj. liczbę podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75% - osiągają gminy Szydłowo i Trzcianka.

Wskaźnik 5. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym jako stosunek do rdzenia powyżej 50%.⁷

Obszary leżące w sąsiedztwie miast charakteryzuje dynamiczny rozwój gospodarczy. Wpływa na to wiele czynników, wśród których do najważniejszych należy zaliczyć: dostęp do dużego rynku pracy oraz rynku zbytu towarów i usług, niższe niż w mieście ceny gruntów, stosunkowo dobre wyposażenie w elementy infrastruktury technicznej i społecznej oraz napływ ludności miejskiej. W konsekwencji słabnie znaczenie funkcji rolniczej, wypieranej w kierunku peryferii.⁸

Obszary na pograniczu miast i wsi spełniają bardzo różne funkcje – począwszy od mieszkalnych, poprzez rekreacyjne, po rolnicze i produkcyjne – co wpływa na rozwój indywidualnej przedsiębiorczości. W przypadku gmin z przeważającą funkcją rolniczą, położonych w większej odległości od miast liczba funkcji jest z reguły niższa – niższy jest również poziom indywidualnej przedsiębiorczości. Wskaźnik dla województwa wielkopolskiego wynoszący 13,7 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym przekroczyło tylko miasto Piła (13,9).

Najwyższą wartość wskaźnika osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym – poza Piłą, odnotowano w gminie Szydłowo (11,9 osób na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym), a następnie w gminie Trzcianka (10,4). Najniższą wartość odnotowano w gminie Wysoka (5,4).

Tabela 15. Dane wyjściowe przyjęte do określenia wartości wskaźnika 5

JST	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w Pile	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w stosunku do danych dla Piły
Szydłowo	11,9	13,9	85,61%
Kaczory	8,0	13,9	57,55%
Ujście	9,1	13,9	65,47%
Wysoka	5,4	13,9	38,85%
Krajenka	7,7	13,9	55,40%
Trzcianka	10,4	13,9	74,82%
Piła	13,9	13,9	-

Źródło: na podst. opracowania Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, *Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015*

Przyjętą wartość graniczną dla wskaźnika, tj. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym jako stosunku do rdzenia powyżej 50% - nie osiągnęła gmina Wysoka.

⁷ Uwaga: pierwotnie w delimitacji MOF przyjęto wskaźnik: udział podmiotów gospodarczych w usługach wyższego rzędu (sekcje J-R) jako stosunek do rdzenia powyżej 50%. Wskaźnik indywidualnej przedsiębiorczości wyraźniej ukazuje przemiany zachodzące w sferze społeczno-gospodarczej w przestrzeni kraju.

⁸ Źródło: Strefa podmiejska – już nie miasto, jeszcze nie wieś, Jerzy Bański, IGiPZ PAN Warszawa

Wskaźniki morfologiczne

Wskaźnik 6. Gęstość zaludnienia (bez lasów i wód) w stosunku do średniej wojewódzkiej powyżej 50%.

Wśród wielu cech typowych również dla miasta lub terenu wiejskiego, strefa podmiejska wykazuje też specyficzne cechy, wyróżniające ją na tle otoczenia. Szczególną cechą strefy podmiejskiej jest jej zróżnicowanie w zakresie gospodarki gruntami. Jak na żadnym innym obszarze mieszają się tutaj użytki rolne z lasami, terenami komunikacyjnymi, osiedlowymi i innymi kategoriami zagospodarowania ziemi. Jest to silnie skorelowane ze zróżnicowaniem funkcji gospodarczych. Obszary na pograniczu miast i wsi spełniają bardzo różne funkcje – począwszy od mieszkalnych, poprzez rekreacyjne, po rolnicze i produkcyjne.⁹

Wskaźnik gęstości zaludnienia bez lasów i wód informuje o strukturze przestrzennej osadnictwa. Większa gęstość zaludnienia wskazuje na zwarty typ zabudowy, mniejsza świadczyć może o typie rozproszonym lub rozproszonym osadnictwie na obszarach wiejskich, z dominującą funkcją rolniczą.

Największą gęstość zaludnienia dla obszarów bez lasów i wód, poza Piłą, odnotowano w gminie Szydłowo (131,65 osób na km²) oraz Krajenka (128,53 osób na km²). Wyraźnie niższą gęstością zaludnienia charakteryzowała się gmina Wysoka (65,33 osób na km²).

Tabela 16. Dane wyjściowe przyjęte do określenia wartości wskaźnika 6

JST	Powierzchnia bez lasów i wód (ha)	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia (bez lasów i wód)	Gęstość zaludnienia (bez lasów i wód) w stosunku do średniej wojewódzkiej
Szydłowo	6 578	8 660	131,65	81,77%
Kaczory	8 095	7 848	96,95	60,22%
Ujście	8 852	8 093	91,43	56,79%
Wysoka	10 474	6 843	65,33	40,58%
Krajenka	9 722	7 564	128,53	79,83%
Trzcianka	18 219	24 426	74,59	46,32%
Piła	4 600	74 609	1 621,93	1007,41%
województwo wielkopolskie	2 153 446	3 467 016	161	-

Źródło: na podst. opracowania Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015

Przyjętą wartość graniczną dla wskaźnika, tj. gęstości zaludnienia (bez lasów i wód) w stosunku do średniej wojewódzkiej powyżej 50% - osiągają gminy Szydłowo, Krajenka, Kaczory, Ujście.

⁹ Źródło: Strefa podmiejska – już nie miasto, jeszcze nie wieś, Jerzy Bański, IGIPZ PAN Warszawa

Wskaźnik 7. Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1 000 mieszkańców w latach 2004-2013 w stosunku do średniej wojewódzkiej powyżej 75%.

Najbardziej typowym procesem wyróżniającym strefę podmiejską jest dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego, głównie jednorodzinnego. Intensywność ruchu budowlanego maleje w miarę wzrostu odległości od ośrodka miejskiego.

Budownictwo mieszkaniowe koncentruje się w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych. Wzdłuż nich tworzą się pasma wzmożonej aktywności gospodarczej, gdzie prócz budownictwa rozwija się handel, usługi i działalność produkcyjna. Proces ten niesie ze sobą szereg niepożądanych skutków. Niedostosowany system komunikacyjny utrudnia mieszkańcom gmin podmiejskich dostęp do miasta, w tym przede wszystkim wydłuża czas dojazdu do pracy i szkoły.

Tabela 17. Dane wyjściowe przyjęte do określenia wartości wskaźnika 7

JST	Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 2004-2013 – w ujęciu rocznym	Liczba ludności	Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w latach 2004-2013 – w ujęciu rocznym	Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w latach 2004-2013 w stosunku do średniej wojewódzkiej
Szydłowo	50,1	8 660	5,79	149,61
Kaczory	15,6	7 848	1,99	51,42
Ujście	13,1	8 093	1,62	41,86
Wysoka	5,8	6 843	0,85	21,96
Krajenka	22,5	7 564	2,97	76,86
Trzcianka	59,9	24 426	2,45	63,37
Piła	160,3	74 609	2,15	55,56
województwo wielkopolskie	13 410,7	3 467 016	3,87	-

Źródło: na podst. opracowania Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Piłskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015

Konsekwencją dynamicznego rozwoju budownictwa w otoczeniu miast jest też wzrost popytu na ziemię. Bardzo wysokie ceny ziemi w mieście zmuszają inwestorów do poszukiwania gruntów pod nowe inwestycje na terenach podmiejskich. Największym zainteresowaniem cieszą się grunty położone w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych. Wysoki popyt sprawia, że ich ceny rosną w bardzo szybkim tempie i stają się porównywalne z cenami gruntów w miastach.

Największą liczbę mieszkań oddanych do użytku¹⁰ w latach 2004-2013 w gminach stanowiących otoczenie Piły odnotowano w gminie Szydłowo (50,1 mieszkań na rok), a następnie w gminie Krajenka (22,5). W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, liczba mieszkań oddanych do użytku w gminie Szydłowo była ponad dwukrotnie wyższa od danych dla Piły i wyraźnie wyższa od średniej dla województwa wielkopolskiego. W pozostałych gminach sąsiadujących z obszarem miejskim Piły odnotowano wyższą dynamikę budownictwa – w porównaniu do gmin położonych w większej odległości.

Przyjętą wartością graniczną dla wskaźnika, tj. liczbę mieszkań oddanych do użytku na 1 000 mieszkańców w latach 2004-2013 w stosunku do średniej wojewódzkiej powyżej 75% - osiągają gminy Szydłowo i Krajenka.

Podsumowanie analizy wskaźników¹¹

Tabela 18. Synteza kryteriów wyznaczenia POSI

JST	1 Liczba wyjeżdżających do pracy najemnej	2 Saldo migracji na 1000 osób	3 Pracujący na 1000 ludności jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75%.	4. Liczba podmiotów gospodarczych	5. Udział podmiotów gospodarczych w usługach wyższego rzędu	6. Gęstość zaludnienia	7. Liczba mieszkań oddanych do użytku	Razem
Szydłowo, powiat pilski, POSI	1	1	0	1	1	1	1	6/7
Kaczory, powiat pilski, POSI	1	0	1	0	1	1	0	4/7
Ujście, powiat pilski, POSI	1	0	0	0	1	1	0	3/7
Wysoka, powiat pilski, POSI	0	0	1	0	0	0	0	1/7
Krajenka, powiat złotowski, POSI	0	0	0	0	1	1	1	3/7
Trzcianka, powiat czarnkowsko- trzcianecki, POSI	0	0	1	1	1	0	0	3/7

Źródło: na podst. opracowania Instytut Badawczy IPC na podst. danych GUS/BDL, Delimitacja Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji maj 2015

¹⁰ W zakresie budownictwa wielorodzinnego najwięcej realizuje się w mieście Pile.

¹¹ Delimitacja obszaru została przeprowadzona przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu.

Przeprowadzona analiza pozwoliła na szersze pokazanie powiązań funkcjonalnych pomiędzy gminami Pilskiego OSI.

- Najsilniejsze powiązania funkcjonalne oraz wspólne z miastem rdzeniowym uwarunkowania rozwoju najsilniej akcentowane są w gminie Szydłowo – w której zlokalizowana jest bezpośrednia strefa podmiejska Piły. Gmina jest głównym kierunkiem migracji mieszkańców Piły. Silne powiązania funkcjonalne akcentowane są poprzez najwyższą w POSI liczbę mieszkańców dojeżdżających do pracy w Pile. Gmina Szydłowo na znacznej powierzchni traci dotychczasowe funkcje rolnicze – na rzecz funkcji mieszkalnych i usługowych.
- Silne powiązania funkcjonalne (choć zdecydowanie słabsze w porównaniu z gminą Szydłowo) posiada gmina Kaczory – sąsiadująca ze wschodnią granicą miasta. Gmina położona jest w ciągu drogi krajowej nr 10. Gmina charakteryzuje się znacznym udziałem osób dojeżdżających do pracy do Piły. Posiada także dodatnie saldo migracji – choć nie jest tak popularnym kierunkiem migracji jak gmina Szydłowo.
- W przypadku gmin Krajenka, Ujście oraz Trzcianka delimitacja wykazała zróżnicowane powiązania funkcjonalne z Piłą. W przypadku gmin Krajenka i Trzcianka wykazała znacznie niższą wartość dla wskaźników funkcjonalnych, tj. dojazdów do pracy w Pile oraz migracji. Gmina Trzcianka odznacza się najbardziej zbliżonymi do miasta Piły wskaźnikami rozwoju społeczno-gospodarczego – co wynika z faktu położenia na obszarze tej gminy znaczącego w skali POSI ośrodka miejskiego – Trzcianki. Gmina Krajenka charakteryzuje się wysokimi wartościami wskaźników morfologicznych, natomiast gminę Ujście charakteryzowały wysokie w skali POSI wskaźniki dojazdów do pracy do Piły.
- Im większa odległość od miasta rdzeniowego, tym notuje się większe różnice w rozwoju społeczno-gospodarczym oraz słabsze związki funkcjonalne – odznaczające się malejącą liczbą osób dojeżdżających do Piły.

1.5 Potencjały rozwojowe POSI

1. Obszar spójny funkcjonalnie tworzący warunki dla zrównoważonego rozwoju wszystkich gmin POSI.
2. Dotychczasowe pozytywne doświadczenia w zakresie współpracy gmin POSI.
3. Prowadzone na terenie POSI działalności w zakresie obszarów inteligentnych specjalizacji:
  - „Przemysł jutra”,
  - „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”,
  - „Nowoczesne technologie medyczne”.
4. Dobrze funkcjonujące partnerstwa i mechanizmy współpracy: samorząd – edukacja – biznes.
5. Pręźnie rozwijające się w ośrodku subregionalnym szkolnictwo zawodowe i wyższe, tworzące warunki rozwoju kapitału ludzkiego.
6. Znaczące obszary i infrastruktura do rewitalizacji oraz zagospodarowania – zasoby przemysłowe, powojskowe, miejskie i wiejskie.

7. Wysoki udział terenów cennych przyrodniczo, w tym lasów, o wysokich walorach krajobrazowych tworzących dużą atrakcyjność obszaru POSI.
8. Brak istotnych dla rozwoju konfliktów funkcjonalnych i przestrzennych, które mogłyby stanowić znaczące ograniczenie dla rozwoju gospodarczego.
9. Posiadanie dużych rezerw terenowych pod nowe inwestycje, o korzystnych warunkach dla dalszego rozwoju przestrzennego, znajdujące się w miejscach występowania gruntów nośnych dla zabudowy (mineralnych i przepuszczalnych), gdzie poziom wód gruntowych stabilizuje się na głębokości większej niż 2 m p.p.t.
10. Występujące elementy dziedzictwa kulturowego (zabytki, krajobraz kulturowy), które mogą być wykorzystane do celów promocyjnych oraz rozwoju usług edukacji, turystyki i rekreacji.
11. Możliwości rozwoju turystyki kwalifikowanej i sportów wodnych ze względu potencjał rzek i jezior występujących w gminach POSI.
12. Brak stwierdzonych miejsc poważnego skażenia środowiska na terenach gmin POSI, co mogłoby stanowić nie tylko ograniczenie dla rozwoju przestrzennego, ale także być elementem obniżającym jakość przestrzeni.
13. Występowanie w gminach POSI położonych na północ od Pradoliny Noteci korzystnych warunków glebowych i klimatycznych oraz pod względem ukształtowania terenu (duży udział powierzchni o ekspozycji południowej) dla prowadzenia upraw sadowniczych. Liczne złoża kopalin występujące w granicach obszarów gmin tworzących POSI, których eksploatacja może stanowić podstawę rozwoju różnych nowych działalności gospodarczych i ułatwić realizację dużych inwestycji infrastrukturalnych (np. budowę dróg ekspresowych S10 i S11).
14. Występowanie rozpoznawalnych złóż wód termalnych (złoża Kotuń WL10923) w gminie Szydłowo, na bazie których w przyszłości mogą powstawać nowe inwestycje w zakresie rolnictwa (np. szklarnie), rekreacji (baseny, kompleksy SPA) oraz infrastruktury (instalacje ciepłne).
15. Możliwość dostępu do większych zasobów wód podziemnych różnych pięter wodonośnych ze względu na usytuowanie części gmin POSI w granicach głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).
16. Korzystne warunki glebowe w części gmin POSI dające możliwości rozwoju intensywnego rolnictwa.
17. Rozległy areał łąk w gminach obejmujących swoim zasięgiem część nadnoteckich łąk Pradoliny Noteci dający możliwości dla intensywnej hodowli zwierząt; istnieją tu liczne stawy umożliwiające hodowlę ryb.
18. Występowanie dużych obszarów leśnych w części gmin POSI, gdzie prowadzona jest gospodarka leśna, dzięki której pozyskiwane są duże ilości drewna, mogące być wykorzystywane jako surowiec w działalności gospodarczej.

1.6 Bariery rozwojowe POSI

1. Ograniczona dostępność komunikacyjna obszaru POSI, szczególnie w zakresie regionalnej i krajowej infrastruktury drogowej oraz kolejowej.
2. Brak dobrej spójności komunikacyjnej jednostek Piłskiego OSI, zapewniającej mobilność mieszkańców obszaru i bezpieczeństwo, wynikająca z deficytów infrastruktury drogowej i rowerowej.

3. Przystarzały tabor autobusowy i braki w zakresie zintegrowanej infrastruktury dla rozwoju transportu zbiorowego gmin POSI, w tym systemów informacji i zarządzania.
4. Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna, umożliwiająca miejski transport intermodalny i ekologiczny (drogi rowerowe, parkingi „bike&ride” i „park&bike”).
5. Niska jakość energetyczna obiektów użyteczności publicznej gmin POSI.
6. Utrzymujące się problemy na rynku pracy powodujące migrację młodego pokolenia poza POSI, w tym do większych ośrodków miejskich.
7. Rynek pracy niedostatecznie dostosowany do potrzeb gospodarki. Brak dostatecznego wsparcia w gminach POSI umożliwiającego powrót na rynek pracy lub podjęcie zatrudnienia przez osoby sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3.
8. Brak infrastruktury i usług z zakresu opieki zdrowotnej i społecznej dostosowanej do nowej sytuacji demograficznej, w szczególności w obszarach starzejącego się społeczeństwa.
9. Niska dostępność mieszkańców POSI do infrastruktury z zakresu opieki zdrowotnej i społecznej oraz usług zdrowotnych i opiekuńczych.
10. Niewystarczająca jakość infrastruktury oświatowej szkół i przedszkoli, w tym wyposażenia sal szkoleniowych, laboratoriów, infrastruktury sportowej oraz kadr, ograniczające poziom kształcenia ogólnego.
11. Niewystarczający zakres instrumentów wsparcia osób wykluczonych ekonomicznie i społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem.
12. Znaczne tereny gmin wymagające rewitalizacji i wyłączone z użytkowania, których wykorzystanie wymaga sporych nakładów finansowych.
13. Braki w infrastrukturze sieciowej, w tym w zakresie kanalizacji sanitarnej, występujące na terenie gmin POSI.
14. Niewystarczająca oferta terenów inwestycyjnych wyposażonych w pełną infrastrukturę.
15. Ograniczone środki finansowe gmin na zachowanie i ochronę dziedzictwa naturalnego i kulturowego w gminach POSI.
16. Bariery rozwojowe wynikające z uwarunkowań przyrodniczych, w tym konieczność wyłączenia z zabudowy części terenów lub konieczność przestrzegania ograniczeń w zabudowie:
  - ze względu na sposób użytkowania i funkcje ekologiczne;
  - ze względu na ochronę prawną środowiska przyrodniczego;
  - ze względu na zagrożenie powodziowe;
  - ze względu na konfigurację terenu i warunki gruntowo – wodne.

2 Ścieżka dojścia do listy projektów

2.1 Opis realizacji zasady partnerstwa podczas przygotowań i realizacji projektów

Pilski Obszar Strategicznej Interwencji (POSI) obejmujący miasto Piłę z obszarem funkcjonalnym, utworzony został na podstawie podjętych przez poszczególne gminy uchwał wyrażających zgodę na podjęcie współpracy w ramach Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji i zawarcie w tym celu porozumienia.

Lp.	Nazwa gminy	Numer uchwały i data jej podjęcia
1.	Gmina Piła – miejski ośrodek subregionalny	Nr L/642/14 Rady Miasta Piły z dnia 26.08.2014r.
Gminy pilskiego obszaru funkcjonalnego:		
2.	Miasto i Gmina Trzcianka	Nr LXV/496/14 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 31.07.2014r.
3.	Gmina Szydłowo	Nr XXXIV/304/14 Rady Gminy Szydłowo z dnia 05.08.2014r.
4.	Gmina i Miasto Krajenka	Nr XL/293/2014 Rady Miejskiej w Krajence z dnia 21.08.2014r.
5.	Miasto i Gmina Wysoka	Nr XLIV/276/2014 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 28.08.2014r.
6.	Miasto i Gmina Ujście	Nr XXXIII/264/2014 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 28.08.2014 r.
7.	Gmina Kaczory	Nr XXX/229/2014 Rady Gminy Kaczory z dnia 12 września 2014r.

Celem podjęcia współpracy było zidentyfikowanie najistotniejszych potrzeb i barier rozwojowych miasta Piły i gmin pilskiego obszaru funkcjonalnego, a następnie podjęcie wspólnych działań służących rozwojowi. Przedmiotem porozumienia było nawiązanie partnerstwa w celu współpracy w ramach Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji oraz ustalenie warunków współdziałania Stron w zakresie programowania, wdrażania, finansowania, ewaluacji i uzgadniania wspólnych projektów w ramach mandatu terytorialnego.

W dniu 13 listopada 2014 roku wszystkie uprawnione gminy zawarły Porozumienie w sprawie podjęcia współpracy w ramach POSI.

Podpisanie Porozumienia rozpoczęło prace w poszczególnych gminach nad projektami Pilskiego OSI, w tym spotkania i uzgodnienia dotyczące wspólnych działań w ramach obszaru.

Proces identyfikacji, wyboru i negocjacji projektów prowadzony był zgodnie z etapami Uchwały Nr 4680 /2014 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 maja 2014 roku w sprawie: przyjęcia zasad dotyczących realizacji projektów w ramach mandatu terytorialnego dla obszaru strategicznej interwencji ośrodków subregionalnych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego

na lata 2014-2020. Przeprowadzono szereg spotkań informacyjnych i uzgadniających zarówno członków POSI jak i lidera POSI z IZ WRPO 2014+. Niniejszy dokument jest porozumieniem w sprawie mandatu terytorialnego pilskiego OSI, które umożliwi podjęcie działań wdrożeniowych.

Etapy kształtowania wsparcia w formule OSI według Uchwały ZWW Nr 4680 /2014 z dnia 23 maja 2014 roku

1. ETAP PRZYGOTOWAWCZY

- Zawiązanie formuły współpracy i przekazanie stosownych deklaracji do IZ WRPO 2014+
- Opracowanie oraz uzgodnienie przez poszczególne ośrodki subregionalne list projektów oraz fiszek projektowych zawierających część diagnostyczną.
- Konsultacje robocze z IZ WRPO 2014+

2. ETAP NEGOCJACJI

- Przekazanie do IZ WRPO 2014+ projektu mandatu negocjacyjnego wraz z listą projektów oraz fiskami projektowymi.
- Wstępna weryfikacja oraz kwalifikacja list projektów oraz poszczególnych przedsięwzięć.
- Roboczy tryb negocjacji – spotkania, itp.

3. ETAP POROZUMIENIA

- Uzyskanie akceptacji dla zakładanych przedsięwzięć od IZ WRPO 2014+.
- Przyjęcie przez ZWW w formie uchwały treści mandatu terytorialnego.

4. ETAP WDROŻENIA

- Monitoring harmonogramu przygotowania poszczególnych inwestycji.
- Przygotowanie kompletu dokumentacji.
- Ocena formalno– merytoryczna.
- Przyznanie dofinansowania w odpowiedniej formie i zgodnie z obowiązującymi procedurami.
- Podpisanie umowy o dofinansowaniu projektu.

Obszar interwencji, poziom dofinansowania oraz pozostałe warunki wsparcia projektów POSI są zgodne z założeniami przyjętymi dla danego priorytetu inwestycyjnego w Szczegółowym Opisie Priorytetów WRPO 2014+.

2.2 Organizacyjne i instytucjonalne formy przygotowania projektów i zarządzania ich realizacją.

Porozumienie z dnia 13 listopada 2014 roku o podjęciu współpracy w ramach Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji (POSI) reguluje formalnie podstawowe kwestie organizacyjne i instytucjonalnie związane z projektami w ramach POSI.

Liderem POSI jest miasto Piła, reprezentowane przez Prezydenta Miasta Piły pełniącego funkcję Przewodniczącego POSI. Gminy pilskiego obszaru funkcjonalnego reprezentowane są przez wójtów i burmistrzów, lub wyznaczonych przez nich przedstawicieli.

Miasto Piła jako ośrodek subregionalny zobowiązane jest do zaproponowania Instytucji Zarządzającej WRPO 2014+ przedsięwzięć wybranych do realizacji przez Strony porozumienia. Stanowisko negocjacyjne POSI będzie wynikiem uzgodnień pomiędzy wszystkimi Stronami porozumienia, przy przyjętej zasadzie podejmowania decyzji:

- każda ze Stron posiada jeden głos,
- w przypadku gdy przy podejmowaniu decyzji głosy się równoważą decyduje głos Przewodniczącego.

Do zadań Lidera POSI należy:

- 1) koordynacja działań POSI;
- 2) opracowanie, przy współpracy ze Stronami, projektów do realizacji w ramach mandatu terytorialnego;
- 3) wypracowanie stanowiska negocjacyjnego POSI, jako wyniku uzgodnień pomiędzy wszystkimi Stronami porozumienia;
- 4) przygotowanie, przy udziale Stron porozumienia, wymaganych przez Instytucję Zarządzającą WRPO 2014+ dokumentów do negocjacji;
- 5) prowadzenie procesu negocjacyjnego ze strony POSI;
- 6) bieżąca współpraca z Instytucją Zarządzającą WRPO 2014+ w ramach prowadzonych działań POSI;
- 7) koordynacja prac związanych z realizacją poszczególnych projektów realizowanych w ramach POSI;
- 8) monitorowanie zaawansowania projektów przyjętych do realizacji.

Strony porozumienia zobowiązują się do:

- aktywnego uczestnictwa i współpracy w działaniach POSI;
- ścisłej współpracy w zakresie programowania, wdrażania, finansowania, ewaluacji, uzgadniania wspólnych przedsięwzięć, bieżącej obsługi i rozliczeń projektów w ramach mandatu terytorialnego POSI;
- udzielania uprawnionym podmiotom informacji i wyjaśnień dotyczących projektów realizowanych w ramach POSI;
- opracowywania informacji, sprawozdań, raportów z udziału w realizowanych przedsięwzięciach POSI;
- poddania się kontroli i audytowi w zakresie prawidłowości realizacji zadań POSI, wykonywanej przez uprawnione podmioty;
- przestrzegania przepisów i zasad zawartych w dokumentach programowych WRPO 2014+ podczas realizacji projektów POSI.

Strony dopuszczają możliwość wystąpienia z porozumienia przez każdą ze Stron, za 6 - miesięcznym okresem wypowiedzenia dokonany na piśmie na podstawie uchwały właściwej rady gminy, ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego.

W przypadku udziału Strony w realizacji projektu POSI, wystąpienie z porozumienia będzie możliwe nie wcześniej niż 5 lat od zakończenia i ostatecznego rozliczenia projektu POSI.

3 Lista projektów

Projekty zostały przygotowane zgodnie z Uchwałą Nr 4680 /2014 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 maja 2014 roku w sprawie: zasad dotyczących realizacji projektów w ramach mandatu terytorialnego dla obszaru strategicznej interwencji ośrodków subregionalnych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Podstawą współpracy i przygotowania projektów były uchwały intencyjne i Porozumienie zawarte pomiędzy członkami POSI.

3.1 Lista projektów podstawowych EFRR

1. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI.
2. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo.
3. Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI.
4. Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Pilskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru.
5. Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych).
6. Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (wsparcie systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń).
7. Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Pilskiego OSI.
8. Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI.
9. Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI.
10. Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura przedszkolna).
11. Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej).

3.2 Zakres tematyczny wsparcia w ramach EFS

Ponadto przewiduje się wsparcie z zakresu EFS w formule zamkniętych konkursów dla POSI w następujących Priorytetach Inwestycyjnych WRPO 2014+:

- 8iv – Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
- 9i - Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
- 9iv - Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

- 10i - Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (2 projekty – z zakresu edukacji przedszkolnej i edukacji ogólnej).

Wartość ogólna (zastosowano kurs 1 EUR = 4,1 PLN) przedsięwzięć podstawowych POSI wynosi 27 044 252,00 euro, w tym dofinansowanie:

- 23 988 252,00 euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- 3 056 000,00 euro z Europejskiego Funduszu Społecznego.

3.3 Lista projektów rezerwowych EFRR

1. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI – II etap.
2. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo – II etap.
3. Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI – II etap.
4. Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych) – II etap.
5. Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI – II etap.
6. Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI – II etap.
7. Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej) – II etap.

4 Uzasadnienie listy wybranych projektów oraz ich zintegrowanego charakteru

Zaplanowane projekty realizują tematyczne i terytorialne ukierunkowane interwencje publiczne w celu ograniczenia barier rozwojowych Pilskiego OSI. Będą narzędziem aktywizacji potencjałów i koncentracji działań rozwojowych dla ustalonych obszarów charakteryzujących się określonymi cechami społecznymi, środowiskowymi, gospodarczymi.

Przygotowane projekty spełniają wymóg formalny Instytucji Zarządzającej WRPO 2014+, aby lista przedsięwzięć objęła co najmniej 3 priorytety inwestycyjne, w tym jeden z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przedsięwzięcia Pilskiego OSI zostały przygotowane w ramach jedenastu priorytetów inwestycyjnych, w tym czterech z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Spełniono również wymagania formalne dotyczące minimalnych wartości projektów:

- 5 mln zł dla projektów z zakresu EFRR;
- 500 tys. zł dla projektów z zakresu EFS.

Wartości poszczególnych projektów i montaż finansowy zawarto w części B opracowania.

4.1 Relacje i efekty synergiczne między poszczególnymi projektami

Obszary wsparcia wynikają z przeprowadzonej diagnozy i analizy potrzeb, zidentyfikowanych potencjałów i barier rozwojowych, obejmują priorytety inwestycyjne wymienione poniżej.

- Priorytet inwestycyjny 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym.
- Priorytet inwestycyjny 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.
- Priorytet inwestycyjny 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.
- Priorytet inwestycyjny 6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełniania zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii Europejskiej w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie.
- Priorytet inwestycyjny 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
- Priorytet inwestycyjny 8iv - Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
- Priorytet inwestycyjny 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.
- Priorytet inwestycyjny 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.
- Priorytet inwestycyjny 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
- Priorytet inwestycyjny 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.
- Priorytet inwestycyjny 10i - Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Wybrane obszary wsparcia identyfikują przedsięwzięcia, które zostały przygotowane w oparciu o zintegrowane podejście terytorialne oraz zasadę zrównoważonego rozwoju, tj. z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego na terenie gmin, zapewniając rozwój społeczny. Ich kompleksowa realizacja pozwoli uzyskać zwielokrotnione korzyści dzięki uzyskanemu efektowi synergii i skali. Przykłady wzajemnych relacji projektów poniżej.

Wzajemne relacje szczególnie widoczne są w projektach planowanych do realizacji w ramach osi priorytetowej 3. Energia, w celu tematycznym 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach w priorytetach inwestycyjnych 4c i 4e, które dadzą znaczące i wymierne korzyści w zakresie obniżenia emisji CO₂ do atmosfery.

Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach rewitalizacji (PI 9b), znajdują się w ścisłych wzajemnych relacjach z projektami z zakresu:

- ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego (PI 6c) – centrum miasta Trzcianki, elementy starorzecza rzeki Gwdy w Pile i terenów nadrzecznych, renowacja elewacji zabytkowych obiektów oświatowych w Pile;
- infrastruktury sanitarnej (PI 6b) w mieście Wysoka;
- ograniczenia emisji CO₂ (PI 4e) – nowa infrastruktura rowerowa w Pile i Trzciance, elementy OZE, oświetlenie energooszczędne;
- problemów społecznymi.

Projekt Ujścia planowany do realizacji w ramach rozbudowy systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (PI 5b), ureguje odpływ wód opadowych, zabezpieczając teren miasta Ujścia przed zalaniem, co wpłynie także na poprawę środowiska naturalnego oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego Ujścia (PI 6c).

Projekty inwestycyjne w zakresie infrastruktury edukacyjnej (PI 10a) dopełniają się wzajemnie z projektami z zakresu:

- ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego (PI 6c) – renowacja elewacji obiektów oświatowych w Pile;
- termomodernizacji obiektów oświatowych (PI 4c);
- problemów społecznymi.

Działania społeczne POSI, planowane w czterech priorytetach inwestycyjnych, również wzajemnie na siebie oddziałują. Przedsięwzięcia z zakresu podnoszenia kompetencji dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów i nauczycieli (PI 10i) łączą się ściśle ze wspieraniem aktywności zawodowej osób wykluczonych z rynku pracy (PI 8iv). Wiążą się także z przedsięwzięciem zwiększającym dostępność do edukacji, zmniejszającym potencjalnie w przyszłości liczbę osób wykluczonych społecznie i ekonomicznie (PI 9i). Zadania dotyczące integracji i wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem (PI 9i) uzupełniają się z zadaniami ułatwiającymi dostęp do usług społecznych i zdrowotnych mieszkańców POSI (PI 9iv).

Projekty POSI uzupełniają również inne przedsięwzięcia realizowane i planowane do realizacji przez członków POSI ze środków własnych oraz współfinansowane z innych źródeł zewnętrznych.

4.2 Relacje między projektami społecznymi a inwestycyjnymi (koordynacja między funduszami)

W formule Pilskiego OSI założono realizację projektów inwestycyjnych współfinansowanych środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz działań społecznych współfinansowanych środkami Europejskiego Funduszu Społecznego. Obszary te wzajemnie

się uzupełniają i przenikają, co pozwoli na osiągnięcie pełnego zakładanego efektu planowanych działań. Poniżej przykłady powiązań.

Planowane do realizacji projekty inwestycyjne współfinansowane środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, szczególnie dotyczące mobilności miejskiej (PI 4e), ściśle korespondują z projektami społecznymi. Poprawa infrastruktury spójności POSI i powiązań komunikacyjnych, współfinansowana z EFRR, zwiększająca mobilność tak miejską, jak i łączącą jednostki osadnicze Pilskiego OSI będzie miała ścisły związek z projektami przewidzianymi do realizacji w ramach PI 8iv – zwiększając dostępność komunikacyjną osobom podejmującym aktywność zawodową oraz ułatwiając dostępność do usług społecznych i zdrowotnych mieszkańcom POSI (PI 9iv).

Z kolei realizacja projektów inwestycyjnych z zakresu PI 10a – „Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI” ma bezpośredni związek z realizacją projektów w ramach PI 10i. Wszystkie gminy Pilskiego OSI planujące realizację projektów inwestycyjnych w ramach PI 10a zrealizują projekty edukacyjne w ramach PI 10i. Ulepszona infrastruktura edukacyjna dopiero w powiązaniu z działaniami objętymi zakresem projektów z PI 10i przyniesie efekt w postaci podniesienia wiedzy i kompetencji dzieci przedszkolnych i uczącej się młodzieży.

Projekt inwestycyjny współfinansowany środkami EFRR pn. „Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI” (PI 6c) również łączy się ze wsparciem współfinansowanym środkami EFS w PI 10i. Zaplanowane działania, poprzez remont/renowację wnętrza budynku Regionalnego Centrum Kultury Fabryka Emocji w Pile oraz remont zabytkowych organów w kościele p.w. św. Rodziny w Pile będą mieć wpływ na podniesienie wiedzy i kompetencji dzieci i młodzieży uczącej się. Działania te wzmocnią również efekty działań realizowanych w ramach PI 9iv.

Projekt w ramach PI 9b „Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI”, poprzez rewitalizację i nadanie nowych funkcji sporym obszarom miasta subregionalnego – Piły, miasta Trzcianki oraz Szydłowa, m. in. nadanie funkcji edukacyjnych i kulturalnych wzmocni efekty działań, które będą realizowane ze środków EFS w ramach PI 10i. Dodatkowo będzie ograniczać i zapobiegać zjawiskom wykluczenia społecznego – sprzyjać aktywizacji i integracji lokalnych społeczności, wzmacniając efekty projektów finansowanych z EFS z PI 9i oraz PI 9iv. Projekt rewitalizacyjny POSI ma wpływ także na edukacyjne działania z zakresu PI 10i, poprzez przebudowę przestrzeni użyteczności publicznej na cele edukacyjne, budowę ścieżek edukacyjnych, renowację budynków oświatowych.

Projekty inwestycyjne poprzez zawarte w nich działania edukacyjno-informacyjne pozostają w związku z zaplanowanymi do realizacji w ramach POSI projektami społecznymi. Przedsięwzięcia współfinansowane z obu funduszy UE wywierają na siebie wpływ, tworząc efekt synergii.

4.3 Wpływ projektów na zasady horyzontalne (zrównoważony rozwój, równość szans i równouprawnienie płci)

Polityki horyzontalne Unii Europejskiej, obejmujące zrównoważony rozwój, równość szans i równouprawnienie płci są jednymi z filarów Wspólnoty.

Stosowanie zasady zrównoważonego rozwoju wpisane jest we wszystkie działania Unii Europejskiej. Zrównoważony rozwój koncentruje się na trzech głównych obszarach: **ochrona środowiska, wzrost gospodarczy i rozwój społeczny.**

Ochrona środowiska.

W zakresie realizowanych projektów wszelkie działania podejmowane będą z poszanowaniem środowiska przyrodniczego. Materiały i narzędzia wykorzystane w trakcie realizacji inwestycji będą spełniały wszelkie normy ochrony środowiska. Zakupione w ramach projektu lampy uliczne w technologii LED (projekt „Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo”), będą pobierać minimalne ilości energii elektrycznej. Przebudowa infrastruktury drogowej, budowa parkingów „park&ride” i „bike&ride”, budowa ścieżek rowerowych, ułatwienia dla ruchu rowerowego (wypożyczalnie rowerów) oraz działania promocyjne przyczynią się do zmniejszenia ruchu samochodowego, a tym samym ograniczą niską emisję. Zakupiony w ramach projektu „Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Piłskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru” tabor komunikacji miejskiej będzie spełniał surową normę emisji spalin Euro 6.

Zadania ujęte w projekcie „Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI” (przebudowa infrastruktury miejskiej w centrach miast, modernizacja obwodnicy, przebudowa ulic) ograniczą ruch samochodowy w centrach miast, poprawią warunki komunikacji zbiorowej i indywidualnej, wpływając na ograniczenie emisji spalin.

Ujęte w projekcie proponowanym w ramach PI 4c zadania termomodernizacyjne („Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Piłskim OSI”) będą jednym z elementów przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną, zmniejszając zużycie energii pierwotnej w budynkach oraz ograniczając emisje CO₂.

Projekt pn. „Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Piłskiego OSI” zwiększy odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych, wpływając na zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska naturalnego.

Projekty „Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Piłskiego OSI”, „Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI” stanowią wkład w zrównoważony rozwój obszaru. Zadanie pn. „Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Piłskiego OSI” zabezpieczy i zminimalizuje negatywne skutki zmian klimatu oraz poprawi bezpieczeństwo mieszkańców Piłskiego OSI.

Wzrost gospodarczy.

Realizacja projektów POSI przyczyni się do wzrostu gospodarczego na terenie gmin. Zarówno projekty z zakresu budowy infrastruktury drogowej, ścieżek rowerowych, rozwoju transportu zbiorowego, z zakresu ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego, projekty rewitalizacyjne, budowy infrastruktury edukacyjnej, jak i projekty „miękkie” przyniosą korzyści ekonomiczne w postaci zysku firm wykonujących prace w ramach projektu oraz w postaci zwiększonych dochodów z turystyki. Zaoszczędzone środki wynikające z gospodarki niskoemisyjnej, ponoszenia niższych kosztów energii będzie można przeznaczyć na rozwój innych dziedzin gospodarki, zgodnie z potrzebami gmin OSI.

Rozwój społeczny.

Realizacja projektów w ramach planowanych typów wsparcia wpłynie także na rozwój społeczny mieszkańców gmin POSI.

Także projekty inwestycyjne, jak np. w ramach PI 4e i 4c będą miały wpływ na wzrost świadomości społeczeństwa w dziedzinie ochrony środowiska przyrodniczego, wzrost aktywności fizycznej (ścieżki rowerowe). Projekty „Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI” oraz „Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Piłskiego OSI” wpłyną bezpośrednio na rozwój społeczny mieszkańców POSI.

POSI jest miejscem pracy dla znacznej części mieszkańców północnej Wielkopolski. Realizacja działań będzie miała wpływ na podniesienie jakości życia mieszkańców POSI i regionu, poprawienie dostępności i jakości terenów aktywności gospodarczej, co powinno się przełożyć na stworzenie nowych miejsc pracy. Efekty o charakterze jakościowym mającym wpływ na sferę społeczną:

- poprawa jakości infrastruktury - poprawa warunków lokowania i prowadzenia działalności gospodarczej;
- poprawa powiązań komunikacyjnych obszaru – zwiększenie dostępności komunikacyjnej do terenów inwestycyjnych dla inwestorów i pracowników;
- poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej i rekreacyjno-turystycznej,
- stworzone zostaną warunki do zwiększenia mobilności mieszkańców regionu;
- poprawa sytuacji na rynku pracy w mieście i regionie - stworzenie warunków do powstania nowych miejsc pracy, zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych, tworzenie nowych miejsc pracy;
- stworzenie dobrego klimatu społecznego dla rozwoju przedsiębiorczości;
- rewitalizacja obszarów miejskich - poprawa wizerunku POSI oraz wykorzystanie posiadanych potencjałów;
- podniesienie poziomu jakości środowiska naturalnego, a tym samym zdrowia mieszkańców POSI,
- poprawa estetyki krajobrazu,
- poprawa wizerunku regionu.

Równość szans i niedyskryminacja.

Realizacja przedsięwzięć w ramach POSI wpłynie na politykę równości szans i niedyskryminacji w obszarze funkcjonalnym miasta Piły. Równość szans rozumiana jako jednakowy dostęp wszystkich osób do edukacji, informacji i zatrudnienia znajduje swoje odzwierciedlenie w poszczególnych przedsięwzięciach, a w szczególności w projektach społecznych. Infrastruktura oraz usługi będą dostępne dla mieszkańców regionu oraz dla wszystkich zainteresowanych bez względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Równouprawnienie płci.

Infrastruktura i usługi powstałe w wyniku realizacji projektów POSI będą w równym stopniu dostępne oraz przyniosą korzyści dla mężczyzn i dla kobiet, wypełniając tym samym aspekt równouprawnienia płci.

5 Wkład w realizację polityk zewnętrznych.

5.1 Wkład w realizację polityk krajowych i wspólnotowych

Cele postawione w projektach Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji są zbieżne z celami przedstawionymi w dokumentach strategicznych tak krajowych, jak i wspólnotowych. Przeanalizowano następujące dokumenty: Strategię Europa 2020, Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Strategię Rozwoju Kraju 2020, Umowę Partnerstwa.

Strategia Europa 2020

Strategia Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu koncentruje się na osiągnięciu wzrostu gospodarczego, który będzie inteligentny, zrównoważony oraz sprzyjający włączeniu społecznemu. W Strategii Unii Europejskiej Europa 2020 kładzie się nacisk m. in. na poprawę efektywności energetycznej, lepszą edukację, wzrost innowacyjności i rozwój społeczeństwa cyfrowego oraz modernizację transportu. Trzy powiązane ze sobą, podstawowe priorytety Strategii Europa 2020 to:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Projekty Pilskiego OSI wpisują się w poniższe cele główne Strategii Europa 2020.

- Cel 1: Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% - osiągnięcie tego celu przybliży realizacja przedsięwzięć w ramach PI 8iv (wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonej z rynku pracy)
- Cel 3: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% - w ten cel wpisują się projekty Pilskiego OSI mieszczące się w Priorytetach inwestycyjnych 4c, 4e, 5b (poprawa efektywności energetycznej, propagowanie strategii niskoemisyjnych i zrównoważonej mobilności miejskiej, zapobieganie skutkom klęsk żywiołowych i zmian klimatu).
- Cel 4: Podniesienie poziomu wykształcenia działania w ramach PI 6c, 10a, 10i (zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego, inwestowanie w edukację poprzez rozwój infrastruktury oświatowej, podniesienie wiedzy i kompetencji dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji).
- Cel 5: Wspieranie włączenia społecznego – działania z zakresu PI 9b, 9i, 9iv, 10a (rewitalizacja, integracja i wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym, usługi społeczne i zdrowotne, inwestycje w edukację).

Szczególną rolę w realizacji celów Strategii Europa 2020 Komisja Europejska przyznaje władzom regionalnym i lokalnym. Istotne znaczenie dla realizacji unijnej strategii ma lepsze

wykorzystanie potencjałów obszarów miejskich. Aktywną pomoc w mobilizowaniu władz szczebla lokalnego i regionalnego przypisuje Komitetowi Regionów.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Głównym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest wykorzystanie potencjałów rozwojowych poszczególnych obszarów Polski, dla osiągnięcia wzrostu, zatrudnienia i spójności. Cel ten wykracza nawet poza rok 2020, a dla jego osiągnięcia potrzebna jest polityka regionalna przygotowana specjalnie dla każdego regionu kraju, uwzględniając jego specyfikę, możliwości i ograniczenia.

Projekty POSI wpisują się w podstawowe cele „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta i Obszary wiejskie”. W dokumencie kładzie się m.in. nacisk na wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych.

- Zakres projektów POSI ściśle wpisuje się w działania dotyczące Celu 1 KSRR w zakresie wspomagania wzrostu konkurencyjności regionów:
  - rozprzestrzenianie (dyfuzja) procesów rozwojowych z biegunów wzrostu do słabiej rozwijających się ośrodków i pozostałych obszarów kraju przez kompleksowy zestaw działań na rzecz integracji funkcjonalnej obszaru województw, wzmocnienia powiązań największych ośrodków miejskich z ośrodkami subregionalnymi i lokalnymi oraz obszarami wiejskimi,
  - horyzontalne wsparcie dla rozwoju konkurencyjności na terenie całych regionów, w następujących obszarach: kapitał ludzki i społeczny, innowacyjność, zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej, rozwój instytucji otoczenia biznesu, energetyki, środowiska i kultury.
- Cele projektów POSI mają również ścisły związek z zakresem opisanym w Celu 2 KSRR - budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych :
  - wzmacnianie spójności terytorialnej na obszarze województwa przez działania na rzecz zmniejszania różnicowań wewnątrzregionalnych.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego sugeruje takie podejście do polityki regionalnej, by wykorzystać potencjały endogeniczne terytoriów dla osiągania celów rozwoju kraju – kreowania wzrostu, zatrudnienia i spójności. Większa efektywność działań przez skoncentrowanie interwencji polityki regionalnej na wybranych obszarach tematycznych i przestrzennych (obszarach strategicznej interwencji), wprowadzenie nowych instrumentów partnerstwa i koordynacji działań ukierunkowanych terytorialnie, pozwoli na osiągnięcie celu strategicznego określonego w KSRR - wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Głównym celem w perspektywie do 2020 roku ma być wzmocnienie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę życia ludności. Strategia Rozwoju Kraju 2020 jako podstawowy dokument strategiczny określa cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz

konieczne do tego warunki. Wizja Strategii zakłada, iż Polska w roku 2020 to: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo.

Działania Pilskiego OSI wpisują się w cele szczegółowe Strategii Rozwoju Kraju.

W ramach Obszaru Strategicznego II Konkurencyjna gospodarka.

- Cel II.4 Rozwój kapitału ludzkiego: zwiększenie aktywności zawodowej oraz zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej (działania z zakresu PI 8iv, 4e), poprawa jakości kapitału ludzkiego (projekt PI 10a, 10i)
- Cel II.5 Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych: Upowszechnienie wykorzystania technologii oraz Zapewnienie odpowiedniej jakości treści i usług cyfrowych (PI 9b).
- Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko: Racjonalne gospodarowanie zasobami, Poprawa efektywności energetycznej, Poprawa stanu środowiska, Adaptacja do zmian klimatu (poprzez realizację projektów POSI z zakresu priorytetów inwestycyjnych 4c, 4e, 5b, 6b).
- Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu: Udrożnienie obszarów miejskich w ramach projektu POSI 4e.

W ramach Obszaru Strategicznego III Spójność społeczna i terytorialna.

- Cel III.1. Integracja społeczna: Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych (działania dot. PI 9i, 9iv).
- Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych: Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych, Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych (działania dotyczące PI 4e, 5b, 6b, 6c, 8iv, 9i, 9b, 9iv, 10a, 10i).
- Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych: Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich. Zwiększenie spójności terytorialnej (wszystkie projekty Pilskiego OSI).

Umowa Partnerstwa

Programowanie perspektywy finansowej 2014 – 2020 Umowa Partnerstwa to dokument stanowiący podstawę do programowania wsparcia rozwoju kraju środkami UE. Dokument koncentruje się tematycznie na interwencjach kluczowych dla rozwoju w najbliższych latach, podkreślając istniejące potencjały rozwojowe i zapewniając ich lepsze wykorzystanie. Zintegrowane podejście przedsięwzięć realizowanych w ramach POSI pozwoli na pełniejsze wykorzystanie endogenicznego potencjału terytorium miasta i regionu, ich zasobów i wiedzy. Celem konsekwentnie realizowanym w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020 jest oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki, poprawie spójności społecznej i terytorialnej (przez likwidowanie istniejących barier rozwojowych) i podnoszeniu sprawności i efektywności państwa.

Wszystkie przedsięwzięcia Pilskiego OSI wpisują się w cele nakreślone w Umowie Partnerstwa. Działania zapewniają realizację wskazanych niżej celów tematycznych.

- Cel tematyczny 2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych (działania z zakresu PI 8iv, 10a, 10i,).

- Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach (projekty z zakresu PI 4c i 4e).
- Cel tematyczny 5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem (projekt PI 5b).
- Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami (w tym planowana do realizacji w ramach projektu z PI 9b - rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI w obszarach o wysokich wartościach przyrodniczych znajdujących się na terenie POSI zapewni zrównoważone wykorzystanie walorów środowiskowych oraz promocję ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności).
- Cel tematyczny 7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej (projekty POSI z zakresu PI 4e).
- Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników (wzmocnienie powiązań komunikacyjnych jednostek osadniczych POSI z ośrodkiem subregionalnym – miastem Piłą w ramach PI 4e, wsparcie aktywności zawodowej w PI 8iv).
- Cel tematyczny 9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją (działania w ramach PI 9i, 9iv).
- Cel tematyczny 10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie (działania z zakresu PI 10a, PI 10i).

5.2 Wkład w realizację celów Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020.

Przedsięwzięcia POSI ściśle korespondują z celami zawartymi w Strategii. Odpowiadają poszczególnym celom strategicznym i operacyjnym zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej Regionu

- Realizacja projektów POSI w ramach PI 4e Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze POSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo oraz Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI wpisuje się w Cel operacyjny 1.1. Zwiększenie spójności sieci drogowej.

Wymienione w tym Celu operacyjnym kierunki działań (m. in. modernizacja podstawowej sieci drogowej, budowa nowych odcinków tworzących i organizujących system oraz scalających i wiążących go z systemami zewnętrznymi, budowa spójnego systemu dróg rowerowych i infrastruktury im towarzyszącej) pokrywają się z działaniami zaplanowanymi w projekcie POSI.

Również działania opisane w Celu operacyjnym 1.2 Wzrost różnorodności oraz upowszechnianie efektywnych form transportu (wsparcie rozwoju transportu multimodalnego, rozwój systemów zarządzania i sterowania ruchem (ITS), rozwój telematiki integrującej transport oraz jego użytkowników, rozwój systemów zarządzania transportem publicznym) ściśle wypełniają założenia tych projektów. Cel operacyjny 1.2 spełnia także kolejny projekt POSI w ramach PI 4e - Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Pilskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach

miejskich i podmiejskich obszar (Promocja innowacyjnych i ekologicznych paliw, a także promowanie ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów drogowych).

Powyższy projekt wpisuje się również w Cel operacyjny 1.5. Rozwój transportu zbiorowego, podobnie jak pozostałe dwa projekty POSI w ramach Priorytetu inwestycyjnego 4e. Cel ten zostanie osiągnięty m.in. poprzez promocję transportu zbiorowego w miastach przez tworzenie ułatwień dla transportu zbiorowego - wydzielanie odrębnych pasów ruchu, budowa parkingów „park&ride”, „bike&ride” itp.; systemów biletowych, promocja ekologicznych form transportu zbiorowego.

Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

Projekt z zakresu PI 5b Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie POSI poprzez zadanie na terenie Ujścia wpisuje się w realizację Celu operacyjnego 2.8. Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego (kierunek działań: Racjonalna gospodarka wodami opadowymi).

Cel operacyjny 2.5 Ograniczanie emisji substancji do atmosfery zostanie osiągnięty poprzez realizację projektu POSI w ramach PI 4c pn. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w POSI. Natomiast działania informacyjno – edukacyjne, ujęte w ramach tego projektu wypełniają założenia Celu operacyjnego 2.10. Promocja postaw ekologicznych.

Projekt w ramach PI 6b Inwestycje w infrastrukturę wodno – kanalizacyjną POSI realizuje zamierzenia zawarte w Celu operacyjnym 2.7. Poprawa gospodarki wodno – ściekowej, poprzez budowę systemów kanalizacji sanitarnej (budowa, rozbudowa oraz modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków; Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich).

Cel strategiczny 3. Lepsze zarządzanie energią

Realizacja projektu w ramach PI 4c pn. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Piłskim OSi wpisuje się w Cel operacyjny 3.1. Optymalizacja gospodarowania energią poprzez realizację zapisanego w Strategii działania „termomodernizacja istniejących budynków oraz promocja energooszczędności w budownictwie”.

Cel strategiczny 4. Zwiększanie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie

Realizacja projektów w ramach PI 4e przybliży osiągnięcie Celu operacyjnego 4.2. Wzmocnienie biegunów wzrostu w subregionach, poprzez następujące wymienione w Strategii kierunki działań:

- Poprawa stanu infrastruktury komunalnej i komunikacyjnej.
- Poprawa połączeń komunikacyjnych ze stolicą regionu oraz z otoczeniem funkcjonalnym ośrodków regionalnego i subregionalnych.

Cel strategiczny 5. Zwiększenie spójności województwa

Zaplanowane w projekcie PI 9b Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI - działania rewitalizacyjne zgodne są z Celem operacyjnym 5.4. Wsparcie terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy i rewitalizacji. Obejmuje m.in. kompleksowe,

zintegrowane programy rewitalizacji obejmujące instrumenty stosowane w ramach innych celów, ukierunkowane na specyficzną sytuację na tych obszarach.

Realizacja zamierzeń rewitalizacyjnych objętych tym projektem POSI przyczyni się do wypełnienia zapisów Celu strategicznego 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu, Cel operacyjny 6.13. Rozwój biznesu i usług zdrowotnych, w postaci następujących kierunków działań:

- Rozbudowa infrastruktury dla promocji zdrowego stylu życia.
- Rozbudowa ogólnodostępnej oraz komercyjnej infrastruktury aktywnego odpoczynku.
- Tworzenie wyspecjalizowanych ośrodków rehabilitacji, rekreacji i odnowy biologicznej.
- Wykorzystanie naturalnych warunków środowiska dla zdrowia, rekreacji i wypoczynku.

Cel strategiczny 7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia

Działania z zakresu PI 10a oraz PI 10i wpisują się w Cel operacyjny 7.1. Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji.

Ich realizacja przyczyni się także do osiągnięcia Celu operacyjnego 7.4. Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i Innowacyjnych, obejmując opisane w nim działania:

- Zapewnienie możliwości udziału dzieci i młodzieży na każdym poziomie nauczania w zajęciach stymulujących kreatywność i przedsiębiorczość, umiejętność pracy w grupie, otwartość i tolerancję, zainteresowania naukowe, znajomość języków obcych i umiejętność realizacji projektów
- Rozwiązywanie problemów opartych na wykorzystaniu wiedzy z różnych przedmiotów, działania w środowiskach wirtualnych, a także oceny i podejmowania ryzyka.
- Zapewnienie wyposażenia szkół i przedszkoli umożliwiającego realizację nowoczesnych treści nauczania.

Cel strategiczny 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa

Projekt w ramach PI 6c Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Piłskiego OSI – zapisane w tym projekcie działania wypełniają założenia Celu operacyjnego 8.10. Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego, poprzez następujące działania:

- Promocja kultury regionalnej.
- Poprawa warunków dla utrwalania tożsamości oraz upowszechniania dorobku kultury lokalnej i regionalnej.
- Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz historycznego regionu.
- Zmniejszanie przestrzennych, społecznych i ekonomicznych dysproporcji w dostępie do kultury.

Cel operacyjny 8.1. Wzmacnianie aktywności zawodowej

W realizację tego celu wpisuje się wsparcie w ramach PI 8iv, poprzez następujące kierunki działań:

- Ułatwianie łączenia pracy z opieką nad dziećmi, osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
- Efektywna aktywizacja zawodowa osób niepracujących i poszukujących pracy.

W kierunku działania pn. Zwiększanie mobilności przestrzennej pracowników i osób poszukujących wpisuje się projekt PI 4e pn. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo

Cel operacyjny 8.3. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej

Wsparcie z zakresu PI 9iv realizuje kierunki działań tego Celu operacyjnego m. in. poprzez:

- Rozwijanie profilaktyki zdrowotnej głównych problemów zdrowotnych i chorób cywilizacyjnych.

Cel operacyjny 8.5. Wzmocnienie włączenia społecznego

Osiągnięcie tego Celu przybliży realizacja działań z zakresu PI 9i, poprzez nakreślone w Strategii działania:

- Działania na rzecz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego poprzez szeroko rozumianą integrację społeczną.
- Budowanie nowej jakości form pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym i wykluczonym.
- Wykorzystywanie modelowych rozwiązań w zakresie aktywnej integracji i gospodarki społecznej..

Z kolei z działaniem opisanym w tym Celu operacyjnym pn. Rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży oraz zapewnienie aktualnej, atrakcyjnej oferty edukacyjnej koresponduje wsparcie z PI 10i.

Cel operacyjny 8.6. Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej

Działania w ramach PI 9iv zaplanowane do realizacji przez wszystkie gminy pilskiego OSI przede wszystkim wypełniają założenia Celu operacyjnego 8.6. Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej, obejmując działania:

- Wspieranie zaangażowania wspólnot lokalnych, władz samorządowych i środowiska biznesu na rzecz gospodarki społecznej.
- Wsparcie jakościowego rozwoju usług socjalnych oraz innowacyjnych modeli pomocy i wsparcia społecznego.

Cel operacyjny 8.7. Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu

Działania miasta Piły oraz Trzcianki ujęte w projekcie 9b pn. Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI, zwłaszcza dotyczące rewitalizacji przestrzeni, zgodne są z wymienionymi kierunkami działań:

- Inwestycje poprawiające stan infrastruktury kultury, sportu i rekreacji, bez barier dla osób niepełnosprawnych i starszych.
- Wspieranie wzrostu czynnego lub biernego udziału kultury w życiu mieszkańców.
- Programy aktywizujące mieszkańców dla sportu i rekreacji.
- Odbudowa i utrzymanie materialnego dorobku kultury i dziedzictwa regionu.

Cel strategiczny 9. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem

Projekt w ramach PI 5b Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie POSI obejmuje działania ujęte w Celu operacyjnym 9.5. Budowa regionalnych systemów zabezpieczania i reagowania na zagrożenia. Zadania ujęte w tym projekcie POSI (rozbudowa systemu szybkiego reagowania i powiadamiania, modernizacja kanału burzowego) są zgodnie z założeniami tego Celu operacyjnego:

- Budowa systemów bezpieczeństwa i zarządzania nimi.
- Poprawa standardów, rozwój i integracja systemów ochrony przed zagrożeniami i bezpieczeństwa.

- Bezpośrednie wsparcie dla podmiotów, których zadania związane są z bezpieczeństwem publicznym i ratownictwem.
- Wzmacnianie zdolności struktur samorządowych do realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego i wymagań obronności państwa.
- Działania profilaktyczne i informacyjne w zakresie ratownictwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Biorąc pod uwagę wszystkie planowane przedsięwzięcia zgłoszone w ramach POSI, ich wzajemne powiązania oraz komplementarność, realizacja założonych we wszystkich działaniach zadań przyczyni się do osiągnięcia celu generalnego Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, tj. efektywnego wykorzystania potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służącego poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju.

6 Wkład w realizację WRPO 2014+

6.1 Wkład w realizację celów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020

Przedsięwzięcia realizowane na terenie Piłskiego OSI przyczynią się do osiągnięcia podstawowego celu WRPO 2014+, jakim jest poprawa konkurencyjności i spójności województwa wielkopolskiego. Wyznaczenie obszarów strategicznej interwencji (OSI) w postaci ośrodków subregionalnych i ich obszarów funkcjonalnych ułatwi realizację celów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 w jedenastu priorytetach inwestycyjnych.

Dotyczą one sześciu osi priorytetowych WRPO: Energii, Środowiska, Rynku pracy, Włączenia społecznego, Edukacji i Infrastruktury dla kapitału ludzkiego. Realizacja działań zarówno inwestycyjnych, jak i społecznych wzajemnie się uzupełniają, dając wkład w rozwój województwa wielkopolskiego.

Realizacja przedsięwzięć POSI odpowiada na wyzwania, nakreślone w przyjętym przez Komisję Europejską WRPO 2014+:

- Zmniejszenie poziomu emisyjności i energochłonności gospodarki
- Restrukturyzacja miejskiego transportu zbiorowego (rozwiązania niskoemisyjne) oraz ograniczanie ruchu w centrach miast
- Rozwój niskoemisyjnego miejskiego transportu zbiorowego
- Wzmocnienie odporności regionu na zjawiska klimatyczne i katastrofalne
- Zmniejszenie poziomu zagrożeń przyrodniczych, szczególnie o charakterze hydrologicznym (susze, powodzie i podtopienia)
- Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego
- Wsparcie sektora wodno-ściekowego
- Poprawa dostępu do zatrudnienia rodzicom i opiekunom, w szczególności kobietom, powracającym bądź wchodzącym na rynek po przerwie związanej z opieką nad dzieckiem do lat 3

- Rozwój infrastruktury opieki nad małymi dziećmi
- Poprawa dostępności do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji zdrowotnej w celu wydłużenia aktywności zawodowej mieszkańców regionu.
- Poprawa jakości i dostępu do usług zdrowotnych i społecznych
- Rewitalizacja fizyczna, gospodarcza i społeczna ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
- Poprawa dostępu i jakości edukacji na wszystkich jej etapach
- Poprawa warunków kształcenia i szkolenia przez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
- Poprawa reakcji odpowiednich służb zmniejszających do minimum zagrożenie życia lub zdrowia ludzi oraz zapobiegających negatywnym skutkom dla środowiska.

6.2 Wkład w osiągnięcie pośrednich (kamienie milowe) i docelowych wartości wskaźników określonych w WRPO 2014+ - spodziewane efekty (produkty i rezultaty).

Poniżej wskazano cele szczegółowe, wyzwania i efekty dla poszczególnych priorytetów inwestycyjnych. Wstępnie szacowane wielkości wskaźników produktu i rezultatu, w tym szacowane osiągnięcie wskaźników pośrednich (kamieni milowych) prezentuje tabela zamieszczona na końcu diagnozy strategicznej mandatu terytorialnego POŚI. Lata osiągnięcia wskaźników zawarto w kartach projektów.

- **Priorytet inwestycyjny 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym**

Cel szczegółowy

- Zwiększona efektywność energetyczna sektorów publicznego i mieszkaniowego

Wyzwania

- Wykorzystanie potencjału regionu do produkcji OZE.
- Zmniejszenie poziomu emisyjności i energochłonności gospodarki.

Efekty

- Wzrost efektywności energetycznej w sektorze publicznym – w ramach PI 4c.

- **Priorytet inwestycyjny 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu**

Cel szczegółowy

- Zwiększone wykorzystanie transportu zbiorowego

Wyzwania

- Zmniejszenie poziomu emisyjności i energochłonności gospodarki.
- Rozwój niskoemisyjnego miejskiego transportu zbiorowego.

Efekty

- Zmniejszenie emisyjności, szczególnie na obszarach miejskich.
- Wzmocnienie powiązań komunikacyjnych obszarów zmarginalizowanych

- Restrukturyzacja miejskiego transportu zbiorowego (rozwiązania niskoemisyjne) oraz ograniczanie ruchu w centrach miast.
- **Priorytet inwestycyjny 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.**

Cel szczegółowy

- Zmniejszone zagrożenie nagłymi i ekstremalnymi zjawiskami przyrodniczymi

Wyzwania

- Zmniejszenie poziomu zagrożeń przyrodniczych, szczególnie o charakterze hydrologicznym (susze, powódzie i podtopienia).
- Poprawa reakcji odpowiednich służb zmniejszających do minimum zagrożenie życia lub zdrowia ludzi oraz zapobiegających negatywnym skutkom dla środowiska.

Efekty

- Wzmocnienie odporności regionu na zjawiska klimatyczne i katastrofalne
- **Priorytet inwestycyjny 6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełniania zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii Europejskiej w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie**

Cel szczegółowy

- Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych.

Wyzwania

- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a także zrównoważone ich wykorzystywanie.
- Poprawa stanu środowisk miejskich.

Efekty

- Wsparcie sektora wodno-ściekowego
- **Priorytet inwestycyjny 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego**

Cel szczegółowy

- Zwiększona atrakcyjność obiektów kultury regionu

Wyzwania

- Zachowanie i przywracanie właściwego stanu ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych.
- Kanalizowanie ruchu turystycznego na terenach przyrodniczych.
- Poprawa stanu środowisk miejskich.

Efekty

- Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego.
- **Priorytet inwestycyjny 8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę**

Cel szczegółowy

- Wzrost zatrudnialności osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3.

Wyzwania

- Promowanie zatrudnienia oraz wsparcie mobilności mieszkańców POSI

Efekty

- Wzrost liczby osób zatrudnionych

- **Priorytet inwestycyjny 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich**

Cel szczegółowy

- Ograniczona skala ubóstwa na obszarach rewitalizowanych

Wyzwania

- Poprawa zdolności do zatrudnienia i zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób, rodzin/grup/środowisk dotkniętych i zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojсковych

Efekty

- Rewitalizacja fizyczna, gospodarcza i społeczna ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

- **Priorytet inwestycyjny 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie**

Cel szczegółowy

- Wzrost szans na rynku pracy osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Wyzwania

- Ograniczenie liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Efekty

- Wzrost liczby osób zatrudnionych/pracujących na terenie POSI

- **Priorytet inwestycyjny 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym**

Cel szczegółowy

- Wzrost liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystających z usług społecznych i zdrowotnych

Wyzwania

- Poprawa dostępności mieszkańców POSI do usług społecznych i zdrowotnych

Efekty

- Włączenie społeczne mieszkańców POSI oraz poprawa zdrowia/profilaktyki zdrowotnej
- Wzrost liczby wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych i zdrowotnych

- **Priorytet inwestycyjny 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej**

Cel szczegółowy 1

- Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej

Cel szczegółowy 3

- Poprawione warunki edukacji ogólnokształcącej

Wyzwania

- Poprawa dostępu i jakości edukacji na wszystkich jej etapach

Efekty

- Zwiększenie liczby osób korzystających z edukacji przedszkolnej oraz poprawa warunków edukacji ogólnej.

- **Priorytet inwestycyjny 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia**

Cel szczegółowy 1

- Podniesienie wiedzy i/lub kompetencji dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji, w tym o specjalnych potrzebach

Cel szczegółowy 2

- Podniesienie wiedzy i/lub kompetencji nauczycieli/pedagogów systemu oświaty

Wyzwania

- Poprawa dostępu i jakości edukacji na wszystkich jej etapach

Efekty

- Zwiększona liczba mieszkańców POSI podejmujących i kontynuujących kształcenie.

7. Wskaźniki realizacji projektów OSI Piła

Tabela 19. Tabela wskaźnikowa

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
PI 4c - Działanie 3.2								
Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków użyteczności publicznej	P	szt.	nd	8	17	Beneficjenci	Corocznie
	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	RB	MWh/rok	0	1 100	2 300	Beneficjenci	Corocznie
	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	RB	GJ/rok	0	1 200	2 500	Beneficjenci	Corocznie
	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	RB	MWh/rok	0	120	200	Beneficjenci	Corocznie
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	RB	tony ekwiwalentu CO ₂ /rok	0	450	900	Beneficjenci	Corocznie
PI 4e - Działanie 3.3								
Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo	Długość dróg dla rowerów	P	km	nd	10	50	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	P	szt.	nd	0	1	Beneficjenci	Corocznie
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	RB	tony ekwiwalentu CO ₂ /rok	0	44	220	Beneficjenci	Corocznie

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI	Długość dróg dla rowerów	P	km	nd	0,9	2,3	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	P	szt.	nd	1	1	Beneficjenci	Corocznie
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	RB	tony ekwiwalentu CO ₂ /rok	0	28	100	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej	RB	szt.	0	50 000	50 000	Beneficjenci	Corocznie
Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Pilskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	P	szt.	nd	1	2	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	P	szt.	nd	2	2	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	P	szt.	nd	0	1	Beneficjenci	Corocznie
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	RB	tony ekwiwalentu CO ₂ /rok	0	100	200	Beneficjenci	Corocznie
Wkład finansowy do Ram Wykonania dla Osi Priorytetowej 3					4 338 329,70 euro	14 461 099,00 euro		

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
PI 5b - Działanie 4.1								
Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI	Długość sieci kanalizacji deszczowej	P	km	nd	0,36	0,725	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania	P	szt.	nd	1	2	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi	RB	szt.	0	1	2	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej	RB	osoby	0	3 800	77 800	Beneficjenci	Corocznie
PI 6b - Działanie 4.3								
Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Pilskiego OSI	Długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej	P	km	nd	6,15 ¹²	9,15 ¹³	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba wspartych oczyszczalni ścieków	P	szt.	0	0	1	Beneficjenci	Corocznie

¹² W przypadku realizacji wariantu II wartość pośrednia wskaźnika produktu wyniesie 0,5 km

¹³ W przypadku realizacji wariantu II wartość docelowa wskaźnika produktu wyniesie 0,5 km

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	komunalnych ¹⁴							
	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków	RB	RLM	0	300 ¹⁵	545 ¹⁶	Beneficjenci	Corocznie
PI 6c - Działanie 4.4								
Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Piłskiego OSI	Liczba zabytków objętych wsparciem	P	szt.	nd	1	1	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	P	szt.	nd	1	1	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba zrealizowanych imprez kulturalnych	P	szt.	nd	2	2	Beneficjenci	Corocznie
	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	RB	odwiedziny/rok	0	2 000	3 000	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury	RB	osoby/rok	0	20 000	30 000	Beneficjenci	Corocznie

¹⁴ Osiągnięcie wskaźnika produktu nastąpi w przypadku realizacji wariantu II

¹⁵ W przypadku realizacji wariantu II wartość pośrednia wskaźnika rezultatu bezpośredniego wyniesie 0 RLM

¹⁶ W przypadku realizacji wariantu II wartość docelowa wskaźnika rezultatu bezpośredniego wyniesie 185 RLM

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	objętych wsparciem							
	Liczba uczestników imprez kulturalnych	RB	osoby	0	2 000	6 000	Beneficjenci	Corocznie
Wkład finansowy do Ram Wykonania dla Osi Priorytetowej 4					509 033,40 euro	1 696 778,00 euro		
PI 8iv - Działanie 6.4								
Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę	Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	P	osoby	nd	3	16	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	P	szt.	nd	4	20	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób pracujących, którym zapewniono opiekę nad dzieckiem do lat 3	P	osoby	nd	1	4	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu	RB	osoby	82%	82%	82%	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	RB	osoby	30%	45%	45%	Beneficjenci	Corocznie
Wkład finansowy do Ram Wykonania dla Osi Priorytetowej 6					50 963,42 euro	169 878,05 euro		
PI 9i - Działanie 7.1								

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	P	osoby	nd	84	464	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	P	osoby	nd	8	44	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba zawartych porozumień o współpracy na rzecz realizacji usług aktywnej integracji	P	szt.	nd	1	7	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	RB	osoby	31%	31%	31%	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	RB	osoby	32%	35%	35%	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny	RB	osoby	20%	20%	20%	Beneficjenci	Corocznie

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	rachunek)							
PI 9iv - Działanie 7.2								
Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	P	osoby	nd	85	472	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba JST, w których wdrożono w partnerstwie z partnerami społecznymi system realizacji usług społecznych	P	szt.	nd	1	1	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	RB	szt.	0	1	3	Beneficjenci	Corocznie
Wkład finansowy do Ram Wykonania dla Osi Priorytetowej 7					672 887,42 euro	2 242 958,05 euro		
PI 10i - Działanie 8.1								
Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse	P	osoby	nd	3	17	Beneficjenci	Corocznie

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	edukacyjne w edukacji przedszkolnej							
	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	P	szt.	nd	6	34	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie	P	osoby	nd	24	131	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie – specyficzny	P	osoby	nd	2	10	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	P	osoby	nd	9	51	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały wyposażone w programie	P	szt.	nd	2	12	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	RB	osoby	60%	60%	60%	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami, którzy podnieśli	RB	osoby	42%	42%	42%	Beneficjenci	Corocznie

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	kompetencje po opuszczeniu programu – specyficzny							
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	RB	osoby	81%	81%	81%	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	RB	szt.	100%	100%	100%	Beneficjenci	Corocznie
Wkład finansowy do Ram Wykonania dla Osi Priorytetowej 8					192 949,17 euro	643 163,90 euro		
PI 9b - Działanie 9.2								
Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	P	ha	nd	7	20	Beneficjenci	Corocznie
	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	P	m ²	nd	50 000	100 000	Beneficjenci	Corocznie
	Ludność mieszkająca na obszarach objętych rewitalizacją	RB	osoby	0	0	2 190	Beneficjenci	Corocznie
PI 10a - Działanie 9.3								
Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin	Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	P	szt.	nd	3	4	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji	P	szt.	nd	3	6	Beneficjenci	Corocznie

Projekt OSI Piła	Nazwa wskaźnika	Typ wskaźnika P, RB	Jednostka miary	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość pośrednia (2018)	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
Piłskiego OSI	ogólnej							
	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej	P	osoby	nd	2 063	2 470	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	RBO	osoby	0	230	320	Beneficjenci	Corocznie
	Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	RBO	osoby	0	1 833	2 150	Beneficjenci	Corocznie
Wkład finansowy do Ram Wykonania dla Osi Priorytetowej 9					2 349 112,50 euro	7 830 375,00 euro		

CZĘŚĆ B - KARTY PROJEKTÓW

1 KARTY PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH

1.1 Karta projektu: Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	3. Energia
Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym Działanie 3.2. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym
Typ projektu	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej
Beneficjent	Gminy: Piła, Kaczory, Szydłowo, Trzcianka, Krajenka i ich jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Jednostki organizacyjne jst Stowarzyszenie Monar - Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT ul. Jana Długosza 33, 64-920 Piła Tel. 67 214 41 21

<p>Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu</p>	<p>Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl Sebastian Dzikowski – Dyrektor Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Tel. 67 21 04 261; email: sdzikowski@um.pila.pl; oswiata@um.pila.pl</p> <p>Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Pile Al. Powstańców Wlkp. 164 Grażyna Wierzbicka – Dyrektor MZGM Tel. 67 351 47 77; email: dyrektor@mzgm.pila.pl; mzgm.pila@interia.pl</p> <p>Regionalne Centrum Kultury Fabryka Emocji w Pile Pl. Staszica 1, 64-920 Piła Stanisław Dąbek – Dyrektor RCK tel. 67 210 50 04; e-mail: dyrektor@rck.pila.pl; sekretariat@rck.pila.pl</p> <p>Stowarzyszenie Monar - Piłskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT ul. Jana Długosza 33, 64-920 Piła Dyrektor – Lech Gąsiorowski Tel. 67 214 41 21 markotpila@poczta.onet.pl</p> <p>Gmina Kaczory, ul. Dworcowa 22, 64-810 Kaczory Aleksandra Oleszczyk – Inspektor ds. inwestycji i zamówień publicznych Tel. 67 284 33 71 w. 18, email: inwestycje@kaczory.com.pl</p> <p>Gmina Szydłowo, Jaraczewo 2, 64-930 Szydłowo Magdalena Krawczyk - Inspektor ds. funduszy unijnych i zamówień publicznych Tel. 67-211-55-15, email: fundusze@szydlowo.pl</p>
---	---

	<p>Miasto i Gmina Trzcianka, ul. Sikorskiego 7, 64-980 Trzcianka Jakub Świątnicki - Specjalista ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych Tel. 67 352 73 65; email: js@trzcianka.pl</p> <p>Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl</p>
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI.
Cel projektu	<p>Przeprowadzona w 2014 r. roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim wykazała na jego terenie przekroczenie stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu, co przesądziło o przyznaniu klasy C dla tej strefy. Dla pozostałych wskaźników, jak na przykład SO₂, NO₂, CO nie zostały przekroczone stężenia. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszzonego PM10 jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków.</p> <p>Głównym celem projektu jest racjonalizacja zużycia i ograniczenie strat energii w sektorze publicznym POSI, co spowoduje spadek zużycia energii, wzrost efektywności energetycznej na terenie POSI oraz zmniejszenie emisji CO₂.</p> <p>Wszystkie gminy POSI są na etapie opracowania planów gospodarki niskoemisyjnej, których przygotowanie poprzedziła/poprzeździ inwentaryzacja stanu istniejącego, ocena zaopatrzenia w energię i kalkulacja towarzyszącej jej emisji. Dla modernizowanych obiektów konieczne jeszcze będzie przeprowadzenie audytów energetycznych oraz wykonanie ekspertyz ornitologicznych Na podstawie wykonanych już prac wstępnie wskazano przedsięwzięcia konieczne do realizacji, w tym z zakresu poprawy efektywności energetycznej budynków w sektorze publicznym, które wpłyną na poprawę jakości środowiska.</p>

	<p>Skala potrzeb dotyczących termomodernizacji budynków na terenie pilskiego OSI jest duża. Obejmuje budynki użyteczności publicznej o różnych funkcjach i stanie technicznym. Wsparcie środkami EFRR działań podnoszących efektywność energetyczną umożliwi realizację najbardziej potrzebnych inwestycji w POSI.</p> <p>Projekt zakłada także podjęcie działań informacyjno – edukacyjnych stanowiących element i uzupełnienie planowanych inwestycji. Celem ww. działań jest podniesienie świadomości użytkowników z zakresu efektywności energetycznej oraz popularyzacja problematyki efektywności energetycznej wśród mieszkańców POSI.</p>
<p>Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań</p>	<p>Zadania objęte projektem dotyczą 6 członków Pilskiego OSI: Piły, Kaczor, Szydłowa, Trzcianki, Krajenki.</p> <p>Projekt w części inwestycyjnej dotyczy przeprowadzenia głębokiej termomodernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej, głównie obiektów oświatowych. Wnioskodawcami i beneficjentami będą gminy lub jednostki gminne użytkujące termomodernizowane objekty.</p> <p>Działania informacyjno – edukacyjne, prowadzone będą równolegle z inwestycjami, podniosą poziom wiedzy użytkowników z zakresu efektywności energetycznej oraz upowszechnią problematykę efektywności energetycznej.</p> <p>Wśród spodziewanych typów przedsięwzięć nie można wykluczyć projektów zintegrowanych, wymagających finansowania krzyżowego, związanych m.in. z działaniami zwiększającymi świadomość użytkowników w zakresie efektywności energetycznej jako element lub uzupełnienie projektu inwestycyjnego - maks. 10% na poziomie projektu.</p> <p><u>Piła:</u> Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej w Pile dotyczy budynków wykorzystywanych na realizację zadań oświatowych, kulturalnych i pomocy społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Żłobek nr 1, ul. Grabowa 16; • Publiczne Przedszkole Nr 14, ul. Jana Brzechwy 10

- Publiczne Przedszkole Nr 17, ul. Śniadeckich 3A;
- Szkoła Podstawowa Nr 4, ul. Grabowa 18
- Klub Seniora Zacisze, ul. Bydgoska 68;
- Noclegownia dla matek z dziećmi i samotnych kobiet, al. Niepodległości 135.

Dla obiektów oświatowych przeprowadzono audyty potwierdzające zasadność termomodernizacji, która obejmie m.in.: docieplenie ścian zewnętrznych i fundamentowych, stropodachów z pokryciem dachowym, wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, przebudowę systemu grzewczego z ewentualnym wykorzystaniem instalacji OZE, modernizację systemów oświetleniowych na energooszczędne.

W najbliższym czasie opracowane zostaną audyty energetyczne dla obiektów Klubu Seniora i noclegowni. Niemniej widoczna degradacja fizyczna obu obiektów potwierdza konieczność głębokiej termomodernizacji, w tym: wymiana i ocieplenie dachu, wymiana drzwi i okien, termoizolacja ścian, wymiana grzejników, do analizy wymiana lub zmiana systemu ogrzewania, modernizację systemów oświetleniowych na energooszczędne.

Klub Seniora w Pile działający w strukturze Regionalnego Centrum Kultury Fabryka Emocji mieści się w starym, stylowym budynku przy ul. Bydgoskiej. Klub pełni ważną rolę społeczną, kulturalną i edukacyjną dla seniorów, skupiając środowisko emerytów i rencistów z terenu miasta Piły. Najważniejszym celem działań Klubu jest aktywizacja społeczna, kulturalna i psychofizyczna wszystkich jego członków. W chwili obecnej, budynek Klubu wymaga generalnego remontu.

Obiekt noclegowni przy al. Niepodległości 135 w Pile, będący własnością miasta Piły, prowadzi Piłskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT. Znajdują w nim schronienie bezdomne matki z dziećmi i samotne kobiety z terenu miasta Piły, Piłskiego OSI oraz ościennych gmin. Bezpieczny pobyt daje im czas potrzebny na uregulowanie swoich spraw socjalno – bytowych oraz przygotowanie się do usamodzielnienia. Parter budynku zajmuje poradnia profilaktyki, leczenia i terapii uzależnień z której korzystają osoby uzależnione.

	<p><u>Kaczory:</u> Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej poprzez wymianę dachu, stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie ścian, wymianę oświetlenia, instalacji grzewczej oraz realizację innych zadań mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej obiektów.</p> <p><u>Szydłowo:</u> Przedmiotem termomodernizacji będą obiekty użyteczności publicznej, tj. Zespół Szkół im. Janusza Korczaka w Szydłowie oraz Zespół Szkół w Starej Łubiance. Zakres termomodernizacji obejmować będzie m.in. instalację grzewczą, docieplenie ścian oraz wymianę okien.</p> <p><u>Trzcianka:</u> Modernizacja energetyczna następujących obiektów: Szkoły Podstawowej w Białej, Szkoły Podstawowej w Łomnicy, Przedszkoli nr: 1, 2 i 3 w Trzciance. W skład działań wejdą m.in. zadania: - docieplenie i hydroizolacja ścian zewnętrznych i fundamentowych, stropodachów z pokryciem dachowym, wymiana stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, przebudowa systemu grzewczego i centralnego ogrzewania z wykorzystaniem instalacji OZE, modernizacja systemów oświetleniowych na energooszczędne</p> <p><u>Krajenka:</u> Modernizacja energetyczna budynków oświatowych na terenie gminy Krajenka, w tym: przebudowa systemów grzewczych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie, wymiana oświetlenia na energooszczędne. Termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Krajence w zakresie docieplenia i malowania elewacji.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu – termin osiągnięcia 2018 r., 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków użyteczności publicznej (szt.) - 17

	<p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia 2019 r., 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (MWh/rok) – 2 300 • Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej (GJ/rok) - 2 500 • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej (MWh/rok) - 200 • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO₂/rok) – 900
Orientacyjny koszt całkowity	<p>16 954 921 zł</p> <p>w tym: Piła 5 600 000 zł, Kaczory 1 323 529 zł, Szydłowo 1 647 059 zł, Trzcianka 6 616 647 zł, Krajenka 1 766 686 zł,</p>
Źródła finansowania projektu	<p>15,00% środki własne jst – 2 543 238 zł</p> <p>85% EFRR – 14 411 683 zł</p> <p>w tym:</p> <p>Piła 85% EFRR – 4 760 000 zł; 15% wkład własny - 840 000 zł</p> <p>Kaczory 85% EFRR – 1 125 000 zł; 15% wkład własny – 198 529 zł</p> <p>Szydłowo 85% EFRR – 1 400 000 zł, 15% wkład własny - 247 059 zł</p> <p>Trzcianka 85% EFRR – 5 625 000 zł, 15% wkład własny – 992 647 zł</p> <p>Krajenka 85% EFRR – 1 501 683 zł, 15% wkład własny – 265 003 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	II kw. 2016 r. - 2017 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2016 r. - 2019 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady Miasta Piły z dnia 29.11.2009 roku; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku

	<ul style="list-style-type: none"> • Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Piły do roku 2020 - Uchwała Nr XX/264/12 Rady Miasta Piły z dnia 24 kwietnia 2012 r. • Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2010-2021, przyjęta Uchwałą nr XLVI/326/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 października 2010 rok • Uchwała Rady Miejskiej Trzcianki Nr XLIX/324/13 z dnia 11.07.2013 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka • Uchwała Rady Miejskiej Trzcianki Nr LIV/367/13 z dnia 28.11.2013 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Trzcianki na lata 2013 – 2020” • Strategia Rozwoju Gminy Trzcianka – Uchwała Nr VI/41/15 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Trzcianka na lata 2015-2030 • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenska na lata 2008-2017- Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajence z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.) • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory – Uchwała Nr XXIII(133)2005 Rady Gminy Kaczory z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory na lata 2005-2013. • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory - Uchwała Nr IX/41/99 Rady Gminy Kaczory z dnia 29 grudnia 1999 r. • Projekt zgodny z celem operacyjnym 2.5 Ograniczenie emisji substancji do atmosfery oraz celem operacyjnym 3.1 Optymalizacja gospodarowania energią Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.
Posiadana dokumentacja/analizy/ opracowania/porozumienia	<p>Piła:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gimnazjum Nr 4: audyt energetyczny termomodernizacji (z grudnia 2013), dokumentacja techniczna, pozwolenie na wykonywanie robót budowlanych -DECYZJA NR 367 z 19 maja 2015 roku. Kosztorysy ofertowe i inwestorskie, opinia ornitologiczna z 2014 roku. 2. Publiczne Przedszkole Nr 17: audyt energetyczny termomodernizacji (ze stycznia 2014), dokumentacja techniczna, zgłoszenie robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę

	<p>z 27.04.2015 roku. Kosztorysy ofertowe i inwestorskie, opinia ornitologiczna z 2014 roku.</p> <p>3. Żłobek Nr 1: audyt energetyczny termomodernizacji (z grudnia 2013), dokumentacja techniczna - zgłoszenie robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę z 27.04.2015 roku, opinia ornitologiczna z 2014 roku.</p> <p>4. Publiczne Przedszkole Nr 14: audyt energetyczny termomodernizacji (z października 2015).</p> <p>5. Szkoła Podstawowa Nr 4: audyt energetyczny termomodernizacji (z listopada 2015).</p> <p>Gmina Kaczory posiada audyt energetyczny budynków do termomodernizacji. Gmina Trzciańka posiada opracowaną dokumentację techniczną termomodernizacji Szkoły Podstawowej w Łomnicy i Białej oraz Przedszkola Nr 1 i Nr 2 w Trzciance. Opracowano dokumentację techniczną termomodernizacji Przedszkola Nr 3 w Trzciance.</p>
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<p>Piła: ekspertyzy, opinie ornitologiczne, dokumentacja projektowo - kosztorysowa dla Publicznego Przedszkola Nr 14 w Pile oraz Szkoły Podstawowej Nr 4 w Pile, zgłoszenia robót. Dokumentacja dla Klubu Seniora i noclegowni.</p> <p>Do opracowania pozostałe audyty energetyczne, ekspertyzy ornitologiczne, dokumentacja projektowa gmin POSI wraz z uzyskaniem pozwoleń na budowę.</p> <p>Przewidywany termin opracowania: 2015-2016 r.</p>
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Na etapie opracowania audyty i dokumentacje techniczne.
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja budynku Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile – całkowita wartość projektu 1 298 190 zł, dofinansowanie środkami NFOŚiGW w wys. 1 003 480 zł • „Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności” – projekt w realizacji, wartość projektu 1 870 775,65 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 941 598,60 zł w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet VII Pomoc techniczna, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne •

Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> • • Wszystkie gminy mają uchwalone plany gospodarki niskoemisyjnej.
--	---

1.2 Karta projektu: Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	3. Energia
Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu Działanie 3.3. Wspieranie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska
Typ projektu	Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu publicznego Budowa, przebudowa i modernizacja dróg dla rowerów w tym łączących miasta i ich obszary funkcjonalne oraz uzupełniająco infrastruktury rowerowej Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego i modernizacja oświetlenia ulicznego Działania informacyjno i promocyjne dotyczące transportu publicznego, rowerowego i pieszego
Beneficjent	Gminy: Piła, Kaczory, Szydłowo, Wysoka, Krajenka i jednostki organizacyjne jst
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl Lidia Plewa – Z-ca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej tel. 67 35 28 415, email: wgw@um.pila.pl Zarząd Dróg i Zieleni, ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła Jerzy Mac – Dyrektor

	<p>tel. /fax 67 212 34 25, 67 212 46 81, e-mail: sekretariat@zdiz.pila.pl</p> <p>Gmina Kaczory, ul. Dworcowa 22, 64-810 Kaczory Aleksandra Oleszczyk – Inspektor ds. inwestycji i zamówień publicznych Tel. 67 284 33 71 w. 18, email: inwestycje@kaczory.com.pl</p> <p>Gmina Szydłowo, Jaraczewo 2, 64-930 Szydłowo Magdalena Krawczyk - Inspektor ds. funduszy unijnych i zamówień publicznych Tel. 67-211-55-15, email: fundusze@szydlowo.pl</p> <p>Miasto i Gmina Wysoka, Pl. Powstańców Wielkopolskich 20/21, 89-320 Wysoka Dane kontaktowe beneficjenta - przy gminie Wysoka dopisać: Monika Czemko-Kowalska – Inspektor ds. funduszy unijnych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: fundusze@gminawysoka.pl Jacek Piszczek – Inspektor ds. zamówień publicznych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: zp@gminawysoka.pl</p> <p>Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl</p>
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo

<p>Cel projektu</p>	<p>Powiązania komunikacyjne POSI z otoczeniem oraz powiązania wewnętrzne wymagają poprawy, zarówno w zakresie infrastruktury jak i kształtowania polityki mobilności w POSI. Ograniczona dostępność komunikacyjna POSI i niskiej jakości infrastruktura komunikacyjna stanowi istotną barierę rozwojową obszaru, utrudniając przede wszystkim rozwój komunikacji zbiorowej oraz komunikacji rowerowej. Najczęściej wykorzystywanym środkiem transportu są prywatne samochody osobowe generujące duży ruch i powodujące wysoką emisję zanieczyszczeń do powietrza i gleby, obniżające poziom bezpieczeństwa i jakość życia.</p> <p>Podstawowym celem projektu jest wsparcie w POSI rozwoju gospodarki niskoemisyjnej w sferze transportu i oświetlenia ulic oraz przestrzeni miejskich, pobudzenie odpowiedzialności społecznej za jakość środowiska. Realizacja projektu zapewni zrównoważony rozwój mobilności miejskiej gmin POSI, podniesie poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu. Przyczyni się również do ograniczenia barier architektonicznych, stworzy warunki pełnego rozwoju mobilności dla użytkowników, ukierunkowanego przede wszystkim na transport zbiorowy i rowerowy. Realizacja w szczególności ścieżek rowerowych, ich połączenie w dość jednolity system na obszarze POSI podniesie spójność obszaru. Przewidując rozwój tras rowerowych stawia się na szybkie i bezpieczne sposoby przemieszczania się, także do miejsc pracy, szkół, uczelni co w połączeniu z rezygnacją z indywidualnej komunikacji samochodowej przyniesie zmniejszenie emisji CO₂ i skrócenie czasu przejazdu. Przyczyni się także do poprawy zdrowia mieszkańców i użytkowników ruchu. Rozbudowa oświetlenia ulic oraz zmiany sposobu oświetlenia ulic i przestrzeni publicznej (wykorzystanie białego światła emitowanego przez dobrane oprawy, ujednoczenie rodzaju oświetlenia w istotnych miejscach terenów zamieszkałych POSI) z wykorzystaniem energooszczędnych źródeł światła w istotny sposób wpłyną za poprawę bezpieczeństwa. Zastosowanie dedykowanych systemów zarządzania oświetleniem wpłynie na oszczędności zużycia energii elektrycznej, lepsze dostosowanie do określonych sytuacji.</p> <p>Projekt zakłada również działania informacyjno-edukacyjne zwiększające świadomość mieszkańców w zakresie konieczności ograniczania zanieczyszczeń oraz pokazania jak powyższe osiągnąć oraz jakie pozytywne efekty można uzyskać.</p> <p>Realizacja projektu pobudzi rozwój gospodarczy, wpłynie na poprawę warunków życia na terenie POSI przy osiągnięciu obniżonej energochłonności i niższym poziomie emisji zanieczyszczeń do środowiska (głównie CO₂).</p>
---------------------	--

<p>Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań</p>	<p>W ramach działań inwestycyjnych projektu planuje się realizację następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie systemu parkingów buforowych „park&ride” i „bike&ride”. W ramach projektu zostaną wybudowane parkingi buforowe mające na celu przejęcie dojeżdżających do miast samochodów osobowych z ościennych gmin i umożliwienie zmiany środka komunikacji np. na rower lub transport publiczny. • Budowa systemów wypożyczalni rowerów publicznych/miejskich POSI (zaprojektowanie systemu, zakup i montaż). • Budowa, modernizacja, wymiana na energooszczędne i inteligentne oświetlenie uliczne i drogowe. • Budowa systemów informacji i zarządzania. • Budowa i przebudowa infrastruktury komunikacyjnej POSI, budująca spójny i bezpieczny system połączeń, w tym przede wszystkim tras rowerowych pomiędzy gminami POSI. • W miejscowościach POSI – budowa i rozbudowa dróg rowerowych do pracy i szkół, ograniczających niską emisję. • Kampania informacyjno – promocyjna o ograniczeniu emisji CO₂ w wyniku realizacji projektu i promocji zrównoważonej mobilności. <p>Stworzenie spójnego systemu infrastruktury rowerowej cechującego się wysoką jakością (wraz z systemem „bike&ride”) oraz zapewniającego dostępność rowerem potencjalnych celów podróży w subregionie zwiększy udział podróży wykonywanych rowerem oraz poprawi bezpieczeństwo i komfort jazdy. Budowa systemu „park&ride” umożliwi zmniejszenie ruchu samochodowego na rzecz miejskiego transportu zbiorowego.</p> <p>Poprzez poprawę i rozbudowę infrastruktury komunikacyjnej służącej integracji różnych form przemieszczania się w obszarze POSI, promocję alternatywnych do samochodu osobowego środków transportu, w szczególności transportu zbiorowego, zastosowanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie energooszczędnego i inteligentnego oświetlenia ulicznego uzyskana zostanie redukcja zanieczyszczeń emitowanych przez środki transportu.</p> <p>Prace inwestycyjne obejmować będą m.in. budowę, przebudowę i modernizację: jezdni, chodników, budowę ciągów pieszo-rowerowych, tras rowerowych, parkingów, zatok autobusowych, odwodnienia, energooszczędnego oświetlenia ulicznego i drogowego przyjaznego dla środowiska, sygnalizacji świetlnej na</p>
---	--

	<p>przejeździach dla pieszych, monitoringu, zwiększanie zielonych miejsc na terenach publicznych jako źródeł akumulacji CO₂ i innych zanieczyszczeń.</p> <p>Jako uzupełnienie działań inwestycyjnych prowadzone będą działania informacyjno – edukacyjne, budujące wśród mieszkańców i odwiedzających POSI poczucia konieczności akceptacji działań prowadzących do ograniczania zanieczyszczeń powietrza (szeroko pojęte media, Internet, mapy, informatory, organizacja wydarzeń, inne atrakcje). Właściwy odbiór społeczny, edukacja i wdrażanie także przez mieszkańców POSI działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu to także istotne założenie projektu.</p> <p>Na etapie opracowania jest dokument dot. wyznaczenia, budowy, przebudowy i modernizacji tras rowerowych, jako dróg alternatywnego transportu na terenie subregionu pilskiego, w tym na obszarze gmin członków POSI. Pozwoli on podjąć ostateczne decyzje dot. realizacji konkretnych inwestycji.</p> <p>Gmina Piła i Gmina Wysoka opracowały plany gospodarki niskoemisyjnej. Pozostałe gminy POSI są na zaawansowanym etapie ich opracowywania. Przygotowanie PGN-ów poprzedziła inwentaryzacja stanu istniejącego, ocena zaopatrzenia w energię i kalkulacja towarzyszącej jej emisji. Na podstawie prowadzonych prac wskazuje się przedsięwzięcia konieczne do realizacji, w tym z zakresu infrastruktury komunikacyjnej i jej towarzyszącej (np. dot. oświetlenia ulicznego).</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu – termin osiągnięcia - (2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość dróg dla rowerów (km) - 50 • Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (szt.) - 1 <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia - (2019 r., 2020 r., 2021 r., 2022 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO₂/rok) - 220
Orientacyjny koszt całkowity	<p>31 208 902 zł</p> <p>W projekcie biorą udział członkowie Pilskiego OSI: Piła (ok. 20,1 mln zł), Kaczory (ok. 2,9 mln zł), Szydłowo (ok. 5 mln zł), Wysoka (1,3 mln zł), Krajenka (1,9 mln).</p>
Źródła finansowania projektu	<p>15% wkład własny jst – 4 692 135 zł</p>

	<p>85% EFRR 26 588 767 zł</p> <p>W tym:</p> <p>Piła 85% EFRR – 17 063 510 zł, 15% wkład własny – 3 011 208 zł</p> <p>Kaczory 85% EFRR – 2 501 386 zł, 15% wkład własny – 441 421 zł</p> <p>Szydłowo 85% EFRR – 4 288 225 zł, wkład własny 756 746 zł</p> <p>Wysoka 85% EFRR – 1 135 000 zł, 15% wkład własny – 200 294 zł</p> <p>Krajenka 85% EFRR – 1 600 646 zł, 15% wkład własny – 282 467 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	Z uwagi na duży zakres projektu, wnioskowanie będzie podzielone na etapy w okresie IV kw. 2016 r. – IV kw. 2018 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	III kw. 2016 r. – 2021 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady Miasta Piły z dnia 29.11.2009 r.; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 r. • Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w obszarze projektu, w tym układu komunikacyjnego miasta Piły • Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku • Uchwała nr X/161/15 Rady Miasta Piły z dnia 25 sierpnia 2015 roku w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Piła” • Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2010-2021, przyjęta Uchwałą nr XLVI/326/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 października 2010 rok • Projekt zgodny z celami operacyjnymi 1.1 „Zwiększenie spójności sieci drogowej” oraz 1.5 Rozwój transportu zbiorowego Zaktualizowanej Strategii Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2008-2017- Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajenke z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory – Uchwała Nr XXIII(133)2005 Rady Gminy Kaczory z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory na lata 2005-2013 • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory - Uchwała Nr IX/41/99 Rady Gminy Kaczory z dnia 29 grudnia 1999 r. • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wysoka – Uchwała Nr XLVII/291/2010 z dnia 08.09.2010 roku • Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Wysoka uchwalony Uchwałą Nr XIII/58/2015 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 15 października 2015 r. • Koncepcja przebiegu dróg alternatywnego transportu na terenie podregionu pilskiego wraz z opracowaniem Standaryzacji Dróg Alternatywnego Transportu
Posiadana dokumentacja/analizy/ opracowania/porozumienia	<ul style="list-style-type: none"> • Wewnętrzne analizy
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacje budowlano – wykonawcze poszczególnych elementów projektu • SIWZ-y • Dokumentacje środowiskowe • Uzyskanie niezbędnych decyzji, zgód i pozwoleń
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	Do formalnego uregulowania i uzyskania zgody realizacji projektu w pasach dróg wojewódzkich, na terenach innych właścicieli.
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Etap koncepcyjny, do końcowej analizy i decyzji lokalizacja poszczególnych elementów projektu na terenie poszczególnych gmin.
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • „Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Pilska strefa aktywności turystycznej”, zrealizowany w latach 2011-2014; wartość projektu 9 128 614,39 zł, dofinansowanie środkami EFRR 4 274 750,96 zł. Projekt zrealizowano w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet VI Turystyka i środowisko kulturowe, Działanie 6.1 Turystyka, Schemat I Infrastruktura turystyczna. • „Budowa ul. Philipa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym” – projekt zrealizowany w latach 2008-2013, wartość całkowita projektu 7 123 392,43 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 3 647 272,45 zł w ramach Priorytetu II Infrastruktura komunikacyjna, Działanie 2.2 Poprawa dostępności do

	<p>regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne) Schemat I WRPO 2007-2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły” – projekt zrealizowany w latach 2009-2011 w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet II Infrastruktura Komunikacyjna, Działanie 2.2 Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego; całkowita wartość projektu 44 556 226,47 zł, dofinansowanie środkami EFRR 17 036 970,62 zł • „Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności” – projekt w realizacji, wartość projektu 1 870 776,65 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 941 598,60 zł w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet VII Pomoc techniczna, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne • „Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 179, płn.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły” – dofinansowanie w ramach Kontraktu Wojewódzkiego z 12.12.2008 r., całkowita wartość projektu 28 364 477,99 zł, dofinansowanie w wys. 11 877 019,00 zł • Budowa drogi – ul. Boh. 17 Października w Wysokiej, Wartość projektu: 170 000 zł, środki własne inwestora – MiG Wysoka, • Budowa ulic na Osiedlu Domków Jednorodzinnych w Wysokiej, wartość projektu: 250 000 zł, środki własne inwestora - MiG Wysoka
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> • • Wszystkie gminy mają uchwalone plany gospodarki niskoemisyjnej

1.3 Karta projektu: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	3. Energia
Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu Działanie 3.3. Wspieranie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska
Typ projektu	Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu publicznego Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego i modernizacja oświetlenia ulicznego Działania informacyjno i promocyjne dotyczące transportu publicznego, rowerowego i pieszego
Beneficjent	Gminy: Piła, Wysoka i ich jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Piła; Plac Staszica 10; 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Kontakt: 67 210 42 11; tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl Lidia Plewa – Z-ca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Kontakt: tel. 67 35 28 415, email: wgk@um.pila.pl Zarząd Dróg i Zieleni, ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła Jerzy Mac – Dyrektor

	<p>Kontakt: tel. /fax 67 212 34 25, 67 212 46 81, e-mail: sekretariat@zdiz.pila.pl</p> <p>Miasto i Gmina Wysoka; Plac Powstańców Wielkopolskich 20/21, 89-320 Wysoka Monika Czemko-Kowalska – Inspektor ds. funduszy unijnych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: fundusze@gminawysoka.pl tel. 67 Jacek Piszczek - Inspektor Kontakt: 67 287 10 04; zp@gminawysoka.pl</p>
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI
Cel projektu	<p>Celem projektu jest obniżenie poziomu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do atmosfery w centrach miast Piły i Wysokiej, poprzez przebudowę infrastruktury miejskiej. Realizacja projektu jest elementem tworzonej aktualnie polityki zrównoważonej mobilności w Pilskim OSI. Poprawi jakość i bezpieczeństwo ruchu drogowego, w tym szczególnie transportu publicznego. Spowoduje także rozwój bezpiecznej komunikacji pieszej i rowerowej.</p> <p>Projekt zakłada zwiększenie mobilności miejskiej w szczególności wzrost znaczenia i wykorzystania transportu publicznego, będące celem szczegółowym priorytetu 4e. Założenia gospodarki niskoemisyjnej mają sprzyjać uzyskaniu korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wynikających z działań zmniejszających emisje, osiągniętych m.in. poprzez wzrost innowacyjności i wdrożenie nowych technologii, zmniejszenie energochłonności, utworzenie nowych miejsc pracy, a w konsekwencji sprzyjających wzrostowi konkurencyjności gospodarki. Założenia te zostaną osiągnięte w wyniku realizacji projektu Pilskiego OSI.</p>

<p>Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań</p>	<p>Projekt obejmuje inwestycje w dwóch miastach – Pile i Wysokiej. Stanowi element realizowanej polityki zrównoważonej mobilności miast i OSI.</p> <p>Projekt obejmuje prace dot. budowy, przebudowy i rozbudowy m.in.: ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych, chodników, jezdni, zatok autobusowych, sygnalizacji świetlnej z preferencją dla autobusów, odwodnienia, energooszczędnego oświetlenia drogowego przyjaznego dla środowiska i zwiększającego bezpieczeństwo w ruchu drogowym, przebudowę skrzyżowań na skrzyżowania poprawiające płynność ruchu i zwiększające przepustowość w szczególności dla transportu publicznego, parkingów, sygnalizacji świetlnych na przejściach dla pieszych oraz zwiększanie zielonych miejsc na terenach publicznych jako źródeł akumulacji zanieczyszczeń i CO₂.</p> <p><u>Piła</u></p> <p>Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrum miasta Piły w rejonie Placu Staszica, obejmie zadanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa i przebudowa centrum miasta w rejonie ulic 11 Listopada, 14 Lutego, M. Konopnickiej i Zygmunta Starego oraz Placu Staszica i Placu Konstytucji w celu ograniczenia ruchu drogowego i poprawy bezpieczeństwa; budowa na Placu Staszica parkingu park&ride wraz z miejscami dla osób niepełnosprawnych oraz opiekunów z dziećmi, miejsc postojowych typu kiss&ride oraz parkingu dla rowerów. <p>Otwarcie ulicy Konopnickiej dla miejskiej komunikacji zbiorowej umożliwi korzystne zmiany w obsłudze pasażerów. Nastąpi optymalne dostosowanie rozkładów jazdy komunikacji miejskiej do potrzeb pasażerów, w tym osób przyjeżdżających do Piły drogą kolejową i autobusami międzymiastowymi.</p> <p>Inwestycja w realizacji zlokalizowana jest w ścisłym centrum miasta Piły. Nastąpi ograniczenie ruchu kołowego w ulicy 14 Lutego i częściowo ul. 11 listopada. Jezdnia stanie się dostępna dla pieszych i rowerzystów. Zmieni się charakter obszaru, dominować będzie ruch pieszy i rowerowy. Realizowana przebudowa ulicy Zygmunta Starego, Towarowej i Okrzei z kluczowym skrzyżowaniem zwiększy przepustowość newralgicznego dla komunikacji zbiorowej miejsca, poprawione zostanie także poprzez zastosowanie nowego białego oświetlenia zwiększającego bezpieczeństwo korzystających użytkowników. Odcinki ul. Zygmunta Starego i Okrzei to bardzo istotne elementy obwodnicy śródmiejskiej, wewnętrznego ringu komunikacyjnego, którego celem jest ograniczenie ruchu w centrum miasta Piły, także tego tranzytowego. W ten sposób odcinek obwodnicy</p>
---	--

	<p>śródmiejskiej wyprowadzi i przejmie w większym stopniu ruch pojazdów z centrum miasta, poprawi warunki komunikacji zbiorowej i indywidualnej oraz bezpieczeństwo. Planowana jest także instalacja inteligentnych parkometrów, które gwarantować będą dostęp do bieżącej informacji na temat rozkładów jazdy autobusów miejskich.</p> <p><u>Wysoka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwestycja przygotowywana – Budowa infrastruktury miejskiej w celu ograniczenia ruchu drogowego w centrum miasta Wysoka: ul. Akacjowa, teren kolejki wąskotorowej. <p>Dodatkowo projekt zakłada działania promocyjne i informacyjno – edukacyjne o wybudowanej infrastrukturze, jej walorach i możliwościach jej wykorzystania, w ramach promocji zrównoważonej mobilności. Działania związane z promowaniem korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerowej lub ruchu pieszego.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu – termin osiągnięcia - 2015 r., 2018 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość dróg dla rowerów (km) - 2,3 • Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (szt.) - 1 <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia - 2018 r., 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO2/rok) - 100 • Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej (szt.) – 50 000
Orientacyjny koszt całkowity	<p>14 012 074 zł w tym planowany w projekcie udział gminy Piła ok. 12,6 mln zł, gminy Wysoka ok. 1,4 mln zł</p>
Źródła finansowania projektu	<p>15% wkład własny jst 2 101 811 zł 85% EFRR – 11 910 263 zł</p> <p>w tym: Piła 85% EFRR – 10 750 000 zł, 15% wkład własny – 1 897 059 zł Wysoka 85% EFRR – 1 160 263 zł, 15% wkład własny – 204 752 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia	IV kw. 2016-2017

wniosku o dofinansowanie	
Przewidywany okres realizacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> • IV kw. 2015 r. zadanie m. Piły: Budowa i przebudowa centrum miasta w rejonie ulic 11 Listopada, 14 Lutego, M. Konopnickiej i Zygmunta Starego oraz Placu Staszica w celu ograniczenia ruchu drogowego i poprawy bezpieczeństwa, termin zakończenia – III kwartał 2018 roku. • Do końca 2018 r. zostanie zakończone zadanie Gminy Wysoka: Budowa infrastruktury miejskiej w celu ograniczenia ruchu drogowego w centrum miasta Wysoka: ul. Akacyjowa, teren kolejki wąskotorowej.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady Miasta Piły z dnia 29.11.2009 roku; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku • Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w obszarze projektu, w tym układu komunikacyjnego miasta Piły • Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku • Uchwała nr X/161/15 Rady Miasta Piły z dnia 25 sierpnia 2015 roku w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Piła” • Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Wysoka uchwalony Uchwałą Nr XXXIV/231/2005 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 18.11.2005 roku • Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Wysoka uchwalony Uchwałą Nr XIII/58/2015 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 15 października 2015 r.
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	<p>Gmina Piła posiada częściową dokumentację budowlaną – wykonawczą na swoje zadanie oraz niektóre pozwolenia i zgody wynikające z przepisów prawa budowlanego.</p> <p>Gmina Wysoka jest na etapie prac koncepcyjnych.</p>
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Wysoka musi opracować pełną dokumentację i uzyskać niezbędne pozwolenia, uzgodnienia i decyzje dla zadania d (III kw. 2015 r. – III kw. 2016 r.). • Gmina Piła musi opracować dokumentację i uzyskać niezbędne pozwolenia, uzgodnienia i decyzji dla

	zadania (I kw. 2016 r. - IV kw. 2016 r.)
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	Nie dotyczy
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • PIŁA: W celu ograniczenia ruchu drogowego w centrum miasta zadanie rozpoczęto od I etapu przebudowy ul. 14-go Lutego wraz z odcinkiem 11-go Listopada i części Placu Konstytucji 3 Maja, a także przebudowy i rozbudowy odcinka obwodnicy śródmiejskiej (ul. Zygmunta Starego, Okrzei, Towarowa) – te części całości zadania są na ukończeniu, choć prace jeszcze będą trwać do I kw. 2016 roku. Pozostałe elementy projektu są na etapie przygotowań do projektowania i analiz techniczno-ekonomicznych. • WYSOKA: Budowa infrastruktury miejskiej w celu ograniczenia ruchu drogowego w centrum Wysokiej: ul. Akacyjowa, teren kolejki wąskotorowej – nie rozpoczęto realizacji inwestycji.
Projekty powiązane/komplementarne	<p>Komplementarne są projekty drogowe dot. budowy obwodnicy śródmiejskiej miasta Piły i budowy II ramy komunikacyjnej miasta tj. ul. Philipsa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły, Umowa o dofinansowanie projektu nr UDA-PWP.02.02.01-30-007/08-00 z 07.08.2009 r. • Budowa ul. Philipsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym, Umowa o dofinansowanie projektu nr UDA-PWP.02.02.01-30-001/13-00 z 29.05.2013 r. • Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo • Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Pilskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	Wszystkie gminy mają uchwalone plany gospodarki niskoemisyjnej

1.4 Karta projektu: Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Piłskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	3. Energia
Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu Działanie 3.3. Wspieranie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska
Typ projektu	Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu publicznego Budowa, przebudowa i modernizacja dróg dla rowerów w tym łączących miasta i ich obszary funkcjonalne oraz uzupełniająco infrastruktury rowerowej Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego i modernizacja oświetlenia ulicznego Działania informacyjno i promocyjne dotyczące transportu publicznego, rowerowego i pieszego
Beneficjent	Gminy: Piła, Kaczory, Trzcianka, Krajenka, Ujście oraz ich jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl Lidia Plewa – Z-ca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Kontakt: tel. 67 35 28 415, email: wgk@um.pila.pl Zarząd Dróg i Zieleni, ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła

	<p>Jerzy Mac – Dyrektor Kontakt: tel. /fax 67 212 34 25, 67 212 46 81, e-mail: sekretariat@zdiz.pila.pl</p> <p>Gmina Kaczory, ul. Dworcowa 22, 64-810 Kaczory Aleksandra Oleszczyk – Inspektor ds. inwestycji i zamówień publicznych Tel. 67 284 33 71 w. 18, email: inwestycje@kaczory.com.pl</p> <p>Miasto i Gmina Trzcianka, ul. Sikorskiego 7, 64-980 Trzcianka Jakub Świątnicki - Specjalista ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych Tel. 67 352 73 65; email: js@trzcianka.pl</p> <p>Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenska.pl</p> <p>Gmina Ujście, Pl. Wiosny Ludów 2, 64-850 Ujście Justyna Mikołajewska - Podinspektor ds. pozyskiwania funduszy pomocowych Tel. 67 284 00 03 w. 34; email: justyna@ujscie.pl Rafał Wiśniewski - Podinspektor ds. budownictwa i inwestycji Tel. 67 284 00 03 w. 38; email: budownictwo@ujscie.pl</p>
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Piłskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru

<p>Cel projektu</p>	<p>Podstawowym celem projektu jest ulepszenie i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego.</p> <p>Inwestycje w transport miejski w ramach priorytetu inwestycyjnego 4e będą przyczyniać się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach. Muszą one wynikać z przygotowanych przez samorzady planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Plany takie, w postaci planów gospodarki niskoemisyjnej posiada Gmina Piła, pozostali członkowie POSI plany przygotowują.</p> <p>Gminy POSI cechuje także niewystarczająca liczba i jakość systemów sterowania ruchem i informacji oraz systemów integracji różnych rodzajów transportu. Realizacja projektu umożliwi rozwój transportu zbiorowego oraz podniesie spójność komunikacyjną na obszarze POSI.</p>
<p>Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W ramach projektu planuje się zakup spełniających normy ekologicznych autobusów dla potrzeb komunikacji miejskiej i podmiejskiej (Piła). • Budowa zintegrowanego centrum/miejsc przesiadkowych, łączących różne rodzaje komunikacji (kolej, autobusy, rowery, inne) - miejską, podmiejską, publiczną, prywatną w ramach POSI – Piła i Krajenka. Gmina Krajenka planuje przejęcie na własność przez samorząd budynku dworca kolejowego w Krajence oraz terenów przyległych w celu stworzenia zintegrowanego węzła przesiadkowego, remont budynku dworca, stworzenie poczekalni, budowa peronów autobusowych w pobliżu budynku dworca PKP oraz parkingów i miejsc postojowych, przebudowa drogi dojazdowej do dworca/centrum przesiadkowego tj. ulicy Grochowskiego, Dworcowej i Bydgoskiej. • Poprawa infrastruktury przystankowej - budowa/wydłużenie zatok będących przystankami integrującymi autobusy w ramach POSI • Zakup multimedialnych wiat przystankowych, z informacją / multimedialnych tablic informacyjnych (gminy Pilskiego OSI) • Instalacja nowoczesnych parkomatów na istniejących i nowych płatnych parkingach zlokalizowanych na terenie miasta Piły wraz z inteligentnym oprogramowaniem zapewniającym interoperacyjność między istniejącymi i planowanymi e-usługami zapewniającymi kompatybilność z wdrożoną kartą miejską. Zastosowane rozwiązania techniczne zapewnią szerokie możliwości związane zarówno z identyfikacją

	<p>użytkowników, nowoczesnymi formami płatności. W wyniku przeprowadzenia projektu stworzona zostanie możliwość płatności mobilnej oraz kartami płatniczymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej Projekt obejmuje zakup i wdrożenie systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej w czasie rzeczywistym poprzez wprowadzenie systemu automatycznej komunikacji z autobusem w celu zapewnienia informacji o odjazdach autobusów w czasie rzeczywistym, zakup i montaż tablic świetlnych na przystankach, zakup i montaż tablic świetlnych pokazujących przebieg trasy w czasie rzeczywistym wewnątrz autobusów oraz wyposażenie wiat w system informacji pasażerskiej w oparciu o kody QR) (gminy Pilskiego OSI) • Budowa w Pile zintegrowanych systemów zarządzania, m. in. ruchem, oświetleniem, monitoringiem w tworzonego Centrum Smart City. <p>Projekt zakłada również działania informacyjno-edukacyjne o obniżeniu emisji CO₂ w wyniku realizacji projektu, promocji zrównoważonej mobilności oraz edukacji społeczeństwa.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu – termin osiągnięcia - 2018 r., 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych (szt.) - 2 • Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej (szt.) - 2 • Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (szt.) - 1 <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia – 2021 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO₂/rok) - 200
Orientacyjny koszt całkowity	<p>6 742 451,1 zł w tym: Piła 4 mln zł, Kaczory 0,2 mln zł, Trzcianka ok. 0,6 mln zł, Krajenka ok. 1,9 mln zł, Ujście 0,1 mln zł)</p>
Źródła finansowania projektu	<p>15% wkład własny jst – 1 011 367,7 zł 85% EFRR- 5 731 083,4 zł</p> <p>w tym: Piła 85% EFRR – 3 400 000 zł, 15% wkład własny – 600 000 zł</p>

	Kaczory 85% EFRR – 150 000 zł, 15% wkład własny – 26 471 zł Trzcianka 85% EFRR – 530 850 zł, 15% wkład własny – 93 679 zł Krajenka 85% EFRR – 1 573 735 zł, 15% wkład własny – 277 718 zł Ujście 85% EFRR – 76 498,4 zł, 15% wkład własny – 13 499,7 zł
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	IV kwartał 2016 r. - 2017 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2016 r. – 2020 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady Miasta Piły z dnia 29.11.2009 roku; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku • Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku • Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w obszarze projektu, w tym układu komunikacyjnego miasta Piły • Uchwała nr X/161/15 Rady Miasta Piły z dnia 25 sierpnia 2015 roku w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Piła” • Strategia Rozwoju Gminy Ujście na lata 2015-2024 - Uchwała Nr III/18/2015 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Ujście • Strategia rozwoju Gminy Ujście na lata 2015-2024 (przyjęcie I kw. 2015 r.) • Strategia Rozwoju Gminy Trzcianka – Uchwała Nr VI/41/15 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Trzcianka na lata 2015-2030 • Uchwała Rady Miejskiej Trzcianki Nr LIV/367/13 z dnia 28.11.2013 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Trzcianki na lata 2013 – 2020” • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2008-2017 - Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajenke z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory – Uchwała Nr XXIII(133)2005 Rady Gminy Kaczory z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory na lata 2005-2013. • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory - Uchwała Nr IX/41/99 Rady Gminy Kaczory z dnia 29 grudnia 1999 r. • Projekt zgodny z celami operacyjnymi 1.1 „Zwiększenie spójności sieci drogowej” oraz 1.5 Rozwój transportu zbiorowego Zaktualizowanej Strategii Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	<ul style="list-style-type: none"> • Wewnętrzne analizy
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacje budowlano – wykonawcze poszczególnych elementów projektu • SIWZ-y • Dokumentacje środowiskowe • Uzyskanie niezbędnych decyzji, zgód i pozwoleń
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	Uregulowanie sytuacji własnościowej w Krajence, przejęcie obiektu i terenów od PKP
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Etap koncepcyjny
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • „Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Pilska strefa aktywności turystycznej”, zrealizowany w latach 2011-2014; wartość projektu 9 128 614,39 zł, dofinansowanie środkami EFRR 4 274 750,96 zł. Projekt zrealizowano w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet VI Turystyka i środowisko kulturowe, Działanie 6.1 Turystyka, Schemat I Infrastruktura turystyczna. • „Budowa ul. Philippsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym” – projekt zrealizowany w latach 2008-2013, wartość całkowita projektu 7 123 392,43 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 3 647 272,45 zł w ramach Priorytetu II Infrastruktura komunikacyjna, Działanie 2.2 Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne) Schemat I WRPO 2007-2013 • „Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły” – projekt zrealizowany w latach 2009-2011 w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet II Infrastruktura

	<p>Komunikacyjna, Działanie 2.2 Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego; całkowita wartość projektu 44 556 226,47 zł, dofinansowanie środkami EFRR 17 036 970,62 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności” – projekt w realizacji, wartość projektu 1 870 776,65 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 941 598,60 zł w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet VII Pomoc techniczna, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne • „Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 179, płn.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły” – dofinansowanie w ramach Kontraktu Wojewódzkiego z 12.12.2008 r., całkowita wartość projektu 28 364 477,99 zł, dofinansowanie w wys.11 877 019,00 zł • Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P (Trzcianka) • Rewitalizacja Starego Rynku w Ujściu – realizacja w latach 2008-2009 ze środków własnych gminy, koszt całkowity inwestycji - 1 948 042,69 zł • „Aktywizacja Wielkiej Pętli Wielkopolski – etap I budowa przystani wodnych na rzece Noteć – budowa przystani rzecznej i promenady w Ujściu” – realizacja w 2011 roku, koszt całkowity inwestycji - 655 756,73 zł (w tym dofinansowanie z WRPO – 415 863,32 zł) • Przebudowa ul. Strzeleckiej w Ujściu – zadanie Gminy Ujście
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	Wszystkie gminy mają uchwalone plany gospodarki niskoemisyjnej

1.5 Karta projektu: Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych)

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	4. Środowisko
Cel tematyczny	5. Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami. Działanie 4.1. Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych
Typ projektu	Projekty dotyczące zabezpieczenia obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi i ich następstwami
Beneficjent	Gmina Ujście i jej jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Ujście, Pl. Wiosny Ludów 2, 64-850 Ujście Justyna Mikołajewska - Podinspektor ds. pozyskiwania funduszy pomocowych Tel. 67 284 00 03 w. 34; email: justyna@ujscie.pl Rafał Wiśniewski - Podinspektor ds. budownictwa i inwestycji Tel. 67 284 00 03 w. 38; email: budownictwo@ujscie.pl
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych)

<p>Cel projektu</p>	<p>Celem projektu jest zmniejszenie zagrożeń nagłymi i ekstremalnymi zjawiskami przyrodniczymi. W efekcie nastąpi zminimalizowanie negatywnych skutków zmian klimatu. Realizacja projektu zabezpieczy miasto Ujście przed skutkami deszczy nawalnych i przed cyklicznie pojawiającymi się zjawiskami powodziowymi, powodującymi straty w infrastrukturze drogowej, sanitarnej, gospodarstwach domowych i budynkach publicznych.</p> <p>Na podstawie zgromadzonych materiałów, map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz postanowień Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w odniesieniu do obszarów, o których mowa w ustawie Prawo wodne, art. 88d ust. 2 stwierdzono, że planowana inwestycja w obszarze wylotu odprowadzającego wody opadowe i roztopowe do rzeki Noteć znajduje się w strefie zagrożenia powodziowego.</p> <p>Lokalizacja wylotu, newralgicznego miejsca sieci kanalizacji deszczowej, powoduje, że jego przebudowa ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania i bezpieczeństwa całego systemu kanalizacji deszczowej odprowadzającego wody opadowe i roztopowe z dużego obszaru zlewni terenów miasta Ujście.</p> <p>W projekcie przewidziano również działania informacyjne, stanowiące element i uzupełnienie planowanych inwestycji.</p>
<p>Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań</p>	<p>Projekt Ujścia, obejmujący ulice Wojska Polskiego, 50-lecia Niepodległości, ul. Kanałowa dotyczy modernizacji zamkniętego kanału burzowego melioracji podstawowej, budowę którego datuje się na okres międzywojenny. Konieczność modernizacji wynika z bardzo złego stanu technicznego, związanego z rozszczelnieniem rurociągu, skorodowaniem oraz licznymi spękaniem stropu kanału burzowego co potwierdzają wykonane oceny techniczne. Zakres prac obejmuje niezbędną wymianę rozszczelnionego rurociągu betonowego Ø 800 mm w ulicach Wojska Polskiego, 50-lecia Niepodległości, Zeidlera zwiększając jego średnicę do 2 x Ø 800 mm oraz 2 x Ø 1000 mm, wymianę stropu żelbetowego kanału w ulicy Kanałowej do wylotu do rzeki Noteć na odcinku o długości ok. 390 m. Planuje się wykonać prace przy modernizacji zamkniętego rowu melioracji podstawowej, kanału burzowego, wiąże się to nierozdzielnie z modernizacją i wymianą nawierzchni dróg pod którymi biegną na całej ich długości.</p> <p>Działaniom inwestycyjnym towarzyszyć będą działania informacyjno – edukacyjne.</p>

Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźnik produktu – termin osiągnięcia - 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość sieci kanalizacji deszczowej (km) – 0,725 <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia - 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (osoby) – 3 800 • Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi (szt.) - 1
Orientacyjny koszt całkowity	4 029 658 zł
Źródła finansowania projektu	<p>15% wkład własny jst – 604 448,04 zł</p> <p>85% EFRR – 3 425 209,6 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2016 r. - 2017 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2016 r. - 2019 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwoju Gminy Ujście na lata 2015-2024 - Uchwała Nr III/18/2015 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 17 marca 2015 r.
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Ujście posiada dokumentację projektową

Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	-
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	Inwestycja zgodna z planami zarządzania ryzykiem powodziowym.
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji projektu.
Projekty powiązane/komplementarne	„Ochrona wód zlewni rzeki Noteć – aglomeracja Ujście” – projekt zrealizowany w latach 2011-2012 dofinansowany środkami WRPO 2007-2013, całkowita wartość inwestycji: 2 519 924,80 zł, kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 2 134 388,08 zł
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	Nie dotyczy

1.6 Karta projektu: Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Piłskiego OSI (wsparcie systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń)

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	4. Środowisko
Cel tematyczny	5. Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami. Działanie 4.1. Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych
Typ projektu	Projekty dot. rozwoju systemów monitorowania, wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń
Beneficjent	Gminy: Piła, Szydłowo oraz ich jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	<p>Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl</p> <p>Adam Leszczyński – Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Tel. 67 21 04 336, email: wso@um.pila.pl</p> <p>Gmina Szydłowo, Jaraczewo 2, 64-930 Szydłowo Magdalena Krawczyk - Inspektor ds. funduszy unijnych i zamówień publicznych</p>

	Tel. 67-211-55-15, email: fundusze@szydlowo.pl
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (wsparcie systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń)
Cel projektu	<p>Celem projektu jest zmniejszenie zagrożeń nagłymi i ekstremalnymi zjawiskami przyrodniczymi oraz rozbudowa systemów reagowania na terenie Pilskiego OSI. Wsparcie działań zapobiegawczych i ostrzegawczych stanowić będzie istotny element zwiększenia odporności na klęski i katastrofy. W efekcie nastąpi zminimalizowanie negatywnych skutków zmian klimatu.</p> <p>W wyniku realizacji projektu powstaną lub zostaną zmodernizowane i rozbudowane systemy wczesnego reagowania i ratownictwa, a także wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń. Wpływie to bezpośrednio na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców POSI w sytuacji wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub ekstremalnych.</p> <p>Zgodnie z § 3 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850), § 4 pkt 1 lit. d) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. poz. 96) – przygotowanie i zapewnienie działania gminnego systemu wykrywania i alarmowania (SWA) i gminnego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach (SWO) oraz utrzymywanie w stałej sprawności systemu alarmowania ludności winno odbywać się przez doskonalenie go poprzez niezbędną rozbudowę i modernizację z wykorzystaniem publicznych oraz niepublicznych sieci IP, radiotelefonów cyfrowych oraz syren elektronicznych i cyfrowych.</p> <p>Celem strategicznym doskonalenia i modernizacji istniejących systemów reagowania jest zwiększenie</p>

stopnia bezpieczeństwa ludności poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii i nowych elementów poprawiających skuteczność powiadamiania i alarmowania o zagrożeniach, skażeniach i zakażeniach.

Stan istniejący

Aktualnie działający na terenie Miasta Piły scentralizowany system ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach utworzony został w 1983 roku decyzją Wojewody Piłskiego poprzez włączenie do niego 17 elektro -akustycznych syren alarmowych będących własnością zakładów i instytucji. Cały system był sterowany przy pomocy łączy telefonicznych oraz urządzeń sterujących zamontowanych dodatkowo pod syrenami oraz w budynku Urzędu Miasta. W latach 1995-1998 dokonano modernizacji a także rozbudowy istniejącego systemu. Dostawiono 9 syren oraz wszystkie syreny wyposażono w radiowe urządzenia sterowania syrenami (RUSS). Urządzenia radiowe w które są wyposażone syreny były nowoczesne w okresie ich zamontowania a także kilka lat później. Ze względu na zmieniające się warunki gospodarcze (likwidacja zakładów pracy) liczba syren została ograniczona do 23.

Jednak cały system jest obarczony jedną zasadniczą wadą. W przypadku braku energii elektrycznej występuje zagrożenie uruchomienia i funkcjonowania systemu.

Na terenie gminy Szydłowo brak systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof. Gmina Szydłowo jest największą obszarowo gminą Powiatu Piłskiego. Obecnie na terenie działa jedynie system multi SMS dla zarejestrowanych użytkowników.

Główne cele doskonalenia i modernizacji Systemu obejmą m. in.:

1. Modernizację i unowocześnienie istniejących rozwiązań technicznych.
2. Funkcjonalne i techniczne ujednoczenie infrastruktury technicznej na terenie całego województwa (w tym zintegrowanie z istniejącą infrastrukturą techniczną systemu łączności Zarządzania Kryzysowego Wojewody Wielkopolskiego).
3. Zapewnienie możliwości współpracy istniejących analogowych i cyfrowych miejskich i powiatowych rozwiązań systemowych z modernizowanym systemem wojewódzkim.
4. Dostosowanie funkcji systemów do nowych możliwości wynikających z rozwoju infrastruktury informatycznej i cyfrowych platform łączności radiowej.

	<p>5. Stworzenie docelowo systemu kompatybilnego z systemem wojewódzkim, zapewniającego możliwość rozwoju oraz dającego możliwość wykorzystania oprócz syren alarmowych wchodzących w skład RSSS także rozgłośni radiowych i ośrodków telewizyjnych, operatorów telefonii komórkowej (Cell Broadcast), operatorów telefonii stacjonarnej, syreny alarmowe nie włączone do miejskiego systemu alarmowania (m. in. syreny zakładów pracy).</p> <p>6. Zapewnienie możliwości współpracy z innymi systemami i monitoringiem, w tym stosowane w innych gminach POSI.</p> <p>Główne cele funkcjonalne obejmują m. in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usprawnienie systemu w zakresie przekazywania informacji o skażeniach, zakażeniach i zagrożeniach dla ludności, zwierząt lub środowiska do jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających. 2. Usprawnienie systemu w zakresie ostrzegania i alarmowania ludności o zbliżających się zagrożeniach. 3. Usprawnienie systemu w zakresie przekazywania komunikatów i sygnałów alarmowych dla ludności oraz powiadamiania sił ratowniczych. 4. Zapewnienie struktury funkcjonalnej nadzorowanej i znajdującej się w dyspozycji Wojewody Wielkopolskiego Szefa Obrony Cywilnej Województwa, pozwalającej na włączanie systemów nadzorowanych przez terenowe organy obrony cywilnej (tj. zapewnienie możliwości uruchomienia systemu odpowiednio do skali występującego zagrożenia, skażenia, zakażenia). 5. System ma służyć ochronie ludności w czasie pokoju i na czas wojny, oferując funkcje informacyjne, ostrzegawcze i alarmowe. 6. Wdrożenie cyfrowego systemu może się odbyć jednorazowo lub odbywać się etapami z zachowaniem funkcjonalności istniejącego systemu. 7. System powinien wykorzystywać najnowsze technologie z zakresu transmisji danych. 8. System powinien być systemem otwartym, który umożliwia wykorzystanie urządzeń alarmowych wykorzystywanych przez różne służby ratownicze, z zachowaniem priorytetu dla służb zarządzania kryzysowego oraz zapewniać możliwość włączenia do systemu czujników np. poziomu wody, skażenia, zanieczyszczenia, stacji meteorologicznych itp. 9. System powinien być zabezpieczony przed niepowołanym dostępem poprzez zastosowanie standardowych sposobów szyfrowania.
--	---

	<p>10. System powinien zostać wyposażony w funkcje m. in. auto diagnostyki oraz zdalnej rekonfiguracji.</p> <p>W projekcie przewidziano również szerokie działania informacyjne, stanowiące element i uzupełnienie planowanych inwestycji.</p>
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie projektów budowlanych, projektów instalacji elektrycznej wraz z niezbędnymi uzgodnieniami 2. Dostawa punktów alarmowych wraz z montażem – lokalizacja nastąpi po ustaleniu mapy zasięgów, z równoczesnym określeniem mocy poszczególnych syren. 3. Promocja projektu <p>Działaniom inwestycyjnym towarzyszyć będą działania informacyjno – edukacyjne. Celem ww. działań jest podniesienie świadomości mieszkańców z zakresu bezpieczeństwa i zasad korzystania z systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (m. in. odpowiednie reagowanie na ostrzeżenia systemu etc.).</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźnik produktu – termin osiągnięcia - 2018 r., 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • - Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania (szt.) - 2 <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia - 2019 r., 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • - Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (osoby) – 74 000 • - Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi (szt.) - 1
Orientacyjny koszt całkowity	<p>917 647 zł</p> <p>w tym Piła 800 000 zł, Szydłowo 117 647 zł</p>

Źródła finansowania projektu	15% wkład własny jst – 137 647 zł 85% EFRR – 780 000 zł W tym: Piła 85% EFRR – 680 000 zł, 15% wkład własny – 120 000 zł Szydłowo 85% EFRR – 100 000 zł, 15% wkład własny – 17 647 zł
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2017 r. - 2018 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2017 r. - 2018 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady miasta Piły z dnia 29.11.2009 roku; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 r. • Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2010-2021, przyjęta Uchwałą nr XLVI/326/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 października 2010 r.
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	<ul style="list-style-type: none"> • Miasto Piła posiada Koncepcję modernizacji radiowego systemu sterowania syrenami (RSSS) na terenie miasta Piły (w ramach systemu wczesnego ostrzegania oraz systemu wykrywania i alarmowania)
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie koncepcji, dokumentacji technicznej, planów powiązania z systemami wojewódzkimi (2016-2017) dla Piły. • Opracowanie dokumentacji dla Gminy Szydłowo.
Pozostałe istotne warunki	-

realizacji projektu	
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji projektu.
Projekty powiązane/komplementarne	<p>Projekty komplementarne w zakresie budowy kanalizacji teletechnicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie dokumentacyjne I i II etapu projektu „Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo - wschodnia” – wartość projektu 1 592 188,20 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 966 353,10 zł w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne • „Budowa ul. Philipsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym” – projekt zrealizowany w latach 2008-2013, wartość całkowita projektu 7 123 392,43 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 3 647 272,45 zł w ramach Priorytetu II Infrastruktura komunikacyjna, Działanie 2.2 Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne) Schemat I WRPO 2007-2013 • „Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły” – projekt zrealizowany w latach 2009-2011 w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet II Infrastruktura Komunikacyjna, Działanie 2.2 Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego; całkowita wartość projektu 44 556 226,47 zł, dofinansowanie środkami EFRR 17 036 970,62 zł • „Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 179, płn.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły” – dofinansowanie w ramach Kontraktu Wojewódzkiego z 12.12.2008 r., całkowita wartość projektu 28 364 477,99 zł, dofinansowanie w wys. 11 877 019,00 zł.
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	Nie dotyczy

1.7 Karta projektu: Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Pilskiego OSI

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	4. Środowisko
Cel tematyczny	6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 6 b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie Działanie 4.3. Gospodarka wodno – ściekowa
Typ projektu	W celu wypełnienia wymagań dyrektywy ściekowej wsparcie dotyczy projektów w aglomeracjach o wielkości od 2 000 do 10 000 RLM ujętych w KPOŚK oraz wynikających z Master planu dla dyrektywy ściekowej: - modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych, - budowa i modernizacja systemów kanalizacji zbiorczej (w tym rozdział sieci ogólnospławnej)
Beneficjent	Gmina Wysoka
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	-
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Miasto i Gmina Wysoka, Pl. Powstańców Wielkopolskich 20/21, 89-320 Wysoka Monika Czemko-Kowalska – Inspektor ds. funduszy unijnych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: fundusze@gminawysoka.pl Jacek Piszczek – Inspektor ds. zamówień publicznych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: zp@gminawysoka.pl
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Pilskiego OSI

<p>Cel projektu</p>	<p>Celem projektu jest zwiększenie odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych, z rejonu osiedli mieszkaniowych na terenie Gminy Wysoka. Rozbudowywane i zasiedlane osiedla generują zwiększoną ilość ścieków, stąd konieczność rozbudowy istniejącej infrastruktury. Realizacja projektu jest spójna z istniejącą infrastrukturą gminy.</p> <p>Obecnie mieszkańcy terenów objętych projektem w większości korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków.</p> <p>Głównym efektem realizowanych działań będzie wzrost liczby ludności na terenie Pilskiego OSI korzystających z systemu oczyszczania ścieków. Realizacja projektu poprawi stan środowiska przyrodniczego, zwłaszcza stanu chemicznego i ekologicznego wód, w wyniku ograniczania ilości odprowadzanych nieczystości. Wpłynie także pozytywnie na obszary cenne przyrodniczo, w tym Obszary Natura 2000, i na ochronę Morza Bałtyckiego przed zanieczyszczeniami, co jest jednym z kluczowych celów Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego.</p> <p>Realizacja projektu ma również wpływ na wypełnianie zobowiązań prawnych określonych w dorobku UE w zakresie gospodarki wodnej.</p> <p>Projekt zakłada również działania informacyjno-edukacyjne, w celu podniesienia świadomości mieszkańców Gminy Wysoka w zakresie zachowania i ochrony środowiska naturalnego oraz wspierania efektywnego gospodarowania zasobami.</p>
<p>Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań</p>	<p>Przyjęto dwa warianty projektu. Wybór wariantu zależeć będzie od rozstrzygnięć na poziomie krajowym, dotyczących KPOŚK. Wariant I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Mościska Wybudowana zostanie kanalizacja sanitarna wraz z przyłączami dla miejscowości Mościska, następnie w ramach tego zadania wybudowany zostanie kolektor tłoczny, który włączony zostanie do istniejącego kolektora w miejscowości Wysoka Mała (odprowadza ścieki do zbiorczej oczyszczalni ścieków dla całej Gminy w Wysokiej) • Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Jeziorki Kosztowskie

	<p>Wybudowana zostanie kanalizacja sanitarna wraz z przyłączami dla miejscowości Jeziorki Kosztowskie, następnie w ramach tego zadania wybudowany zostanie kolektor tłoczny, który włączony zostanie do istniejącego kolektora w miejscowości Wysoczka (odprowadza ścieki do zbiorczej oczyszczalni ścieków dla całej Gminy w Wysokiej)</p> <p>Wariant II</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Dworcowej w Wysokiej. • Budowa zbiornika retencyjnego przy Oczyszczalni Ścieków w Wysokiej. • Modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę w Młotkowie, gmina Wysoka, jako uzupełnienie ww. zadań.
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p><u>Wariant I</u></p> <p>Wskaźniki produktu – termin osiągnięcia – 2017 r., 2018 r., 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej (km) – 9,15 <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia -2020 r., 2021 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków (RLM) - 545 <p><u>Wariant II</u></p> <p>Wskaźniki produktu – termin osiągnięcia –2018 r., 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej (km) – 0,5 km • Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych (szt.) - 1 <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia -2020 r., 2021 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków (RLM) - 185
Orientacyjny koszt całkowity	1 882 698 zł
Źródła finansowania projektu	<p>15% wkład własny jst – 282 405 zł</p> <p>85% EFRR – 1 600 293 zł</p>

Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	IV kw. 2016 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2016 - 2020 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysoka uchwalone Uchwałą Nr XLVII/291/2010 z dnia 08.09.2010 roku • Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Wysoka uchwalony Uchwałą Nr XIII/58/2015 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 15 października 2015 r.
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	Gmina Wysoka nie posiada opracowanej dokumentacji.
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	Dla zadań gminy Wysoka: opracowanie dokumentacji technicznej i uzyskanie wymaganych prawem pozwoleń.
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Nie rozpoczęto realizacji inwestycji.
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wysoczka, gm. Wysoka – projekt realizowany w ramach ZPORR, wartość 630 000,00 zł, poziom dofinansowania – 85%, środki własne – 15% • Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Młotkowo, Czajcze, gm. Wysoka realizowany ze środków i przez Agencję Nieruchomości Rolnych, wartość inwestycji ok. 1 000 000 zł, poziom dofinansowanie – 100 %. • Modernizacja i remont oczyszczalni ścieków w Wysokiej, projekt realizowany w ramach programu SAPARD, wartość ok. 2 270 000 zł, poziom dofinansowania – ok. 75%, pozostałe – środki własne
Strategia niskoemisyjna (jeżeli)	nie dotyczy

dotyczy)	
----------	--

1.8 Karta projektu: Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Piłskiego OSI

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	4. Środowisko
Cel tematyczny	6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego Działanie 4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
Typ projektu	Adaptacja na cele kulturalne obiektów zabytkowych oraz zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych.
Beneficjent	Gmina Piła i jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, posiadające osobowość prawną Parafia pw. św. Rodziny w Pile
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	jednostki organizacyjne jst
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl Regionalne Centrum Kultury Fabryka Emocji Pl. Staszica 1, 64-920 Piła Dyrektor: Stanisław Dąbek, tel. 67 210 50 04 e-mail: dyrektor@rck.pila.pl Rzymskokatolicka Parafia pw. Świętej Rodziny w Pile ul. Św. Jana Bosko 1, 64 – 920 Piła Adres do korespondencji:

	<p>Święta Rodzina – salezjańska parafia w Pile skr. poczt. 416, 64-920 Piła UP 1 tel. 67 351 67 75, parafia@swietarodzina.pila.pl Proboszcz: ks. Zbigniew Hul SDB</p>
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI.
Cel projektu	<p>Celem projektu jest podniesienie atrakcyjności obiektów kultury na terenie Pilskiego OSI oraz ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprzez interwencje skierowane na inwestycje chroniące ich stan.</p> <p>Tereny Pilskiego OSI są dawnym obszarem przygranicznym, zamieszkałym w przeszłości przez społeczność wielokulturową i wielonarodową. Nieliczne, w związku ze zniszczeniami wojennymi materialne pamiątki przeszłości wymagają ochrony, remontów, renowacji i konserwacji.</p> <p>Obszar Pilskiego OSI stoi przed wyzwaniami, jakimi są konieczność zachowania oraz przywracania właściwego stanu zasobów kulturowych. Inwestycje w tej dziedzinie pozwolą zwiększyć atrakcyjność turystyczną oraz inwestycyjną obszaru. Ponadto zachowane zostanie dziedzictwo kulturowe dla obecnych oraz przyszłych pokoleń. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu liczby odwiedzających w miejscach objętych wsparciem. Ochrona i wsparcie dziedzictwa kulturowego będzie przyczyniać się do tworzenia miejsc pracy, a także wpływać na jakość życia. Efektem pozaekonomicznym realizacji inwestycji będzie wzmocnienie tożsamości mieszkańców regionu.</p> <p>Realizacja projektu umożliwi realizację priorytetów rozwoju kultury: poprawę dostępności do kultury, zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, zwiększenie oferty kulturalnej, umożliwienie nowych form uczestnictwa w kulturze oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu.</p>

	<p>Rozwój turystyki, będący jednym ze skutków realizacji projektu w tym priorytecie inwestycyjnym będzie także bodźcem rozwojowym wzmacniającym przedsiębiorczość i generującym nowe inwestycje, stwarzając możliwości rozwoju gospodarczo-społecznego w wymiarach lokalnym i szerzej, w skali całego województwa. Zgodnie z celem operacyjnym 8.7 Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, miarą konkurencyjności regionu i jego mieszkańców jest nie tylko status ekonomiczny, ale także możliwości i skłonności do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu, takich jak uprawianie sportu, turystyki i rekreacji, udziału w kulturze oraz skłonności do zdrowego stylu życia. Cel ten, według Strategii powinien być realizowany przez odbudowę i utrzymanie materialnego dorobku kultury i dziedzictwa regionu.</p> <p>Projekt zakłada również podjęcie działań informacyjnych i edukacyjnych stanowiących ważny element i uzupełnienie planowanych inwestycji.</p> <p>Objęte projektem działania w Pile obejmują m. in. budynek Regionalnego Centrum Kultury Fabryka Emocji, który w ostatnich latach był przedmiotem działań modernizacyjnych, termomodernizacyjnych i remontowych, stanowiących projekty komplementarne. W ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 zrealizowano projekt cyfryzacji kina Korale mieszczącego się w RCK. Budynek Regionalnego Centrum Kultury z 1930 r., dawny Teatr Miejski, ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków miasta Piły - Zarządzenie Nr 1198 (246) 14 Prezydenta Miasta Piły z dnia 06 października 2014 w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Piła.</p> <p>Drugi element projektu, zabytkowe neobarokowe organy mieszczące się w najstarszym piłskim kościele pw. św. Rodziny wpisane są do rejestru konserwatora zabytków, nr rej. B-963-982 z 13.10.1983, podobnie jak obiekt kościoła św. Rodziny - nr rej.: A-512 z 11.02.1985. Organy są zabytkiem techniki, wymagającym pilnej renowacji i zabezpieczenia.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia trwałych i wymiernych korzyści społeczno-kulturalnych na terenie POSI. Zakłada się ponadlokalne oddziaływanie projektu.</p> <p>W projekcie zakłada się także działania informacyjno-edukacyjne, skierowane do mieszkańców POSI, odwiedzających oraz turystów.</p>
--	--

Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	<p>Zakres planowanych inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remont/renowacja wnętrza budynku Regionalnego Centrum Kultury Fabryka Emocji w Pile, Pl. Staszica 1; • Remont zabytkowych organów w kościele św. Rodziny w Pile, ul. Jana Bosko 1 • Działania informacyjno-edukacyjne <p>Podczas realizacji ww. zadań zastosowane zostaną nowoczesne, energooszczędne rozwiązania.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu - termin osiągnięcia – 2017 r., 2018 r., 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zabytków objętych wsparciem (szt.) - 1 • Liczba instytucji kultury objętych wsparciem (szt.) – 1 • Liczba zrealizowanych imprez kulturalnych (szt.) - 2 <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2019 r., 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (odwiedziny/rok) – 3 000 • Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem (osoby/rok) – 30 000 • Liczba uczestników imprez kulturalnych (osoby) – 6 000
Orientacyjny koszt całkowity	2 117 647 zł
Źródła finansowania projektu	<p>15% wkład własny – 317 647 zł 85% EFRR – 1 800 000 zł</p> <p>w tym: Regionalne Centrum Kultury w Pile 85% EFRR – 1 375 000 zł, 15% wkład własny – 242 647 zł Parafia św. Rodziny w Pile 85% EFRR – 425 000 zł, 15% wkład własny – 75 000 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	IV kw. 2016 r. - 2017 r.

Przewidywany okres realizacji projektu	2017 r. - 2019 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady miasta Piły z dnia 29.11.2009 roku; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku • Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku • Lokalny program rewitalizacji obszarów powojсковych na terenie miasta Piły – Aktualizacja – Uchwała Nr XXXIX/462/09 Rady Miasta Piły z dnia 29 września 2009 r. (ze zm.) • Gminna Ewidencja Zabytków dla Gminy Piła - Zarządzenie Nr 1198 (246) 14 Prezydenta Miasta Piły z dnia 06 października 2014 w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Piła • Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w obszarze projektu, w tym układu komunikacyjnego miasta Piły • Projekt wpisuje się w Cel operacyjny 8.10. Ochrona i utrwalanie dziedzictwa Kulturowego Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	-
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	Do uzyskania: Decyzje o warunkach zabudowy, projekty budowlane, pozwolenia konserwatora zabytków na prace przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków, pozwolenia na budowę.
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Na etapie planowania
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja lokalnej bazy Kulturalnej w Pile – remont i modernizacja Piłskiego Domu Kultury – Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, całkowita wartość projektu 1 100 095,82

	<p>zł, dofinansowanie 676 288,44 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja budynku Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile – wartość projekt u 1 298 190 zł, dofinansowanie środkami NFOŚiGW w wys. 1 003 480 zł • Cyfryzacja kina "Koral" Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile – wartość projektu 412 296 zł, dofinansowanie środkami Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 w kwocie 103 560 zł (40% kosztów kwalifikowalnych) • „Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Pilska strefa aktywności turystycznej”, zrealizowany w latach 2011-2014; wartość projektu 9 128 614,39 zł, dofinansowanie środkami EFRR 4 274 750,96 zł. Projekt zrealizowano w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet VI Turystyka i środowisko kulturowe, Działanie 6.1 Turystyka, Schemat I Infrastruktura turystyczna • „Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności” – projekt w realizacji, wartość projektu 1 870 775,65 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 941 598,60 zł w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet VII Pomoc techniczna, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne <p>Rewitalizacja obszaru powojkowego w Pile przy al. Powstańców Wlkp. – Centrum Strzelectwa Sportowego – WRPO 2007-2013, całkowita wartość projektu 9 934 499,46 zł, dofinansowanie środkami EFRR 2 288 760,38 zł</p>
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	n/d

1.9 Fiszka obszarowa: Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę

<ul style="list-style-type: none"> • Poddziałanie 	Poddziałanie 6.4.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi	
<ul style="list-style-type: none"> • Cel tematyczny/ Priorytet inwestycyjny 	Cel tematyczny	08 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników
	Priorytet inwestycyjny	8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
<ul style="list-style-type: none"> • Cel szczegółowy poddziałania 	Wzrost zatrudnialności osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego 	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu (osoby)	
	Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu (osoby)	
<ul style="list-style-type: none"> • Lista wskaźników produktu 	Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie (osoby)	
	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (szt.) Liczba osób pracujących, którym zapewniono opiekę nad dzieckiem do lat 3 (osoby)	
<ul style="list-style-type: none"> • Typy projektów 	<ol style="list-style-type: none"> 1. tworzenie miejsc opieki nad dzieckiem do 3 roku życia w żłobkach i/lub klubach dziecięcych, (w tym wyposażenie i dostosowanie pomieszczeń, na miejsca opieki nad dzieckiem) i dofinansowanie działalności bieżącej przez 12 miesięcy. 2. wsparcie tworzenia miejsc opieki poprzez dofinansowanie usług opiekunów dziennych i niań i/lub doposażenie lokalu w celu sprawowania opieki przez opiekunów dziennych i nianie, 3. nabycie/podnoszenie wymaganych prawem kompetencji kadr niezbędnych do należytego 	

	<p>pełnienia funkcji opiekuna, wolontariusza, opiekuna dziennego (wyłącznie jak o element projektu wskazanego w pkt. 1 i/lub 2,</p> <p>4. aktywizacja zawodowa osób powracających, bądź wchodzących na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad dzieckiem do lat 3 (wyłącznie jako element projektu wskazanego w pkt. 1 i/lub 2, z wyłączeniem dotacji/pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej, subsydiowanego zatrudnienia oraz wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Typ beneficjenta 	<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej lub oświatowej.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Grupa docelowa 	<p>1. Osoby doświadczające trudności na rynku pracy w związku ze sprawowaną opieką nad dzieckiem do lat 3, w tym:</p> <p>a) osoby bezrobotne lub osoby bierne zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3.</p> <p>b) osoby opiekujące się dziećmi do lat 3, którym w okresie opieki nad dzieckiem kończy się umowa o pracę, osoby zatrudnione na czas określony, pracujące będące w trakcie przerwy związane z urlopem macierzyńskim, rodzicielskim lub wychowawczym.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kategoria(e) regionu(ów) 	<p>Słabo rozwinięty</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Tryb(y) wyboru projektów 	<p>Konkursowy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Limity i ograniczenia w realizacji projektów 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty realizowane są zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. 2. Projektodawca składa nie więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie w ramach konkursu. 3. Projekty są skierowane do osób z obszaru OSI Piła (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze OSI Piła w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze OSI Piła). 4. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa wielkopolskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniając uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu. 5. Zgodnie z zapisami ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, opieką może zostać objęte również dziecko do 4 roku życia. 6. Aktywizacja zawodowa opiekunów dzieci do lat 3 skierowaną jest do osób bezrobotnych lub osób biernych zawodowo pozostających poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3. Wsparcie w ramach aktywizacji zawodowej w przypadku osób będących właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych nieprzekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub osób będących współmałżonkami tych osób, a także osób będących domownikami, podlegających ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych nieprzekraczającej 2 ha przeliczeniowe, które posiadają status osoby bezrobotnej zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jest ukierunkowane na podjęcie zatrudnienia poza rolnictwem i ma na celu przejście z systemu ubezpieczeń społecznych rolników do ogólnego systemu ubezpieczeń społecznych 7. Fakt nabycia kompetencji jest weryfikowany w ramach następujących etapów: [ETAP I – Zakres –zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie lub w Regulaminie konkursu grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie, b) ETAP II –Wzorzec –zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub
--	--

	<p>w Regulaminie konkursu standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych, c) ETAP III –Ocena –przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie, d) ETAP IV –Porównanie –porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie].</p> <p>8.Fakt nabycia kwalifikacji zawodowych jest rozumiany zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego.</p> <p>9.Wsparciem postaci staży realizowane w ramach projektów jest zgodne z zaleceniem Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz. Urz. UE C 88 z 27.03.2014, str. 1) oraz z Polskimi Ramami Jakości Praktyk i Staży oraz spełnia podstawowe wymogi zapewniające wysoki standard stażu. (Staż może być również realizowany w organizacjach pozarządowych i przybiera wówczas formę wolontariatu; Polska Rama Jakości Praktyk i Staży dostępna jest na stronie: http://pszk.pl/polskie-ramy-jakosci-stazy-i-praktyk).</p> <p>10. Projektodawca zapewnia, iż wydatki na zakup odpowiedniej infrastruktury na potrzeby opieki nad dziećmi do lat 3 nie są możliwe w inny sposób (niż z dofinansowania w ramach projektu).</p> <p>11.W projektach dotyczących tworzenia miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 wymagane będzie zachowanie trwałości utworzonego miejsca. W związku z powyższym Projektodawca będzie zobligowany zapewnić trwałość funkcjonowania utworzonych miejsc opieki nad dziećmi, po zakończeniu realizacji projektu przez okres co najmniej 24 miesięcy.</p> <p>12. Projekty z zakresu aktywizacji zawodowej uwzględnią efektywność zatrudnieniową określoną w wytycznych horyzontalnych (typ projektu 4).</p> <p>13. Projektodawca zakłada, iż w przypadku realizacji aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych lub biernych zawodowo pozostających poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki na dzieckiem do lat 3, w tym do osób, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywających na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, zostanie ona poprzedzona opracowaniem indywidualnego planu</p>
--	--

	<p>działania (IPD) lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję oraz obejmować będzie zdobycie doświadczenia zawodowego, w przypadku identyfikacji takiej potrzeby w ramach IPD lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję .</p> <p>14. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną.</p> <p>15. Usługi szkoleniowe są realizowane przez instytucje posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.</p> <p>16. Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług zgodnych z art. 18 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.), jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 584, z późn. zm.) i wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.</p> <p>17. W przypadku realizacji szkoleń lub kursów zawodowych w ramach aktywizacji zawodowej zakończą się one egzaminem i uzyskaniem certyfikatu/dyplomu potwierdzającego nabycie, podwyższenie lub dostosowanie kompetencji i kwalifikacji, niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb osoby, której udzielane jest wsparcie.</p> <p>18. W obszarach wspieranych z EFS w ramach WRPO 2014+ nie będą finansowane kampanie promocyjne – działania upowszechniające będą realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wdrożeniowych.</p> <p>19. Premiowane będą projekty realizowane na terenach wiejskich województwa wielkopolskiego i/lub dla osób zamieszkałych na terenach wiejskich.</p> <p>20. Premiowane będzie tworzenie miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do 3 roku życia w formie żłobku i/lub klubu dziecięcego i/lub zapewnienie opiekuna dziennego.</p> <p>21. Premiowane będą projekty realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego lub w partnerstwie z jednostkami samorządu terytorialnego.</p>
--	---

	<p>22.Premiowane będą projekty zakładające aktywizację zawodową uczestników projektu.</p> <p>23.Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem do instytucji zarządzającej wniosku o dofinansowanie (Art. 65.6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (Rozdział 6 – 6.1 Ramy czasowe kwalifikowalności).</p> <p>24. Szczegółowe informacje nt. kryteriów dostępu i premiujących zawiera Załącznik nr 3 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych WRPO 2014+.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Uproszczone formy rozliczania wydatków/ forma płatności 	<p>Uproszczone formy rozliczania wydatków (zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020):</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty pośrednie – rozliczane stawkami ryczałtowymi; - koszty bezpośrednie – możliwość rozliczania stawkami jednostkowymi/kwotami ryczałtowymi. <p>W przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego nie przekracza wartości określonej w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 stosowanie jednej z ww. form jest obligatoryjne.</p> <p>Forma płatności: Zaliczkowa</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013) 2. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014) 3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych

	z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz.U. 2015 poz. 1073).
<ul style="list-style-type: none"> Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR) 	169 878,05
<ul style="list-style-type: none"> Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu 	85% kosztów kwalifikowanych
<ul style="list-style-type: none"> Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) 	85% kosztów kwalifikowanych
<ul style="list-style-type: none"> Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych 	15% kosztów kwalifikowanych
<ul style="list-style-type: none"> Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy) 	Minimalna wartość projektu 50 000,00 PLN

<ul style="list-style-type: none"> Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Nie dotyczy
---	-------------

1.10 Karta projektu: Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	Infrastruktura dla kapitału ludzkiego
Cel tematyczny	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych
Typ projektu	Projekty wynikające z kompleksowych Programów Rewitalizacji zdegradowanych fizycznie, społecznie i gospodarczo obszarów miast, dzielnic miast oraz terenów wiejskich, terenów powojennych i przemysłowych wymagających odnowy, czy restrukturyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązywania problemów społecznych. Przebudowa lub adaptacja budynków, obiektów na terenach zdegradowanych w celu przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych. Adaptacja, przebudowa przestrzeni użyteczności publicznej na cele edukacyjne, społeczne i gospodarcze, znajdujących się na terenie rewitalizowanym. Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych rewitalizowanego terenu.
Beneficjent	Piła, Trzcianka, Szydłowo i jednostki organizacyjne jst
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile • Regionalne Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile • Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Trzciance • Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. w Trzciance • Trzcianeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Dane kontaktowe beneficjenta	Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła

<p>oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu</p>	<p>Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl Sebastian Dzikowski – Dyrektor Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Tel. 67 21 04 261; email: sdzikowski@um.pila.pl; oswiata@um.pila.pl</p> <p>Regionalne Centrum Kultury Fabryka Emocji w Pile Pl. Staszica 1, 64-920 Piła Stanisław Dąbek – Dyrektor RCK tel. 67 210 50 04; e-mail: dyrektor@rck.pila.pl; sekretariat@rck.pila.pl</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile ul. Kwiatowa 5, 64-920 Piła Wanda Kolińska – Dyrektor MOPS Tel. 67 212 21 31, email: mops@mops.pila.pl</p> <p>Miasto i Gmina Trzcianka, ul. Sikorskiego 7, 64-980 Trzcianka Jakub Świątnicki - Specjalista ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych Tel. 67 352 73 65; email: js@trzcianka.pl</p> <p>Gmina Szydłowo, Jaraczewo 2, 64-930 Szydłowo Magdalena Krawczyk - Inspektor ds. funduszy unijnych i zamówień publicznych Tel. 67-211-55-15, email: fundusze@szydlowo.pl</p>
<p>INFORMACJE O PROJEKCIE</p>	
<p>Tytuł projektu</p>	<p>Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI</p>
<p>Cel projektu</p>	<p>Celem projektu jest rewitalizacja fizyczna, gospodarcza i społeczna obszarów problemowych na terenie miasta Piły, Trzcianki oraz Gminy Szydłowo. Celem szczegółowym projektu jest ograniczenie skali ubóstwa na obszarach rewitalizowanych.</p>

	<p>Piła, Trzcianka i Gmina Szydłowo borykają się od lat z problemami przestrzennymi i społecznymi wynikającymi z degradacji terenów miejskich i wiejskich. Samorządy mają obowiązujące kompleksowe programy rewitalizacji (Piła, Trzcianka) i Plan Odnowy Miejscowości (Gmina Szydłowo), w których wskazano planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Zarówno przez samorządy ww. trzech gmin, jak i inne podmioty działające na ich terenie prowadzone są liczne działania rewitalizacyjne, w tym w sferze społecznej, mające na celu poprawę istniejącej sytuacji. Ograniczone środki finansowe budżetów miast stanowią podstawową przeszkodę pełnej rewitalizacji w obszarach publicznych i niekomercyjnych.</p> <p>Projekt dotyczy rewitalizacji obszarów miejskich w Pile i Trzciance oraz wiejskich na terenie Gminy Szydłowo. Realizacja projektu pozwoli na kontynuację działań rewitalizacyjnych podnoszących jakość życia mieszkańców, aktywizację lokalnej społeczności, wzrost potencjału społeczno-ekonomicznego ponadlokalnych i lokalnych ośrodków rozwoju. Zdegradowanym przestrzennie i społecznie obszarom nadane zostaną nowe funkcje społeczno-gospodarcze, stanowiące bodziec rozwojowy dla tych terenów i ich mieszkańców.</p> <p>Działania obu miast oraz Gminy Szydłowo wpisują się w dokumenty rozwojowe lokalne i ponadlokalne. Realizacja przedsięwzięcia zapewni osiągnięcie efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rewitalizacja obiektów i przestrzeni miejskiej, nadanie nowych funkcji wybranym obszarom i obiektom; • podniesienie atrakcyjności przestrzeni, poprzez budowę nowej infrastruktury społecznej; • rozwiązanie i przeciwdziałanie problemom społecznym, w tym zjawiskom przestępczym i patologicznym, wykluczeniu społecznemu i ekonomicznemu; • budowa tożsamości lokalnej i regionalnej; • efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych, w tym walorów środowiskowych i przyrodniczych dla podniesienia konkurencyjności miast, POSI i regionu. <p><u>Piła</u> Tereny objęte projektem zostały wskazane w <i>Programie rewitalizacji obszarów miejskich dla miasta Piły</i> jako problemowe, wymagające interwencji i rewitalizacji. Przeprowadzona na etapie opracowania programu rewitalizacji zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających</i></p>
--	--

ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013 analiza wykazała, że obszarami problemowymi na terenie miasta Piły są osiedla: Śródmieście i Zamość.

Obszary Śródmieście i Zamość charakteryzuje relatywnie najgorsza sytuacja społeczna i gospodarcza. Dysproporcje w rozwoju obszarów centralnych Piły w stosunku do pozostałych rejonów miasta szczególnie widoczne na przykładzie kryteriów społecznych badanych liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, liczbą osób długotrwale bezrobotnych, czy też liczbą popełnianych przestępstw. Śródmieście i Zamość to także obszary o najwyższych wskaźnikach obciążenia ekonomicznego ludności, tj. relacji liczby osób w wieku produkcyjnym do liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Wartości wskaźnika sumarycznego dla Śródmieścia i Zamościa są dużo wyższe niż dla pozostałych obszarów, co obrazuje natężenie problemów.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne objęte niniejszym projektem zlokalizowane są w obszarach problemowych Śródmieście i Zamość oraz w dolinie rzeki Gwdy, której rejon w programie rewitalizacji został wskazany jako obszar do interwencji publicznej.

Dotyczą obiektów i przestrzeni publicznych; działań inwestycyjnych i społeczno – edukacyjnych. Wskazane zostały w programie rewitalizacji obszarów miejskich.

Trzcianka

Projekt zlokalizowany jest w centrum miasta, w obszarze wymagającym rewitalizacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej.

Szydłowo

Celem projektu w Gminie Szydłowo jest rewitalizacja budynku świetlicy wiejskiej w Róży Wielkiej. Obecny budynek jest w złym stanie technicznym, świetlica nie może pełnić swoich funkcji. Celem projektu jest przywrócenie i nadanie świetlicy nowych funkcji społecznych, edukacyjnych, kulturalnych oraz rekreacyjnych.

Rewitalizacja świetlicy jest niezbędna. Nastąpił upadek tradycyjnych zajęć wykonywanych na wsi oraz pojawiły się nowe problemy społeczne i zagrożenia. Konieczne jest miejsce, integrowałoby miejscową

	<p>społeczność. Świetlica byłaby miejscem, w którym będą podejmowane działania zmierzające do rozwiązywania problemów społecznych oraz organizowania spotkań takich jak np. Koła Gospodyń Wiejskich, zebrań wiejskich oraz zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zabaw, wesel, spotkań ochotniczych straży pożarnych, zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Gminy.</p> <p>Projekt zakłada także aktywne działania informacyjne i edukacyjne skierowane do miejscowej społeczności, ukazujące nowe możliwości nauki, pracy i wypoczynku powstałe na terenach objętych projektem. Pozwolą one w szerszym zakresie osiągnąć założone w projekcie cele w sferze społecznej i przeciwdziałać dysfunkcjom społecznym.</p>
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	<p>Działania ujęte w projekcie wynikają z kompleksowych programów rewitalizacji, zlokalizowane są w wyznaczonych programami obszarach problemowych.</p> <p>Piła</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne dotyczą obiektów i przestrzeni publicznych wskazanych w lokalnym programie rewitalizacji obszarów miejskich.</p> <p>I. Rewitalizacja obiektów - dotyczy budynków istotnych dla historii miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 7, al. Wojska Polskiego 45, dawne Królewskie Katolickie Seminarium Nauczycielskie, obiekt wpisany do rejestru zabytków A-793 – 25.08.1997; • Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 1, ul. Buczka 11, obiekt dawnej Szkoły Powszechnej Ewangelickiej, obiekt ujęty w Gminnej ewidencji zabytków miasta Piły - Zarządzenie Nr 1198 (246) 14 Prezydenta Miasta Piły z dnia 06 października 2014 w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Piła; • Odnowienie elewacji budynku oraz remont dachu w Gimnazjum Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki, ul. Bydgoska 23, budynek dawnej szkoły powszechnej, obiekt ujęty w Gminnej ewidencji zabytków miasta Piły - Zarządzenie Nr 1198 (246) 14 Prezydenta Miasta Piły z dnia 06 października 2014 w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków dla Gminy Piła.

	<p>II. Rewitalizacja przestrzeni - stanowi element szerszego projektu rewitalizacyjnego, nazwanego budową Pilskiej Strefy Aktywności. Obejmuje on północną część wyspy miejskiej, z leżącymi na północ terenami nadrzecznymi rzeki Gwdy, ze starorzeczem – na linii od ul. Dąbrowskiego do ul. Małgorzaty. Obecnie, w dużej części tereny nadrzeczne są miejscem zdegradowanym i niebezpiecznym, są wyłączone funkcjonalnie z przestrzeni miejskiej, wykorzystywane w przeszłości jako wysypisko śmieci a dziś stanowiące źródło miejskich problemów.</p> <p>Zadania inwestycyjne ujęte w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporządkowanie, zagospodarowanie i rewitalizacja publicznych przestrzeni wyspy miejskiej i terenów nadrzecznych, przyrodnicze ścieżki edukacyjne miejsca do realizacji inicjatyw kulturalnych i społeczno-integracyjnych; • budowa ciągów pieszo – rowerowych z niezbędną infrastrukturą, łączących się z miejskim systemem ścieżek rowerowych, w tym budowa mostku pieszo rowerowego komunikującego wyspę z obszarami nadrzecznymi i bulwarami lewobrzeżnymi rzeki Gwdy; • budowa ogólnodostępnej nowoczesnej infrastruktury edukacyjno-rekreacyjnej (m.in. skatepark, siłownie zewnętrzne, pump track, edukacyjno-innowacyjny plac zabaw, boiska, miejsca wypoczynku, rekreacji), z innowacyjnymi elementami; • stworzeniem planowanego zagospodarowania terenu drzewami i krzewami, żywopłotami, które będą istotnym elementem wytyczania szlaków i ścieżek edukacyjnych. Będzie ono kształtować mikroklimat i stwarzać warunki do życia dla zwierząt w przestrzeni zurbanizowanej. Zieleń da również podstawę do interpretacji jej w kategoriach poznawczych związanych z dniem codziennym, specyfiką regionu i jego bioróżnorodności, relacji między światem roślin i zwierząt. Zrealizowane zostaną rozmaite funkcje: dydaktyczne, sanitarno-higieniczne w odniesieniu do człowieka, przyrodniczo-klimatyczne oraz estetyczne; • budowa przystani na rz. Gwdzie - przy Mostach Królewskich oraz na wysokości pętli autobusowej przy ul. Walki Młodych; • udrożnienie północnej części starorzecza, budowa mostu dojazdowego i zagospodarowanie starorzecza z zachowaniem jego walorów przyrodniczych; • budowa energooszczędnego sterowanego i zarządzanego inteligentnie oświetlenia terenu oraz
--	--

	<p>systemu monitoringu miejskiego; elementy OZE.</p> <p>III. Plan działań społecznych jest bardzo ważnym elementem rewitalizacji. W obszarach centralnych Piły zaobserwowano bardzo duże nasycenie problemów społecznych. Ich eliminacja musi być prowadzona poprzez sprawne połączenie odnowy technicznej ze społeczną. Obszar odnawiany jedynie poprzez przedsięwzięcia inwestycyjne nie może zostać funkcjonalnie wyprowadzony z kryzysu.</p> <p>Działania realizowane w obszarach centralnych Piły będą miały charakter systemowy. Wszystkie zadania realizowane w ramach rewitalizacji społecznej będą skoordynowane. Beneficjentami działań podejmowanych w ramach projektu będą grupy najbardziej zagrożone marginalizacją, w tym głównie osoby długotrwale doświadczające bezrobocia i ubóstwa; kobiety, które stanowią większość wśród bezrobotnych; młodzież i dzieci, które stanowią duży odsetek osób objętych pomocą społeczną. Realizacja planu działań społecznych będzie prowadzona w oparciu o zasoby instytucji sfery polityki społecznej, głównie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile. Zaangażowane będą również miejskie instytucje kultury i oświaty. W działania włączone zostaną organizacje pozarządowe.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji obszarów miejskich. Nada nowe funkcje zdegradowanym obszarom, wpłynie na ograniczenie skali problemów społecznych. Poprawi funkcjonalność i bezpieczeństwo ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetykę przestrzeni publicznych. Ograniczy występowanie barier architektonicznych umożliwiając aktywność i integrację społeczną osobom niepełnosprawnym. Polepszy również istotnie stan środowiska przyrodniczego obszaru, pozwalając wykorzystywać jego walory do celów edukacyjnych.</p> <p>Trzcianka Działania zaplanowane do realizacji są zgodne z Planem Rewitalizacji Gminy Trzcianka. Odnowią centrum miasta, nadadzą mu nowe funkcje. Zagospodarowanie obszaru, promocja i wykreowanie nowych postaw społecznych i inicjatyw oraz wzmocnienie tożsamości mieszkańców wpisuje się w cel tematyczny niniejszego projektu.</p>
--	--

	<p>Zadania inwestycyjne ujęte w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa Placu Poczтового, w celu nadania miejscu wartości rekreacyjnych poprzez rewitalizację terenu; • przebudowa układu komunikacyjnego Placu Poczтового , ul. Witosy, Żeromskiego, Konopnickiej, w celu poprawy jakości życia mieszkańców tych terenów, jako element szerszego projektu rewitalizacyjnego; • zagospodarowanie przestrzeni po wylokowaniu dworca PKS, wraz z rewitalizacją terenu i stworzeniem Trzcieńskiego Punktu Informacji Turystycznej; • nowe zagospodarowanie terenu po Mauzoleum i budowa sceny, w celu stworzenia miejsca do realizacji inicjatyw kulturalnych i społeczno-integracyjnych (np. wystaw, pikników integracyjnych, spotkań seniorów, targów, case-study, warsztatów estradowych); • zagospodarowanie terenu targowiska miejskiego i nadanie mu ulepszonych funkcji gospodarczych, wraz ze stworzeniem przestrzeni do realizacji przedsięwzięć gospodarczych (targów gospodarczych, forum wymiany doświadczeń pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami, inicjatyw promujących przedsiębiorczość i lokalny rynek pracy); • modernizacja istniejącej infrastruktury, w celu włączenia ścieżek pieszo-rowerowych w istniejący układ subregionu pilskiego, z uwzględnieniem Planu Rewitalizacji Miasta Piły (w tym stworzenie miejsca wypożyczania rowerów, wraz z parkingiem i miejscem serwisowania pojazdów); • promocja inicjatyw ekologicznych i strategii niskoemisyjnych, poprzez zakup i montaż „Zielonych ładowarek” na rewitalizowanym terenie, a także montaż na obiektach użyteczności publicznej elementów OZE. <p>Działania rewitalizacji społecznej w ramach projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i włączenia lokalnej społeczności w działania rewitalizacyjne; • promocja inicjatyw społecznych, poprzez stworzenie dla Podmiotów Ekonomii Społecznej i Grup Nieformalnych, przestrzeni do promowania inicjatyw oddolnych (np. stworzenie miejsca do realizacji Targów Ekonomii Społecznej, happeningów, wystaw promocyjnych, wspólnych projektów); • wzmocnienie tożsamości mieszkańców zamieszkujących rewitalizowany obszar poprzez organizację na
--	---

	<p>terenie Placu Poczтового cyklicznych imprez kulturalno-społecznych i wpisanie ich do kalendarza imprez miejskich, np. „Wampiriada”.</p> <p>Szydłowo Przedmiotem projektu będzie rewitalizacja 35-letniego budynku świetlicy wiejskiej w Róży Wielkiej. Działania obejmą: naprawę dachu i przemurzenie kominów, wymianę tynków wewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont podłogi drewnianej, wymianę instalacji c.o., elektrycznej, przebudowę pomieszczeń, docieplenie ścian budynku, poprawę estetyki zewnętrznej oraz inne roboty towarzyszące i nieprzewidziane.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu - termin osiągnięcia - 2018 r., 2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha) - 20 • Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (m²) – 100 000 <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2019 r., 2023 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ludność mieszkająca na obszarach objętych rewitalizacją (osoby) – 2 190
Orientacyjny koszt całkowity	<p>31 024 158 zł w tym Piła ok. 17,4 mln zł, Trzcianka ok. 13,3 mln zł, Szydłowo ok. 0,35 mln zł</p>
Źródła finansowania projektu	<p>15% wkład własny jst – 4 653 624 zł 85% EFRR – 26 370 534 zł</p> <p>w tym: Piła 85% EFRR – 14 806 726 zł; 15% wkład własny – 2 612 952 zł Trzcianka 85% EFRR – 11 266 308 zł, 15% wkład własny – 1 988 172 zł Szydłowo 85% EFRR – 297 500 zł, 15% wkład własny – 52 500 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	<p>IV kw. 2016 r. – 2017 r.</p>
Przewidywany okres realizacji projektu	<p>2016 r. – 2022 r.</p>
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	

<p>Dokumenty strategiczne/planistyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady miasta Piły z dnia 29.11.2009 roku; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku • Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku • Lokalny program rewitalizacji obszarów powojkowych na terenie miasta Piły – Aktualizacja – Uchwała Nr XXXIX/462/09 Rady Miasta Piły z dnia 29 września 2009 r. (ze zm.) • Lokalny program rewitalizacji obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – Uchwała Nr XX/267/12 Rady Miasta Piły z dnia 24 kwietnia 2012 roku • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Piły do roku 2020 – Uchwała Nr XX/264/12 Rady Miasta Piły z dnia 24 kwietnia 2012 r. • Strategia Rozwoju Gminy Trzcianka – Uchwała Nr VI/41/15 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Trzcianka na lata 2015-2030 • Uchwała Rady Miejskiej Trzcianki Nr LIV/367/13 z dnia 28.11.2013 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Trzcianki na lata 2013 – 2020” • Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2010-2021, przyjęta Uchwałą nr XLVI/326/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 października 2010 r. • Plan Odnowy Miejscowości Róża Wielka Gmina Szydłowo na lata 2010 – 2017
<p>Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia</p>	<p>Piła:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacje budowlane przystani na rz. Gwdzie; obowiązujące pozwolenia na budowę: Decyzja Nr 1067 Starosty Pilskiego z dnia 05.12.2012 r. i Decyzja Nr 1068 Starosty Pilskiego z dnia 05.12.2012 r. • Koncepcja urbanistyczno-architektoniczna Pilskiej strefy aktywności – II etap (bez mediateki), oprac. styczeń 2015 r. • W opracowaniu dokumentacje budowlano - wykonawcze <p>Trzcianka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W trakcie opracowania „Koncepcja urbanistyczno – architektoniczna zagospodarowania Placu

	<p>Pocztowego wraz z otoczeniem w Trzciance”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wstępne porozumienie z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. w Wałczu w sprawie wylokowania dworca PKS z Placu Pocztowego (uzgodniono wylokowanie, dalsze negocjacje dotyczą wysokości odszkodowania). <p>Szydłowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty projektowe • Kompletna dokumentacja budowlano-wykonawcza
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	Dokumentacje budowlano - wykonawcze dla zadań Piły, Trzcianki i Szydłowa. Program rewitalizacji dla Szydłowa.
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Porozumienie z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej o wylokowaniu budynku dworca w Trzciance • Porozumienie ze stroną rosyjską o nowym zagospodarowaniu Mauzoleum w Trzciance
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji projektu
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • „Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności” – projekt w realizacji, wartość projektu 1 870 775,65 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 941 598,60 zł w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet VII Pomoc techniczna, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne • Przygotowanie dokumentacyjne I i II etapu projektu „Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo - wschodnia” wartość projektu 1 592 188,20 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 966 353,10 zł w ramach WRPO 2007-2013, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne • „Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Pilska strefa aktywności turystycznej”, zrealizowany w latach 2011-2014; wartość projektu 9 128 614,39 zł, dofinansowanie środkami EFRR 4 274 750,96 zł. Projekt zrealizowano w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu

	<p>Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet VI Turystyka i środowisko kulturowe, Działanie 6.1 Turystyka, Schemat I Infrastruktura turystyczna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminach: Czarnków, Lubasz, Drawsko, Miasteczko Krajeńskie, Piła” – PO Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, całkowita wartość projektu dla wszystkich partnerów: 493 000 zł, dotacja 493 000 zł • Przebudowa ul. 14-go Lutego wraz z odcinkiem 11-go Listopada i części Placu Konstytucji 3 Maja, w celu ograniczenia ruchu drogowego w centrum miasta Piły • Przebudowa układu komunikacyjnego ul. Chopina w celu poprawy komunikacji z drogą wojewódzką 178 w Trzciance • Budowa świetlicy wiejskiej w Tarnowie, PO RYBY, Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013, dofinansowanie -167.084.20 zł • Budowa świetlicy wiejskiej w Szydłowie, PO RYBY, Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013, dofinansowanie 801 068,56zł • Remont świetlicy wiejskiej w Skrzatuszu, PROW 2007-2013/313,322,323 Odnowa i rozwój wsi, dofinansowanie 44 685,00zł • Budowa świetlicy wiejskiej w Gądku, PROW 2007-2013/313,322,323 Odnowa i rozwój wsi, dofinansowanie 164 345,00zł • Budowa świetlicy wiejskiej w Nowym Dworze, 2007-2013/413 Odnowa i rozwój wsi, dofinansowanie 156 269,00 zł.
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	Nie dotyczy

1.11 Fiszka obszarowa: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

1. Poddziałanie	Poddziałanie 7.1.2 Aktywna integracja – projekty konkursowe	
2. Cel tematyczny/ Priorytet inwestycyjny	Cel tematyczny	09 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
	Priorytet inwestycyjny	9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
3. Cel szczegółowy poddziałania	Wzrost szans na rynku pracy osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	
4. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby).	
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu (osoby).	
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (osoby).	
5. Lista wskaźników produktu	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (osoby).	
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) (osoby).	
	Liczba zawartych porozumień o współpracy na rzecz realizacji usług aktywnej integracji (szt.).	

<p>6. Typy projektów</p>	<p>1. Projekty z zakresu wsparcia działań, mających na celu integrację i aktywizację społeczno-zawodową osób, rodzin/grup/środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, przez wykorzystanie instrumentów aktywizacji:</p> <p>a) zawodowej – pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy tj. np. wsparcie usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej świadczonych w Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej lub Warsztatach Terapii Zajęciowej^{17,18}, zatrudnienie wspierane, zatrudnienie wspomagane, praktyki, staże, prace społecznie użyteczne, usługi asystencko-doradcze wspierające aktywizację zawodową, w tym: trener pracy, asystent pracy, doradca zawodowy, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością, dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami..</p> <p>b) edukacyjnej – podniesienie poziomu wykształcenia lub jego dostosowania do potrzeb rynku pracy tj. np. sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym dla osób w wieku aktywności zawodowej (wraz ze stypendiami¹⁹), zajęcia w ramach kształcenia ustawicznego oraz kosztów z nimi związanych w celu uzyskania zawodu lub przygotowania zawodowego,²⁰ sfinansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji i umiejętności zawodowych, kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe (wraz ze stypendiami³), organizacja i sfinansowanie usług wspierających aktywizację edukacyjną (np. brokera edukacyjnego oraz kosztów z nimi związanych)</p> <p>c) zdrowotnej – wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających</p>
--------------------------	--

¹⁷ W zakresie nie finansowanym przez PFRON.

¹⁸ Co do zasady nie są tworzone nowe CIS, KIS, ZAZ WTZ. Ewentualną decyzję o dopuszczeniu możliwości tworzenia tych podmiotów w ramach RPO podejmuje IZ RPO po przeprowadzeniu analizy potrzeb regionu w tym zakresie oraz zagwarantowaniu trwałości funkcjonowania nowotworzonych podmiotów. Decyzja o możliwości tworzenia podmiotów zostanie podjęta w oparciu o *Badanie monitoringowe sektora ekonomii społecznej oraz jakości wsparcia i efektów działań w obszarze reintegracji społecznej i zawodowej podmiotów ekonomii społecznej ze wskazaniem rekomendacji dla systemu monitoringu* zleconego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu i zostanie uwzględniona w wezwaniu do złożenia wniosków dla projektów pozakonkursowych oraz w Regulaminie konkursu dla projektów konkursowych.

¹⁹ Stypendia wypłacane na zasadach określonych w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

²⁰ Po konsultacji z Powiatowym Urzędem Pracy, w przypadku osoby zarejestrowanej w PUP jako osoba bezrobotna.

	<p>funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy (<u>tylko w przypadku gdy stanowi jeden z elementów projektu, w powiązaniu z innymi instrumentami aktywizacji i/lub podejmowanym zatrudnieniem</u>), np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansowanie badań profilaktycznych lub specjalistycznych, - skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej, psychospołecznej dla osób lub rodzin, - skierowanie i sfinansowanie programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego w przypadku osób uzależnionych od alkoholu²¹, - skierowanie i sfinansowanie programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających²², - sfinansowanie części kosztów zespołów ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo lub zajęć rehabilitacyjnych zgodnie z potrzebami osób z niepełnosprawnościami, - skierowanie i sfinansowanie programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz wsparcie dla osób dotkniętych przemocą, o których mowa w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie; <p>d) społecznej - przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja i finansowanie usług wspierających osoby z niepełnosprawnościami²³ (m.in. koszty zatrudnienia tłumacza osoby głuchoniemej, przewodnika osoby niewidomej, asystenta osoby niepełnosprawnej), - finansowanie kosztów dostępu do usług bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego (indywidualnego i grupowego) oraz mediacji rodzinnej i interwencji kryzysowej, - organizacja i finansowanie kosztów wolontariatu oraz kosztów zatrudnienia osoby prowadzącej klub wolontariuszy²⁴,
--	--

²¹ W rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

²² W rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

²³ Zgodnie z *Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*.

²⁴ Zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę, - organizacja i finansowanie uczestnictwa w grupach i klubach samopomocowych w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę, - organizacja i finansowanie usług wsparcia i aktywizacji rodzin marginalizowanych (m.in. asystent rodziny, mediator), - koszty zatrudnienia np. asystenta osoby bezdomnej, asystenta osoby opuszczającej zakład karny, - pokrycie kosztów uczestnictwa w placówkach wsparcia dziennego, świetlicach i klubach²⁵, - organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną, w tym kosztów zatrudnienia animatora lokalnego, lidera klubu integracji społecznej, streetworkera), - praca socjalna²⁶ <p>e) działania o charakterze środowiskowym (wyłącznie przy jednoczesnym zastosowaniu instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej lub edukacyjnej) – m.in. koszty spotkań związanych np. z realizacją programów aktywności lokalnej, organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w spotkaniach, w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym; inne działania o charakterze integracyjnym wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o przeciwdziałaniu narkomanii.</p> <p>W przypadku zastosowania instrumentów aktywnej integracji wobec danej osoby, sfinansowaniu mogą podlegać również:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty ubezpieczenia zdrowotnego uczestnika projektu; - koszty ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków uczestników projektu; - koszty opieki nad dzieckiem lub osobą zależną (na czas realizacji zajęć), poniesione przez osobę
--	---

²⁵ Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

²⁶ Działania realizowane przez pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna jest traktowana jako instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym i obowiązkowo stosowana w projektach przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie będą wybierane do dofinansowania.

	<p>będącą uczestnikiem zajęć lub koszty zorganizowania zajęć z dziećmi lub osobami zależnymi osób będących uczestnikami zajęć;</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty pobytu dziecka uczestnika projektu w świetlicach i klubach; - koszty dojazdów²⁷ uczestników projektu oraz osób z ich otoczenia, które korzystają z instrumentów aktywnej integracji a w przypadku osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i umiarkowanym również ich opiekunów lub asystentów, związane z uczestnictwem w kursach, poradnictwie, szkoleniach, konsultacjach i innych zajęciach, związanych z realizacją projektu; - koszty wyżywienia dla uczestników projektu oraz osób z ich otoczenia, które korzystają z instrumentów aktywnej integracji, a w przypadku niepełnosprawnych uczestników ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności także ich opiekunów lub asystentów, podczas zajęć wynikających z zaplanowanej ścieżki reintegracji; - finansowanie badań stwierdzających zdolność do wykonywania pracy, uczestnictwa w szkoleniu lub przygotowaniu zawodowym, odbywania stażu, wykonywania prac użytecznie społecznych oraz stwierdzających szczegółowe predyspozycje wymagane do wykonywania określonych zawodów zgodnie z art. 2 ust 3 i art. 40 ust 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy²⁸;
<p>7. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podmioty ekonomii społecznej, - organizacje pozarządowe, - instytucje rynku pracy, - jednostki organizacyjne jst²⁹ - państwowe jednostki budżetowe

²⁷ W przypadku braku możliwości skorzystania z dojazdu publicznymi środkami komunikacji istnieje możliwość sfinansowania kosztów podróży prywatnym środkiem lokomocji na zasadach przyjętych dla rozliczania podróży służbowych prywatnymi środkami komunikacji. Każdy taki przypadek musi znaleźć potwierdzenie w wywiadzie oraz regulaminie obowiązującym u realizatora/beneficjenta projektu.

²⁸ Nie są finansowane badania, które zgodnie z Kodeksem pracy i aktami prawnymi wydanymi na jego podstawie należą do obowiązków pracodawcy. Badania lekarskie związane ze skierowaniem na szkolenia zawodowe nie są instrumentem aktywnej integracji.

²⁹ W tym również jednostki samorządu terytorialnego (gmina, powiat).

8. Grupa docelowa	<p>- osoby i/lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z definicją³⁰ zawartą w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>, a także osoby w ich otoczeniu³¹;</p> <p>- środowiska lub lokalne społeczności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</p>
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	<p>Słabo rozwinięty</p>
10. Tryb(y) wyboru projektów	<p>konkursowy</p>
11. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>Dodatkowo, ewentualne ograniczenia i limity określone zostaną w regulaminach konkursów.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty realizowane zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>. 2. Wsparcie jest kierowane do osób, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym, w tym do osób oddalonych od rynku pracy i skierowanych do objęcia <i>Programem Aktywizacja i Integracja</i> w oparciu o ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W przypadku osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy do wsparcia w ramach Osi Priorytetowej VII., co do zasady kwalifikują się osoby, które zgodnie z mechanizmem

³⁰ Wsparcia dla osób odbywających karę pozbawienia wolności udziela się wyłącznie w ramach PO WER.

³¹ Wsparcie kierowane jest do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, o ile odbywa się ono wraz ze wsparciem dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz jest niezbędne dla skutecznego wsparcia tych osób.

	<p>profilowania osób bezrobotnych pod kątem stopnia oddalenia od rynku pracy oraz gotowości do podjęcia zatrudnienia³², należą do grupy III – tzw. oddalonych od rynku pracy³³. Beneficjent jest zobowiązany do objęcia wsparciem w co najmniej 60% osób należących do III profilu pomocy, których aktywizacja zawodowa odbywa się we współpracy z właściwym Powiatowym Urzędem Pracy poprzez realizację Indywidualnego Planu Działania.</p> <p>3. Co najmniej 50% uczestników projektu podpisuje i realizuje kontrakt socjalny lub jego odmiany.</p> <p>4. Przedsięwzięcia podejmowane w obszarze ekonomii społecznej są zgodne z <i>Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej</i>³⁴. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest zgodny z założeniami Ogólnoeuropejskich wytycznych dotyczących przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności oraz z kierunkami wskazanymi w <i>Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>.</p> <p>5. Projekt przewiduje wdrożenie instrumentów aktywizacji zawodowej <u>wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej</u>, bez możliwości realizacji powyższych instrumentów przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Usługi aktywnej integracji zawodowej mogą być realizowane w szczególności przez podmioty wskazane w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>. Podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej współpracują z PCPR/MOPR/OPS w zakresie koordynacji aktywizacji społeczno-zawodowej poszczególnych uczestników projektu.</p> <p>6. Beneficjent inny niż PCPR/MOPR/OPS zobowiązuje się do informowania PCPR/MOPR/OPS o realizowanym projekcie i formach wsparcia uzyskanych przez uczestników</p>
--	--

³² Ustawa z dnia 14.03.2014r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014r., poz. 598).

³³ Program Aktywizacja i Integracja w oparciu ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 647, z późn. zm.).

³⁴ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej, MPiPS, Załącznik do uchwały nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. (Monitor Polski 2014 poz. 811 tom 1).

	<ol style="list-style-type: none"> 7. W ramach wydzielonej alokacji finansowej istnieje możliwość realizacji projektu wyłącznie przez podmiot ekonomii społecznej reintegracyjny realizujący usługi reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ). 8. IZ rekomenduje aby jednostki organizacyjne pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wdrażając usługi aktywnej integracji, zlecały realizację określonych zadań projektowych na zasadach dotyczących zlecenia realizacji zadań publicznych, określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. 9. Zalecany okres realizacji projektów to 36 miesięcy. 10. Realizowane projekty są zgodne z programami wojewódzkimi dotyczącymi poszczególnych obszarów (m.in. wsparcie rodziny i piecza zastępcza, wsparcie osób z niepełnosprawnościami, wsparcie osób starszych, wsparcie ofiar przemocy, wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi, wsparcie ekonomii społecznej). 11. Zalecane jest, aby usługi świadczone w ramach projektów realizowane były zgodnie z opracowanymi na poziomie krajowym i regionalnym standardami, dobrymi praktykami i wytycznymi (np. Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności). 12. Projekty zakładają zindywidualizowane i kompleksowe wsparcie zgodne z zaplanowaną ścieżką reintegracji (IPD). 13. Usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS są uznawane za kompleksową usługę aktywnej integracji, obejmującej aktywną integrację społeczną i zawodową. 14. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji 15. Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa wielkopolskiego (w przypadku osób fizycznych - uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa wielkopolskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego w przypadku osób bezdomnych przebywają one na tym obszarze, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa wielkopolskiego). 16. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię,
--	---

	<p>delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa wielkopolskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>17. Tworzenie nowych podmiotów reintegracyjnych, o których mowa w ustawie z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, zwłaszcza CIS, uwzględnia aspekt terytorialnego nasilenia problemów wykluczenia społecznego i ubóstwa³⁵.</p> <p>18. Projekt zakłada wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej na poziomie, który określono jako kryterium dostępu i wskazany zostanie w Regulaminie konkursu, zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>.</p> <p>19. Premiowane będą projekty realizowane przez jednostkę samorządu terytorialnego (jednostkę organizacyjną jst) i/lub w partnerstwie z jst (jednostką organizacyjną jst)³⁶</p> <p>20. Premiowane będą projekty skierowane do osób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; - z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z zaburzeniami psychicznymi. <p>21. Procent udziału wyżej wymienionych osób wskazany zostanie w kryterium premiującym, określonym dla Poddziałania 7.1.2 WRPO 2014+.</p> <p>22. Premiowane będą projekty skierowane w co najmniej 20% do osób lub rodzin spełniających przesłankę ubóstwa, doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej przesłanki, o których mowa w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa</i></p>
--	--

³⁵ Decyzja IZ o możliwości tworzenia nowych podmiotów reintegracyjnych o których mowa w ustawie z 13 czerwca 2013 roku o zatrudnieniu socjalnym zwłaszcza CIS zostanie podjęta w oparciu o *Badanie monitoringowe sektora ekonomii społecznej oraz jakości wsparcia i efektów działań w obszarze reintegracji społecznej i zawodowej podmiotów ekonomii społecznej ze wskazaniem rekomendacji dla systemu monitoringu* zlecone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu i zostanie uwzględniona w Regulaminie konkursu.

³⁶ Premia w postaci dodatkowych punktów.

	<p><i>z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.</i></p> <p>23. Premiowane będą projekty, w których każdy uczestnik projektu, niemający określonego III profilu pomocy i pozostający bez pracy, po ukończeniu udziału w projekcie zarejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy.</p> <p>24. W realizacji projektów preferowane będzie stosowanie klauzul społecznych.</p> <p>25. Premiowane będą projekty, w których grupa docelowa składać się będzie m.in. z osób i/lub rodzin korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), a zakres wsparcia dla tych osób i/lub rodzin nie powieli działań, które dana osoba i/lub rodzina otrzymała lub otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących, o których mowa w PO PŻ. Wsparcie w ramach projektu skierowane jest w pierwszej kolejności do powyższych osób.</p> <p>26. Ze środków EFS nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu³⁷.</p> <p>27. Ze środków EFS nie są finansowane turnusy rehabilitacyjne. Kwota środków przeznaczona na turnus może być uznana za wkład własny do projektu.</p> <p>28. Przewiduje się profilowanie rodzaju wsparcia zgodnie z sytuacją społeczno-gospodarczą wspieranych obszarów (mapy dotyczące profilowania rodzaju wsparcia zostaną zamieszczone w Regulaminie konkursu).</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wiejskie obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów rozwojowych,</i> - <i>Obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych</i> <p>Przewiduje się premiowanie projektów na powyższych obszarach.</p> <p>29. W ramach Działania nie będą finansowane kampanie promocyjne - <i>działania upowszechniające</i> będą realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wdrożeniowych.</p> <p>30. W ramach jednego projektu beneficjent może łączyć dopuszczone w działaniu typy realizowanych operacji.</p>
--	--

³⁷ Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 ze środków EFS nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków (tj. koszt zasiłków nie będzie kwalifikowalny w ramach przedmiotowego dofinansowania). Jednocześnie koszty zasiłków mogą być uznane za wkład własny do projektu. Stypendia szkoleniowe stanowią koszty kwalifikowalne w ramach dofinansowania EFS. Wydatki związane z zasiłkami oraz stypendia szkoleniowe można wliczać w wymagany poziom wkładu własnego, określony w pkt. 24 w SzOOP.

	<p>31. W ramach jednego konkursu dany beneficjent może aplikować o dofinansowanie tylko jednego projektu.</p> <p>32. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem do instytucji zarządzającej wniosku o dofinansowanie.³⁸</p> <p>Szczegółowe informacje nt. kryteriów dostępu i premiujących zawiera Załącznik nr 3 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych WRPO 2014+.</p>
<p>12. Uproszczone formy rozliczania wydatków/ forma płatności</p>	<p>Uproszczone formy rozliczania wydatków (zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty pośrednie – rozliczane stawkami ryczałtowymi; - koszty bezpośrednie – możliwość rozliczania stawkami jednostkowymi/kwotami ryczałtowymi. <p>W przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego nie przekracza wartości określonej w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020</i> stosowanie jednej z ww. form jest obligatoryjne.</p> <p>Forma płatności: Zaliczkowa</p>
<p>13. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013) 2. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014) 3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz.U. 2015 poz. 1073).

³⁸ Art. 65.6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (Rozdział 6 – 6.1 Ramy czasowe kwalifikowalności).

14. Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR)	1 190 518,29
15. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty nie objęte pomocą publiczną – maks. 85% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie ze schematami pomocy publicznej.
16. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95% kosztów kwalifikowanych
17. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% kosztów kwalifikowanych
18. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN/EUR) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu 50 000,00 PLN
19. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN/EUR)	Nie dotyczy

1.12 Fiszka obszarowa: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

1. Poddziałanie	Poddziałanie 7.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne – projekty konkursowe	
2. Cel tematyczny/ Priorytet inwestycyjny	Cel tematyczny	09 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
	Priorytet inwestycyjny	9iv Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
3. Cel szczegółowy podziałania	Wzrost liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystających z usług społecznych.	
4. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu (szt.).	
5. Lista wskaźników produktu	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie (osoby). Liczba JST, w których wdrożono w partnerstwie z partnerami społecznymi system realizacji usług społecznych (szt.).	
6. Typy projektów	1. Projekty poprawiające dostęp do usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym działań na rzecz usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą. Możliwy zakres usług określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ³⁹ .	

³⁹ Wsparcie dla rodziny i pieczy zastępczej odbywa się zgodnie z ww. ustawą. Z EFS nie są finansowane świadczenia wypłacane na podstawie tej ustawy. Świadczenia te mogą stanowić wkład własny do projektu.

	<p>Możliwa jest realizacja działań prewencyjnych mających ograniczyć umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej poprzez usługi wsparcia rodziny oraz działań prowadzących do odejścia od opieki instytucjonalnej, tj. od opieki świadczonej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powyżej 14 dzieci do usług świadczonych w lokalnej społeczności poprzez tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych poniżej 14 dzieci⁴⁰.</p> <p>2. Projekty poprawiające dostęp do usług opiekuńczych i asystenckich. -Uслуги opiekuńcze są świadczone dla osób niesamodzielnych. Wsparcie dla usług opiekuńczych odbywa się poprzez tworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych w formie usług świadczonych w lokalnej społeczności. Tworzone miejsca świadczenia usług opiekuńczych mogą być miejscami:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) stałego lub krótkookresowego pobytu dziennego; b) stałego lub krótkookresowego pobytu całodobowego. <p>Miejsca krótkookresowego pobytu służą przede wszystkim poprawie dostępu do usług opiekuńczych w zastępstwie za opiekunów faktycznych. Aby umożliwić pozostanie osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych w lokalnej społeczności, dopuszcza się finansowanie działań pozwalających tym osobom na w miarę możliwości samodzielne funkcjonowanie, w tym działań zwiększających mobilność, autonomię, bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi lub sprzętu zwiększającego samodzielność osób, usługi dowożenia posiłków, przewóz do miejsca pracy lub ośrodka wsparcia). Tego rodzaju działania realizowane są wyłącznie jako element kompleksowych projektów dotyczących usług asystenckich lub usług opiekuńczych i mogą być finansowane z EFS lub w ramach cross - finansingu. Możliwe jest wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach opiekuńczych np. teleopieki, systemów przywoławczych. Możliwa jest realizacja działań wspierających opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi,</p>
--	--

⁴⁰ Nie są tworzone nowe miejsca w ramach opieki instytucjonalnej, tj. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powyżej 14 osób.

	<p>w szczególności:</p> <p>a) kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi;</p> <p>b) poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych;</p> <p>c) tworzenie miejsc krótkookresowego pobytu w zastępstwie za opiekunów faktycznych w formie pobytu całodobowego lub dziennego,</p> <p>d) sfinansowanie usługi asystenckiej lub usługi opiekuńczej w celu umożliwienia opiekunom faktycznym funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego.</p> <p>- Usługi asystenckie są świadczone dla osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Wsparcie świadczone w ramach usług asystenckich jest wsparciem wysokiej jakości dostosowanym do indywidualnych potrzeb osób wynikających z poszczególnych rodzajów niepełnosprawności oraz zakresu czynności wykonywanych przez asystenta w ramach usługi asystenckiej. Usługi asystenckie mogą być świadczone przez asystentów osób niepełnosprawnych, którzy ukończyli kształcenie w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184, z późn. zm.) lub przez asystentów osobistych posiadających doświadczenie w realizacji usług asystenckich lub odpowiednie przeszkolenie, przy czym istnieje możliwość przeszkolenia asystentów w ramach projektu przed rozpoczęciem świadczenia przez nich usług na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Możliwe jest sfinansowanie usługi asystenckiej w celu umożliwienia jej opiekunom faktycznym funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego.</p> <p>3. Projekty służące dostarczaniu narzędzi rozwoju usług społecznych lokalnym usługodawcom i zwiększenie potencjału lokalnych społeczności do samodzielnego świadczenia usług społecznych i zdrowotnych, z wykorzystaniem narzędzi deinstytucjonalizacji (wyłącznie z typem 1,2).</p>
--	---

7. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> - podmioty ekonomii społecznej, - organizacje pozarządowe, - instytucje rynku pracy, - podmioty utworzone przez jst realizujące zadania publiczne, - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz utworzone przez nie podmioty, - państwowe jednostki budżetowe, - jednostki organizacyjne jst w zakresie poprawy dostępu do usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, osób starszych i z niepełnosprawnościami.
8. Grupa docelowa	<p>- osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym zgodnie z definicją zawartą⁴¹ w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020, w tym dzieci, rodziny z dziećmi, młodzież, osoby starsze i z niepełnosprawnościami oraz osoby w ich otoczeniu⁴²</p>
9. Kategoria(e) regionu(ów)	Słabo rozwinięty
10. Tryb(y) wyboru projektów	Konkursowy
11. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Projekty są realizowane zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 , Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020 oraz Podręcznikiem Zasad Opracowania i Wdrażania Regionalnych Profilaktycznych programów zdrowotnych</p>

⁴¹ Wsparcie dla osób odbywających karę pozbawienia wolności udziela się wyłącznie w ramach PO WER

⁴² Wsparcie kierowane jest do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o ile jest ono niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

	<p>finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Przedsięwzięcia podejmowane w obszarze ekonomii społecznej są zgodne z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej⁴³. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest zgodny z założeniami Ogólnoeuropejskich wytycznych dotyczących przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności, dokumentem Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej w celu przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności – zestaw narzędzi oraz z kierunkami wskazanymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Usługi świadczone w ramach projektów są realizowane zgodnie z opracowanymi na poziomie krajowym i regionalnym standardami, dobrymi praktykami i wytycznymi. 3. Okres realizacji projektu (typ 1,2,3) nie przekracza 36 miesięcy. 4. Projektodawca składa nie więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu (typ 1,2 oraz 3). 5. Wnioskodawcą jest podmiot posiadający co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy ze środowiskiem zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (typ 1,2 oraz 3). 6. Projekt odpowiada na problemy i potrzeby w świadczeniu usług społecznych, zidentyfikowane na obszarze jego realizacji, biorąc pod uwagę trendy demograficzne i poziom dostępności usług społecznych na tym obszarze (typ 1,2 oraz 3). 7. Wsparcie w ramach projektu jest adresowane w pierwszej kolejności do: <ul style="list-style-type: none"> • osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek, o których mowa w rozdziale 3 pkt. 11 Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju
--	---

⁴³ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej, MPiPS, Załącznik do uchwały nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. (Monitor Polski 2014 poz. 811 tom 1)

	<p>Regionalnego na lata 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z zaburzeniami psychicznymi • przypadku realizacji usług opiekuńczych i asystenckich pierwszeństwo ponad wyżej wymienionymi przesłankami mają osoby z niepełnosprawnościami i osoby niesamodzielne, których dochód nie przekracza 150% właściwego kryterium dochodowego⁴⁴ (na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie), o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej typ 1,2,). <p>8. Beneficjent zapewnia trwałość miejsc świadczenia usług społecznych utworzonych w ramach projektu (trwałość w rozumieniu instytucjonalnej gotowości podmiotów do świadczenia usług) po jego zakończeniu co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu, z zastrzeżeniem, że okres ten nie może być krótszy niż 2 lata (typ 1,2,).</p> <p>9. Beneficjent zapewnia, że w przypadku wsparcia dla usług asystenckich/opiekuńczych w ramach projektu procentowo zwiększy się liczba miejsc świadczenia usług asystenckich/opiekuńczych prowadzonych przez danego beneficjenta w stosunku do danych za rok poprzedzający rok rozpoczęcia realizacji projektu (typ 2).</p> <p>10. Beneficjent zapewnia, że wsparcie dla usług opiekuńczych i/lub asystenckich i/lub wsparcie rodzin w postaci pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci w formie placówek wsparcia dziennego i/lub tworzenia mieszkań wspomaganych polegają na tworzeniu miejsc świadczenia ww. usług w formie usług świadczonych w lokalnej społeczności. Miejsca świadczenia ww. form wsparcia mogą być tworzone zarówno w nowych podmiotach jak i w podmiotach istniejących (typ 1,2).</p> <p>11. Projektodawca zapewnia poszerzenie dotychczasowego zakresu działań profilaktycznych</p>
--	---

⁴⁴ Dla pozostałych osób istnieje możliwość częściowej lub całkowitej odpłatności za usługi asystenckie lub opiekuńcze. Zasady odpłatności powinny być uzależnione w szczególności od sytuacji materialnej osób niesamodzielnych i ich opiekunów faktycznych, rodzaju usługi i specyfiki grupy docelowej. Stosowanie odpłatności w projekcie musi być zaplanowane we wniosku o dofinansowanie projektu, przy czym odpłatności te stanowią wkład własny w projekcie.

	<p>oraz ukierunkowanych na pracę z rodziną borykającą się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (typ 1).</p> <p>12. Projektodawca zobowiązuje się do wdrożenia w ramach projektu działań prewencyjnych ograniczających umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej oraz zapewniających opiekę i wychowanie przede wszystkim w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Projektodawca zapewnia, iż projekt w ramach działań prewencyjnych przyczyni się do wzrostu liczby rodzin wspierających na obszarze realizacji projektu (typ 1).</p> <p>13. Projekt zakłada zwiększenie liczby godzin świadczonych usług opiekuńczych i/lub asystenckich, w stosunku do danych za rok poprzedzający rok rozpoczęcia realizacji projektu poprzez świadczenie ich zgodnie z indywidualnymi potrzebami usługobiorcy, w tym w godzinach popołudniowych, wieczornych oraz w weekendy (typ 2).</p> <p>14. Beneficjent zobowiązany jest do osiągnięcia wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej na poziomie 56%, w tym wskaźnika efektywności zatrudnieniowej na poziomie 22%. W odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi minimalny poziom efektywności społeczno - zatrudnieniowej wynosi 46%, w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 12% (typ 2).</p> <p>15. Projekt służący dostarczaniu narzędzi rozwoju usług społecznych lokalnym usługodawcom i zwiększaniu potencjału lokalnych społeczności do samodzielnego świadczenia usług społecznych i zdrowotnych z wykorzystaniem narzędzi deinstytucjonalizacji (3 typ projektów) realizowany jest w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej oraz w powiązaniu z typem projektu nr 1, 2. Beneficjent w partnerstwie z partnerami społecznymi zobowiązany jest do wdrożenia w zidentyfikowanych jednostkach samorządu terytorialnego systemu realizacji usług społecznych (typ 3).</p> <p>16. W przypadku projektów deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, które obejmują restrukturyzację istniejących placówek, w wyniku restrukturyzacji powinna powstać placówka spełniająca standardy przewidziane dla niej do spełnienia do 2021 roku według Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, natomiast pozostałe dzieci powinny zostać umieszczone w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Wnioskodawca zapewnia, że w wyniku realizacji projektu nastąpi rozszerzenie oferty wsparcia, o ile była</p>
--	---

	<p>dotychczas świadczona przez istniejącą placówkę.</p> <ol style="list-style-type: none"> 17. Projekt jest realizowany przez podmiot ekonomii społecznej lub organizację pozarządową lub podmiot, o którym mowa w art. 3. ust 3 pkt. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie lub w partnerstwie z takim podmiotem (<u>stosuje się dla typu projektu nr 1,2,3</u>). 18. Usługi poradnictwa specjalistycznego w tym np. poradnictwo w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz obejmujące wsparcie rodziny naturalnej i zastępczej, opieki nad osobą z niepełnosprawnością, a także terapię rodzinną, będą świadczone jako jeden z elementów szerszego kompleksowego wsparcia. 19. Realizowane projekty są zgodne z programami wojewódzkimi dotyczącymi poszczególnych obszarów (wsparcie osób z niepełnosprawnościami, wsparcie osób starszych, wsparcie ofiar przemocy, wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi, wsparcie ekonomii społecznej). 20. Projekty skierowane są do grup docelowych z obszaru POSI (w przypadku osób fizycznych - uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze POSI w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku osób bezdomnych przebywają one na tym obszarze, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa wielkopolskiego). 21. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa wielkopolskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu. 22. Proces deinstytucjonalizacji będzie prowadzony z uwzględnieniem potrzeb poszczególnych grup docelowych, których dotyczy deinstytucjonalizacja oraz z uwzględnieniem trendów demograficznych. Podejmowane w tym zakresie działania będą uwzględniały zapisy Ogólnoeuropejskich wytycznych dotyczących przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności oraz dokumentu <i>Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej w celu przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności–zestaw narzędzi</i>. Wsparcie dla usług w formach
--	--

	<p>stacjonarnych może być oferowane w sytuacji, gdy objęcie danej grupy osób nie jest możliwe w innej formie ze względu na stan zdrowia lub inne istotne przesłanki (np. nadmiernie wysokich kosztów świadczenia usług w formach zdeinstytucjonalizowanych).</p> <p>23. Dla zapewnienia demarkacji pomiędzy usługami społecznymi a usługami zdrowotnymi, które są przedmiotem odrębnych wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju, przyjęto, że usługi społeczne to usługi realizowane przez beneficjentów niebędących podmiotami leczniczymi. W ramach projektów dotyczących usług społecznych, w szczególności usług opiekuńczych, IZ RPO umożliwia finansowanie usług zdrowotnych, o ile usługi te są niezbędne do zapewnienia kompleksowego wsparcia osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.</p> <p>24. O przynależności danej usługi do usług społecznych lub zdrowotnych decyduje to, kto jest faktycznym wykonawcą danej usługi. Dla rozróżnienia usługi społecznej i zdrowotnej istotne jest, czy podmiot aplikujący o środki unijne prowadzi usługi społeczne (zwłaszcza usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze zgodnie z ustawą o pomocy społecznej czy lecznicze zgodnie z ustawą o działalności leczniczej). Podmioty prowadzące usługi społeczne (np. domy pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej, mieszkania wspomagane) będą realizowały projekty w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych będących w kompetencji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Z kolei podmioty lecznicze będą uprawnione do realizacji projektów w zakresie deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych, nadzorowanych przez Ministerstwo Zdrowia. Elementem uzupełniającym projektu realizowanego przez podmiot realizujący usługi społeczne może być usługa zdrowotna i na odwrót, niemniej zarówno potrzeba sfinansowania, jak i zakres usługi uzupełniającej muszą być bezsprzecznie związane z realizacją celu projektu czyli tzw. usługi przewodniej.</p> <p>25. Premiowane będą projekty zakładające tworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych w formie usług świadczonych w lokalnej społeczności na terenie gminy/gmin, w których nie świadczone dotychczas usług opiekuńczych (stosuje się dla typu projektu nr 2).</p> <p>26. Premiowane będą projekty zakładające zwiększenie dostępności i przystępności cenowej dziennych domów pomocy oraz zapewnienie różnorodności form angażujących ich uczestników w działalność społeczną i kulturalną na terenie gminy/gmin województwa</p>
--	--

	<p>wielkopolskiego, gdzie nie funkcjonują dzienne domy pomocy (stosuje się dla typu projektu nr 2).</p> <p>27. Premiowane będą projekty zakładające wsparcie opiekunów faktycznych poprzez uruchomienie tzw. centrum wsparcia opiekunów, oferujących co najmniej: miejsca krótkookresowego pobytu dziennego lub całodobowego dla osób niesamodzielnych; wsparcie dla opiekunów faktycznych (kształcenie, wymiana doświadczeń, poradnictwo); zwiększenie dostępu do informacji; dostęp do sprzętu rehabilitacyjnego/pielęgnacyjnego (stosuje się dla typu projektu nr 2).</p> <p>28. Premiowane będą projekty w których Projektodawca zapewnia wsparcie w postaci asystentury rodzinnej na obszarze gminy/gmin, na terenie których istnieje największe zapotrzebowanie na asystentów rodziny. Przez gminę o największym zapotrzebowaniu na usługi asystenta rodziny należy rozumieć gminę, na terenie której współczynnik niedoboru etatów asystenta rodziny jest największy (stosuje się dla typu projektu nr 1).</p> <p>29. Premiowane będą projekty zakładające szkolenie (szkolenie powinno być przeprowadzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej) i kwalifikowanie kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym prowadzących rodzinne domy dziecka (stosuje się dla typu projektu nr 1).</p> <p>30. W realizacji projektów preferowane będzie stosowanie klauzul społecznych.</p> <p>31. Ze środków EFS nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu.⁴⁵</p> <p>32. W ramach Działania nie będą finansowane kampanie promocyjne - działania upowszechniające będą realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wdrożeniowych.</p> <p>33. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane</p>
--	--

⁴⁵ Wydatki na bierne formy przeciwdziałania bezrobociu obejmują zasiłki dla bezrobotnych wraz ze składkami ZUS od tych zasiłków, wydatki na zasiłki i świadczenia przedemerytalne oraz świadczenia dla rolników. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 ze środków EFS nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków (tj. koszt zasiłków nie będzie kwalifikowalny w ramach przedmiotowego dofinansowania), wydatki związane z zasiłkami można uwzględnić wyłącznie w ramach wkładu własnego. Stypendia szkoleniowe stanowią natomiast koszty kwalifikowalne zarówno w ramach dofinansowania EFS jak również mogą stanowić element wkładu własnego do projektu.

	<p>przed złożeniem do instytucji zarządzającej wniosku o dofinansowanie.⁴⁶</p> <p>34. Szczegółowe informacje nt. kryteriów dostępu i premiujących zawiera Załącznik nr 3 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych WRPO 2014+.</p>
<p>12. Uproszczone formy rozliczania wydatków/ forma płatności</p>	<p>Uproszczone formy rozliczania wydatków (zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty pośrednie – rozliczane stawkami ryczałtowymi; - koszty bezpośrednie – możliwość rozliczania stawkami jednostkowymi/kwotami ryczałtowymi. <p>W przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego nie przekracza wartości określonej w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 stosowanie jednej z ww. form jest obligatoryjne.</p> <p>Forma płatności: zaliczkowa</p>

⁴⁶ Art. 65.6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020 (Rozdział 6–6.1 Ramy czasowe kwalifikowalności).

<p>13.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>1. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013)</p> <p>2. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)</p> <p>3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz.U. 2015 poz. 1073).</p>
<p>14.Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR)</p>	<p>1 052 439,76</p>
<p>15.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną – maks. 85% kosztów kwalifikowanych. Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie ze schematami pomocy publicznej.</p>
<p>16.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>95% kosztów kwalifikowalnych w przypadku projektów oferujących świadczenie spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych (m.in. pomocy społecznej, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, opiekuńczych i zdrowotnych) w celu zwiększenia ich dostępności</p> <p>90% kosztów kwalifikowalnych w przypadku projektów zakładających wspieranie usług opieki nad osobami zależnymi (z wyłączeniem wsparcia przewidzianego w innych PI w zakresie opieki żłobkowej i przedszkolnej) oraz poprawa dostępu do usług opiekuńczych w wymiarze jakościowym i ilościowym – m.in. tworzenie miejsc opieki</p>

<p>17.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>5% kosztów kwalifikowalnych w przypadku projektów oferujących świadczenie spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych (m.in. pomocy społecznej, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, opiekuńczych i zdrowotnych) w celu zwiększenia ich dostępności 10% kosztów kwalifikowalnych w przypadku projektów zakładających wspieranie usług opieki nad osobami zależnymi (z wyłączeniem wsparcia przewidzianego w innych PI w zakresie opieki żłobkowej i przedszkolnej) oraz poprawa dostępu do usług opiekuńczych w wymiarze jakościowym i ilościowym – m.in. tworzenie miejsc opieki</p>
<p>18.Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Minimalna wartość projektu 50 000,00 PLN</p>
<p>19.Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>Nie dotyczy</p>

1.13 Karta projektu: Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura przedszkolna)

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	9. Infrastruktura dla Kapitału Ludzkiego
Cel tematyczny	10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej Działanie 9.3. Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Typ projektu	Inwestycje w infrastrukturę wychowania przedszkolnego
Beneficjent	Gminy: Kaczory, Krajenka i ich jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Kaczory, ul. Dworcowa 22, 64-810 Kaczory Aleksandra Oleszczyk – Inspektor ds. inwestycji i zamówień publicznych Tel. 67 284 33 71 w. 18, email: inwestycje@kaczory.com.pl Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl
INFORMACJE O PROJEKCIE	

Tytuł projektu	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura przedszkolna)
Cel projektu	<p>Podstawowym celem jest zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej oraz zapewnienie odpowiednich warunków do sprawowania opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym. Projekt realizowany będzie w powiązaniu z odpowiadającymi zakresem/przedmiotem projektu działaniami realizowanymi z EFS w ramach projektu „Podniesienie wiedzy i kompetencji dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji na terenie Pilskiego OSI” - Działanie 8.1. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej.</p> <p>Stan infrastruktury edukacyjnej, zwłaszcza poza obszarami wielkich miast jest niezadawalający. Realizacja projektu ma na celu poprawę warunków kształcenia oraz rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży z terenu pilskiego obszaru funkcjonalnego, wpłynie pozytywnie na ograniczanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>W rezultacie podejmowanych działań powstanie infrastruktura przedszkolna o wyższej jakości i dostępności. Ograniczone zostanie wykluczenie społeczne i ubóstwo, przyczyniając się do polepszenia jakości kapitału ludzkiego w gminach Pilskiego OSI. W przyszłości stanie się to jednym z czynników wzrostu gospodarczego i społecznego.</p> <p>Wszyscy beneficjenci przewidują działania informacyjno – edukacyjne, stanowiące element i uzupełnienie planowanych inwestycji. Celem ww. działań jest podniesienie świadomości użytkowników z zakresu korzyści wynikających z edukacji na każdym szczeblu oraz popularyzacja aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców POSI.</p>
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w gminach biorących udział w projekcie w zakresie wychowania przedszkolnego obejmą adaptację, modernizację, przebudowę, rozbudowę oraz wyposażenie i doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne służące realizacji zadań dydaktycznych, w tym elementy wyposażenia przestrzeni przy obiektach (edukacyjne place zabaw).

Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźnik produktu - termin osiągnięcia - 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej (szt.). - 4 • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (osoby) - 320 <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej (osoby) - 320
Orientacyjny koszt całkowity	1 700 000 zł w tym Kaczory 1 500 000 zł, Krajenka 200 000 zł
Źródła finansowania projektu	<p>15% środki własne jst – 255 000 zł 85% EFRR – 1 445 000 zł</p> <p>w tym: Kaczory 85% EFRR – 1 275 000 zł, 15% wkład własny – 225 000 zł Krajenka 85% EFRR – 170 000 zł, 15% wkład własny – 30 000 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2016 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2016 r.- 2018 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2001-2017 - Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajence z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.) • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory – Uchwała Nr XXIII(133)2005 Rady Gminy Kaczory z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory na lata 2005-2013.
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	Do opracowania

Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Kompleksowe plany gmin wykorzystania powstałej infrastruktury i jej powiązania z działaniami z EFS z działania 8.1 WRPO 2014+ • Dokumentacje budowlane i wykonawcze, z uzyskaniem pozwoleń na budowę
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	W fazie koncepcji, plan działania
Projekty powiązane/komplementarne	-
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	n/d

1.14 Karta projektu: Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej)

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	9. Infrastruktura dla Kapitału Ludzkiego
Cel tematyczny	10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej Działanie 9.3. Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Typ projektu	Inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną szkół i placówek systemu oświaty kształcenia ogólnego, w tym laboratoria do matematyki, nauk przyrodniczych i edukacji języków obcych
Beneficjent	Gminy: Kaczory, Wysoka, Krajenka, Ujście i ich jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Kaczory, ul. Dworcowa 22, 64-810 Kaczory Aleksandra Oleszczyk – Inspektor ds. inwestycji i zamówień publicznych Tel. 67 284 33 71 w. 18, email: inwestycje@kaczory.com.pl Miasto i Gmina Wysoka, Pl. Powstańców Wielkopolskich 20/21, 89-320 Wysoka Monika Czemko-Kowalska – Inspektor ds. funduszy unijnych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: fundusze@gminawysoka.pl Jacek Piszczek – Inspektor ds. zamówień publicznych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: zp@gminawysoka.pl

	<p>Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl</p> <p>Gmina Ujście, Pl. Wiosny Ludów 2, 64-850 Ujście Justyna Mikołajewska - Podinspektor ds. pozyskiwania funduszy pomocowych Tel. 67 284 00 03 w. 34; email: justyna@ujscie.pl Rafał Wiśniewski - Podinspektor ds. budownictwa i inwestycji Tel. 67 284 00 03 w. 38; email: budownictwo@ujscie.pl</p>
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej)
Cel projektu	<p>Podstawowym celem jest poprawa warunków kształcenia ogólnego w gminach Pilskiego OSI. Projekt realizowany będzie w powiązaniu z odpowiadającymi zakresem/przedmiotem projektu działaniami realizowanymi z EFS w ramach projektu „Podniesienie wiedzy i kompetencji dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji na terenie Pilskiego OSI” - Działanie 8.1. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej.</p> <p>Realizacja projektu stworzy lepsze warunki do prowadzenia zajęć, w tym z zakresu przedmiotów ścisłych. Inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną szkół i placówek systemu oświaty kształcenia ogólnego, w tym laboratoria do matematyki, nauk przyrodniczych i edukacji języków obcych. Przyczyni się także do poprawy/stworzenia warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży.</p> <p>Stan infrastruktury edukacyjnej, zwłaszcza poza obszarami wielkich miast jest niezadawalający. Realizacja projektu ma na celu także poprawę warunków kształcenia oraz rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży z terenu pilskiego obszaru funkcjonalnego, wpłynie pozytywnie na ograniczanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, spowoduje poprawę warunków rozwoju dla wszystkich</p>

	<p>uczniów. Projekt ma także na celu wyrównanie szans w dostępie do wysokiej jakości edukacji dla uczniów z terenów wiejskich.</p> <p>Powstała baza sportowa ułatwi aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, uprawianie różnorodnych dyscyplin sportu. Umożliwi promocję aktywnego stylu życia, z czego wynikają również niewspółmierne korzyści społeczne m.in. ograniczenie zjawisk patologicznych, propagowanie pozytywnych postaw młodzieży i wzorców współżycia społecznego.</p> <p>W rezultacie podejmowanych działań powstanie infrastruktura edukacyjna o wyższej jakości i dostępności. Zostaną stworzone warunki do popularyzacji nauki i innowacji wśród dzieci i młodzieży, oraz promocja zdrowego stylu życia poprzez sport. Ograniczone zostanie wykluczenie społeczne i ubóstwo, przyczyniając się do polepszenia jakości kapitału ludzkiego w gminach Pilskiego OSi. W przyszłości stanie się to jednym z czynników wzrostu gospodarczego i społecznego.</p> <p>Wszyscy beneficjenci przewidują podjęcie działań informacyjno – edukacyjnych, stanowiących element i uzupełnienie planowanych inwestycji. Celem ww. działań jest podniesienie świadomości użytkowników z zakresu korzyści wynikających z edukacji na każdym szczeblu oraz popularyzacja aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców POSI.</p>
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	<p>Inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną szkół i placówek systemu oświaty kształcenia ogólnego, w tym laboratoria do matematyki, nauk przyrodniczych i edukacji języków obcych, poprzez przebudowę, rozbudowę, adaptację, modernizację oraz wyposażenie (sprzęt i pomoce dydaktyczne służące realizacji zadań dydaktycznych) istniejących obiektów.</p> <p>Inwestycje w infrastrukturę jednostek oświaty służących popularyzacji nauki i innowacji obejmie projekty promujące naukę i innowacje wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych.</p> <p>Inwestycje w infrastrukturę sportową szkół i placówek systemu oświaty.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźnik produktu - termin osiągnięcia - 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej (szt.) - 6 • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury

	<p>edukacyjnej (osoby) – 2 150</p> <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej (osoby) – 2 150
Orientacyjny koszt całkowity	<p>5 045 882 zł</p> <p>W tym Kaczory 592 941 zł, Wysoka 1 152 941 zł, Krajenka 600 000 zł, Ujście 2 700 000 zł.</p>
Źródła finansowania projektu	<p>15% środki własne jst – 756 882 zł</p> <p>85% EFRR – 4 289 000 zł</p> <p>W tym:</p> <p>Kaczory 85% EFRR – 504 000zł, 15% wkład własny – 88 941 zł</p> <p>Wysoka 85% EFRR – 980 000 zł, 15% wkład własny – 172 941 zł</p> <p>Krajenka 85% EFRR – 510 000 zł, 15% wkład własny – 90 000 zł</p> <p>Ujście 85% EFRR – 2 295 000 zł, 15% wkład własny – 405 000 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	III kw. 2016 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2016 r. - 2018 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wysoka uchwalone Uchwałą Nr XLVII/291/2010 z dnia 8.09.2010 roku • Strategia Rozwoju Gminy Ujście na lata 2015-2024 - Uchwała Nr III/18/2015 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 17 marca 2015 r. • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2001-2017 - Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajenke z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.) • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory – Uchwała Nr XXIII(133)2005 Rady Gminy Kaczory z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory na lata 2005-

	2013.
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	Do opracowania
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Kompleksowe plany gmin wykorzystania powstałej infrastruktury i jej powiązania z działaniami z EFS z działania 8.1 WRPO 2014+ • Dokumentacje budowlane i wykonawcze, z uzyskaniem pozwoleń na budowę
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	W fazie koncepcji, plan działania
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa pełnowymiarowej hali widowiskowo-sportowej w miejscowości Wysoka - wartość projektu 4 347 365,00 zł, w tym 1 195 000,00 zł budżet państwa, 500 000,00 zł budżet Samorządu Powiatu Piłskiego, pozostałe – środki własne • Nauka szansą dla uczniów gminy Wysoka. Projekt zrealizowany w ramach POKL 2007-2013. Wartość projektu: 147 569,00 zł. Projekt w 100% finansowany z EFS. • Wzrost jakości edukacji przedszkolnej w gminie Wysoka. Projekt zrealizowany w ramach POKL 2007-2013. Wartość projektu: 808 866,16 zł. Projekt w 100% finansowany z EFS. • Strategii Rozwoju Gminy Ujście na lata 2015-2024 - Uchwała Nr III/18/2015 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 17 marca 2015 r. • Rewitalizacja Starego Rynku w Ujściu – realizacja w latach 2008-2009 ze środków własnych gminy, koszt całkowity inwestycji - 1 948 042,69 zł • Aktywizacja Wielkiej Pętli Wielkopolski – etap I budowa przystani wodnych na rzece Noteć – budowa przystani rzecznej i promenady w Ujściu – realizacja w 2011 roku, koszt całkowity inwestycji - 655 756,73 zł (w tym dofinansowanie z WRPO – 415 863,32 zł) • „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Ujście” – WRPO 2007-

	2013 <ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja Starego Rynku w Ujściu – realizacja w latach 2008-2009 ze środków własnych gminy, koszt całkowity inwestycji - 1 948 042,69 zł
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	n/d

1.15 Fiszka obszarowa: Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (edukacja przedszkolna)

1. Poddziałanie	Poddziałanie 8.1.1 Edukacja przedszkolna	
2. Cel tematyczny/ inwestycyjny Priorytet	Cel tematyczny	10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie
	Priorytet inwestycyjny	10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
3. Cel szczegółowy poddziałania	1) Wzrost liczby miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3 i 4 lata 2) Podniesienie wiedzy i/lub kompetencji dzieci uczestniczących w edukacji przedszkolnej, w tym o specjalnych potrzebach 3) Podniesienie wiedzy i/lub kompetencji nauczycieli/pedagogów systemu oświaty	
4. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu (osoby)	
5. Lista wskaźników produktu	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej (osoby) Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie (szt.) Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie (osoby)	

<p>6. Typy projektów</p>	<p>Projekty zwiększające dostępność do dobrej jakości edukacji przedszkolnej⁴⁷(w tym dla dzieci z niepełnosprawnościami):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w istniejącej bazie oświatowej, innych budynkach gminnych, nowej bazie lokalowej⁴⁸, polegające na utworzeniu miejsca wychowania przedszkolnego (w tym dostosowanie pomieszczeń na miejsca wychowania przedszkolnego) i dofinansowaniu działalności bieżącej przez 12 miesięcy, 2. rozszerzanie oferty placówek przedszkolnych o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci, tj. realizowane w celu wyrównywania stwierdzonych deficytów (np. zajęcia z logopedą, psychologiem, pedagogiem i terapeutą), a także w celu podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej, w tym szkolenia / warsztaty dla rodziców/opiekunów dzieci (wyłącznie jako element projektu wskazanego w pkt. 1), 3. wsparcie, w ramach kursów, studiów podyplomowych, podwyższenia kwalifikacji nauczycieli wychowania przedszkolnego w zakresie wykonywanej pracy (wyłącznie jako element projektu wskazanego w pkt.1)
--------------------------	---

⁴⁷ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2004, nr 256, poz. 2572 ze zm.), rozporządzenie MEN z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu działania (Dz. U.2010, nr 1080 ze zm.)

⁴⁸ Inwestycje infrastrukturalne, definiowane zgodnie z pkt 3 w rozdziale 8.7 Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 są finansowane ze środków EFRR, w ramach PI 10(a) albo ze środków EFS w ramach cross-financingu, o którym mowa w rozdziale 6.8 i 8.7 ww. Wytycznych. Wydatki na inwestycje, o których mowa powyżej, są ponoszone gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) organ prowadzący nie dysponuje infrastrukturą, która bezpośrednio bądź po adaptacji byłaby możliwa do wykorzystania na potrzeby edukacji przedszkolnej;
- b) potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym (w perspektywie kolejnych 3 lat);
- c) infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania, o której mowa w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.*;
- d) są realizowane w ramach projektów zintegrowanych, o których mowa w art. 32 Ustawy, z działaniami EFS (dotyczy projektów finansowanych ze środków EFS w ramach PI 10 (i) oraz EFRR w ramach PI 10(a)). Podpunkt nie ma zastosowania dla projektów finansowanych wyłącznie z EFS z wykorzystaniem cross-financingu

7. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej lub oświatowej
8. Grupa docelowa	<ul style="list-style-type: none"> - Dzieci w wieku przedszkolnym (3 i 4 lat)⁴⁹ oraz ich rodzice/opiekunowie, - Nauczyciele i pracownicy przedszkoli⁵⁰, - Przedszkola oraz inne formy wychowania przedszkolnego (w tym specjalne, integracyjne) i ich organy prowadzące.
9. Kategoria(e) regionu(ów)	Słabo rozwinięty
10. Tryb(y) wyboru projektów	Konkursowy
11. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty realizowane w ramach przedmiotowego Działania są zgodne z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i>. 2. Okres realizacji projektu nie przekracza 18 miesięcy, a dofinansowanie działalności bieżącej w ramach projektu nie przekracza 12 miesięcy. 3. Wymagane będzie zachowanie trwałości utworzonego miejsca wychowania przedszkolnego. Projektodawca będzie zobligowany zapewnić trwałość funkcjonowania utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego, po zakończeniu realizacji projektu przez okres co najmniej 2 lat. 4. Wymagane będzie od Projektodawcy przeprowadzenie analizy w zakresie zapotrzebowania na nowe miejsca wychowania przedszkolnego (na obszarze planowanym do objęcia wsparciem). 5. W kryteriach wyboru projektów dodatkowo punktowane będzie utworzenie miejsca wychowania

⁴⁹ Zgodnie z Ustawą z o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. 2004, nr 256, poz. 2572 ze zm.), w uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość objęcia wsparciem również 2,5-latków

⁵⁰ W tym również nauczyciele i pracownicy zatrudnieni w innych formach wychowania przedszkolnego, w tym ośrodkach specjalnych, integracyjnych

	<p>przedszkolnego w gminie, która nie otrzymała dofinansowania w ramach Poddziałania 9.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.</p> <p>6. W kryteriach wyboru projektów dodatkowo punktowane będzie utworzenie miejsca wychowania przedszkolnego w gminie o poziomie upowszechnienia przedszkolnego poniżej średniej dla województwa wielkopolskiego.</p> <p>7. W kryteriach wyboru projektów dodatkowo punktowane będą projekty realizowane na terenach wiejskich województwa wielkopolskiego.</p> <p>8. W kryteriach wyboru projektów dodatkowo punktowane będą projekty obejmujące dzieci z niepełnosprawnościami.</p> <p>9. W kryteriach wyboru projektów dodatkowo punktowane będą projekty, w których Projektodawcą lub Partnerem jest/są gmina/gminy, której /których dotyczy projekt.</p> <p>10. W przypadku realizacji jako element projektu, typu wsparcia nr 3, fakt nabycia kompetencji jest weryfikowany w ramach następujących etapów: [ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie, b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych, c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie, d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie].</p> <p>11. Nie będą finansowane kampanie promocyjne – działania upowszechniające będą realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wdrożeniowych.</p> <p>12. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie¹⁸⁹.</p> <p>13. Szczegółowe informacje nt. kryteriów dostępu i premiujących zawiera Załącznik nr 3 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych WRPO 2014+.</p>
12.Uproszczone formy rozliczania	Uproszczone formy rozliczania wydatków (zgodnie z Wytycznymi

wydatków/ forma płatności	<p>w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020):</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty pośrednie – rozliczane stawkami ryczałtowymi; - koszty bezpośrednie – możliwość rozliczania stawkami jednostkowymi/ kwotami ryczałtowymi. <p>W przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego nie przekracza wartości określonej w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 stosowanie jednej z ww. form jest obligatoryjne.</p> <p>Forma płatności: Zaliczkowa</p>
13. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>1. Pomoc de minimis zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013)</p> <p>2. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014).</p>
14. Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR)	93 616,83
15. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85% kosztów kwalifikowanych

<p>16.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>85% kosztów kwalifikowanych</p>
<p>17.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>15% kosztów kwalifikowanych</p>
<p>18.Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Minimalna wartość projektu 50 000,00 PLN</p>
<p>19.Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>Nie dotyczy</p>

1.16 Fiszka obszarowa: Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (kształcenie ogólne)

1. Poddziałanie	8.1.2. Kształcenie ogólne - projekty konkursowe	
2. Cel tematyczny/ inwestycyjny	Cel tematyczny	10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie
	Priorytet inwestycyjny	10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
3. Cel szczegółowy podziałania	1. Podniesienie wiedzy i/lub kompetencji dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji, w tym o specjalnych potrzebach 2. Podniesienie wiedzy i/lub kompetencji nauczycieli/pedagogów systemu oświaty	
4. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu (osoby) Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami, którzy podnieśli kompetencje po opuszczeniu programu – specyficzny (osoby) Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu (osoby) Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych (szt.)	

5. Lista wskaźników produktu	<p>Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie (osoby)</p> <p>Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie – specyficzny (osoby)</p> <p>Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie (osoby)</p> <p>Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie (szt.)</p>
6. Typy projektów	<p>1. Działania zmierzające do poprawy warunków dydaktycznych dla uczniów w szkołach i placówkach systemu oświaty (w tym specjalnych⁵¹) poprzez m. in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doposażenie pracowni przedmiotowych szkół lub placówek systemu oświaty dla dzieci i młodzieży (w tym specjalnych działających samodzielnie i funkcjonujących w placówkach) w sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń i eksperymentów w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematycznych (występuje wyłącznie jako jeden z elementów projektu). <p>2. Wsparcie uczniów w rozwijaniu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy (matematyczno-przyrodniczych, ICT, języków obcych) oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej) poprzez m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizację projektów edukacyjnych⁵², - realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu

⁵¹Wskazane w art. 2 pkt 3 i 5 ustawy o systemie oświaty.

⁵² Projekt edukacyjny – indywidualne lub zespołowe, planowe działanie uczniów, mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod. Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania:

- a) wybranie tematu projektu edukacyjnego;
- b) określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;
- c) wykonanie zaplanowanych działań;
- d) przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego

	<p>edukacyjnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja realizację różnych form rozwijających uzdolnienia, - organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów. <p>3. Wsparcie indywidualnego podejścia do ucznia, w tym wsparcie rozwoju uczniów zdolnych (w tym pochodzących z rodzin najuboższych) oraz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami) np.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, b) zajęcia specjalistyczne, prowadzone w celu stymulowania rozwoju poznawczego i zmniejszenia trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności szkolnych przez uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów młodszych, w tym: zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym, c) wyposażenie szkół i placówek systemu oświaty (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych) w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością, d) pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych (szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych), w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych lub języków obcych, których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym. <p>4. Wsparcie nauczycieli m.in: w ramach studiów podyplomowych, sieci współpracy i samokształcenia oraz programów wspomagania dotyczących podwyższenia kompetencji/kwalifikacji w zakresie prowadzenia zajęć z przyrody, biologii, matematyki, chemii, geografii, fizyki, języków obcych oraz wykonywanej pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i uczniami zdolnymi (występuje wyłącznie jako jeden z elementów projektu),</p> <p>5. Doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów (występuje wyłącznie jako element projektu wskazanego w pkt. 2 lub 3).</p>
--	---

7. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej lub oświatowej
8. Grupa docelowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzieci i młodzież szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, w tym szkół specjalnych (samodzielne i funkcjonujące w placówkach), z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych, 2. Nauczyciele i pracownicy szkół i placówek systemu oświaty, z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych, 3. Szkoły i placówki systemu oświaty (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych) i ich organy prowadzące.
9. Kategoria(e) regionu(ów)	Słabo rozwinięty
10. Tryb(y) wyboru projektów	Konkursowy
11. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty realizowane w ramach przedmiotowego Poddziałania są zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. 2. Okres realizacji projektu nie przekracza 36 miesięcy. 3. Projekty związane z wyposażeniem pracowni przedmiotowych zakładają równocześnie wsparcie skierowane do uczniów w zakresie przedmiotów matematycznych lub przedmiotów przyrodniczych oraz doskonalenie nauczycieli w zakresie nauczania opartego na metodzie eksperymentu. 4. Ponadto łączny limit wydatków związanych z zakupem środków trwałych nie przekroczy 30% wartości projektu (włączając cross-financing). 5. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły i placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły i placówki systemu oświaty

	<p>(nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły i placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających rozpoczęcie realizacji projektu (średniomiesięcznie).</p> <p>6. Projekty związane z indywidualnym podejściem do ucznia, jeżeli wynika to ze zdiagnozowanych potrzeb, zakładają równocześnie wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt. Doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz sprzęt specjalistyczny musi być zgodne z założeniami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 w zakresie Indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego.</p> <p>7. Realizacja wsparcia w ramach Poddziałania jest dokonywana na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół i placówek systemu oświaty (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych) w tym zakresie. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę i/lub placówkę systemu oświaty (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół policealnych) lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy szkoły lub placówki systemu oświaty, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej.</p> <p>8. Nie będą finansowane kampanie promocyjne - działania upowszechniające będą realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wdrożeniowych.</p> <p>9. W kryteriach wyboru projektów dodatkowo punktowane będą projekty z zakresu edukacji ogólnej obejmujące wsparciem dzieci z niepełnosprawnościami.</p> <p>10. W kryteriach wyboru projektów dodatkowo punktowane będą projekty, których jednym z elementów będzie doposażenie pracowni do nauczania przyrody i/lub biologii i/lub chemii i/lub geografii i/lub fizyki.</p> <p>11. Stypendia dla uczniów zdolnych: - Wysokość stypendiów ustalają beneficjenci zgodnie z warunkami określonymi przez IZ, jednak kwota</p>
--	--

	<p>stypendium wyliczona na bazie miesięcznej musi się mieścić w przedziale od 200 do 300 zł na ucznia. Okres na jaki przyznawane będzie stypendium wynosi 10 miesięcy i może być skrócony jedynie w przypadku naruszenia przez ucznia regulaminu programu stypendialnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kryterium szczególnie uzdolnionych uczniów określone zostanie w regulaminie programów stypendialnych w oparciu o: średnią uzyskiwanych ocen z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, (brane będą również pod uwagę najwyższe oceny klasyfikacyjne uzyskane przez uczniów z przynajmniej jednego spośród ww. przedmiotów), wyniki egzaminów i sprawdzianów zewnętrznych, osiągnięcia w olimpiadach, konkursach i turniejach szczebla co najmniej wojewódzkiego, a także inne czynniki określone przez beneficjenta zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez IZ - Wymogiem otrzymania stypendium będzie przygotowanie i złożenie wraz z wnioskiem o przyznanie stypendium indywidualnego planu rozwoju edukacyjnego ucznia zawierającego co najmniej: profil ucznia, jego dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne, cele do osiągnięcia w związku z otrzymanym stypendium oraz wydatki jakie stypendysta zamierza ponieść w ramach otrzymanego stypendium - W trakcie otrzymywania stypendium uczeń – stypendysta podlega opiece dydaktycznej nauczyciela, pedagoga szkolnego lub doradcy zawodowego zatrudnionego w szkole ucznia. Celem opieki dydaktycznej jest wsparcie ucznia w wykorzystaniu stypendium na cele edukacyjne i monitorowanie osiągnięć edukacyjnych ucznia. <p>12. Działania w zakresie wyposażenia/doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będą uzależnione od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania oraz będą zgodne ze standardem wyposażenia określonym w wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>13. Fakt nabycia kompetencji jest weryfikowany w ramach następujących etapów: [ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie, b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań</p>
--	---

	<p>projektowych, c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie, d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie].</p> <p>14. Wsparcia nie uzyska projekt, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie⁵³.</p> <p>15. Wsparcie jest kierowane do szkół/placówek systemu oświaty o niskich wynikach edukacyjnych.</p> <p>16. Szczegółowe informacje nt. kryteriów dostępu i premiujących zawiera Załącznik nr 3 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych WRPO 2014+.</p>
<p>12.Uproszczone formy rozliczania wydatków/ forma płatności</p>	<p>Uproszczone formy rozliczania wydatków (zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020):</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty pośrednie – rozliczane stawkami ryczałtowymi; - koszty bezpośrednie – możliwość rozliczania stawkami jednostkowymi/ kwotami ryczałtowymi. <p>W przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego nie przekracza wartości określonej w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 stosowanie jednej z ww. form jest obligatoryjne.</p> <p>Forma płatności: Zaliczkowa</p>
<p>13.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>Nie dotyczy</p>

⁵³ Art. 65.6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006/ Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

14. Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR)	549 547,07
15. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85% kosztów kwalifikowanych.
16. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95% kosztów kwalifikowanych
17. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% kosztów kwalifikowanych
18. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN/EUR) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu 50 000,00 PLN
19. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN/EUR)	Nie dotyczy

2 KARTY PROJEKTÓW REZERWOWYCH

2.1 Karta projektu: Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI – II etap

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	3. Energia
Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym Działanie 3.2. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym
Typ projektu	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej
Beneficjent	Gminy: Piła, Kaczory, Trzcianka, Krajenka, Szydłowo, jednostki zależne od jednostek samorządu terytorialnego, posiadające osobowość prawną, w tym spółki komunalne realizujące zadania własne gminy oraz samorządowe jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

<p>Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu</p>	<p>Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl Sebastian Dzikowski – Dyrektor Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Tel. 67 21 04 261; email: sdzikowski@um.pila.pl; oswiata@um.pila.pl</p> <p>Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Pile Al. Powstańców Wlkp. 164 Grażyna Wierzbicka – Dyrektor MZGM Tel. 67 351 47 77; email: dyrektor@mzgm.pila.pl; mzgm.pila@interia.pl</p> <p>Gmina Kaczory, ul. Dworcowa 22, 64-810 Kaczory Aleksandra Oleszczyk – Inspektor ds. inwestycji i zamówień publicznych Tel. 67 284 33 71 w. 18, email: inwestycje@kaczory.com.pl</p> <p>Miasto i Gmina Trzcianka, ul. Sikorskiego 7, 64-980 Trzcianka Jakub Świątnicki - Specjalista ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych Tel. 67 352 73 65; email: js@trzcianka.pl</p> <p>Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl</p> <p>Gmina Szydłowo, Jaraczewo 2, 64-930 Szydłowo Magdalena Krawczyk - Inspektor ds. funduszy unijnych i zamówień publicznych Tel. 67-211-55-15, email: fundusze@szydlowo.pl</p>
---	--

INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – II etap
Cel projektu	<p>Kontynuacja już podjętych działań w I etapie projektu.</p> <p>Przeprowadzona w 2014 r. roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim wykazała na jego terenie przekroczenie stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu, co przesądziło o przyznaniu klasy C dla tej strefy. Dla pozostałych wskaźników, jak na przykład SO₂, NO₂, CO nie zostały przekroczone stężenia. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM10 jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków.</p> <p>Głównym celem projektu jest racjonalizacja zużycia i ograniczenie strat energii w sektorze publicznym POSI, co spowoduje spadek zużycia energii, wzrost efektywności energetycznej na terenie POSI oraz zmniejszenie emisji CO₂.</p> <p>Wszystkie gminy POSI są na etapie opracowania planów gospodarki niskoemisyjnej, których przygotowanie poprzedziła/poprzezi inwentaryzacja stanu istniejącego, ocena zaopatrzenia w energię i kalkulacja towarzyszącej jej emisji. Dla modernizowanych obiektów konieczne jeszcze będzie przeprowadzenie audytów energetycznych oraz wykonanie ekspertyz ornitologicznych. Na podstawie prowadzonych prac wstępnie wskazano przedsięwzięcia konieczne do realizacji, w tym z zakresu poprawy efektywności energetycznej budynków w sektorze publicznym, które wpłyną na poprawę jakości środowiska.</p> <p>Skala potrzeb dotyczących termomodernizacji budynków na terenie pilskiego OSI jest duża. Obejmuje budynki użyteczności publicznej o różnych funkcjach i stanie technicznym. Wsparcie środkami EFRR działań podnoszących efektywność energetyczną umożliwi realizację najbardziej potrzebnych inwestycji w POSI.</p> <p>Projekt zakłada także podjęcie działań informacyjno – edukacyjnych stanowiących element i uzupełnienie planowanych inwestycji. Celem ww. działań jest podniesienie świadomości użytkowników</p>

	z zakresu efektywności energetycznej oraz popularyzacja problematyki efektywności energetycznej wśród mieszkańców POSI.
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	<p>Kontynuacja już podjętych działań w I etapie projektu.</p> <p>Projekt w części inwestycyjnej dotyczy przeprowadzenia głębokiej termomodernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej, głównie obiektów oświatowych. Wnioskodawcami i beneficjentami będą gminy lub jednostki gminne użytkujące termomodernizowane obiekty.</p> <p>Działania informacyjno – edukacyjne, prowadzone będą równoległe z inwestycjami, podniosą poziom wiedzy użytkowników z zakresu efektywności energetycznej oraz upowszechnią problematykę efektywności energetycznej.</p> <p>Zadania wchodzące w skład projektu dotyczą Piły, Kaczor, Trzcianki, Krajenki i Szydłowa obejmą: - termomodernizację oraz wymianę systemów ogrzewania budynków użyteczności publicznej, w tym m.in. obiektów szkół i przedszkoli publicznych, budynków remiz OSP, z ew. wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (w tym modernizację infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej), nieobjętych I etapem projektu.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu – termin osiągnięcia - 2020 r., 2021 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków użyteczności publicznej (szt.) <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego – termin osiągnięcia – 2021 r., 2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (MWh/rok) • Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej (GJ/rok) • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej (MWh/rok) • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO₂/rok)
Orientacyjny koszt całkowity	17 841 958 zł

	w tym: Piła ok. 7 mln zł, Kaczory ok. 3,3 mln zł, Trzcianka ok. 5,8 mln zł, Krajenka ok. 0,5 mln zł, Szydłowo ok. 1,2 mln zł
Źródła finansowania projektu	15% środki własne jst – 2 676 294 zł 85% EFRR – 15 165 664 zł w tym: Piła 85% EFRR – 6 000 000 zł; 15% wkład własny - 1 058 824 zł Kaczory 85% EFRR – 2 777 693 zł; 15% wkład własny – 490 181 zł Trzcianka 85% EFRR – 4 961 079 zł, 15% wkład własny – 875 485 zł Krajenka 85% EFRR – 384 030 zł, 15% wkład własny – 67 770 zł Szydłowo 85% EFRR - 1 042 862 zł, 15% wkład własny – 184 034 zł
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2019 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2019 r. - 2021 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady Miasta Piły z dnia 29.11.2009 roku; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku • Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku • Uchwała Rady Miejskiej Trzcianki Nr XLIX/324/13 z dnia 11.07.2013 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka • Uchwała Rady Miejskiej Trzcianki Nr LIV/367/13 z dnia 28.11.2013 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Trzcianki na lata 2013 – 2020” • Strategia Rozwoju Gminy Trzcianka – Uchwała Nr VI/41/15 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Trzcianka na lata 2015-2030 • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2001-2017- Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady

	<p>Miejskiej w Krajence z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory – Uchwała Nr XXIII(133)2005 Rady Gminy Kaczory z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kaczory na lata 2005-2013. • Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2010-2021, przyjęta Uchwałą nr XLVI/326/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 października 2010 rok • Projekt zgodny z celem operacyjnym 2.5 Ograniczenie emisji substancji do atmosfery oraz celem operacyjnym 3.1 Optymalizacja gospodarowania energią Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.
Posiadana dokumentacja/analizy/ opracowania/porozumienia	W opracowaniu audyty energetyczne
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	Do opracowania pozostałe audyty energetyczne, ekspertyzy ornitologiczne, dokumentacja projektowa gmin POSI wraz z uzyskaniem pozwoleń na budowę . Przewidywany termin opracowania: 2016 r. - 2017 r.
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Na etapie opracowania audyty i dokumentacje techniczne. W opracowaniu plany gospodarki niskoemisyjnej.
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja budynku Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile – całkowita wartość projektu 1 298 190 zł, dofinansowanie środkami NFOŚiGW w wys. 1 003 480 zł • „Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności” – projekt w realizacji, wartość projektu 1 870 775,65 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 941 598,60 zł w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet VII Pomoc techniczna, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> • Wszystkie gminy mają uchwalone plany gospodarki niskoemisyjnej.

2.2 Karta projektu: Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo – II etap

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	3. Energia
Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu Działanie 3.3. Wspieranie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska
Typ projektu	Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu publicznego Budowa, przebudowa i modernizacja dróg dla rowerów w tym łączących miasta i ich obszary funkcjonalne oraz uzupełniająco infrastruktury rowerowej Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego i modernizacja oświetlenia ulicznego Działania informacyjno i promocyjne dotyczące transportu publicznego, rowerowego i pieszego
Beneficjent	Gminy: Piła, Szydłowo, Wysoka i jednostki organizacyjne jst
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl Lidia Plewa – Z-ca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej tel. 67 35 28 415, email: wgk@um.pila.pl

	<p>Zarząd Dróg i Zieleni, ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła Jerzy Mac – Dyrektor tel. /fax 67 212 34 25, 67 212 46 81, e-mail: sekretariat@zdiz.pila.pl</p> <p>Gmina Szydłowo, Jaraczewo 2, 64-930 Szydłowo Magdalena Krawczyk - Inspektor ds. funduszy unijnych i zamówień publicznych Tel. 67-211-55-15, email: fundusze@szydlowo.pl</p> <p>Miasto i Gmina Wysoka, Pl. Powstańców Wielkopolskich 20/21, 89-320 Wysoka Monika Czemko-Kowalska – Inspektor ds. funduszy unijnych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: fundusze@gminawysoka.pl Jacek Piszczek – Inspektor ds. zamówień publicznych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: zp@gminawysoka.pl</p>
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Poprawa infrastruktury łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność komunikacyjną i bezpieczeństwo – II etap
Cel projektu	<p>Kontynuacja już podjętych działań w I etapie projektu.</p> <p>Powiązania komunikacyjne Pilskiego OSI z otoczeniem oraz powiązania wewnętrzne wymagają poprawy, zarówno w zakresie infrastruktury jak i kształtowania polityki mobilności w POSI. Ograniczona dostępność komunikacyjna POSI i niskiej jakości infrastruktura komunikacyjna stanowi istotną barierę rozwojową obszaru, utrudniając między innymi rozwój komunikacji zbiorowej oraz komunikacji rowerowej. Najczęściej wykorzystywanym środkiem transportu są samochody osobowe generujące duży ruch, powodujące wysoką emisję zanieczyszczeń do gleby i powietrza, obniżające poziom bezpieczeństwa i jakości życia.</p> <p>Podstawowym celem projektu jest wsparcie w POSI rozwoju gospodarki niskoemisyjnej w sferze</p>

	<p>transportu i oświetlenia ulic oraz przestrzeni miejskich, pobudzenie odpowiedzialności społecznej za jakość środowiska. Realizacja projektu zapewni zrównoważony rozwój mobilności miejskiej gmin POSI, podniesie poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu. Przyczyni się również do ograniczenia barier architektonicznych, stworzy warunki pełnego rozwoju mobilności dla użytkowników różnych form transportu. Podniesie spójność obszaru.</p> <p>Projekt zakłada również działania informacyjno-edukacyjne zwiększające świadomość mieszkańców w zakresie konieczności ograniczania zanieczyszczeń oraz pokazania jak powyższe osiągnąć.</p> <p>Realizacja projektu pobudzi rozwój gospodarczy, wpłynie na poprawę warunków życia na terenie Pilskiego OSI przy osiągnięciu obniżonej energochłonności i niższym poziomie emisji zanieczyszczeń do środowiska (głównie CO₂) w trakcie realizowanych lokalnie działań.</p>
<p>Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań</p>	<p>Kontynuacja działań z I etapu projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej Pilskiego OSI, budująca spójny system połączeń drogowych i tras rowerowych pomiędzy gminami POSI. W miejscowościach Pilskiego OSI – drogi rowerowe do pracy i szkół. • Utworzenie systemu parkingów buforowych „park&ride” i „bike&ride”. W ramach projektu zostaną wybudowane parkingi buforowe mające na celu przejęcie dojeżdżających do miast samochodów osobowych z ościennych gmin i umożliwienie zmiany środka komunikacji np. na rower lub transport publiczny. • Rozbudowa systemów wypożyczalni rowerów publicznych/miejskich POSI (zaprojektowanie systemu, zakup i montaż). • Budowa, modernizacja, wymiana na energooszczędne oświetlenia ulicznego i drogowego. • Rozbudowa systemów informacji i zarządzania. • Kampania informacyjno – promocyjna o wybudowanej infrastrukturze, jej walorach i możliwościach jej wykorzystania, w ramach promocji zrównoważonej mobilności. <p>Jako uzupełnienie inwestycji prowadzone będą działania informacyjno – edukacyjne, budujące wśród mieszkańców i odwiedzających POSI poczucie konieczności akceptacji działań prowadzących do ograniczania zanieczyszczeń powietrza (szeroko pojęte media, Internet, mapy, informatory, organizacja</p>

	<p>wydarzeń, inne atrakcje).</p> <p>Gmina Piła i Gmina Wysoka opracowały plany gospodarki niskoemisyjnej, Gmina Szydłowo jest na etapie opracowania planów, których przygotowanie poprzedziła/popprzedzi inwentaryzacja stanu istniejącego, ocena zaopatrzenia w energię i kalkulacja towarzyszącej jej emisji. Na podstawie prowadzonych prac wstępnie wskazano przedsięwzięcia konieczne do realizacji, w tym z zakresu infrastruktury drogowej i jej towarzyszącej.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu - termin osiągnięcia - 2019 r., 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość dróg dla rowerów (km) • Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (szt.) <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2019 r., 2020 r. , 2021 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO₂/rok)
Orientacyjny koszt całkowity	<p>12 941 176 zł</p> <p>w tym: Piła ok. 8,8 mln zł, Szydłowo ok. 2,4 mln zł, Wysoka ok. 1,8 mln zł</p>
Źródła finansowania projektu	<p>15% wkład własny jst 1 941 176 zł</p> <p>85% EFRR – 11 000 000 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2018 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2018 r. – 2020 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady miasta Piły z dnia 29.11.2009 r.; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 r.

	<ul style="list-style-type: none"> • Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w obszarze projektu, w tym układu komunikacyjnego miasta Piły • Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku • Strategia Rozwoju Gminy Szydłowo na lata 2010-2021, przyjęta Uchwałą nr XLVI/326/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 października 2010 roku • Projekt zgodny z celami operacyjnymi 1.1 „Zwiększenie spójności sieci drogowej” oraz 1.5 Rozwój transportu zbiorowego Zaktualizowanej Strategii Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wysoka - Uchwała Nr XLVII/291/2010 z dnia 08.09.2010 roku
Posiadana dokumentacja/analizy/ opracowania/porozumienia	<ul style="list-style-type: none"> • Wewnętrzne analizy
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacje budowlano – wykonawcze poszczególnych elementów projektu • SIWZ-y • Dokumentacje środowiskowe • Uzyskanie niezbędnych decyzji, zgód i pozwoleń • Dokumentacja aplikacyjna o środki WRPO 2014+, ze studium wykonalności
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	Lokalizacja projektu poza pasami dróg wojewódzkich i krajowych.
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Etap koncepcyjny
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • „Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Piłska strefa aktywności turystycznej”, zrealizowany w latach 2011-2014; wartość projektu 9 128 614,39 zł, dofinansowanie środkami EFRR 4 274 750,96 zł. Projekt zrealizowano w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet VI Turystyka i środowisko kulturowe, Działanie 6.1

	<p>Turystyka, Schemat I Infrastruktura turystyczna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa ul. Philipsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym” – projekt zrealizowany w latach 2008-2013, wartość całkowita projektu 7 123 392,43 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 3 647 272,45 zł w ramach Priorytetu II Infrastruktura komunikacyjna, Działanie 2.2 Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne) Schemat I WRPO 2007-2013 • „Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły” – projekt zrealizowany w latach 2009-2011 w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet II Infrastruktura Komunikacyjna, Działanie 2.2 Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego; całkowita wartość projektu 44556226,47 zł, dofinansowanie środkami EFRR 17036970,62 zł • „Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Piłska strefa aktywności” – projekt w realizacji, wartość projektu 1 870 775,65 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 941 598,60 zł w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet VII Pomoc techniczna, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne • „Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 179, ptn.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły” – dofinansowanie w ramach Kontraktu Wojewódzkiego z 12.12.2008 r., całkowita wartość projektu 28 364 477,99 zł, dofinansowanie w wys. 11 877 019,00 zł • Budowa drogi – ul. Boh. 17 Października w Wysokiej, Wartość projektu: 170 000 zł, środki własne inwestora – MiG Wysoka, • Budowa ulic na Osiedlu Domków Jednorodzinnych w Wysokiej, wartość projektu: 250 000 zł, środki własne inwestora - MIG Wysoka
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> • • Wszystkie gminy mają uchwalone plany gospodarki niskoemisyjnej.

2.3 Karta projektu: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI – II etap

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	3. Energia
Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu Działanie 3.3. Wspieranie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska
Typ projektu	Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu publicznego Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego i modernizacja oświetlenia ulicznego Działania informacyjno i promocyjne dotyczące transportu publicznego, rowerowego i pieszego
Beneficjent	Gminy Wysoka, Krajenka i jednostki organizacyjne jst
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl Miasto i Gmina Wysoka; Plac Powstańców Wielkopolskich 20/21, 89-320 Wysoka Monika Czemko-Kowalska – Inspektor ds. funduszy unijnych i promocji gminy Tel. 67 287 10 04; email: fundusze@gminawysoka.pl tel. 67 Jacek Piszczyk - Inspektor

	Kontakt: 67 287 10 04; zp@gminawysoka.pl
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI - II etap
Cel projektu	<p>Obniżenie poziomu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do atmosfery w centrach miast Wysokiej i Krajenki, poprzez przebudowę infrastruktury miejskiej. Ich realizacja jest elementem tworzonej aktualnie polityki zrównoważonej mobilności w Pilskim OSi. Poprawi jakość i bezpieczeństwo ruchu drogowego, w tym szczególnie transportu publicznego. Stworzy warunki rozwoju bezpiecznej komunikacji rowerowej, zmniejszy zatłoczenia miasta, zapewnienie większej integralności obszarów podmiejskich przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa.</p> <p>Zwiększone wykorzystanie transportu zbiorowego, będące celem szczegółowym priorytetu 4e, będzie jednym z efektów realizacji niniejszego projektu. Założenia gospodarki niskoemisyjnej mają sprzyjać uzyskaniu korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wynikających z działań zmniejszających emisję, osiąganym m.in. poprzez wzrost innowacyjności i wdrożenie nowych technologii, zmniejszenie energochłonności, utworzenie nowych miejsc pracy, a w konsekwencji sprzyjających wzrostowi konkurencyjności gospodarki. Założenia te zostaną osiągnięte w wyniku realizacji projektu Pilskiego OSi.</p>
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	<p>Kontynuacja już podjętych działań w I etapie projektu. Projekt jest II etapem działań, elementem realizowanej polityki zrównoważonej mobilności miast i Pilskiego OSi.</p> <p>Na projekt składają się zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa dróg stanowiących alternatywny dojazd do centrum przesiadkowego w Krajence, • przebudowa Placu Powstańców Wielkopolskich w Wysokiej (Rynek) w celu ograniczenia ruchu drogowego w centrum Wysokiej; • działania promocyjne i informacyjno – edukacyjne o ograniczeniu emisji CO₂ w wyniku realizacji projektu i promocji zrównoważonej mobilności; działania związane z promowaniem korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerowej lub ruchu pieszego.

Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość dróg dla rowerów – km • Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (szt.) <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony ekwiwalentu CO₂/rok) • Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej (szt.)
Orientacyjny koszt całkowity	2 703 268 zł W tym Krajenka 1,6 mln zł, Wysoka ok. 1,1 mln zł
Źródła finansowania projektu	15% wkład własny jst - 405 490 zł 85% EFRR – 2 297 778 zł W tym: Krajenka 85% EFRR – 1 360 000 zł, 15% wkład własny – 240 000 zł Wysoka 85% EFRR – 937 778 zł, 15% wkład własny – 165 490 zł
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2018 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2019 r. -2020 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. „Wielkopolska 2020” 17.12.2012 r. – cel operacyjny 1.1 Zwiększenie spójności sieci drogowej • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2001-2017 Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajence z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.) • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wysoka - Uchwała Nr XLVII/291/2010 z dnia 08.09.2010 roku • Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Wysoka uchwalony Uchwałą Nr XIII/58/2015

	Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 15 października 2015 r.
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	Dokumentacja projektowa drogi Krajenka – Łońsko – Wąsoszki
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	Dokumentacja projektowa
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	Nie dotyczy
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Prace planistyczne, faza koncepcyjna
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa drogi – ul. Boh. 17 Października w Wysokiej, Wartość projektu: 170 000 zł, środki własne inwestora – MiG Wysoka, • Budowa ulic na Osiedlu Domków Jednorodzinnych w Wysokiej, wartość projektu: 250 000 zł, środki własne inwestora - MiG Wysoka
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> • • Wszystkie gminy mają uchwalone plany gospodarki niskoemisyjnej.

2.4 Karta projektu: Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych) – II etap

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	4. Środowisko
Cel tematyczny	5. Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem 6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami.
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami Działanie 4.1. Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych
Typ projektu	Projekty mające na celu ochronę obszarów ze średnim ryzykiem powodziowym, zgodnie z mapami ryzyka powodziowego Projekty dot. wsparcia systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń
Beneficjent	Gminy: Krajenka i Ujście, jednostki zależne od jst, posiadające osobowość prawną oraz samorządowe jednostki organizacyjne
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	-
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl Gmina Ujście, Pl. Wiosny Ludów 2, 64-850 Ujście Justyna Mikołajewska - Podinspektor ds. pozyskiwania funduszy pomocowych Tel. 67 284 00 03 w. 34; email: justyna@ujscie.pl Rafał Wiśniewski - Podinspektor ds. budownictwa i inwestycji Tel. 67 284 00 03 w. 38; email: budownictwo@ujscie.pl

INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Piłskiego OSI – II etap
Cel projektu	Celem projektu jest kontynuacja działań podjętych w I etapie projektu. W Gminie Krajenka celem II etapu projektu jest zapewnienie bezpieczeństwa w regionie i podniesienie skuteczności działań ratowniczych prowadzonych przez Ochotniczą Straż Pożarną w Krajence, natomiast w Ujściu celem jest ochrona gminy przed deszczami nawalnymi.
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	Kontynuacja I etapu projektu POSI. Działania w ramach projektu obejmą: Krajenka: <ul style="list-style-type: none"> • budowa sieci kanalizacji deszczowej wraz z separatorami w celu zabezpieczenia wyznaczonych obszarów miasta Krajenka przed zalewaniem posesji. Budowa systemu zagospodarowania wód opadowych. Ujście: <ul style="list-style-type: none"> • W Gminie Ujście modernizacja zamkniętego kanału burzowego melioracji podstawowej (wiąże się to nierozzerwalnie z modernizacją i wymianą nawierzchni dróg pod którymi biegną na całej ich długości).
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	Wskaźnik produktu - termin osiągnięcia - 2018 r. <ul style="list-style-type: none"> • Długość sieci kanalizacji deszczowej (km) Wskaźnik rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2019 r. <ul style="list-style-type: none"> • Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (osoby) • Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi (szt.)
Orientacyjny koszt całkowity	3 762 769 zł W tym Krajenka 352 941 zł, Ujście 3 409 828 zł
Źródła finansowania projektu	15% wkład własny jst – 564 415 zł

	85% EFRR – 3 198 354 zł w tym: Krajenka 85% EFRR – 300 000 zł, 15% wkład własny – 52 941 zł Ujście 85% EFRR – 2 898 354 zł, 15% wkład własny – 511 474 zł
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2018 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2017 r. -2018 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2008-2017 - Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajenke z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.) • Strategia Rozwoju Gminy Ujście na lata 2015-2024 - Uchwała Nr III/18/2015 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 17 marca 2015 r. • Projekt zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. „Wielkopolska 2020” 17.12.2012 r. – cel operacyjny 9.5 Budowa regionalnych systemów zabezpieczenia i reagowania na zagrożenia
Posiadana dokumentacja/analizy/ opracowania/porozumienia	Brak
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	Opracowanie koncepcji, dokumentacji technicznej, planów powiązania z systemami wojewódzkimi (2016 r.)
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-

Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Etap koncepcji.
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć – aglomeracja Ujście” – projekt zrealizowany w latach 2011-2012 dofinansowany środkami WRPO 2007-2013, całkowita wartość inwestycji: 2 519 924,80 zł, kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 2 134 388,08 zł • „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć – aglomeracja Krajenka projekt zrealizowany w latach 2010 – 2013 dofinansowany środkami WRPO 2007-2013, całkowita wartość inwestycji: 14 213 160,28 zł kwota dofinansowania z EFRR 11 638 471,27 zł
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	Nie dotyczy

2.5 Karta projektu: Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI

– II etap

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	4. Środowisko
Cel tematyczny	6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego Działanie 4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
Typ projektu	Adaptacja na cele kulturalne obiektów zabytkowych oraz zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych.
Beneficjent	Krajenka i jednostki organizacyjne jst
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Parafia rzymskokatolicka pw. św. Anny w Krajence ul. Szkolna 1, 77-430 Krajenka; Tel. 67 263 83 51 www.parafiakrajenka.pl
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl Parafia rzymskokatolicka pw. św. Anny w Krajence ul. Szkolna 1, 77-430 Krajenka; Tel. 67 263 83 51 www.parafiakrajenka.pl ks. Proboszcz Grzegorz Fabiszak Krajeński Ośrodek Kultury ul. Rynek 1, 77-430 Krajenka

	tel. 67 263 83 71 dyr. Karol Adler
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI – II ETAP
Cel projektu	<p>Celem projektu jest podniesienie atrakcyjności obiektów kultury na terenie Pilskiego OSI oraz ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprzez interwencje skierowane na inwestycje chroniące ich stan.</p> <p>Tereny Pilskiego OSI są dawnym obszarem przygranicznym, zamieszkałym w przeszłości przez społeczność wielokulturową i wielonarodową. Nieliczne, w związku ze zniszczeniami wojennymi materialne pamiątki przeszłości wymagają ochrony i remontów, renowacji, konserwacji.</p>
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	<ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja podziemi zabytkowego kościoła św. Anny w Krajence – dawnego zamku oraz utworzenie izby pamięci rodów krajeńskich • Rewitalizacja Pałacu Sułkowskich z otoczeniem - remont i przystosowanie i pomieszczeń pałacu na potrzeby prowadzenia zajęć w zakresie krzewienia kultury, historii i tradycji regionu, osuszenie i odprowadzenie wód deszczowych wokół Pałacu Sułkowskich w Krajence, w celu ochrony obiektu.
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu - termin osiągnięcia - 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zabytków objętych wsparciem (szt.) • Liczba instytucji kultury objętych wsparciem (szt.) <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2021 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (odwiedziny/rok) • Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem (osoby/rok)

Orientacyjny koszt całkowity	372 941 zł
Źródła finansowania projektu	15% wkład własny jst i parafii – 55 941 zł 85% EFRR – 317 000 zł
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2018 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2019 r. - 2020 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2001-2017- Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajence z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.) • Projekt zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. „Wielkopolska 2020” – cel operacyjny 5.6. Wsparcie terenów o wyjątkowych wartościach środowiska kulturowego
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	-
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja projektowo – kosztorysowa dot. odprowadzania wód deszczowych wokół Pałacu Sułkowskich w Krajence (sierpień 2015) • Koncepcja określająca zakres niezbędnych prac i opracowanie historyczne dot. izby pamięci (Krajenka) • Pozwolenia konserwatora zabytków, pozwolenia na budowę
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Faza koncepcyjna

Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Szlak Księżnej Anny” – Krajenka, projekt współfinansowany środkami UE w ramach PROW 2007-2013
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	n/d

2.6 Karta projektu: Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI – II etap

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	Infrastruktura dla kapitału ludzkiego
Cel tematyczny	Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych
Typ projektu	Projekty wynikające z kompleksowych Programów Rewitalizacji zdegradowanych fizycznie, społecznie i gospodarczo obszarów miast, dzielnic miast oraz terenów wiejskich, terenów powojennych i przemysłowych wymagających odnowy, czy restrukturyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązywania problemów społecznych. Przebudowa lub adaptacja budynków, obiektów na terenach zdegradowanych w celu przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych . Adaptacja, przebudowa przestrzeni użyteczności publicznej na cele edukacyjne, społeczne i gospodarcze, znajdujących się na terenie rewitalizowanym. Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych rewitalizowanego terenu.
Beneficjent	Piła, Krajenka i jednostki organizacyjne jst
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile • Regionalne Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Gmina Piła, Plac Staszica 10, 64-920 Piła Teresa Jakubowska – Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju i Funduszy Europejskich Tel. 67 210 42 11; email: tjakubowska@um.pila.pl; posi@um.pila.pl

	<p>Sebastian Dzikowski – Dyrektor Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Tel. 67 21 04 261; email: sdzikowski@um.pila.pl; oswiata@um.pila.pl</p> <p>Regionalne Centrum Kultury Fabryka Emocji w Pile Pl. Staszica 1, 64-920 Piła Stanisław Dąbek – Dyrektor RCK tel. 67 210 50 04; e-mail: dyrektor@rck.pila.pl; sekretariat@rck.pila.pl</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile ul. Kwiatowa 5, 64-920 Piła Wanda Kolińska – Dyrektor MOPS Tel. 67 212 21 31, email: mops@mops.pila.pl</p> <p>Gmina i Miasto Krajenka, ul. Wł. Jagiełły 9; 77 – 430 Krajenka Aleksandra Sawicka - Zastępca Burmistrza Krajenki Tel. 67 263 92 05 w. 13; email: aleksandras@krajenka.pl</p>
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI – II etap

<p>Cel projektu</p>	<p>Celem projektu jest rewitalizacja fizyczna, gospodarcza i społeczna obszarów problemowych na terenie miasta Piły i Krajenki. Celem szczegółowym projektu jest ograniczenie skali ubóstwa na obszarach rewitalizowanych.</p> <p>Projekt dotyczy rewitalizacji obszarów miejskich. Realizacja projektu pozwoli na kontynuację działań rewitalizacyjnych podnoszących jakość życia mieszkańców, aktywizację lokalnej społeczności, wzrost potencjału społeczno-ekonomicznego ponadlokalnych i lokalnych ośrodków rozwoju. Zdegradowanym przestrzennie i społecznie obszarom miejskim nadane zostaną nowe funkcje społeczno-gospodarcze, stanowiące bodziec rozwojowy dla tych terenów i ich mieszkańców.</p> <p>Działania obu miast wpisują się dokumenty rozwojowe lokalne i ponadlokalne. Realizacja przedsięwzięcia zapewni osiągnięcie efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rewitalizacja obiektów i przestrzeni miejskiej, nadanie nowych funkcji wybranym obszarom i obiektom; • podniesienie atrakcyjności przestrzeni, poprzez budowę nowej infrastruktury; • rozwiązanie i przeciwdziałanie problemom społecznym, w tym zjawiskom przestępczym i patologicznym, wykluczeniu społecznemu i ekonomicznemu; • budowa tożsamości lokalnej i regionalnej; • efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych, w tym walorów środowiskowych i przyrodniczych dla podniesienia konkurencyjności miast, POSI i regionu. <p><u>Piła</u> Tereny objęte projektem zostały wskazane w <i>Programie rewitalizacji obszarów miejskich dla miasta Piły</i> jako problemowe, wymagające interwencji i rewitalizacji. Przeprowadzona na etapie opracowania programu rewitalizacji zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013</i> analiza wykazała, że obszarami problemowymi na terenie miasta Piły są osiedla: Śródmieście i Zamość.</p> <p>Obszary Śródmieście i Zamość charakteryzuje relatywnie najgorsza sytuacja społeczna i gospodarcza.</p>
---------------------	---

	<p>Dysproporcje w rozwoju obszarów centralnych Piły w stosunku do pozostałych rejonów miasta szczególnie widoczne na przykładzie kryteriów społecznych badanych liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, liczbą osób długotrwale bezrobotnych, czy też liczbą popełnianych przestępstw. Śródmieście i Zamość to także obszary o najwyższych wskaźnikach obciążenia ekonomicznego ludności, tj. relacji liczby osób w wieku produkcyjnym do liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Wartości wskaźnika sumarycznego dla Śródmieście i Zamościa są dużo wyższe niż dla pozostałych obszarów, co obrazuje natężenie problemów.</p> <p><u>Krajenka</u> Do opracowania program rewitalizacji, wyznaczenie obszarów problemowych zgodnie z wytycznymi UMWW.</p>
Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań	<p>Działania infrastrukturalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w Pile zadania ujęte w Programie rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły – Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku, dotyczące rewitalizacji obiektów i przestrzeni oraz zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym • w Krajence poprawa estetyki i funkcjonalności na terenie rewitalizowanym, w tym: remonty elewacji budynków, rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez remonty dróg, chodników i ścieżek. <p>Rewitalizacji gospodarczej i przestrzennej towarzyszyć będzie rewitalizacja społeczna. Wszystkie zadania realizowane w ramach rewitalizacji społecznej będą skoordynowane. Beneficjentami działań podejmowanych w ramach projektu będą grupy najbardziej zagrożone marginalizacją, w tym głównie osoby długotrwale doświadczające bezrobocia i ubóstwa; kobiety, które stanowią większość wśród bezrobotnych; młodzież i dzieci, które stanowią duży odsetek osób objętych pomocą społeczną. Realizacja planu działań społecznych będzie prowadzona w oparciu o zasoby instytucji sfery polityki społecznej, kultury i oświaty.</p>
Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu	<p>Wskaźniki produktu - termin osiągnięcia - 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)

	<ul style="list-style-type: none"> Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (m²) <p>Wskaźniki rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ludność mieszkająca na obszarach objętych rewitalizacją (osoby)
Orientacyjny koszt całkowity	15 820 141 zł W tym Piła ok. 15,5 mln zł, Krajenka ok. 0,4 mln zł
Źródła finansowania projektu	15% wkład własny jst – 2 373 021 zł 85% EFRR – 13 447 120 zł W tym: Piła 85% EFRR – 13 130 118 zł; 15% wkład własny – 2 317 080 zł Krajenka 85% EFRR – 317 002 zł, 15% wkład własny – 55 942 zł
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2018 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2018 r. – 2019 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015 (Modyfikacja) Uchwała Nr XLI/485/09 Rady miasta Piły z dnia 29.11.2009 roku; do końca 2015 r. będzie opracowana nowa strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły - Uchwała Nr XXXVI/460/13 Rady Miasta Piły z dnia 27 sierpnia 2013 roku Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2001-2017 - Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajenke z dnia 30 czerwca 2008 r. (ze zm.)
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	-

Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Program rewitalizacji miasta Krajenki. • Dokumentacje techniczne. • Plany działań społecznych.
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-
Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji projektu
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminach: Czarnków, Lubasz, Drawsko, Miasteczko Krajeńskie, Piła” – PO Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, całkowita wartość projektu dla wszystkich partnerów: 493 000 zł, dotacja 493 000 zł • Program integracji społeczności romskiej w Polsce w 2015 r. zadanie pt. "Remont mieszkań komunalnych zamieszkanym przez rodziny romskie w mieście Piła" – wartość całkowita projektu 62 243 zł, dofinansowanie 56 000 zł, • „Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Pilska strefa aktywności turystycznej”, zrealizowany w latach 2011-2014; wartość projektu 9 128 614,39 zł, dofinansowanie środkami EFRR 4 274 750,96 zł. Projekt zrealizowano w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet VI Turystyka i środowisko kulturowe, Działanie 6.1 Turystyka, Schemat I Infrastruktura turystyczna. • „Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności” – projekt w realizacji, wartość projektu 1 870 775,65 zł, dofinansowanie środkami EFRR w wys. 941 598,60 zł w ramach WRPO 2007-2013, Priorytet VII Pomoc techniczna, Działanie 7.1 Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO, Schemat II Inwestycje strategiczne • Przebudowa ul. 14-go Lutego wraz z odcinkiem 11-go Listopada i części Placu Konstytucji 3 Maja w Pile • Szlak Księżnej Anny” – Krajenka, projekt współfinansowany środkami UE w ramach PROW 2007-2013
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	Nie dotyczy

2.7 Karta projektu: Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej) - II etap

INFORMACJE OGÓLNE	
Oś priorytetowa	Infrastruktura dla kapitału ludzkiego
Cel tematyczny	Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie.
Priorytet inwestycyjny/Działanie	PI 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej Działanie 9.3. Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Typ projektu	Inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną szkół i placówek systemu oświaty kształcenia ogólnego
Beneficjent	Gmina Trzcianka i jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Dane kontaktowe beneficjenta oraz partnerów projektu + osoba do kontaktu	Miasto i Gmina Trzcianka, ul. Sikorskiego 7, 64-980 Trzcianka Jakub Świątnicki - Specjalista ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych Tel. 67 352 73 65; email: js@trzcianka.pl
INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł projektu	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI – II etap

<p>Cel projektu</p>	<p>Podstawowym celem jest poprawa warunków kształcenia w Gminie Trzcianka. Realizacja projektu ma na celu poprawę warunków kształcenia oraz rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży z terenu pilskiego obszaru funkcjonalnego, wpłynie pozytywnie na ograniczanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, spowoduje poprawę warunków dla rozwoju kultury fizycznej dla wszystkich uczniów a w szczególności dla uzdolnionych sportowo.</p> <p>Projekt realizowany będzie w powiązaniu z odpowiadającymi zakresem/przedmiotem projektu działaniami realizowanymi z EFS w ramach projektu „Podniesienie wiedzy i kompetencji dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji na terenie Pilskiego OSI” - Działanie 8.1. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej.</p> <p>Powstała baza sportowa ułatwi aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, uprawianie różnorodnych dyscyplin sportu. Umożliwi promocję aktywnego stylu życia, z czego wynikają również niewspółmierne korzyści społeczne m.in. ograniczenie zjawisk patologicznych, propagowanie pozytywnych postaw młodzieży i wzorców współżycia społecznego.</p> <p>Projekt przewiduje również przeprowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, stanowiących element i uzupełnienie planowanych inwestycji. Celem ww. działań jest podniesienie świadomości użytkowników z zakresu korzyści wynikających z edukacji na każdym szczeblu oraz popularyzacja aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy Trzcianka.</p>
<p>Szczegółowy opis zaplanowanych w ramach projektu działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja boiska szkolnego przy Gimnazjum Nr 1 w Trzciance (wykonanie bieżni i skoczni w dal); • Rozbudowa i modernizacja boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Trzciance (modernizacja bieżni i boiska piłkarskiego, budowa skoczni i rzutni); • Modernizacja boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej w Białej, Gmina Trzcianka (wykonanie bieżni oraz boiska wielofunkcyjnego - do gry w piłkę ręczną, koszykówkę i siatkówkę).
<p>Wskaźniki monitoringu: produktu oraz rezultatu</p>	<p>Wskaźnik produktu - termin osiągnięcia - 2018 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej (szt.) • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury

	<p>edukacyjnej (osoby)</p> <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego - termin osiągnięcia - 2019 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej (osoby).
Orientacyjny koszt całkowity	4 411 765 zł
Źródła finansowania projektu	<p>15% środki własne jst – 661 765 zł</p> <p>85% EFRR – 3 750 000 zł</p>
Orientacyjny termin złożenia wniosku o dofinansowanie	2018 r.
Przewidywany okres realizacji projektu	2019 r. - 2020 r.
PRZYGOTOWANIE I WARUNKI REALIZACJI PROJEKTU	
Dokumenty strategiczne/planistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwoju Gminy Trzcianka – Uchwała Nr VI/41/15 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Trzcianka na lata 2015-2030 • Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Trzcianki na lata 2013 – 2020” - Uchwała Rady Miejskiej Trzcianki Nr LIV/367/13 z dnia 28.11.2013 r. • Uchwała Rady Miejskiej Trzcianki Nr XLIX/324/13 z dnia 11.07.2013 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka
Posiadana dokumentacja/analizy/opracowania/porozumienia	Opracowano dokumentację techniczną dla wszystkich elementów projektu Trzcianki.
Zakres pozostałej niezbędnej do wykonania dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja kosztorysów inwestorskich • Kompleksowy plan wykorzystania powstałej infrastruktury i jej powiązania z działaniami z EFS z działania 8.1 WRPO 2014+
Pozostałe istotne warunki realizacji projektu	-

Stan zaawansowania prac przygotowawczych/realizacji	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji projektu
Projekty powiązane/komplementarne	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania w klasach I-III szkół podstawowych gminy Trzcianka – PO Kapitał Ludzki, wartość projektu 385 203 zł
Strategia niskoemisyjna (jeżeli dotyczy)	n/d

CZĘŚĆ C - INFORMACJE OGÓLNE

1. Listy projektów podstawowych i rezerwowych

Lista przedsięwzięć podstawowych									
lp.	Beneficjent	Priorytet inwestycyjny	Tytuł projektu / obszar wsparcia (EFS)	Wartość całkowita projektu PLN*	Dofinansowanie: 27 044 252 EUR			Planowany termin złożenia wniosku o dofinansowanie / rozpoczęcia naboru projektów (EFS)	Okres realizacji inwestycji
					Kwota (EFRR lub EFS) w PLN*	Kwota (EFRR lub EFS) w EUR	%		
1	Piła, Kaczory, Szydłowo, Trzcianka, Krajenka	4c	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI	16 954 921	14 411 683	3 515 045	85%	II kw. 2016-2017	2016-2019
2	Piła, Kaczory, Szydłowo, Wysoka, Krajenka	4e	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo	31 280 902	26 588 767	6 485 065	85%	IV kw. 2016 – IV kw. 2018 r.	III kw. 2016 - 2021
3	Piła, Wysoka	4e	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI	14 012 074	11 910 263	2 904 942	85%	III kw. 2016 - 2017	część IV kw. 2015 r., pozost. część do końca 2018 r.
4	Piła, Kaczory, Trzcianka, Krajenka, Ujście	4e	Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Pilskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru	6 742 451,1	5 731 083,4	1 397 825,5	85%	IV kwartał 2016 - 2017	2016-2020
5	Ujście	5b	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych)	4 029 658	3 425 209,6	835 416,5	85%	2016-2017	2016-2019

6	Piła, Szydłowo	5b	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (wsparcie systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń)	917 647	780 000	190 244	85%	2017 - 2018	2017-2018
7	Wysoka	6b	Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Pilskiego OSI	1 882 698	1 600 293	390 315	85%	IV kw. 2016	2016-2020
8	Piła	6c	Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI	2 117 647	1 800 000	439 024	85%	2016-2017	2018-2019
9	Wszyscy beneficjenci wskazani w SZOOP WRPO 2014+ pochodzący z terenu P OSI	8iv	Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę	nie dotyczy	696 500	169 878,05	85%	2016	nie dotyczy
10	Piła, Szydłowo, Trzcianka	9b	Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI	31 024 158	26 370 534	6 431 838	85%	2016	2016-2018
11	Wszyscy beneficjenci wskazani w SZOOP WRPO 2014+ pochodzący z terenu P OSI	9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	nie dotyczy	4 881 125	1 190 518,29	85%	2016	nie dotyczy
12	Wszyscy beneficjenci wskazani w SZOOP WRPO 2014+ pochodzący z terenu P OSI	9iv	Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	nie dotyczy	4 315 003	1 052 439,76	85%	2016	nie dotyczy
13	Kaczory, Krajenka	10a	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura przedszkolna)	1 700 000	1 445 000	352 439	85%	2016	2016-2018
14	Kaczory, Wysoka, Krajenka, Ujście	10a	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej)	5 045 882	4 289 000	1 046 098	85%	2016	2016-2018
15	Wszyscy beneficjenci wskazani w SZOOP WRPO 2014+ pochodzący z terenu P OSI	10i	Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (edukacja przedszkolna)	nie dotyczy	383 829	93 616,83	85%	2016	nie dotyczy
16	Wszyscy beneficjenci wskazani w SZOOP WRPO 2014+ pochodzący z terenu P OSI	10i	Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (kształcenie ogólne)	nie dotyczy	2 253 143	549 547,07	85%	2016	nie dotyczy

Lista projektów rezerwowych									
lp.	Beneficjent	Priorytet inwestycyjny	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu PLN*	Dofinansowanie: 13 522 126 EUR			Planowany termin złożenia wniosku o dofinansowanie	Okres realizacji inwestycji
					Kwota (EFRR lub EFS) w PLN*	Kwota (EFRR lub EFS) w EUR	%		
1	Piła, Kaczory, Trzcianka, Krajenka, Szydłowo	4c	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI – II etap	17 841 958	15 165 664	6 698 942	85%	2019	2019-2021
2	Piła, Szydłowo, Wysoka	4e	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo – II etap	12 941 176	11 000 000	2 682 927	85%	2018	2018-2020
3	Wysoka, Krajenka	4e	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI – II etap	2 703 268	2 297 778	560 434	85%	2018	2019-2020
4	Krajenka, Ujście	5b	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych) – II etap	3 762 769	3 198 354	780 086	85%	2017	2017-2018
5	Krajenka	6c	Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI – II etap	372 941	317 000	77 317	85%	2018	2019-2020
6	Piła, Krajenka	9b	Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI – II etap	15 820 141	13 447 120	3 279 785	85%	2017	2018-2019
8	Trzcianka	10a	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej) – II etap	4 411 765	3 750 000	914 634	85%	2018	2019-2020

* kwota w zł ma charakter indykatorywny i jest jedynie orientacyjna, podstawą przydzielonej alokacji jest kwota w euro

2. Tabela finansowa

2.1. Przedsięwzięcia podstawowe

PRIORYTET	Fundusz	Budżet OSI (dofinansowanie)	
		PLN*	EUR
Priorytet inwestycyjny 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	EFRR	14 411 683	3 515 045
Priorytet inwestycyjny 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	EFRR	44 230 113,40	10 787 832,50
Priorytet inwestycyjny 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.	EFRR	4 205 209,60	1 025 660,50
Priorytet inwestycyjny 6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełniania zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii Europejskiej w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie.	EFRR	1 600 293	390 315
Priorytet inwestycyjny 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	EFRR	1 800 000	439 024
Priorytet inwestycyjny 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	EFRR	26 370 534	6 431 838
Priorytet inwestycyjny 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	EFRR	5 734 000	1 398 537
Razem EFRR		98 351 833	23 988 252
Priorytet inwestycyjny 8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę	EFS	696 500	169 878,05

Priorytet inwestycyjny 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	EFS	4 881 125	1 190 518,29
Priorytet inwestycyjny 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	EFS	4 315 003	1 052 439,76
Priorytet inwestycyjny 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	EFS	2 636 972	643 163,90
Razem EFS		12 529 600	3 056 000,00
Razem EFRR i EFS		110 881 433	27 044 252

*kwota w zł ma charakter indykatorywny i jest jedynie orientacyjna, podstawą przydzielonej alokacji jest kwota w euro

2.2 Projekty rezerwowe EFRR

PRIORYTET	Fundusz	Budżet OSI (dofinansowanie)	
		PLN*	EUR
Priorytet inwestycyjny 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	EFRR	15 165 664	3 698 942,44
Priorytet inwestycyjny 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	EFRR	13 297 778	3 243 360,49
Priorytet inwestycyjny 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.	EFRR	3 198 354	780 086,34
Priorytet inwestycyjny 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	EFRR	317 000	77 317,07
Priorytet inwestycyjny 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	EFRR	13 447 120	3 279 785,37
Priorytet inwestycyjny 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	EFRR	3 750 000	914 634,15
Razem EFRR		49 175 916	11 994 126

*kwota w zł ma charakter indykatywny i jest jedynie orientacyjna, podstawą przydzielonej alokacji jest kwota w euro

3. Tabela komplementarności

3.1 Przedsięwzięcia podstawowe

OSI dla Miasta Piły					WRPO 2007-2013, WRPO 2014+, POIŚ, NPR, IIF, inne		
Lp.	Tytuł projektu / obszar wsparcia (EFS)	Dofinansowanie OSI: 27 044 252 EUR		Koszt całkowity	Tytuł projektu komplementarnego	Koszt	Źródło
		PLN*	EUR	PLN*		PLN	
1	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Piłskim OSI	14 411 683	3 515 045	16 954 921	Termomodernizacja budynku Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile	1 298 190	NFOŚiGW, środki własne RCK
					Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Piłska strefa aktywności”	1 870 776	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Montaż okien w Zespole Szkół Stara Łubianka gm. Szydłowo	91 900	Środki własne gm. Szydłowo
					Rozbudowa Zespołu Szkół w Szydłowie	3 763 800	Środki własne gm. Szydłowo
					Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Ujście	1 495 760	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
					Modernizacja elewacji Pałacyku Sułkowskich w Krajence	387 069	Ministerstwo Edukacji Narodowej - subwencja oświatowa; środki własne gm. Krajenka
					Budowa sali wiejskiej z zapleczem w Jeziorkach, Modernizacja budynków/sal wiejskich w Dziembowie i Śmiłowie	1 159 287	PROW, środki własne gm. Kaczory
					Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Nr 2 i Gimnazjum Nr 2 w Trzciance	4 004 761	Inicjatywa JESSICA
2	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo	26 913 121	6 564 176	31 662 495	Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Piłska strefa aktywności turystycznej	9 128 614	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Budowa ul. Philipsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym	7 123 392	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły	44 556 226	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła

					Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Piłska strefa aktywności”	1 870 776	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 179, pñ.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły	28 364 478	Kontrakt Wojewódzki (2008), środki własne gm. Piła
					Budowa drogi – ul. Boh. 17 Października w Wysokiej	170 000	Środki własne gm. Wysoka
					Budowa ulic na Osiedlu Domków Jednorodzinnych w Wysokiej	250 000	Środki własne gm. Wysoka
					Budowa oświetlenia ulicznego we wsi Śmiardowo Krajeńskie	47 523	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013; środki własne gm. Krajenka
					Budowa oświetlenia ulicznego w Skórcie	55 882	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013; środki własne gm. Krajenka
					Przebudowa dróg na terenie gminy Kaczory (Dziembowo, Morzewo, Rządkowo, Śmiłowo, Zelgniewo, Kaczory)	2 000 000	środki własne gm. Kaczory
3	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI	11 910 263	2 904 942	14 012 074	Budowa ul. Philipsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym	7 123 392	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły	44 556 226	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przebudowa drogi gminnej w m. Dobrzyca działka nr 75, gm. Szydłowo	421 712	Nadleśnictwo Zdrojowa Góra i środki własne gm. Szydłowo
					Budowa drogi – ul. Boh. 17 Października w Wysokiej	170 000	Środki własne gm. Wysoka
					Budowa ulic na Osiedlu Domków Jednorodzinnych w Wysokiej	250 000	Środki własne gm. Wysoka
4	Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Piłskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru	6 055 439	1 476 936	7 124 046	Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Piłska strefa aktywności turystycznej	9 128 614	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła

					Budowa ul. Philipsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym	7 123 392	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Piłska strefa aktywności”	1 870 776	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 179, płn.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły	28 364 478	Kontrakt Wojewódzki (2008), środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły	44 556 226	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Zakup i montaż przystanków autobusowych	15 080	Środki własne gm. Ujście
					Przebudowa ulicy Jagiełły w Ujściu	117 112	Środki własne gm. Ujście
					Budowa parkingu przy ul. Bydgoskiej w Krajence	496 383	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013; środki własne gm. Krajenka
5	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Piłskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych)	2 776 500	677 195	3 266 471	Ochrona wód zlewni rzeki Noteć - aglomeracja Ujście	2 519 925	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
6	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Piłskiego OSI (wsparcie systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń)	780 000	190 244	917 647	Przygotowanie dokumentacyjne I i II etapu projektu „Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo - wschodnia”	1 592 188	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Budowa ul. Philipsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym	7 123 392	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły	44 556 226	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 179, płn.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły	28 364 478	Kontrakt Wojewódzki (2008), środki własne gm. Piła

					Zakup samochodu dla OSP w Starej Łubiance, gm. Szydłowo	669 000	WZOSPRP, WFOŚiGW, MSWiA, środki własne gm. Szydłowo
7	Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Piłskiego OSI	1 600 293	390 315	1 882 698	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Stara Łubianka, Dobrzyca, Stara Łubianka-Nowa Łubianka oraz sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jaraczewo, Kotuń, Szydłowo i Dolaszewo	1 536 912	PROW, środki własne gm. Szydłowo
					Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wysoczka, gm. Wysoka	630 000	ZPORR, środki własne gm. Wysoka
					Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Młotkowo, Czajcze, gm. Wysoka	1 000 000	Agencja Nieruchomości Rolnych
					Modernizacja i remont oczyszczalni ścieków w Wysokiej	2 270 000	SAPARD, środki własne gm. Wysoka
8	Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Piłskiego OSI	1 800 000	439 024	2 117 647	Modernizacja lokalnej bazy Kulturalnej w Pile – remont i modernizacja Piłskiego Domu Kultury	1 100 096	ZPORR, środki własne PDK
					Termomodernizacja budynku Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile	1 298 190	NFOŚiGW, środki własne RCK
					Cyfryzacja kina "Koral" Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile	412 296	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Piłska strefa aktywności”	1 870 776	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Piłska strefa aktywności turystycznej	9 128 614	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Rewitalizacja obszaru powojkowego w Pile przy al. Powstańców Wlkp.	9 934 499	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Aktywizacja Wielkiej Pętli Wielkopolski - etap I budowa przystani wodnych na rzece Noteć - budowa przystani rzecznej i promenady w Ujściu	665 757	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
					Rewitalizacja Starego Rynku w Ujściu	1 948 043	Środki własne gm. Ujście

9	PI 8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę	696 500	169 878,05	nie dotyczy	Budowa pełnowymiarowej hali widowiskowo-sportowej w miejscowości Wysoka	4 347 365	budżet państwa, budżet Samorządu Powiatu Piłskiego, środki własne Gm. Wysoka
					Rewitalizacja Starego Rynku w Ujściu – realizacja w latach 2008-2009 ze środków własnych gminy, koszt całkowity inwestycji	1 948 043	środki własne Gminy Ujście
					Aktywizacja Wielkiej Pętli Wielkopolski – etap I budowa przystani wodnych na rzece Noteć – budowa przystani rzecznej i promenady w Ujściu	655 757	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
10	Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI	26 370 534	6 431 838	31 024 158	Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Piłska strefa aktywności”	1 870 776	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przygotowanie dokumentacyjne I i II etapu projektu „Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo - wschodnia”	1 592 188	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Piłska strefa aktywności turystycznej	9 128 614	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminach: Czarnków, Lubasz, Drawsko, Miasteczko Krajeńskie, Piła”	493 000	PO Innowacyjna Gospodarka, środki własne gmin
11	PI 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	4 881 125	1 190 518,29	nie dotyczy	Twoja szansa. Aktywizacja zawodowa klientów MOPS w Pile	3 704 195	PO Kapitał Ludzki
					Akcelerator Przedsiębiorczości - działania wspierające rozwój przedsiębiorczości poza obszarami metropolitarnymi	315 400	PO Kapitał Ludzki, środki własne gm. Piła
					Piłski Inkubator Przedsiębiorczości	4 149 806	WRPO 2007-2013, środki własne Inwest - Park Sp. z o.o. w Pile
					Przyszłość z pracą	406 604	POKL, środki własne gminy Szydłowo

					Aktywizacja Wielkiej Pętli Wielkopolski - etap I budowa przystani wodnych na rzece Noteć - budowa przystani rzecznej i promenady w Ujściu	665 757	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
					Budowa placu zabaw w Ujściu	96 048	PROW na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
					Remont i wyposażenie świetlic wiejskich oraz zagospodarowanie przyległych terenów w miejscowościach Ługi Ujskie, Chrustowo i Węglewo	937 756	PROW na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
					Ku aktywności, Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Powiercie Pilskim	270 000	POKL, środki własne gminy Wysoka
					Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminach: Czarnków, Lubasz, Drawsko, Miasteczko Krajeńskie, Piła	493 000	PO Innowacyjna Gospodarka, środki własne gmin
					„Twoja szansa - nasz sukces” – indywidualizacja nauczania w klasach I - III w szkołach podstawowych w gm. Krajenka	121 350	PO Kapitał Ludzki
					Cyfrowa Szkoła	105 621	Ministerstwo Edukacji Narodowej, środki własne gm. Krajenka
					ERASMUS+ Gimnazjum w Krajence	129 560	Erasmus+
					Młodzi – aktywni na rynku pracy i w społeczeństwie	827 975	PO Kapitał Ludzki
					Moja Szansa	1 632 244	Projekt zrealizowany przez MGOPS w ramach PO KL
12	PI 9iv Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	4 315 003	1 052 439,76	nie dotyczy	Twoja szansa. Aktywizacja zawodowa klientów MOPS w Pile	3 704 195	PO Kapitał Ludzki, śr. własne Gminy Piła
					Akcelerator Przedsiębiorczości - działania wspierające rozwój przedsiębiorczości poza obszarami metropolitarnymi	315 400	PO Kapitał Ludzki
					Pilski Inkubator Przedsiębiorczości	4 149 806	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Piła

					Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminach: Czarnków, Lubasz, Drawsko, Miasteczko Krajeńskie, Piła	493 000	PO Innowacyjna Gospodarka
13	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Piłskiego OSI (infrastruktura przedszkolna)	1 445 000	352 439	1 700 000	Aktywizacja Wielkiej Pętli Wielkopolski - etap I budowa przystani wodnych na rzece Noteć - budowa przystani rzecznej i promenady w Ujściu	665 757	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
					Rewitalizacja Starego Rynku w Ujściu	1 948 043	Środki własne gm. Ujście
					Budowa pełnowymiarowej hali widowiskowo-sportowej w miejscowości Wysoka	4 347 365	budżet państwa, środki finansowe powiatu piłskiego, środki własne gm. Wysoka
					Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni z trawy syntetycznej w Skórcie	417 000	Ministerstwo Sportu - Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, środki własne gm. Krajenka
					Rozbudowa Szkoły Podstawowej o budynek hali sportowej wraz z łącznikiem w miejscowości Dziembowo	2 848 501	środki własne gm. Kaczory
14	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Piłskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej)	4 289 000	1 046 098	5 045 882	Aktywizacja Wielkiej Pętli Wielkopolski - etap I budowa przystani wodnych na rzece Noteć - budowa przystani rzecznej i promenady w Ujściu	665 757	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
					Rewitalizacja Starego Rynku w Ujściu	1 948 043	Środki własne gm. Ujście
					Budowa pełnowymiarowej hali widowiskowo-sportowej w miejscowości Wysoka	4 347 365	budżet państwa, środki finansowe powiatu piłskiego, środki własne gm. Wysoka
					Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni z trawy syntetycznej w Skórcie	417 000	Ministerstwo Sportu - Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, środki własne gm. Krajenka
					Rozbudowa Szkoły Podstawowej o budynek hali sportowej wraz z łącznikiem w miejscowości Dziembowo	2 848 501	środki własne gm. Kaczory
15	PI 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek	383 829	93 616,83	nie dotyczy	Twoja szansa. Aktywizacja zawodowa klientów MOPS w Piłe	3 704 195	PO Kapitał Ludzki, śr. własne Gminy Piła

	kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (edukacja przedszkolna)						
					Akcelerator Przedsiębiorczości - działania wspierające rozwój przedsiębiorczości poza obszarami metropolitarnymi	315 400	PO Kapitał Ludzki
					Piłski Inkubator Przedsiębiorczości – WRPO 2007-2013	4 149 806	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminach: Czarnków, Lubasz, Drawsko, Miasteczko Krajeńskie, Piła	493 000	PO Innowacyjna Gospodarka
16	PI 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (kształcenie ogólne)	2 253 143	549 547,07	nie dotyczy	Twoja szansa. Aktywizacja zawodowa klientów MOPS w Pile	3 704 195	PO Kapitał Ludzki, śr. własne Gminy Piła
					Akcelerator Przedsiębiorczości - działania wspierające rozwój przedsiębiorczości poza obszarami metropolitarnymi	315 400	PO Kapitał Ludzki
					Piłski Inkubator Przedsiębiorczości – WRPO 2007-2013	4 149 806	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminach: Czarnków, Lubasz, Drawsko, Miasteczko Krajeńskie, Piła	493 000	PO Innowacyjna Gospodarka

*kwota w zł ma charakter indykacyjny i jest jedynie orientacyjna, podstawą przydzielonej alokacji jest kwota w euro

3.2 Projekty rezerwowe

OSI dla Miasta Piły					WRPO 2007-2013, WRPO 2014+, POIŚ, NPR, IIF, inne		
Lp.	Tytuł projektu	Dofinansowanie OSI : 13 522 126 EUR		Koszt	Tytuł projektu komplementarnego	Koszt	Źródło
		PLN*	EUR	PLN*		PLN	
1	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSi – II etap	15 165 664	3 698 942	17 841 958	Termomodernizacja budynku Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile	1 298 190	NFOŚiGW, środki własne gm. Piła
					Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności”	1 870 776	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Modernizacja elewacji Pałacyku Sułkowskich w Krajence	387 069	Ministerstwo Edukacji Narodowej - subwencja oświatowa; środki własne gm. Krajenska
					Budowa sali wiejskiej z zapleczem w Jeziorkach, Modernizacja budynków sal wiejskich w Dziembowie i Śmiłowie	1 159 287	PROW, środki własne gm. Kaczory
					Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Nr 2 i Gimnazjum Nr 2 w Trzciance	4 004 760,72	Inicjatywa JESSICA
2	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSi, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo – II etap	11 000 000	2 682 927	12 941 176	Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Pilska strefa aktywności turystycznej	9 128 614	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Budowa ul. Philipsa w Pile, łączącej drogi o znaczeniu regionalnym	7 123 392	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 188 – ostatni etap budowy obwodnicy miasta Piły	44 556 226	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Pilska strefa aktywności	1 870 776	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Nowe połączenie drogi krajowej nr 11 i wojewódzkiej nr 179, ptn.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły	28 364 478	Kontrakt Wojewódzki (2008), środki własne gm. Piła
					Budowa drogi – ul. Boh. 17 Października w Wysokiej	170 000	Środki własne gm. Wysoka

					Budowa ulic na Osiedlu Domków Jednorodzinnych w Wysokiej	250 000	Środki własne gm. Wysoka
3	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI – II etap	2 297 778	560 434	2 703 268	Budowa drogi – ul. Boh. 17 Października w Wysokiej	170 000	Środki własne gm. Wysoka
					Budowa ulic na Osiedlu Domków Jednorodzinnych w Wysokiej	250 000	Środki własne gm. Wysoka
					Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych - łośko	260 000	Samorząd Województwa Wielkopolskiego, środki własne gm. Krajenka
					Budowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych Żeleźnica	157 979	Samorząd Województwa Wielkopolskiego, środki własne gm. Krajenka
					Budowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych łośko, Podróżna	311 566	Samorząd Województwa Wielkopolskiego, środki własne gm. Krajenka
					Przebudowa ul. Polańskiego w Krajence	412 141	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych, środki własne gm. Krajenka
4	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI - II etap	3 198 354	780 086	3 762 769	Ochrona wód zlewni rzeki Noteć - aglomeracja Ujście	2 519 925	WRPO na lata 2007-2013, środki własne gm. Ujście
					Zakup sprzętu (narzędzi hydraulicznych) dla OSP Krajenka	54 400	Krajowy System Ratowniczo Gaśniczy, środki własne gm. Krajenka
5	Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI - II etap	317 000	77 317	372 941	Modernizacja elewacji Pałacyku Sułkowskich w Krajence	387 069	Ministerstwo Edukacji Narodowej - subwencja oświatowa, środki własne gm. Krajenka
					Szlakiem księżnej Anny	31 740	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, środki własne gm. Krajenka
6	Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI – II etap	13 447 120	3 279 785	15 820 141	Program integracji społeczności romskiej w Polsce w 2015 r. zadanie pt. "Remont mieszkań komunalnych	62 243	Program na rzecz społeczności romskiej w

					zamieszkanym przez rodziny romskie w mieście Piła"		Polsce, środki własne gm. Piła
					Przygotowanie dokumentacyjne I i II etapu projektu „Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojaskowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo - wschodnia”	1 592 188	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Przygotowanie dokumentacyjne II etapu projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski - Piłska strefa aktywności”	1 870 776	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Piłska strefa aktywności turystycznej	9 128 614	WRPO 2007-2013, środki własne gm. Piła
					Zagospodarowanie terenu przy Krajeńskim Ośrodku Kultury	43 731	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, środki własne gm. Krajenka
					Przebudowa ścieżek spacerowych na Placu Jana Pawła II w Krajenie	41 138	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, środki własne gm. Krajenka
					Zagospodarowanie placu sportowo - rekreacyjnego w Krajenie przy ul. Okrężnej	31 205	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, środki własne gm. Krajenka
					Budowa placu zabaw Krajlandia - miejsca zabaw i aktywnego wypoczynku	468 000	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, środki własne gm. Krajenka
7	Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Piłskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej) – II etap	3 750 000	914 634	4 411 765	Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania w klasach I-III szkół podstawowych gminy Trzcianka	385 203	PO Kapitał Ludzki

* kwota w zł ma charakter indykacyjny i jest jedynie orientacyjna, podstawą przydzielonej alokacji jest kwota w euro